

SINTEZA

rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (ce țin de realizarea politicii fiscale și vamale pe anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale)

Denumirea legii, numărul și conținutul articolelor, care se propun spre modificare sau completare	Propunerile de modificare și completare	Autoritatea publică, părțile interesate și conținutul obiecției sau propunerii	Rezultatul examinării obiecției sau propunerii
1	2	3	4
Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997	Art.I. – Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:		
<p>Articolul 3. Legislația fiscală</p> <p>(3¹) La elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. <u>În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.</u></p>	<p>1. La articolul 3 alineatul (3¹) ultima propoziție se exclude.</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u></p> <p>La pct. 1 al proiectului Legii, referitor la art.3, alin. (3¹) al Codului fiscal: propunem ca sintagma „care reglementează activitatea de întreprinzător” să fie exclusă, deoarece este necesar de a se cunoaște și impactul de la modificările normelor de impozitare a persoanelor fizice care nu desfășoară activitatea de întreprinzător.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Modificarea respectivă a fost efectuată în conformitate cu acțiunile de la pct.19.1 și pct.25.1 din Foaia de parcurs privind acțiunile Guvernului în vederea eliminării constrângerilor critice în calea mediului de afaceri pentru anii 2013-2014, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.765 din 25.09.2013.</p> <p>Acestea prevăd introducerea amendamentelor la Codul fiscal și Codul vamal ce țin de elaborarea analizei impactului de reglementare pentru toate actele normative ce reglementează</p>

			<p>activitatea de întreprinzător în domeniile fiscal și vamal.</p> <p>Totodată, menționăm că, la elaborarea politicilor fiscale ce vizează persoanele fizice (cetățeni), Ministerul Finanțelor estimează impactul acestor politici, concluziilor cărora se regăsesc în nota informativă la proiectul de lege.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p> <p>Se susține parțial.</p> <p>Se propune următoarea redacție a ultimei propoziție al articolul 3 alineatul (3¹): ”În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de inițiatorii proiectelor.”</p>	<p>Se acceptă în redacția autorului:</p> <p>„La articolul 3 alineatul (3¹) ultima propoziție va avea următorul cuprins:</p> <p>„ În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de autorii proiectelor, conform metodologiei aprobate de Guvern.”.</p>
<p>Articolul 5. Noțiuni generale</p> <p>Următoarele noțiuni se aplică în scopul impozitării, fără modificarea statutului juridic al persoanelor juridice și fizice prevăzut de legislația în vigoare:</p>	2. Articolul 5:			
	<p>se completează cu punctele 36¹), 36²), 45) și 46) cu următorul cuprins:</p> <p>„36¹) <i>Activități independente</i> – activități de comerț desfășurate doar în mod individual de către o persoană fizică rezidentă a Republicii Moldova fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfășurării cărora, indiferent de scopul activității, se obține venit.</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u></p> <p>La pct.2 al proiectului legii, referitor la art.5, pct.36¹ nou propus: solicităm ca după sintagma „fără a constitui o formă organizatorico-juridică” să fie completată cu sintagma „din momentul înregistrării de stat</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Completarea propusă contravine conceptului înaintat, deoarece acest regim fiscal nu presupune înregistrarea de stat în</p>	

		<p>în calitate de întreprinzător individual”. Persoană fizică, fiind titular de drepturi și de obligații civile, urmează să fie înregistrată conform art.17 și 26 din Codul civil. Fără înregistrare o persoană care desfășoară activitate independentă nu va putea înregistra mașina de casă și de control, nu va putea prezenta dările de seamă respective, inclusiv cele ce țin de venituri și impozitul care urmează a fi achitat.</p> <p>Totodată, menționăm că conform art.17⁸ din Legea nr.231 din 23 septembrie 2010 cu privire la comerțul interior, modificată prin Legea nr.153 din 01.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (în vigoare din 19.07.2016), pot fi desfășurate activități de comerț fără înregistrare de stat, fără deținerea patentei de întreprinzător și fără depunerea notificării privind inițierea activității de comerț de către micii comercianți. Micii comercianți au dreptul să comercializeze doar produse nealimentare sau agricole ce le aparțin cu drept de proprietate, dar nu „orice produs”, cum este stipulat în Nota informativă la proiect. Concomitent, menționăm că pentru aceste activități de comerț nu este stabilit un regim fiscal și nu se încadrează în categoria de activități independente.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> La definiția noțiunii de „<i>activități independente</i>” necesită a fi revăzută sintagma „<i>indiferent de scopul activității</i>”, or scopul oricărei activități de comerț constituie obținerea venitului. Sintagma obiectată creează premise de interpretare eronată a normei și respectiv poate fi substituită cu sintagma „<i>indiferent de domeniul de activitate</i>” sau exclusă.</p>	<p>scopul desfășurării activității de comerț. Persoanele respective vor depune o cerere la organul teritorial al Serviciului Fiscal de Stat și va notifica Primăria. Astfel, acestea vor fi înregistrate la Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p><u>Se acceptă</u> în redacția autorului: „36') <i>Activități independente – activități de comerț desfășurate doar în mod individual de către o persoană fizică rezidentă a Republicii Moldova fără a constitui o formă organizatorico-juridică, în urma desfășurării cărora,</i></p>
--	--	---	--

			<i>se obține venit.”.</i>
	36 ²) <i>Activitate profesională în sectorul justiției</i> – activitate permanentă desfășurată în cadrul formelor de organizare a activității prevăzute de lege de către: avocat, avocat-stagiar, notar public, executor judecătoresc, administrator autorizat, mediator, expert judiciar, traducător/ interpret autorizat.	<u>Ministerul Justiției</u> La art. 5 pct. 36²) din Codul fiscal urmează a fi revizuită noțiunea de „activitate profesională în sectorul justiției” prin completarea după cuvintele „expert judiciar” cu cuvintele „în cadrul biroului de expertiză judiciară”, dat fiind faptul că experții din cadrul instituțiilor publice de expertiză judiciară ca urmare a desfășurării activității de expert judiciar primesc salariu care se impozitează în conformitate cu prevederile art. 88 din Codul fiscal.	<u>Se acceptă.</u>
	45) <i>Soluția fiscală individuală anticipată</i> - actul administrativ emis de Serviciul Fiscal de Stat în vederea soluționării unei cereri a persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător referitoare la aplicarea legislației fiscale asupra unei (unor) situații și/sau tranzacții viitoare specifice.	<u>Agentia Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE)</u> Examinând art.5 punctul 45) și art.136 ¹ „Soluția fiscală individuală anticipată” al Art.I din proiect a Codului Fiscal, se constată că conținutul acestuia contravine art.42 alin.(3) și art.43 alin.(2) din Legea nr.780-XV din 27.01.2001 privind actele legislative, care stabilesc că <i>interpretarea este oficială când se face prin acte legislative de interpretare</i> ” și respectiv, că <i>interpretarea oficială a actelor legislative altele decât cele de la alin.(1) ține de competența exclusivă a Parlamentului.</i> ” Or, din proiectul articolului nominalizat, precum și din Sinteza rezultatelor examinării propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, reiese că Organul fiscal competent, va face interpretări legislative pentru situații specifice concrete. Mai mult ca atât, nu este clar cum vor fi determinate situațiile specifice în raport cu cele standarde care se încadrează perfect în reglementările legislative și nu necesită careva interpretări și soluții fiscale individuale anticipate (în continuare SFIA). Este de menționat, că potrivit redacției actuale a articolului în cauză, nivelul atribuțiilor de reglementare, transmise în competența organelor fiscale este unul	<u>Nu se acceptă</u> Menționăm că, Soluția fiscală individuală anticipată nu reprezintă o interpretare a legislației, ci un ghidaj de aplicare a legislației fiscale în vigoare în relație cu tranzacțiile viitoare aferent cărora nu există o practică de administrare. Soluția fiscală individuală anticipată va fi emisă de către Serviciul Fiscal de Stat la nivel central astfel evitându-se riscurile unor potențiale abuzuri. Totodată, acordarea termenului de 60 zile pentru conformarea cu legislația fiscală în cazul anulării Soluției fiscale individuale anticipate are drept scop acordarea unui

		<p>netransparent, determinînd numeroase riscuri de corupție aferente modului de acordare a SFIA și va prejudicia interesul public general.</p> <p>Astfel, există riscul exercitării unor atribuții excesive de către reprezentanții autorităților publice responsabile și aplicarea discreționară a normelor.</p> <p>La fel nu este clar ce termen de valabilitate va avea actul administrativ - SFIA, reieșind din faptul că, aceasta are misiunea să reglementeze o situație concretă sau o tranzacție specifică, care din text reiese că va continua în timp.</p> <p>Concomitent, menționăm, că nu este justificată argumentarea autorului privind favorizarea unei planificări financiare pe termen lung prin SFIA, în cazul în care alin.(9) și (10) din articolul în cauză prevede expres anularea actului administrativ în dependență de modificarea legislației. Mai mult ca atît, etapa de anulare a SFIA și de acordare a termenului de 60 de zile pentru conformarea contribuabilului cu legislația nouă, de fapt încalcă prevederile art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, potrivit căruia, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. În cazul în care persoana fizică și juridică va activa 60 de zile și mai mult în contradicție cu legislația în vigoare fără a fi sancționat, vor fi defavorizați contribuabilii care nu au achitat taxe de 3000 sau 1500 euro și nu au obținut SFIA.</p> <p>Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică propune excluderea noțiunii „Soluția fiscală individuală anticipată” în scopul evitării actelor de comportament corupțional.</p>	<p>termen rezonabil contribuabilului de a întreprinde măsurile necesare pentru ajustarea dărilor de seamă fiscale.</p>
<p>Articolul 41. Facilități la vânzarea locuinței de bază (1) <i>La vânzarea, schimbul sau alte forme de</i></p>	<p>46) <i>Locuință de bază</i> – locuință care întrunește cumulativ următoarele condiții:</p>	<p>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</p>	<p>Se acceptă, în redacția autorului:</p>

<p><i>înstrăinarea în alt mod locuinței de bază a contribuabilului, creșterea capitalului se recunoaște cu excepțiile prevăzute la alin.(3).</i></p> <p><i>(2) În înțelesul prezentului titlu, se consideră locuință de bază a contribuabilului locuința care s-a aflat în proprietatea lui în decurs de 3 ani, perioadă care expiră la data înstrăinării acestei locuințe, și care i-a servit pe tot parcursul acestei perioade drept domiciliu de bază.</i></p> <p><i>(3) Mărimea creșterii de capital, supusă impunerii, pentru orice locuință se micșorează cu suma de 10000 lei pentru fiecare din anii ce urmează după anul 1997, pe parcursul căruia (sau cărora) contribuabilul a fost proprietarul acestei proprietăți și a folosit-o ca locuință de bază. Această prevedere nu se aplică în cazul locuinței de bază a cărei bază valorică este valoarea estimată în modul stabilit.</i></p> <p><i>(4) Nu se permite deducerea pierderilor de pe urma vânzării sau schimbului proprietății care a servit ca locuință de bază.</i></p>	<p>a) este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puțin 3 ani;</p> <p>b) constituie domiciliul / reședința contribuabilului în decurs ultimilor 3 ani de la perioada înstrăinării.”.</p>	<p>Sintagma ”de la perioada înstrăinării” al aliniatului b) va avea următorul cuprins ”pînă la momentul înstrăinării”.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> Referitor la art. 5 pct. 46) din Codul fiscal menționăm că, urmează a fi examinată necesitatea completării art. 5 cu noțiunea de „locuință de bază”, prin prisma faptului că legislația utilizează termenul de domiciliu, drept locuință de bază, iar termenul aflării în proprietate nu este determinant pentru atribuirea acestui criteriu - locuință de bază și nicidecum nu poate fi calculat în raport cu momentul înstrăinării acestuia, ci pentru întreaga perioadă în care această locuință a fost utilizată în acest scop.</p>	<p>„46) <i>Locuință de bază</i> – locuință care întrunește cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) este proprietatea contribuabilului în decurs de cel puțin 3 ani;</p> <p>b) constituie domiciliul / reședința contribuabilului în decursul ultimilor 3 ani pînă la momentul înstrăinării.”.</p> <p><u>Se acceptă,</u> în redacția autorului. A se vedea redacția expusă mai sus.</p>
<p>Articolul 8. Drepturile și obligațiile contribuabilului</p> <p>(1) <i>Contribuabilul are dreptul:</i></p> <p>a) să obțină pe gratis de la inspectoratul fiscal de stat teritorial și serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale informații despre impozitele și taxele în vigoare, precum și despre actele normative care reglementează modul și condițiile de achitare a acestora;</p> <p>b) să se bucure de o atitudine corectă din partea organelor cu atribuții de administrare fiscală și a persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;</p> <p>c) să-și reprezinte interesele în organele cu atribuții de administrare fiscală personal sau prin intermediul reprezentantului său;</p> <p>d) să direcționeze anual un quantum procentual de pînă</p>	<p>3. Articolul 8:</p> <p>alineatul (1) se completează cu litera e¹⁾ cu următorul cuprins:</p> <p>„e¹⁾ să solicite și să obțină de la aparatul central al Serviciului Fiscal de Stat soluția fiscală individuală anticipată în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;”;</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct.3 și 76 al proiectului Legii, referitor la art.8 și 136¹ ale Codului fiscal: CNSM nu susține completarea alineatelor (1) și (2) cu litere e¹⁾ și f¹⁾ privind solicitarea emiterii Soluției Fiscale Individuale Anticipate. Actualmente agentul economic are dreptul de a obține gratuit explicații/lămuriri/interpretări ale prevederilor actelor normative ce țin de aplicarea Codului fiscal. Această modificare prevede ca agentul economic să achite acest serviciu contra unei sume de 3000 de euro, (în România se achită 1000 de euro), fără a</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Soluția fiscală individuală anticipată nu are drept scop înlocuirea asistenței contribuabililor oferite în mod gratuit. Soluția fiscală individuală anticipată este un ghid de aplicare aferent unor tranzacții specifice viitoare pentru care nu există o practică fiscală sau</p>

<p>la 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora, dacă nu are datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;</p> <p>e) să obțină amânarea, eşalonarea, trecerea în cont a impozitelor în modul și în condițiile prevăzute de prezentul cod;</p> <p>f) să prezinte organelor cu atribuții de administrare fiscală și persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora explicații referitoare la calcularea și achitarea impozitelor și taxelor;</p> <p>g) să conteste, în modul stabilit de legislație, deciziile, acțiunile sau inacțiunea organelor cu atribuții de administrare fiscală și ale persoanelor cu funcții de răspundere ale acestora;</p> <p>h) să beneficieze de alte drepturi stabilite de legislația fiscală;</p> <p>i) să beneficieze de facilitățile fiscale, la care are dreptul conform legislației fiscale, pe perioada fiscală în care a întrunit toate condițiile stabilite.</p>		<p>avea vreo garanție că ulterior nu va fi modificată legislația în domeniu, care va conduce la nulitatea Soluției eliberate. CNSM consideră că aceasta va conduce la acte de corupere a colaboratorilor organelor fiscale, având deja exemple în acest sens în Republica Moldova.</p> <p>Nu pot fi acceptate argumentele autorului că soluția SFIA oferă posibilitate de a gestiona riscul fiscal la care se supun întreprinzătorii datorită unor lacune în legislație sau a unor prevederi normative interpretabile, deoarece considerăm că astfel de lacune trebuie eliminate și nicidecum admisă existența lor în legislația fiscală.</p>	<p>reglementări specifice oricui.</p> <p>Astfel, dreptul contribuabilului de a obține gratuit asistență din partea organelor fiscale nu este lezat.</p> <p>Soluția fiscală individuală anticipată va reprezenta un instrument suplimentar aflat la dispoziția agenților economici, la care va putea aplica pentru a avea o certitudine privind impozitarea unor tranzacții specifice.</p> <p>Suplimentar, a se vedea argumentele expuse la art.5 pct.45) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>
<p>Articolul 12. Noțiuni</p> <p>În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:</p> <p>1) <i>Royalty (redevență)</i> – plăți de orice natură primite în calitate de recompensă pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a oricărui drept de autor și/sau a drepturilor conexe, inclusiv asupra unei opere literare, artistice sau științifice, inclusiv filme de cinema și filme sau benzi pentru televiziune sau radiodifuziune, a oricărui brevet de invenție, marcă comercială, design sau model, plan, produs soft, formulă secretă sau proces, pentru utilizarea ori transmiterea dreptului de utilizare a informației referitoare la experiența în domeniul industrial, comercial sau științific.</p>	<p>4. Articolul 12:</p> <p>punctul 1) se completează în final cu textul:</p> <p>„Nu se consideră royalty în sensul prezentului Cod:</p> <p>a) plățile pentru achiziționarea integrală a oricărei proprietăți sau a oricărui drept de proprietate asupra tuturor elementelor menționate mai sus;</p> <p>b) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia;</p> <p>c) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție;</p> <p>d) plățile pentru obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;</p> <p>e) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de</p>	<p><u>Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor</u></p> <p>La art.I pct.4 cuvântul „telecomunicații” de substituit prin cuvintele „comunicații electronice” potrivit art.2 din Legea comunicațiilor electronice nr.241- XVI din 15 noiembrie 2007.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Potrivit art.4 alin.(1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional.</p> <p>Astfel, în cazul în care Convențiile</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Convențiile (Acordurile) pentru evitarea dublei impunerii încheiate de Republica Moldova cu alte State sînt încheiate atît în baza Modelul Convenției pentru evitarea dublei impunerii al</p>

<p>transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau unor tehnologii similare; f) plățile pentru utilizarea serviciilor de telecomunicații din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori;”;</p>	<p>(Acordurile) pentru evitarea dublei impuneri încheiate de Republica Moldova cu alte State: (i) definesc noțiunea de royalty (redevență) într-o altă formulă, se va aplica noțiunea respectivă din Convenție (Acord); (ii) stabilesc alte cote ale impozitului pe venitul obținut din royalty (redevențe) de către nerezidenți, se vor aplica cotele impozitului din Convenție (Acord). Totodată, potrivit prevederilor art.79³ din Codul fiscal pentru interpretarea prevederilor tratatelor internaționale încheiate de Republica Moldova cu alte state se utilizează Comentariile la Modelul Convenției pentru evitarea dublei impuneri al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE). Din aceste considerente, solicităm o expunere fidelă a noțiunii de royalty (redevențe) în raport cu tratatele de evitare a dublei impuneri și Convenției Model OECD.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Nu se susține, modificarea nu soluționează problema invocată.</p>	<p>Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), cât și în baza Modelului Organizației Națiunilor Unite (ONU). Totodată, în cadrul negocierilor părțile pot conveni asupra introducerii normelor suplimentare. Totodată, fiecare stat în legislația internă este în drept să-și definească/stabilească alte norme decât în tratatele internaționale. Concomitent, menționăm că, completarea are drept scop evitarea interpretărilor duale a noțiunii de royalty, prin calificarea drept royalty a unor tipuri de servicii prestate sau operațiuni de vânzare. De asemenea, are drept scop prevenirea și combaterea fenomenului de optimizare fiscală prin calificarea unor plăți salariale drept royalty în scopul evitării achitării contribuțiilor de asigurări sociale și medicale. La aceasta, în vederea</p>
--	---	---

		<p>înlăturării neclarităților propunem expunerea completării în următoarea redacție: <i>„ punctul 1) se completează în final cu textul: „În sensul prezentei noțiuni nu se consideră royalty: g) plățile pentru achiziționarea integrală a oricărei proprietăți sau a oricărui drept de proprietate asupra tuturor elementelor menționate mai sus; h) plățile pentru achizițiile de software destinate exclusiv operării respectivului software, inclusiv pentru instalarea, implementarea, stocarea, personalizarea sau actualizarea acestuia; i) plățile pentru achiziționarea integrală a unui drept de autor asupra unui software sau a unui drept limitat de a-l copia exclusiv în scopul folosirii acestuia de către utilizator sau în scopul vânzării acestuia în cadrul unui contract de distribuție; j) plățile pentru</i></p>
--	--	---

			<p>obținerea drepturilor de distribuție a unui produs sau serviciu, fără a da dreptul la reproducere;</p> <p>k) plățile pentru accesul la sateliți prin închirierea de transpondere sau pentru utilizarea unor cabluri ori conducte pentru transportul energiei, gazelor sau petrolului, în situația în care clientul nu se află în posesia transponderelor, cablurilor, conductelor, fibrelor optice sau unor tehnologii similare;</p> <p>plățile pentru utilizarea serviciilor de comunicații electronice din acordurile de roaming, a frecvențelor radio, a comunicațiilor electronice între operatori;”.</p>
<p>Articolul 12¹. Perioada fiscală privind impozitul pe venit</p> <p>(1) Prin perioadă fiscală privind impozitul pe venit se înțelege anul calendaristic la încheierea căruia se determină venitul impozabil și se calculează suma impozitului care trebuie achitată.</p> <p>(2) Pentru întreprinderile nou-create, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării întreprinderii până la finele anului calendaristic.</p> <p>(3) Pentru întreprinderile lichidate sau reorganizate, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic până la data radierii întreprinderii din Registrul de stat.</p>	<p>Articolul 12¹ se completează cu alineatele (4) - (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Prin derogare de la prevederile alin.(1) al prezentului articol, pentru agenții economici care au dreptul în conformitate cu prevederile Legii contabilității să aplice o perioadă de gestiune diferită de anul calendaristic, perioada fiscală privind impozitul pe venit corespunde cu perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare. În acest caz, perioada fiscală constituie o perioadă de oricare 12 luni consecutive.</p> <p>(5) Perioada fiscală menționată la alin.(4) al prezentului articol poate fi ulterior modificată doar</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> Articolul 12/1 alineatul (5)</p> <p>Utilizarea cuvintelor „poate fi ulterior” în context atribuie caracter discreționar normei per ansamblu. În condițiile redacției propuse, autoritatea va dispune în mod discreționar de prerogativa de decizie asupra oportunității modificării perioadei fiscale.</p> <p>În acest sens, remarcăm faptul că potrivit normelor de tehnică legislativă, conținutul amendamentelor propuse trebuie expus în mod clar și concis, pentru a se</p>	<p><u>Se acceptă</u> în redacția autorului:</p> <p>„cuvintele „poate fi ulterior modificată” se înlocuiesc cu cuvintele „se va modifica ulterior”.”</p>

	<p>dacă perioada de gestiune pentru întocmirea și prezentarea situațiilor financiare este modificată în corespundere cu prevederile Legii contabilității.</p> <p>(6) Înainte de aplicarea unei noi perioade fiscale, în corespundere cu prevederile alin.(4) sau alin.(5) al prezentului articol, agentul economic este obligat:</p> <p>a) să informeze și să prezinte documentele privind schimbarea perioadei fiscale către Serviciul Fiscal de Stat, în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat;</p> <p>b) să aplice perioada fiscală de tranziție și regulile stabilite în capitolul 7² din prezentul titlu. Perioada cuprinsă între sfârșitul perioadei fiscale curente și prima zi a noii perioadei fiscale reprezintă perioada fiscală de tranziție.”.</p>	<p>excluce orice echivoc, iar textul acestora trebuie să dispună de un caracter dispozitiv și să prezinte norma instituită fără explicații sau justificări.</p> <p>Prin urmare, utilizarea cuvintelor „poate fi ulterior” în conținutul normei periclitează previzibilitatea raporturilor juridice reglementate, or redacția propusă nu dispune de un nivel suficient de precizie și creează condiții pentru interpretarea subiectivă a regulilor instituite și formarea unei practici neuniforme pe dimensiunea dată.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului substituirea cuvintelor “poate fi” cu cuvântul „este”.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> Alineatul (6) Norma precitată reglementează obligația agentului economic de a prezenta către Serviciul Fiscal de Stat documentele privind schimbarea perioadei fiscale către Serviciul Fiscal de Stat, în lipsa unor prevederi exprese ce enumeră categoriile de acte ce urmează a fi prezentate în acest sens de către agentul economic. În condițiile date, există riscul impunerii în mod nejustificat a unor condiții/cerințe suplimentare arbitrare agentului economic de către autoritate.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului reglementarea categoriilor de acte ce urmează a fi prezentate de către agentul economic.</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u> Tipurile de acte ce confirmă schimbarea perioadei fiscale vor fi enumerate în actul normativ aprobat de Serviciul Fiscal de Stat, care va reglementa modul de informare a organului fiscal.</p> <p>Concomitent, lista exhaustivă nu poate fi stabilită în lege deoarece acest drept se acordă companiilor ce fac parte din grupuri internaționale. Actele și cerințele privind perioada de gestiune diferă de la un grup la altul.</p>
<p>Articolul 15. Cotele de impozit Suma totală a impozitului pe venit se determină: a) pentru persoane fizice și întreprinzători individuali,</p>	<p>8. Articolul 15: la litera a), cifra „29640” se înlocuiește, în ambele cazuri, cu cifra „31140”;</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct.8 al proiectului Legii, referitor la</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u> Obiectivele politicii fiscale și vamale pe</p>

<p>în mărime de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 7% din venitul anual impozabil ce nu depășește suma de <u>29640</u> lei; - 18% din venitul anual impozabil ce depășește suma de <u>29640</u> lei; 		<p>art.15 al Codului fiscal:</p> <p>1. La art.15, lit.a) liniuța întâi:</p> <p>Trebuie de menționat că la stabilirea tranșelor de venit impozabil și a scutirilor personale pentru anii 2015 și 2016 nu s-a ținut cont de Obiectivele politicii fiscale și vamale pentru anii 2015-2017, aprobate prin decizia Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică nr.2505-06 din 15 iulie 2014, care prevăd menținerea sistemului progresiv de impozitare a veniturilor persoanelor fizice, concomitent cu majorarea tranșelor de venit impozabil, scutirii anuale personale, scutirii anuale personale majore și a scutirii anuale pentru persoanele întreținute la rata anuală a inflației prognozate. Dat fiind acest fapt, CNSM propune substituirea cifrei „29640” cu cifra „36480”, care este calculată ținând cont de indicele prețurilor de consum efectiv în anul 2015 (109,7%), cel prognozat pentru anul 2016 (106,8%) și cel prognozat pentru anul 2017 (105%).</p> <p>Impactul de la implementarea acestei propuneri (inclusiv majorarea scutirii personale până la nivelul minimului de existență) va constitui -701,8 mil. de lei, reieșind din următorul calcul: [(42 mii pers. * (-35 lei) * 12 luni) + (412 mii pers. * (-62 lei) * 12 luni) + (129 mii pers. * (-244 lei) * 12 luni)].</p> <p>Măsura dată are drept scop susținerea persoanelor fizice cu venituri mici și transpunerea treptată a presiunii fiscale asupra populației cu venituri medii și mai sus de medii.</p> <p>2. La art.15, lit.a) se completează cu liniuța a treia:</p> <p>În scopul acumulării suplimentare a mijloacelor financiare pentru bugetele locale și similar practicii mai multor țări europene care au prevăzute cote maxime de impozitare a veniturilor mari, propunem introducerea unei noi cote de 22% din</p>	<p>termenul mediu 2017-2019 prevăd majorarea tranșelor de venit impozabile, precum și a scutirii anuale personale, scutirii anuale personale majore și scutirii anuale pentru persoanele întreținute, prin ajustarea acestora la rata inflației prognozată pentru 2017 - 2019 (5%).</p> <p>Ministerul Finanțelor prin Obiectivele politicii fiscale și vamale pe termenul mediu 2017-2019 și-a propus ajustarea actualelor mărimi ale tranșelor de venit impozabil și nu realizarea măsurilor propuse anterior spre realizare în alte exerciții bugetare.</p> <p>Măsurile de politică fiscală respective au drept scop reducerea într-o anumită măsură a efectului inflației asupra veniturilor populației.</p> <p>De asemenea, comunicăm că, la etapa actuală, ținând cont de resursele bugetare existente, valoarea maximă de majorare a scutirilor personale și a pragurilor de</p>
---	--	---	--

		<p>venitul anual ce depășește suma de 240000 de lei. În acest sens propunem de a fi adăugată o liniuță nouă, avînd următorul conținut:</p> <p>„- 22% din venitul anual ce depășește suma de 240000 de lei”.</p> <p>Implementarea acestei propuneri va suplini bugetul în sumă de 96,3 mil. de lei calculată după cum urmează: [(21 mii pers. * 43 lei * 12 luni) + (17 mii pers. * 226 lei * 12 luni) + (4,8 mii pers. * 573 lei * 12 luni) + (572 pers. * 931 lei * 12 luni)].</p> <p>CNSM nu este de acord cu afirmațiile Ministerului Finanțelor că instituirea unei noi cote (22%) a impozitului pe venit și unei tranșe de venit impozabil va conduce la motivarea persoanelor fizice de a primi salariul în plic și respectiv, diminuarea încasărilor la buget din impozitul pe venitul persoanelor fizice, plăților obligatorii către bugetul asigurărilor sociale de stat, deoarece astfel de salarii sînt stabilite în statele de personal pentru persoanele fizice - conducători din sfera sistemului bancar, companiilor cu funcții de reglementare a prețurilor la serviciile comunale, companiilor - prestatori de diferite servicii. Plățile obligatorii către bugetul asigurărilor sociale de stat în acest caz nu for fi diminuate pe motivul limitării pragului venitului din care se calculează contribuția individuală (5 salarii medii pe țară prognozate).</p>	<p>impozitare care poate fi acceptată este în mărimea ratei inflației prognozate.</p>
<p>Articolul 15². Desemnarea procentuală</p> <p>(1) Contribuabilul persoană fizică rezidentă care nu are datorii la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare este în drept de a desemna un quantum procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget către unul dintre beneficiarii indicați la alin.(4).</p> <p>(2) Desemnarea procentuală se efectuează începînd cu 1 ianuarie al anului următor anului fiscal pentru care se face desemnarea procentuală pînă la data-limită de prezentare a declarației cu privire la impozitul pe venit,</p>		<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u></p> <p>La art.15² al Codului fiscal propune excluderea art.15² Desemnarea procentuală, pe motivul că prin acest fapt se încalcă prevederile art.131, alin. (5) din Constituția Republicii Moldova care stipulează că nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p> <p>Statul, bugetul căruia pentru anul 2016, este</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u></p> <p>Menționăm că, cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament, a fost înaintat un proiect de lege privind amendarea legislației în vigoare aferentă reglementării</p>

<p>în modul stabilit de Guvern.</p> <p>(3) Beneficiarii desemnării procentuale sînt:</p> <p>a) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități de utilitate publică în conformitate cu art.30 al Legii cu privire la asociațiile obștești, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare;</p> <p>b) cultele religioase și părțile componente ale acestora înregistrate în Republica Moldova care desfășoară activități sociale, morale, culturale sau de caritate, cu condiția că acestea își desfășoară activitatea timp de cel puțin un an pînă la solicitarea înregistrării în lista menționată la alin.(4) și nu au datorii la bugetul public național pentru perioadele fiscale anterioare.</p> <p>(4) Lista beneficiarilor în drept să participe la desemnarea procentuală se stabilește anual de Ministerul Justiției și se publică pe pagina web oficială a acestuia pînă la data de 31 decembrie a anului pentru care se face desemnarea, conform modului stabilit de Guvern.</p> <p>(5) Mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale se vor utiliza în scopurile stabilite de legislația în vigoare.</p> <p>(6) Mecanismul de desemnare procentuală și de transfer al desemnărilor procentuale către beneficiari, precum și de control al utilizării acestor sume, se stabilește de Guvern.</p> <p>(7) Beneficiarii desemnării procentuale poartă răspundere potrivit legii pentru neraportarea utilizării sumelor obținute în urma desemnării procentuale și pentru utilizarea contrar destinației a acestor sume. Sumele neraportate și utilizate contrar destinației se restituie la buget.</p>	<p>Articolul 15² alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Contribuabilul persoană fizică rezidentă cetățean care nu desfășoară activitate de întreprinzător și/sau profesională și, nu are restanțe la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale anterioare și a achitat obligația aferentă perioadei pentru care se face desemnarea, este în drept de a desemna un cuantum</p>	<p>format cu un deficit în sumă de 4182,8 mii de lei și care urmează să fie acoperit din granturi, împrumuturi externe și interne, în loc de subvenționarea directă ale instituțiilor de învățământ, de cultură, de sănătate, precum și azilurilor pentru pensionarii lipsiți de condiții de viață decentă, direcționează aceste surse financiare pentru finanțarea activităților organizațiilor obștești și cultelor religioase prin diminuarea veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale care nu vor putea să asigure finanțarea școlilor, grădinițelor, bibliotecilor, caselor de cultură etc.</p> <p>Organizațiile necomerciale și în prezent se folosesc de un șir de facilități fiscale (nu achită impozitul pe venit, sînt scutite de plată TVA, nu calculează și nu achită impozite locale, taxe vamale etc.), se folosesc de granturi și proiecte acordate Republicii Moldova de organizații internaționale. Nu este clar de ce statul trebuie să acopere cheltuielile administrative ale acestora în mărime de pînă la 5% din mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> Art. 15² alin. (1) din Codul fiscal este conceptual inacceptabil de a exclude pentru aceste categorii de persoane (persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător și/sau profesională) dreptul de a desemna procentual. Mai ales în partea ce ține de</p>	<p>desemnării procentuale (Legea 2%).</p> <p>Amendamentele au modificat esențial conceptul inițial privind Legea 2% (ex.a fost stabilită o singură metodă de direcționare a 2%; au fost revăzute criteriile de eligibilitate a organizațiilor ce doresc să beneficieze de 2%; a fost stabilit termenul și scopul utilizării mijloacelor obținute din 2%, precum și limitele de utilizare a acestora pentru cheltuielile administrative), precum și soluționează impedimentele identificate în legislația actuală.</p> <p>Inițiativa legislativă a fost votată de Parlament în a doua lectură la data de 21 iulie 2016 (Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.177 din 21.07.2016).</p> <p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Din categoria persoanelor fizice, conform art.5 pct.3) din Codul fiscal, fac parte întreprinzătorii individuali,</p>
--	---	---	---

	<p>procentual de 2% din suma impozitului pe venit calculat anual la buget aferent veniturilor impozitate conform art.88 - 90 către unul dintre beneficiarii indicați la alin.(4).”.</p>	<p>veniturile salariale, pentru că aceste categorii pot avea și venituri cu alt regim fiscal.</p>	<p>gospodăriile țărănești care constituie activitate de întreprinzător. Menționăm că, obiect al impunerii cu impozitul pe venit pentru această categorie de contribuabili constituie rezultatul financiar (total venituri minus cheltuieli), iar verificarea corectitudinii rezultatului declarat nu poate fi verificat doar prin verificarea documentară a acestor contribuabili. Astfel, extinderea acestui concept asupra categoriei respective de contribuabili va duce la necesitatea efectuării controalelor fiscale neplanificate, ceea ce reprezintă costuri majore de timp, resurse umane și financiare. Respectiv, vor crește nejustificat costurile de administrare fiscală aferentă acestui mecanism, ceea ce contravine principiilor de bază a unei administrări fiscale eficiente. Aceleași raționamente au stat la baza</p>
--	---	---	--

			propunerii de limitare a tipurilor de venituri impozabile din care se va efectua desemnarea procentuală.
<p>Articolul 18. Sursele de venit impozabile În venitul brut se includ:</p> <p>b) venitul de la activitatea societăților obținut de către membrii societăților și venitul obținut de către acționarii fondurilor de investiții, conform prevederilor cap.9;</p>	<p>9. Articolul 18:</p> <p>la litera b), textul „, , conform prevederilor cap.9” se înlocuiește cu textul „, conform prevederilor cap.9”;</p>	<p><u>Ministerul Economiei</u> <u>Ministerul Afacerilor Interne</u></p> <p>Este necesar redactarea modificărilor propuse (excluderea dublării redacției).</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>
<p>Articolul 19. Facilități acordate de angajator Facilitățile impozabile acordate de angajator includ: <u>d) suma dobânzii, determinată ca rezultat al diferenței pozitive dintre rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg) stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune (rata dobânzii aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt – pentru împrumuturile acordate pe un termen de până la 5 ani; rata dobânzii la creditele pe termen lung – pentru împrumuturile acordate pe un termen mai mare de 5 ani) și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului, în funcție de termenul lor de acordare;</u></p>	<p>10. La articolul 19 litera d) va avea următorul cuprins: „d) suma dobânzii, determinată ca rezultat al diferenței pozitive dintre rata medie ponderată lunară a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină determinate de către Banca Națională a Moldovei și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului, în funcție de termenul lor de acordare.”.</p>	<p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova</u> <u>”Ecofin-Consult”</u> <u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> <u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> <u>Punctul 10 referitor la art.19 litera d) -</u> Propunem excluderea prevederilor respective. În condițiile stabilirii lunare a ratelor medii ponderate de către BNM, nu există o previziune clară pentru bugetarea cheltuielilor și impozitelor suportate de angajați. În plus, programele de contabilitate vor necesita modificarea lunară a ratelor pentru calcularea dobânzilor, ulterior publicării acestora pe site-ul BNM și informarea lunară a angajaților despre modificările intervenite. În scopul eficientizării dobânzilor calculate, alternativ, propunem plafonarea dobânzilor acordate angajaților de către angajator. De exemplu, textul actual de completat și expus după cum urmează: „d) suma dobânzii, determinată reieșind din diferența pozitivă dintre rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg) stabilită de Banca Națională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune (rata dobânzii aplicată la operațiunile de politică monetară pe termen scurt - pentru împrumuturile acordate pe un termen de până</p>	<p><u>Se acceptă</u> prin retragerea propunerilor înaintate la art.19 lit.d) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>

		<p>la 5 ani, care nu va depăși 15% anual; rata dobânzii la creditele pe termen lung - pentru împrumuturile acordate pe un termen mai mare de 5 ani, care nu va depăși 7% anual) și rata dobânzii calculată pentru împrumuturile acordate de către angajator salariatului, în funcție de termenul lor de acordare.</p> <p><u>Banca Națională a Moldovei (BNM)</u> În privința modificării art.19 lit.d) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, având în vedere prevederile Regulamentului (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 referitoare la clasificarea operațiunilor financiare în funcție de scadență și definirea scadențelor pe termen scurt și lung (5.A1.135, 5A1.14) și ținând cont de definițiile noțiunilor de "termen scurt" și "termen lung" în sensul Legii nr. 419-XVI din 22 decembrie 2006 (Republicată în Monitorul Oficial al RM, 2014, nr.174-177, art.395), constatăm rațională aplicarea ratelor dobânzilor prevăzute în proiectul de modificare a art.19 lit.d) pentru determinarea sumei facilității impozabile ce rezultă din împrumuturile la rate preferențiale acordate de angajator salariatului.</p> <p>Totodată, este necesar de a reformula textul articolului 19 litera d) din proiectul avizat, ținând cont de următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - fără a atinge sensul ratei aplicate, este rațională redefinirea acesteia, sub aspectul termenilor utilizați în actele Băncii Naționale a Moldovei (BNM): "Ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate pe sistemul bancar persoanelor juridice în lei moldovenești sau valută străină, pe termen de până la 12 luni, sau peste 12 luni, calculate de Banca Națională a Moldovei în baza rapoartelor lunare ale băncilor”; 	<p><u>Se acceptă</u> prin retragerea propunerilor înaintate la art.19 lit.d) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>
--	--	--	--

		<ul style="list-style-type: none"> - ratele medii ponderate ale dobânzilor menționate la subalineatul 1 vor fi aplicate în funcție de termenul și valuta împrumutului preferențial acordat de patron; - facilitățile impozabile de la litera d) o constituie suma dobânzii calculată prin aplicarea la suma împrumutului a unei rate a dobânzii determinate în funcție de termenul și valuta împrumutului preferențial ca rezultat al diferenței dintre ratele medii ponderate ale dobânzilor menționate la subalineatul 1 și ratele dobânzii aplicate la împrumuturile preferențiale; - ratele menționate la subalineatul 1 se determină lunar de către Banca Națională după data de 15 a lunii curente, pentru luna precedentă, astfel, în scopul evitării unor interpretări diferite a acestei prevederi, se impune necesitatea precizării respectivului aspect. <p>Pentru simplitatea și transparența calculului aferent impozitării facilității menționate la art.19 lit. d), propunem în anul de gestiune de a utiliza ratele specificate la subalineatul 1, calculate de BNM pentru luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune.</p> <p>Ținând cont de obiecțiile menționate, propunem următoarea redacție a art.19 lit.d):</p> <p>”d) suma dobânzii calculată prin aplicarea la suma împrumutului a unei rate a dobânzii determinate în funcție de termenul și valuta împrumutului preferențial, care se calculează ca rezultat al diferenței dintre ratele medii ponderate ale dobânzilor la creditele noi acordate pe sistemul bancar persoanelor juridice în lei moldovenești sau valută străină, pe termen de până 12 luni, sau peste 12 luni, calculate de Banca Națională a Moldovei pentru luna noiembrie a anului precedent anului fiscal de gestiune și ratele dobânzii aplicate la împrumuturile preferențiale acordate de către angajator salariatului.”.</p>	
--	--	---	--

		<p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> Se propune excluderea modificării propuse din motivul complexității și dificultății determinării unei formule adecvate, în special pentru băncile comerciale. Alternativ, pentru băncile comerciale aceste plăți pot fi lipsite de calificarea lor ca facilități impozabile.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> În condițiile stabilirii lunare a ratelor medii ponderate de către BNM nu există o previziune clară pentru bugetarea cheltuielilor și impozitelor suportate de angajați. În plus, programele de contabilitate vor necesita modificarea lunară a ratelor pentru calcularea dobinzilor, ulterior publicării acestora pe site-ul bnm.md și informarea lunară a angajaților despre modificările intervenite. Propunem precizarea că în scopurile de calculare a impozitului pe venit pentru astfel de facilități să fie utilizat indicatorul anual și nu cel lunar, similar modului de deducere a cheltuielilor de dobânzi de către agentii economici. În scopul eficientizării dobinzilor calculate, alternativ, având indicatorul BNM pe anul precedent cu recalcularea impozitului pe venit la sfârșit de an, atunci când va fi cunoscut indicatorul pentru anul curent.</p>	<p><u>Se acceptă</u> prin retragerea propunerilor înaintate la art.19 lit.d) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p> <p><u>Se acceptă</u> prin retragerea propunerilor înaintate la art.19 lit.d) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>
<p>Articolul 20. Sursele de venit neimpozabile În venitul brut nu se includ următoarele tipuri de venit:</p> <p>m) contribuțiile la capitalul unui <u>agent economic</u>, prevăzute la art.55;</p>	<p>11. Articolul 20: la litera m), după cuvintele „agent economic” se introduc cuvintele „și contribuțiile vărsate în vederea acoperirii pierderilor financiare și echilibrării activelor nete negative.”;</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct.11 al proiectului Legii, referitor la art.20 al Codului fiscal: La lit.g) a art.20 din Codul fiscal: CNSM, repetat, solicită restabilirea prevederilor lit.g) a art.20 din Codul fiscal, exclusă prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.71 din 12.04.15, aprobată prin angajarea răspunderii Guvernului față de Parlament</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Această măsură a avut drept scop acordarea aceluiași regim fiscal aplicat indemnizațiilor pentru toate formele de încetare a rapoartelor de muncă (concediere, demisie, eliberare din funcție,</p>

		<p>conform căreia, indemnizația de eliberare a fost exclusă din categoria surselor de venituri neimpozabile. Accentuăm faptul, că indemnizațiile de concediere nu sînt venituri salariale, acestea sînt garanții oferite salariatului și prevăzute de art.172 și art.173 din Codul muncii și constituie doar o despăgubire pentru un prejudiciu, pentru o pagubă suferită ca urmare a pierderii sursei de existență/întreținere în cazul încetării contractului de muncă. Concomitent, atenționăm că plățile făcute către salariat, la momentul concedierii acestuia, nu fac parte din categoria de plăți salariale, deoarece nu constituie echivalentul muncii prestate de salariat angajatorului în rezultatul căreia survine obligația angajatorului de a remunera salariatul pentru munca prestată, ci fac parte din categoria de indemnizații, adică plăți menite să asigure salariatul rămas fără o sursă de existență, cu un minim necesar de resurse, pînă la găsirea unui nou loc de muncă.</p> <p>Conform prevederilor lit.g) al art.110 din <u>Codului de executare, la categoria veniturilor care nu pot fi urmărite se atribuie și indemnizațiile de eliberare din serviciu.</u> Indemnizația de concediere este o plată similară cu alte tipuri de indemnizații (de boală, accidente, traumatisme și alte incapacități temporare de muncă) care nu se impozitează, deoarece scopul lor este să acopere anumite riscuri și să contribuie la protecția socială a persoanelor care au rămas fără un loc de muncă.</p> <p>Considerăm că această normă este greșită, contravine prevederilor art.47 din Constituția Republicii Moldova care prevede că cetățenii au dreptul la asigurare în caz de: șomaj, boală, invaliditate, văduvie, bătrînețe sau în celelalte cazuri de pierdere a mijloacelor de subzistență, în urma unor împrejurări independente de voința lor și urmează a fi exclusă.</p>	<p>etc.) și prevede excluderea din categoria surselor de venit neimpozabile a indemnizațiilor de concediere.</p>
--	--	--	--

		<p><u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> <u>Asociația Businessului European (EBA)</u> <u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Salutăm intenția Ministerului Finanțelor de a menționa expres în Codul fiscal drept neimpozabile contribuțiile primite de către un agent economic pentru acoperirea pierderilor financiare și echilibrării activelor nete negative. Într-adevăr, potrivit art.35 alin.(1) lit.b) din Legea cu privire la Societățile cu Răspundere Limitată nr.135 din 14 iunie, asociații sunt obligați să acopere pierderile survenite, la expirarea celui de-al doilea an și a fiecărui an financiar următor, dacă valoarea activelor nete ale societății fiice este mai mică decât capitalul social. Legea contabilității nr.113/2007 (Art.17, alin.(16)) stabilește că pierderea contabilă poate fi acoperită din contul profitului net al perioadelor de gestiune curente și precedentă, rezervelor, reducerii capitalului social, precum și din contribuțiile suplimentare ale asociațiilor.</p> <p>Din punctul de vedere al asociatului, dacă are loc reducerea capitalului social al societății fiice, asociatul efectuează contribuții suplimentare pentru a acoperi pierderea contabilă a societății fiice. Astfel de tranzacții vor duce la înregistrarea unor cheltuieli pentru asociat. Considerăm că aceste cheltuieli ar trebui tratate ca deductibile la nivelul asociațiilor rezidenți, datorită faptului că asociații sunt obligați prin lege să acopere pierderile contabile ale societății fiice.</p> <p>Astfel, aceste cheltuieli sunt obligatorii și necesare, și corespund criteriilor de deductibilitate prevăzute de art.24 alin.(1) al Codului fiscal.</p> <p>În consecință, recomandăm completarea Codului fiscal cu următoarele prevederi: 1. Art.24 să fie completat cu alin.(22) cu</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Art.17 al Legii contabilității stabilește doar tipurile de surse din care poate fi acoperită pierderea contabilă. Totodată, art.35 al Legii cu privire la Societățile cu Răspundere Limitată stabilesc obligația societății de a menține valoarea activelor nete ale societății și capitalului social nu mai puțin decât un anumit minim.</p> <p>Aceste cerințe se impun de fapt din scopul creării unei entități economice, care în esență urmează genereze venit din activitatea desfășurată.</p> <p>În cazul în care o entitate nu este capabilă să-și mențină activelor nete cel puțin la nivelul capitalului social, iar capitalul social se diminuează sub minimului admisibil, se constată că activitatea entității nu a fost suficient de eficientă.</p> <p>Astfel, fondatorii asociației, acționarii sau membri pot</p>
--	--	--	---

		<p>următorul cuprins: “(22) Se permite deducerea cheltuielilor suportate de asociații rezidenți pentru acoperirea pierderilor contabile ale societății-fiice din contul reducerii capitalului social al societății-fiice, precum și din contribuțiile suplimentare ale asociațiilor”.</p> <p>2. Art.42 să fie completat cu alin.(7) cu următorul cuprins: “(7) Baza valorică ajustată a activelor de capital se reduce dacă asociatul acoperă pierderile contabile ale societății-fiice în corespundere cu art.24 alin.(22). Valoarea reducerii constituie valoarea cu care a fost micșorat capitalul social al societății-fiice și/sau valoarea contribuțiilor suplimentare ale asociatului.”</p>	<p>decide fie lichidarea entității fie investirea suplimentară în activitatea entității. În contextul celor expuse, nu putem califica cheltuielile suportate pentru acoperirea pierderilor contabile ale societății-fiice precum și din contribuțiile suplimentare drept ordinare și necesare, și fără de care este imposibil desfășurarea activității de business, conform art.24 alin.(1) din Codul fiscal. Concomitent, normele propuse vor crea condiții pentru crearea schemelor de evaziune fiscală prin erodarea bazei impozabile.</p>
<p>y²) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la livrarea laptelui natural;</p>	<p>se completează cu litera y³) cu următorul cuprins: „y³) veniturile obținute de persoanele fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), de la vânzarea locuinței de bază;”.</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La lit. y³) a art. 20 din proiectul legii: Considerăm necesar ca din redacția lit. y³) să fie exclusă sintagma „cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermieri)”, deoarece locuința de bază nu constituie un venit impozabil ca urmare a activității de întreprinzător individual sau fermier, deoarece locuința de bază a acestor categorii de persoane se încadrează în aceleași criterii ca și pentru alte persoane fizice.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Întreprinzătorii individuali și gospodăriile țărănești (de fermier) reprezintă persoane ce desfășoară activitate economică. Astfel, în raporturile juridice proprietatea persoanei ce a fondat acest tip de formă organizatorică și însăși forma organizatorică sînt</p>

		<p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova "Ecofin-Consult"</u> <u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Pct.11. Considerăm, că urmează a fi indicat de la „înstrăinarea” locuinței de bază, deoarece contribuabilul poate opta pentru schimbul locuinței, donarea acesteia, nu doar vânzare. Aceasta, mai ales în contextul în care art. 40 alin.(5) al proiectului, prevede că mărimea creșterii de capital provenită din vânzare, schimb sau altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a locuinței de bază, nu este recunoscută în scopuri fiscale. Totodată, cu condiția formulării exacte a art. 20, prevederea de la art.40 alin.(5) Cod fiscal, necesită a fi exclusă.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> Reiterăm propunerea privind completarea Art.20 din Codul fiscal cu lit.y³) și z¹⁴) cu următorul cuprins: ”y³) venitul obținut de către instituțiile bancare și organizațiile de microfinanțare din creditele și împrumuturile acordate pe un termen de peste 3 ani în scopul efectuării investițiilor în elaborarea, proiectarea și implementarea tehnicii și tehnologiilor noi de producere”; <u>Argumente:</u> Propunerea dată are ca scop motivarea băncilor comerciale pentru ca acestea să acorde credite pe termen lung. Actualmente, băncile comerciale acordă credite pe termen scurt și refuză să contracteze credite pe termen lung. Astfel,</p>	<p>separate și urmează a fi aplicate reglementările fiscale specifice fiecărei categorii de contribuabili.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Extinderea facilităților fiscale și pentru instituțiile bancare și organizațiile de microfinanțare ar conduce la distorsionarea sistemului fiscal național, complicarea administrării fiscale, ar constitui o frână în adoptarea de reguli comune pentru impozitare în genere, precum și încălcarea principiului echității</p>
--	--	--	---

		<p>agenții economici nu pot implementa proiecte importante din cauza lipsei finanțelor. Creditarea pe termen scurt, în multe cazuri, nu poate soluționa problema investițiilor, dat fiind faptul că implementarea proiectelor de amploare durează perioade mai îndelungate. Necesitatea rambursării creditelor în termene restrânse lipsește unitățile economice de posibilitatea de a rambursa creditele prin veniturile acumulate de la comercializarea produselor și serviciilor obținute în rezultatul realizării proiectelor investiționale respective. Noile condiții de acordare a creditelor pe termen lung va stimula băncile comerciale să acorde credite pe un termen mai mare de trei ani, deoarece riscul legat de creditare va fi mai rezonabil.</p> <p>Implementarea tehnologiilor noi și fabricarea în baza acestora a produselor competitive va avea drept consecință majorarea esențială a volumului vânzărilor și, respectiv, a defalcărilor la bugetele de toate nivelurile. Totodată, vor fi create locuri noi de muncă bine plătite. Persoanele fizice încadrate în câmpul muncii, de asemenea, vor contribui la majorarea veniturilor acumulate la buget.</p> <p>”z¹⁴) veniturile obținute din realizarea proiectelor de cercetare științifică, elaborările experimentale și de proiectare și alte lucrări, legate de crearea noilor tipuri de produse sau de perfecționare a producției și tehnologiilor”.</p> <p><u>Argumente:</u> Scutirea de impozitul pe venit obținut de la realizarea proiectelor menționate ar motiva și încuraja eforturile agenților economici îndreptate spre realizarea produselor și serviciilor performante prin implementarea proiectelor respective. Crearea noilor tehnologii și produse, de regulă, este însoțită de un grad sporit de risc, necesită cheltuieli pentru</p>	<p>fiscale pus la baza sistemului fiscal național. Obiectivele politicii fiscale pe termen mediu tind spre eliminarea graduală a facilităților fiscale concomitent cu orientarea spre subvenționarea directă din partea statului. Creditarea pe termen lung a investițiilor în dezvoltarea tehnologiilor și fabricarea produselor competitive, precum și susținerii activității de cercetare-dezvoltare este influențată de mai mulți factori (rata de creditare, stabilitatea economică, cererea pe piață) și mai puțin de acordarea facilităților fiscale. Urmare acceptării acestei propuneri prin acordarea facilităților fiscale fără respectarea strictă a destinației, vor avea de câștigat doar instituțiile financiare, nu va fi atins scopul dorit și se vor rata veniturile la buget. În practica națională anterioară au fost acordate facilități fiscale pentru creditarea pe termen lung însă scopul dorit</p>
--	--	--	--

		<p>cercetare, lucrări experimentale etc. Scutirea de impozitare ar reduce cheltuielile agenților economici utilizate pentru însușirea în producție a noilor tehnologii și produse. Fabricarea produselor și prestarea serviciilor performante înseamnă locuri de muncă, extinderea bazei de impozitare și alte beneficii conexe.</p> <p>Codul cu privire la știință și inovare prevede facilitatea dată doar pentru instituțiile științifice acreditate de către Consiliul Național de Acreditare și Atestare, însă, practica a demonstrat, că această facilitate acordată instituțiilor acreditate nu dă rezultatele scontate, acestea, în principal, fiind orientate spre generarea de noi cunoștințe. Astfel, în prezent, din alocațiile bugetare acordate Academiei de Științe a Moldovei doar mai puțin de 2% sunt utilizate pentru proiectele de inovare și transfer tehnologic care au menirea să dezvolte economia națională. Facilitatea în cauză va motiva agenții economici să implementeze mai activ proiectele de inovare și transfer tehnologic.</p> <p><u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u> Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, și anume articolul 20 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, se va completa cu litera v) și z¹⁰) expuse în următoarea redacție: „v) dobânzile aferente obligațiunilor emise de către societățile pe acțiuni, autoritățile publice centrale și locale. z¹⁰) dividendele achitate de societățile pe acțiuni.” Impulsionarea fluxului investițiilor directe în economia țării poate fi generată prin mecanisme și pîrghii fiscale eficiente. O politică fiscală echilibrată oferă posibilitatea agenților economici de a-și dezvolta afacerile, de a mări numărul de locuri de muncă, contribuind indirect la suplinirea</p>	<p>nu a fost atins, deoarece domeniul dat este influențat de mai mulți factori nu doar de cei de natură fiscală.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Acordarea facilităților fiscale la achitarea impozitului pe venitul doar unor categorii de contribuabili, în cazul dat extinderea surselor de venit neimpozabil cu dobânzile aferente obligațiunilor emise de către societățile pe acțiuni, autoritățile publice centrale și locale, precum și cu dividendele achitate de societățile pe acțiuni, ar conduce la</p>
--	--	--	--

		<p>bugetului consolidat. Conform argumentelor prenotate, se propune:</p> <p>- completarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 cu prevederi ce vizează facilități fiscale pentru investiții (similar prevederilor art. 49² exclus prin Legea nr.267 din 23.12.2011), în special în situațiile de majorări de capital social prin intermediul ofertelor publice de valori mobiliare (IPO-uri).</p> <p>Argumentare:</p> <p>Considerăm că veniturile obținute sub formă de creștere de capital trebuie exceptate de la reținerea prealabilă din plățile efectuate în folosul persoanei fizice din următoarele motive.</p> <p>Conform prevederilor art. 18 din Codul fiscal, în sursele de venit impozabile se include și creșterea de capital (ca rezultat al vânzării/cumpărării a acțiunilor emise de societățile pe acțiuni). Întru aplicarea prevederilor articolului 90 din Codul fiscal, participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare rețin în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din valoarea tranzacției efectuate cu valorile mobiliare în folosul persoanei fizice, fără a se cunoaște la momentul efectuării tranzacției dacă a fost înregistrată o creștere de capital sau nu.</p> <p>După cum se cunoaște, majoritatea cetățenilor din Republica Moldova au devenit acționari ai societăților pe acțiuni ca rezultat al investirii bonurilor patrimoniale în cadrul procesului de privatizare. Din analiza statisticii tranzacțiilor pe piața de capital se relevă că în majoritatea cazurilor acestea se efectuează la prețuri mai mici decât valoarea lor nominală sau de procurare, respectiv în aceste cazuri nu se atestă o creștere de capital. Cu toate acestea, participanții la piața de capital sunt obligați să rețină, în prealabil, ca parte a impozitului,</p>	<p>distorsionarea sistemului fiscal național, complicarea administrării fiscale, ar constitui o frână în adoptarea de reguli comune pentru impozitare în genere, precum și încălcarea principiului echității fiscale pus la baza sistemului fiscal național.</p> <p>Propunerea susmenționată urmează a fi examinată în contextul utilizării metodelor directe din buget, dar nu prin distorsionarea sistemului fiscal.</p> <p>În caz că scutim toți contribuabilii de impozitarea dividendelor, impactul asupra bugetului public național va constitui aproximativ 350 mil. lei, aceasta fiind o sumă foarte mare. Or, în cazul dat urmează să găsim resurse financiare suplimentare de acoperire a deficitului bugetar creat sau urmează să mergem pe reducerea cheltuielilor bugetare. Totodată, menționăm că în condițiile actuale de austeritate bugetară, pentru</p>
--	--	--	---

		<p>o sumă în mărime de 7% din valoarea tranzacției.</p> <p><u>Întreprinderea Mixtă „Topaz”</u> Introducerea modificărilor în art.20 CF RM „sursele de venit neimpozabile”: veniturile obținute din proiecte legate de lucrări științifice de cercetare, de proiectare și experimentare și alte lucrări legate de crearea noilor tipuri de producție sau îmbunătățirea producerii și tehnologiilor deja existente.</p>	<p>asigurarea continuității realizării programelor bugetare existente de cheltuieli care includ și cheltuieli ce vizează politicile investiționale, considerăm inoportună susținerea propunerii date. În partea ce ține de reținerea finală, este necesar ca veniturile bugetare să fie încasate pe parcursul anului pentru a avea o corelație cu cheltuielile bugetare. Mai mult ca atât, persoana prin depunerea declarației privind impozitul pe venit, în cazul pierderilor de capital au posibilitatea să solicite restituirea impozitului achitat.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Extinderea facilităților fiscale prin declararea ca surse de venit neimpozabile a veniturilor obținute din proiectele legate de lucrări științifice de cercetare, de proiectare și experimentare și alte lucrări legate de crearea noilor tipuri de producție sau îmbunătățirea producerii și</p>
--	--	---	---

			<p>tehnologiilor deja existente ar conduce la distorsionarea sistemului fiscal național, complicarea administrării fiscale, ar constitui o frână în adoptarea de reguli comune pentru impozitare în genere, precum și încălcarea principiului echității fiscale pus la baza sistemului fiscal național.</p> <p>Obiectivele politicii fiscale pe termen mediu tind spre eliminarea graduală a facilităților fiscale concomitent cu orientarea spre subvenționarea directă din partea statului.</p> <p>Acordarea stimulentei fiscale doar a unor categorii de contribuabili va determina creșterea inechității fiscale, urmare aplicării unui tratament fiscal diferit de alte categorii de contribuabili, crearea premiselor de evaziune fiscală, concomitent cu reducerea veniturilor bugetare.</p> <p>Totodată, orice măsură ce afectează veniturile bugetare, urmează a fi prezentată de comun cu sursele de acoperire a pierderilor la buget în</p>
--	--	--	--

	se completează cu litera y ³) cu următorul cuprins: „y ³) veniturile obținute de persoanele fizice rezidente (cetățeni și apatrizi), de la înstrăinarea unei singure locuințe de bază în decursul a 5 perioade fiscale consecutive;”.	Ministerul Justiției La art. 20 lit y³) din Codul fiscal cuvântul decursul se dublează. Mai mult, această prevedere dublează definiția de la pct. 46) art. 5 din Codul fiscal. Astfel, dacă din definiția locuinței de bază se exclude raportarea la cei 5 ani înainte de înstrăinare, atunci la art. 20 din Codul fiscal trebuie specificat acest termen.	vederea continuării realizării programelor economice, sociale existente și viitoare. Se acceptă în redacția autorului: „y ³) veniturile obținute de persoanele fizice rezidente (cetățeni și apatrizi), de la înstrăinarea locuinței de bază;”.
Articolul 21. Reguli speciale referitoare la venit	12. Articolul 21:		
(4) Persoana care face o donație sub formă de mijloace bănești se consideră drept persoană care a obținut venit în mărimea sumei mijloacelor bănești donate, cu excepția sumei donate de persoana fizică care nu desfășoară <u>activitate de întreprinzător</u> în partea în care această <u>sumă nu depășește venitul impozabil</u> .	la alineatul (4) după cuvintele „activitate de întreprinzător” se completează cu cuvintele „pe parcursul unei perioade fiscale”, iar cuvintele „sumă nu depășește venitul impozabil” se înlocuiesc cu cuvintele „sumă totală nu depășește venitul impozabil obținut în perioada fiscală de raportare.”.	Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM) Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM) Asociația Investitorilor Străini (FIA) Se susține parțial - la alineatul (4) după cuvintele „activitate de întreprinzător” se completează cu cuvintele „pe parcursul unei perioade fiscale”, iar cuvintele „sumă nu depășește venitul impozabil” se înlocuiesc cu cuvintele „suma totală nu depășește veniturile impozabile declarate anterior pe parcursul ultimilor 5 ani.”. Donatorul poate dona mijloace bănești, acumulate pe parcursul unei perioade mai îndelungate, din care la fel s-au achitat impozite. Termenul de 5 ani este sincronizat cu termenul de prescripție. Organul fiscal poate utiliza metodele indirecte pentru verificare.	Nu se acceptă. Stabilirea principiului propus va crea dificultăți în administrarea fiscală, precum și poate conduce la elaborarea schemelor de ascundere a surselor în cazul aplicării de către organele fiscale a metodelor indirecte de estimare a venitului impozabil al persoanelor fizice, tendință înregistrată de organele fiscale. La sigur contribuabilul poate cumula veniturile realizate în decursul mai multor ani, însă ținând cont de faptul că la determinarea venitului impozabil al persoanei fizice nu se aplică deducerea cheltuielilor personale (locuință, studii,

			transport, serviciile comunale, hrană), în majoritatea cazurilor disponibilul de mijloace financiare rămâne a fi mai mic decât venitul impozabil obținut în decursul unei perioade fiscale.
Articolul 24. Deducerea cheltuielilor aferente activității de întreprinzător	14. Articolul 24:		
(3) Deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția celor reglementate de prezentul articol.		<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u> Статья 24. (3) Вычет расходов, связанных с командированием работников, представительскими расходами, расходами по страхованию хозяйствующих субъектов, разрешается в пределах, установленных Правительством за исключением расходов, которые регулируются настоящей статьей.</p> <p>Необходимо: Пересмотреть нормы пределов командировочных, представительских расходов, разрешенных к вычету и приблизить эти расходы к реальным затратам.</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u> Normele privind reglementarea cheltuielilor entităților din Republica Moldova privind cheltuielile de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se stabilesc prin Hotărîre de Guvern. Astfel, aceste acte normative nu fac obiectul proiectului în cauză. Propunerile vor fi analizate în cadrul unui exercițiu separat.</p>
(11) Nu se permite deducerea sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător.	alineatul (11) se completează în final cu textul „și/sau în folosul persoanelor fizice ce desfășoară activități independente conform cap.10 ²⁷ ”;	<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u> Статья 24. Вычеты расходов, связанных с осуществлением предпринимательской деятельности Исключить: (11) Не разрешается вычет сумм, уплаченных, или расходов, понесенных в пользу обладателей предпринимательского патента.</p> <p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în</u></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Norma în cauză are drept scop prevenirea fenomenului de achitare a „salariilor în plic”. Astfel, se constată cazuri în care unii agenți economici în loc să încheie contracte de angajare sau prestări servicii și</p>

		<p><u>Management din Republica Moldova "Ecofin-Consult"</u> Pct. 14. Considerăm necesar de a exclude această prevedere și de a permite deducerea sumelor respective. În caz contrar, agenții economici vor evita să colaboreze cu persoanele ce desfășoară activități individuale. Prin urmare, nu se va asigura suportul scontat din partea statului pentru categoria respectivă de subiecți. Totodată, permiterea spre deduceri agenților economici a cheltuielilor respective, va favoriza în cele din urmă colaborarea cu categoria respectivă de persoane și în cele din urmă ar permite statului de a avea o pîrghie eficientă de monitorizare a veniturilor persoanelor ce desfășoară activități independente. Astfel, dacă în raport cu persoanele fizice, persoanele ce desfășoară activități independente vor avea tentația și posibilitatea de a nu reflecta toate veniturile obținute, la interacțiunea cu persoanele juridice, această posibilitate se reduce.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Nu se susține Agenții economici în asemenea condiții nu vor avea posibilitate să-și deducă sumele plătite pentru bunurile procurate. În opinia noastră, odată cu obligarea persoanelor fizice ce desfășoară activități independente să țină evidență contabilă în partidă simplă, să utilizeze MCC și să importe, este rațional să li se acorde dreptul de a elibera facturi.</p>	<p>să achite salariu, contractează persoane care prestează serviciul în cauză în bază de patentă de întreprinzător. Regimul respectiv este destinat în special comerțului realizat cu persoanele fizice –cetățeni. În cazul cînd persoana dorește să activeze în domeniul comerțului cu efectuarea livrărilor în adresa agenților economici, aceasta urmează să evolueze la o altă formă organizatorico-juridică (Î.I., S.R.L. etc.).</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
<p>(15) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul <u>anului fiscal</u> sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.</p>	<p>la alineatul (15), cuvintele „anului fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele „perioadei fiscale”;</p>	<p><u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> De exclus ultima propoziție „<i>Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.</i>”. Propunem acest punct să fie completat cu sintagma ”asociațiilor și organizațiilor profesionale ale căror obiectiv statutar este apărarea și promovarea intereselor</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Măsurile de politică fiscală sînt formulate sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea</p>

		<p>membrilor săi”. Unele întreprinderi mici și mijlocii nu pot fi membri a asociațiilor/organizațiilor profesionale deoarece plafonul stabilit 0,15% constituie suma foarte mică care nu acoperă suma cotizațiilor. Exemplu: O întreprindere individuală are 4 angajați cu salariu de 4 000 lei lunar, fondul salarial anual constituie 96 000 lei. 0,15% va constitui 144 lei. Însă cotizațiile anuale în mai multe asociații constituie 300-500 lei. Apar sume nedeductibile. În cazul altor asociații, cotizațiile reprezintă sume și mai mari și întreprinderile mici nu își pot permite să adere ca membri.</p> <p><u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u></p> <p>De exclus ultima propoziție a acestui pct (15). <i>Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.</i></p> <p>Propunem acest pct să fie completat cu sintagma .....asociațiilor și organizațiilor profesionale ale căror obiectiv staturat este apărarea și promovarea intereselor membrilor săi</p> <p><i>Unele întreprinderi mici și mijlocii nu pot fi membri a asociațiilor/organizațiilor profesionale deoarece plafonul stabilit 0,15% constituie suma foarte mică care nu acoperă suma cotezațiilor. Exemplu 1: O întreprindere individuală are 4 angajați cu salariu de 4 000 lei lunar, fondul salarial anual constituie 96 000 lei. 0,15% va constitui 144 lei. Cotezațiile anuale în maimulte asociații constituie 300-500 lei. Apar sume nedeductibile. Exemplu 2: Asociația UPZM are 2 angajați, fondul salarial anual 200 000 lei, suma cotezațiilor poate fi de 300 lei, iar cotazațiile CNPM</i></p>	<p>economico-financiară a acestora, cât și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora atât asupra activității economico-financiare a agenților economici, precum și asupra bugetului public național. Totodată, considerăm oportun examinarea propunerilor privind limitele de deducere în complex, la elaborarea noului Cod fiscal.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	---	---

		<i>constituie 19 000 lei. La fel cotezațiile altor Asociații constituie sume mari și întreprinderile mici nu își pot permite să adere ca membri. Această limită constituie o barieră la formarea organizațiilor obștești.</i>	
(15 ¹) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul anului fiscal <u>sub formă de taxe de alocații financiare destinate activității sindicatelor</u> . Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.		<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct. 14 al proiectului referitor la art. 24 din Codul fiscal: Propunem ca alin.(15¹) al art. 24 din Codul fiscal să fie expus în următoarea redacție: „(15¹) Se permite deducerea cheltuielilor efectuate de către contribuabili în decursul perioadei fiscale, prevăzute în planul de afaceri sau în devizul de cheltuieli, în scopurile stabilite în contractul colectiv de muncă. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii”.</p> <p>Este necesar de menționat că redacția actuală a acestui alineat nu corespunde prevederilor alin.(5) al art.35 din Legea sindicatelor nr.1129 din 07.07.2000, introduse prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative, nr.154-XVI din 21.07.2005 (în vigoare de la 01.01.2006). Astfel, mijloacele respective nu sînt alocate organizațiilor sindicale, dar sînt cheltuite de contribuabil nemijlocit pentru activitățile destinate salariaților.</p>	<u>Se acceptă.</u>
(19) Se permite deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului, conform modului stabilit de Guvern.		<p><u>Asociația Businessului European (EBA Moldova)</u> Modificarea prevederilor, menționate în Art.24 (19) al Codului Fiscal referitor la deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului. Sumele respective, reflectate în Hotărîrea Guvernului nr.144 din 26.02.2014 au rămas nemodificate din anul 2014, însă nivelul prețurilor și cheltuielilor s-a modificat esențial.</p>	<u>Se acceptă parțial.</u> Normele privind deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru transportul, hrana și studiile profesionale ale angajatului se stabilesc prin Hotărîre de Guvern. Astfel, aceste acte normative nu fac obiectul proiectului în

			cauză. Propunerile vor fi realizate în cadrul unui exercițiu separat.
		<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Art.24 se completează cu punctul 21 cu următorul cuprins: “21. Se permite deducerea primelor de asigurare plătite în baza contractelor de asigurare încheiate în corespundere cu prevederile legislației în vigoare de către persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător în următoarea mărime pe clase de asigurare: a) în mărime deplină pentru: (1) <u>asigurările obligatorii</u> - pentru care este prevăzută încheierea contractelor de asigurare obligatorie; (2) <u>asigurările facultative</u> de accidente, accidente de muncă și boli profesionale, de sănătate, de viață și anuități; (3) <u>asigurări facultative</u> de vehicule terestre cu motor, feroviare, maritime și aeriene; b) în mărime de 3 (trei) procente din suma venitului brut obținut din toate sursele de activitate (operatională, investiții și financiară) pentru celelalte tipuri de asigurări facultative, care nu au fost enumerate la litera a) din prezentul punct. c) În limita primei de asigurare care urmează a fi platită de către asigurat pentru contractele de asigurare subvenționate de stat în baza legilor speciale respective”</p> <p>În punctul 3. de exclus cuvântul “de asigurare”</p> <p>Se abrogă Hotărîrea Guvernului nr. 484 din 04.05.1998 “cu privire la limitele cheltuielilor de asigurare ale agenților economici și persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător, permise ca deduceri de cheltuieli aferente activității de</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Alin.(3) al art.24 din Codul fiscal stipulează că, deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția cheltuielilor de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului, care se permite spre deducere în mărime de pînă la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă.</p> <p>Concomitent, menționăm că, la momentul actual Serviciul Fiscal de Stat de comun cu Ministerul Finanțelor se află în proces de revizuire a tuturor actelor normative ce reglementează modul de determinare a obligațiilor fiscale (inclusiv Hotărîrea Guvernului nr.484 din 04.05.1998) în vederea unificării</p>

		<p>întreprinzător pentru scopuri fiscale”</p> <p>Argumentare: În activitatea de antreprenoriat, agenții economici sunt impuși de anumiți factori interni / externi, riscuri specifice anumitor genuri de activități să recurgă la asigurări facultative de asigurare în lipsa cărora desfașurarea unor activități este compromisă. Asigurarea unor activități sau operațiuni economice limitează pierderile care pot fi generate (tot considerate nedeductibile fiscal) în urma producerii evenimentului asigurat și care nu poate fi controlat de către asigurat.</p> <p>Astfel, în condițiile în care activitatea de asigurare, ca ramură și parte componentă a serviciilor financiare este o activitate licențiată și supravegheată de către CNPF, limitarea deducerii din punct de vedere fiscal a cheltuielilor cu primele de asigurare, care se încadrează în noțiunea de „ordinare și necesare” limitează drepturile contribuabilor de a deduce aceste cheltuieli așa cum sunt deduse alte tipuri de servicii legate direct de activitatea de antreprenoriat. Pe de altă parte, în procesul de revizuire anuală a politicii bugetar-fiscale se omite revizuirea obligatorie și a normelor (Hotărârilor de Guvern) la care face referință Codul fiscal pe motiv că aceasta nu este atribuția Ministerului Finanțelor, creându-se un vid în procesul de armonizare a realităților economice cu cele normative. De exemplu, ultima revizuire a Hotărârii Guvernului nr. 484 din 04.05.1998 “cu privire la limitele cheltuielilor de asigurare ale agenților economici și persoanelor fizice care practică activitatea de întreprinzător, permise ca deduceri de cheltuieli aferente activității de întreprinzător pentru scopuri fiscale” a fost efectuată în 2010, iar timp de șase ani, atat produsele de asigurare cât și condițiile de efectuare a bussinesului s-au modificat</p>	<p>tuturor normelor. Totodată, considerăm oportun ca sistemul deducerilor în scopuri fiscale să fie examinat suplimentar în complex, la elaborarea noului Cod fiscal.</p>
--	--	--	---

		<p>esențial. Asigurările facultative specifice sectorului bancar, microfinanțare, leasing, etc. fără de care acestea din urmă nu pot primi finanțări externe fiind condiționate de existența anumitor tipuri de asigurări (asigurarea BBB, fraudă, etc.) sau care sunt impuse de realitățile de piață în scopul limitării pierderilor operaționale (fraudă, falsuri, erori ale angajaților, insolvența, atacuri cibernetice, furturi de valori și/sau numerar, răspunderi față de terțe persoane, etc.) nu se regăsesc în Hotărîrea de Guvern și respectiv sunt considerate nedeductibile.</p> <p>Modificările propuse au ca scop:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Introducerea limitărilor specificate în Hotărîrea Guvernului nr. 484 din 04.05.1998 direct în Codul fiscal, care va permite revizuirea acestora odată cu revizuirea politicii bugetar fiscale pentru anul respectiv și abrogarea HG respective. <p>Introducerea limitării deductibilității de 3%, așa cum este prevăzut actual în Hotărîrea Guvernului nr.484 din 04.05.1998 nu doar pentru asigurările facultative enumerate la lit. h-1), subpunctul 2 dar și a celorlalte asigurări facultative care nu se regăsesc în lista respectivă, însă care sunt “necesare” pentru desfășurarea activității de întreprinzător.</p>	
		<p><u>Ministerul Economiei</u></p> <p>Reiterăm propunerea privind scutirea cu 50% de la impozitul pe venit, pentru primii 3 ani de activitate a unei SRL/II – debutant, condusă de persoane cu vârsta pînă la 35 ani, care desfășoară pentru prima dată activitate de întreprinzător, cu condiția reinvestirii deducerii în dezvoltarea afacerii și menținerii profilului de activitate.</p> <p><u>Argumente:</u> Actualmente, mulți tineri, îndeosebi absolvenți ai instituțiilor superioare de învățămînt, pleacă din țară, deoarece țările în care migrează le oferă mai multe oportunități pentru încadrarea în câmpul muncii, deschiderea unor afaceri</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Potrivit art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p> <p>În acest context, scutirea de impozitul</p>

		<p>etc.(pentru a se realiza ca personalități).</p> <p>Propunerea dată are drept scop crearea de noi premise pentru încadrarea tinerilor în economie, inclusiv pentru întoarcerea în țară a celor plecați peste hotare.</p> <p>În contextul dat menționăm, că îndeosebi, este dificilă activitatea în primii ani de lansare a unei întreprinderi, când nu există suficiente mijloace circulante și experiență managerială. În afară de aceasta, măsura dată fiind aplicată va reduce și rata șomajul, va extinde baza ulterioară de impozitare. Aceasta, totodată, corespunde politicii statului de susținere a tinerilor.</p>	<p>pe venit doar a unor categorii de contribuabili va determina creșterea inechității fiscale, urmare aplicării unui tratament fiscal diferit de alte categorii de contribuabili, și va încuraja scheme de evaziune fiscale legale prin migrarea dintr-o formă în alta de contribuabil.</p> <p>La aceasta, favorizarea unor întreprinderi mici nou-înființate în raport cu altele asemenea, în lipsa justificării statutului privilegiat, aduce atingerea principiului protecției concurenței loiale, statuat la art.126 alin.(2) lit.b) din Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Acceptarea acestei propuneri va contribui la reducerea încasărilor la buget și respectiv reducerea cheltuielilor sau identificarea altor surse de finanțare, prin majorarea altor impozite și taxe, respective prin majorarea poverii fiscale.</p>
		<p><u>Ministerul Economiei</u> Reiterăm propunerea privind micșorarea bazei impozabile pentru calcularea</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Măsurile de politică fiscală sînt formulate</p>

		<p>impozitului pe venit proporțional volumului de investiții pentru companiile care investesc resurse proprii în dezvoltarea infrastructurii industriale.</p> <p><u>Argumente:</u> Măsura dată este prevăzută de <i>Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020</i>, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.511 din 25.04.2016. Actualmente, marea majoritate a întreprinderilor autohtone nu investesc în dezvoltarea infrastructurii, deoarece nu dispun de suficiente mijloace financiare. Fără dezvoltarea infrastructurii, întreprinderile nu vor putea face față concurenței și vor dispărea ca contribuabili ai bugetului de toate nivelurile sau vor fi contribuabili neînsemnați (practica demonstrează această tendință). Măsura în cauză va permite acumularea de către agenții economici a mijloacelor suplimentare pentru dezvoltarea infrastructurii de producție.</p>	<p>sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, cât și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora atât asupra activității economico-financiare a agenților economici, persoanelor fizice, precum și asupra bugetului public național.</p>
Articolul 27. Valoarea mijloacelor fixe	17. Articolul 27:		
<p>(9) Prin derogare de la alin.(8) lit.a) și b), în perioada fiscală respectivă se permite deducerea:</p> <p>b) cheltuielilor aferente reparației mijloacelor fixe ce nu corespund prevederilor art.26 alin.(2) și care sînt utilizate în activitatea de întreprinzător a agentului economic, conform contractului de arendă (locațiune), leasing operațional al mijloacelor de transport aerian internațional – cheltuieli suportarea cărora, potrivit contractului nominalizat, revine arendașului (locatarului). Deducerea cheltuielilor în cauză se permite în limita a 15% din suma calculată a arendei (locațiunii) suportată pe parcursul perioadei fiscale, <u>iar pentru mijloacele de transport aerian internațional, în mărime de 100%.</u></p>	<p>la alineatul (9) litera b), textul „iar pentru mijloacele de transport aerian internațional, în mărime de 100%.” se înlocuiește cu textul „iar cheltuielile privind reparația mijloacelor de transport aerian internațional, în mărime de 100% din suma calculată a ratei de leasing operațional suportate pe parcursul perioadei fiscale.”;</p>	<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p> <p>Se susține parțial</p> <p>Totuși rămâne o prevedere inechitabilă în raport cu alte tipuri de reparații. În opinia membrilor CNPM aceeași abordare să se permită și altor tipuri de reparații (de exemplu la arenda clădirilor – 100% din suma arende etc.)</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Introducerea normei privind deducerea cheltuielilor privind reparația mijloacelor de transport aerian internațional, a fost precedată de necesitatea asigurării unei competitivități sporite a companiilor naționale de transport aerian pe plan internațional.</p> <p>Suplimentar, menționăm că, suntem adepții tratării egale a tuturor ramurilor economiei naționale (cum ar fi de ex. la subiectul dat</p>

		<p><u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u> <u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> În propoziția a doua 15 % necesită să fie înlocuită cu 100 %, ceea ce va crea condiții egale pentru reparația mijloacelor luate în leasing operațional sau chirie în diferite ramuri ale economiei.</p>	<p>permiterea deducerii în mărime de 100% și altor tipuri de reparații: arenda clădirilor ș.a.), însă luând în considerație situația bugetară cu care se confruntă Republica Moldova la momentul actual extinderea acestor deduceri rămâne a fi un subiect ce urmează a fi analizat doar în perspectivă.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
<p>Articolul 33. Scutiri personale (1) Fiecare contribuabil (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire personală în sumă de <u>10128</u> lei pe an. (2) Suma scutirii personale, stabilită la alin.(1), va constitui <u>15060</u> lei pe an pentru orice persoană care: a) s-a îmbolnăvit și a suferit de boala actinică provocată de consecințele avariei de la C.A.E. Cernobîl; b) este invalid și s-a stabilit că invaliditatea sa este în legătură cauzală cu avaria de la C.A.E. Cernobîl; c) este părintele sau soția (soțul) unui participant căzut sau dat dispărut în acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, cît și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan; d) este invalid ca urmare a participării la acțiunile de luptă pentru apărarea integrității teritoriale și a independenței Republicii Moldova, precum și în acțiunile de luptă din Republica Afghanistan;</p>	<p>20. Articolul 33: la alineatul (1), cifra „10128” se înlocuiește cu cifra „10620”; la alineatul (2), cifra „15060” se înlocuiește cu cifra „15840”;</p> <p>la litera e), după textul „invalid de război,” se completează cu cuvintele „invalid ca rezultat al afecțiunii congenitale sau”.</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La alin. (1) al art. 33 din Codul fiscal: Propunem substituirea sintagmei „în sumă de 10128 lei” cu sintagma „20808 lei”, valoare egală cu minimul de existență, calculat de către Biroul Național de Statistică pentru anul 2015, înmulțită la 12 luni. La alin. (2) al art. 33 din Codul fiscal: Propunem substituirea sintagmei „în sumă de 15060 lei” cu sintagma „în sumă de 31212 lei”, mărime calculată reieșind din evoluția valorii minimului de existență.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Majorarea bruscă a scutirii personale pînă la nivelul minim de existență va determina pierderi la bugetul autorităților publice locale în mărime de aproximativ 700 mil. lei. Respectiv, reducerea veniturilor autorităților locale va avea ca efect nerealizarea și sarcinilor acestora. Mai mult ca atât, de reducerea poverii</p>

<p>e) este <u>invalid de război</u>, invalid din copilărie, invalid de gradul I și II; f) este pensionar-victimă a represiunilor politice, ulterior reabilitată.</p>		<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u> Статья 33. Личное освобождение Вычеты для физических лиц, а именно личное освобождение, корректней будет увеличивать не на % инфляции, а учитывать исходя из прожиточного минимума, установленного Правительством РМ, с учётом индексации на процент прогнозирующей инфляции.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> <i>Pentru art.33,art.34, art.35</i> Considerăm că, nivelul propus pentru majorarea scutirilor anuale, este neesențial și pur formal. În context, reiterăm poziția expusă pe perioada ultimilor ani vizînd necesitatea majorării scutirii personale pînă la nivelul minimului de existență, cu ajustarea concomitentă a scutirilor majore și a celor pentru persoanele întreținute. Promovarea acestei majorări va genera efectele benefice atît pentru bugetul de stat, cît și pentru cetățeni, în dispoziția cărora vor rămîne mai multe lichidități, care eventual ar putea fi utilizate ulterior pentru consum, ceea ce va fortifica pe lanț activitatea de întreprinzător și va genera venituri suplimentare la buget.</p>	<p>fiscale respective, urmare majorării scutirii personale, vor beneficia nu doar populația cu venituri mici și medii, dar și cea cu venituri majore.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
<p>Articolul 34. Scutiri acordate soției (soțului) (1) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de <u>10128</u> lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.</p>	<p>21. Articolul 34: la alineatul (1), cifra „10128” se înlocuiește cu cifra „10620”; la alineatul (2), cifra „15060” se înlocuiește cu cifra „15840”.</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La alin. (1) al art. 34 din Codul fiscal: Propunem substituirea sintagmei „în sumă de 10128 lei” cu sintagma „ în sumă de</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse la art.33 din Codul fiscal al Sintezei</p>

<p>(2) Persoana fizică rezidentă aflată în relații de căsătorie cu orice persoană specificată la art.33 alin.(2) are dreptul la o scutire suplimentară în sumă de <u>15060</u> lei anual, cu condiția că soția (soțul) nu beneficiază de scutire personală.</p> <p>(3) Prevederile alin.(1) și (2) se vor aplica din luna următoare lunii în care au apărut circumstanțele necesare pentru exercitarea dreptului specificat în acestea.</p>		<p>20808 lei”, mărime calculată reieșind din evoluția valorii minimului de existență mai sus.</p> <p>La alin. (2) al art. 34 din Codul fiscal: Propunem substituirea sintagmei „în sumă de 15060 lei” cu sintagma „în sumă de 31212 lei”, mărime calculată reieșind evoluția valorii minimului de existență menționată mai sus.</p>	<p>rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
<p>Articolul 35. Scutiri pentru persoanele întreținute</p> <p>(1) Contribuabilul (persoană fizică rezidentă) are dreptul la o scutire în sumă de <u>2256</u> lei anual pentru fiecare persoană întreținută, <u>cu excepția</u> invalizilor din copilărie pentru care scutirea constituie <u>10128</u> lei anual.</p> <p>(2) În înțelesul prezentului titlu, <i>persoană întreținută</i> este persoana care întrunește toate cerințele de mai jos: a) este un ascendent sau descendent al contribuabilului sau al soției (soțului) contribuabilului (părinții sau copiii, inclusiv înfietorii și înfiații) <u>ori</u> invalid din copilărie rudă de gradul doi în linie colaterală; b) are un venit ce nu depășește suma de <u>10128</u> lei anual.</p> <p>(3) Curatorul minorilor în vîrstă de la 14 pînă la 18 ani și tutorele legal au dreptul la o scutire suplimentară în mărimea specificată la alin.(1), în funcție de caz, pentru fiecare persoană aflată sub tutelă și/sau curatelă, care întrunește cerințele specificate la alin.(2) lit.b).</p> <p>(4) Scutirea pentru persoanele întreținute <u>se acordă</u> din luna următoare lunii apariției acestui drept în condițiile respectării cerințelor prevăzute la alin.(2) și (3).</p>	<p>22. Articolul 35: la alineatul (1), cifra „2256” se înlocuiește cu cifra „2340”, iar cifra „10128” se înlocuiește cu cifra „10620” iar după cuvintele „cu excepția” se completează cu cuvintele „invalizilor ca rezultat al afecțiunii congenitale sau”;</p> <p>la alineatul (2) litera a) după cuvîntul „ori” se completează cu cuvintele „invalid ca rezultat al afecțiunii congenitale sau”;</p> <p>la alineatul (2) litera b), cifra „10128” se înlocuiește cu cifra „10620”;</p> <p>la alineatul (4) cuvintele „se acordă” se înlocuiesc cu cuvintele „se aplică”.</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La alin. (1) și (2) ale art. 35 din Codul fiscal: Propunem substituirea sintagmelor „în sumă de 2256 de lei” și „în sumă de 10128 de lei” cu sintagmele „în sumă de 3396” și, respectiv, „în sumă de 20808 lei”, mărimi calculate reieșind din evoluția valorii minimului de existență menționată mai sus.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse la art.33 din Codul fiscal al Sintezei rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
<p>Articolul 36. Alte deduceri</p> <p>(1) Agentul economic rezident are dreptul la deducerea oricăror donații făcute de el pe parcursul <u>anului fiscal</u> în scopuri filantropice sau de sponsorizare, dar nu mai mult de 5% din venitul impozabil.</p> <p>(2) Pot fi deduse, conform prezentului articol, numai</p>	<p>23. Articolul 36: la alineatele (1), (4), (5) și (7), cuvintele „anului fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele „perioadei fiscale”;</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct. 23 din proiectul legii, referitor la art. 36 din Codul fiscal: Nu susținem redacția nouă propusă a alin. (2) al art. 36 din Codul fiscal. Totodată,</p>	<p>Menționăm că, dreptul agenților economici de a deduce în scopuri fiscale donațiile efectuate în favoarea</p>

<p>donățiile făcute în scopuri filantropice sau de sponsorizare în favoarea autorităților publice și instituțiilor publice specificate la art.51, a organizațiilor necomerciale specificate la art.52 alin.(1) și la art.53³, precum și în favoarea caselor de copii de tip familial.</p> <p>(3) Donațiile în scopuri filantropice sau de sponsorizare vor fi deduse numai în cazul confirmării lor în modul stabilit de Guvern.</p> <p>(4) Se permite deducerea cheltuielilor de investiții în limitele venitului din investiții ce țin de:</p> <p>a) cheltuielile ordinare și necesare, achitate sau suportate pe parcursul anului fiscal în scopul obținerii venitului din investiții;</p> <p>b) dobânzile pe datorie, cu condiția ca dobânda să nu depășească suma venitului din investiții.</p> <p>(5) Se permite deducerea defalcărilor obligatorii în Fondul republican și fondurile locale de susținere socială a populației, efectuate pe parcursul <u>anului fiscal</u> în cuantumul stabilite de legislație.</p> <p>(6) Se permite deducerea, în cuantumul stabilite de legislație, a sumelor pentru primele de asigurare obligatorie de asistență medicală achitate de persoanele fizice asigurate conform legislației.</p> <p>(7) Se permite deducerea contribuțiilor obligatorii în bugetul asigurărilor sociale de stat achitate de persoanele fizice, pe parcursul <u>anului fiscal</u>, în cuantumul stabilite de legislație.</p> <p>(8) Angajatorilor li se permite să deducă plățile suportate efectiv, aferente indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, conform art.4 al Legii nr.289-XV din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale de muncă și alte prestații de asigurări sociale.</p>	<p>la alineatul (2), textul „și la art.53³” se exclude;</p>	<p>propunem ca la alin. (2) al art. 36 textul „la art. 53³” să fie substituit cu textul „organizațiile sindicale”.</p> <p>Cerința sindicatelor este argumentată de faptul că anterior prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.178 din 11.07.2012 a fost introdusă prevederea în cauză pentru a da posibilitate organizațiilor sindicale să beneficieze de donații și sponsorizări în scopul organizării diferitor acțiuni cu menire culturală și sportivă. Excluderea sindicatelor din rîndul organizațiilor care beneficiază de donații și sponsorizări deductibile va afecta capacitatea acestora de a promova măsurile culturale și a modului sănătos de viață. Nu poate fi acceptată interpretarea autorului precum că sumele deduse de contribuabili conform alin. (15¹) al art. 24 din Codul fiscal sînt similare sumelor deduse conform art. 36 din Codul fiscal.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> <u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u></p> <p>Nu se susține modificarea art.36 alin.(2) Membrii CNPM consideră această prevedere complementară și nicidecum duplicitară. Organizația Internațională a Muncii a realizat o analiză comparativă a normelor legislative naționale privind deducerea sumelor plătite patronatelor și sindicatelor sub formă de cotizații de membru și taxe de aderare și a constatat că din spațiul european numai RM are impusă limitare. Modificarea poate fi acceptată doar cu condiția excluderii plafonului de deductibilitate de 0,15% din fondul de</p>	<p>organizațiilor sindicale și patronale conform art.36 alin.(1) din Codul fiscal dublează un alt drept acordat agenților economici prin art.24 alin.(15) și alin.(15¹) din Codul fiscal, potrivit cărora se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul anului fiscal sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru, alocații financiare destinate activității patronatelor și sindicatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	--	---

		<p>retribuire a muncii prevăzut la art.24 alin.(15).</p> <p>La fel considerăm oportun ca sub incidența acestor norme să cadă și organizațiile profesionale ale căror obiectiv statutar este să-și apere și promoveze interesele membrilor săi.</p> <p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u></p> <p>Статья 36. Другие вычеты (1) Хозяйствующий субъект-резидент имеет право на вычет любых сделанных им в течение налогового года пожертвований на благотворительные или спонсорские цели, но не более 5 процентов облагаемого дохода.</p> <p>Изменить на: Хозяйствующий субъект-резидент имеет право на вычет любых сделанных им в течение налогового года пожертвований на благотворительные или спонсорские цели, но не более 5 процентов <u>объема продаж.</u></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Propunerea nu este argumentată, măsurile de politică fiscală sînt formulate sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, cît și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora atît asupra activității economico-financiare a agenților economici, persoanelor fizice, precum și asupra bugetului public național.</p> <p>Concomitent menționăm că, stabilirea bazei de calcul a plafonului de deductibilitate a donațiilor din venitul impozabil are drept scop prevenirea situațiilor de generare intenționată a pierderilor fiscale prin intermediul efectuării donațiilor.</p>
--	--	--	---

		<p><u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u></p> <p>Se propune completarea articolului 36 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 cu alin.(9) cu următorul conținut:</p> <p>„(9) Se permite deducerea în cuantum de 5050 lei anual a primelor de asigurare plătite în baza contractului de asigurare de viață, de sănătate, accidente și riscuri de calamități naturale de către persoana fizică sau în favoarea acesteia de către angajatorul său”.</p> <p>Argumentare:</p> <p>În contextul evoluțiilor demografice, stimularea economisirilor private pe termen lung devine una din principalele opțiuni pentru susținerea sistemului asigurărilor sociale. Mai mult ca atât, primele colectate de către asiguratorii care practică asigurări de viață, de regulă, sunt investite astfel susținând activitatea economică.</p> <p>Menționăm că în practica internațională sunt frecvent utilizate facilități fiscale pentru a stimula direcționarea mijloacelor persoanelor fizice în asigurări de viață. Spre exemplu:</p> <p>Bulgaria - acordă deductibilitate primelor de asigurare de viață în limita a 10% din venitul personal anual;</p> <p>Cehia - acordă deductibilitate pentru asigurări de viață în limita a 400 € anual;</p> <p>Slovacia - acordă deductibilitate pentru asigurări de viață în limita a 300 € anual;</p> <p>Estonia - acordă deductibilitate pentru toate primele plătite pentru asigurări de viață, încheiate pentru minim 10 ani;</p> <p>Lituania - acordă deductibilitate pentru toate primele plătite pentru asigurări de viață, încheiate pentru minim 10 ani, dar nu mai mult de limita a 4 salarii minime pe economie.</p> <p>În cazul Republicii Moldova se propune ca deducerea primelor de asigurări de viață, de sănătate, accidente și riscuri de calamități naturale achitate de persoanele fizice să constituie un salariu mediu lunar pe</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Măsurile de politică fiscală sînt formulate sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, cît și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora atît asupra activității economico-financiare a agenților economici, persoanelor fizice, precum și asupra bugetului public național.</p> <p>La moment, legislația fiscală națională prevede deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de pînă la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv.</p>
--	--	---	--

		<p>economie prognozată pentru anul 2016, care conform Guvernului RM nr. 879 din 23.12.2015 constituie 5050 lei.</p> <p><u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> În alin.(2) susținem abrogarea art.53³ numai cu condiția excluderii alin.(15) din art.24.</p>	<p>Propunerea nu este argumentată.</p>
<p>Articolul 37. Recunoașterea și determinarea creșterii și pierderilor de capital</p> <p>(1) Suma creșterii sau pierderilor de capital, provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital, se recunoaște în volumul ei deplin, cu excepția cazurilor pentru care prezentul titlu prevede altceva.</p> <p>(2) <i>Active de capital</i> sînt:</p> <p>a) acțiunile și alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;</p> <p>b) titlurile de creanță;</p> <p>c) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;</p> <p>d) terenurile;</p> <p>e) opțiunea la procurarea sau vânzarea activelor de capital.</p> <p>(3) Dreptul de a obține venituri din activele de capital pe parcursul unei perioade ce depășește 10 ani se consideră active de capital, dacă este tratat separat.</p> <p>(4) Suma încasată ca urmare a vânzării, schimbului sau altui mod de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor bănești și valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetară.</p> <p>(5) Mărimea creșterii de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul sumei încasate în raport cu baza valorică a acestor active.</p> <p>(6) Mărimea pierderilor de capital suportate în urma vânzării, schimbului sau altei forme de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul bazei valorice a acestor active în raport cu venitul obținut.</p> <p>(7) Suma creșterii de capital în anul fiscal este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital</p>	<p>25. Articole 37-42 vor avea următorul cuprins: „Articolul 37. Subiecții creșterii sau pierderii de capital</p> <p>Prevederile prezentului capitol se aplică tuturor contribuabililor (persoane fizice sau juridice) rezidente și nerezidente a Republicii Moldova care vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă (scot din uz) active de capital.</p> <p>Articolul 38. Domeniul de aplicare</p> <p>Prezentul capitol stabilește modul de determinare a sumei creșterii de capital în scopul impozitării, provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital.</p> <p>Articolul 39. Activele de capital</p> <p>(1) Active de capital reprezintă:</p> <p>a) acțiunile, obligațiunile alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător;</p> <p>b) proprietatea privată nefolosită în activitatea de întreprinzător;</p> <p>c) terenurile;</p> <p>d) opțiunea la procurarea sau vânzarea activelor de capital.</p> <p>(2) Nu constituie active de capital proprietatea în devălmășie redistribuită (transmisă) între soți sau între foștii soți - dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț.</p> <p>Articolul 40. Determinarea creșterii sau pierderii de capital</p> <p>(1) Mărimea creșterii (pierderii) de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul sumei încasate (bazei valorice) în raport cu baza valorică (venitul obținut) a acestor active.</p>	<p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> La art.39 Ajustări: ”Activele de capital a) acțiunile, obligațiunile și alte titluri de proprietate în activitatea de întreprinzător; b) proprietatea privată <i>de tip imobiliar</i> nefolosită în activitatea de întreprinzător”.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> <i>La art.40, alin. (2)</i> Sintagma „suma mijloacelor bănești și valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetară” necesită a fi redactată prin substituirea cuvîntului „și” prin „sau”; <i>La alin.(3),</i> este necesar de substituit cuvîntul „broker” prin sintagma „societate de investiții”. În conformitate cu prevederile Legii nr. 171 din 11.07.2012 cu privire la piața de capital, intermediarii tranzacțiilor pe o piață reglementată sunt <i>societățile de investiții</i> (anterior numiți <i>brokeri</i>). Necesită a fi concretizat sensul sintagmei de „<i>baza lui valorică ajustată</i>”. La acest capitol rămîn a fi interpretabile condițiile, procedurile, precum și cazurile de ajustare. La același punct o concretizare terminologică și tematică necesită și sintagma „<i>altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a locuinței de bază</i>”. Or aceasta are un caracter general și cuprinde un șir nedeterminat de acte normative. Aceste prevederi pot crea confuzii și interpretări diferite. Prevederile date sunt expuse incert și pot crea situații de conflict în caz de interpretare și aplicare</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u> Considerăm oportun ca propunerile respective să fie examinate suplimentar la elaborarea noului Cod fiscal.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Se acceptă în redacția</u> autorului: „<i>societate de investiții / broker</i>”. Norma urmează să se extindă supra tuturor intermediarilor tranzacțiilor pe o piață reglementată atît în Republica Moldova, cît și înafară.</p> <p>Sintagma „<i>altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a locuinței de bază</i>” are un caracter general și cuprinde un șir nedeterminat de metode/forme de înstrăinare.</p>

<p>suportate pe parcursul anului fiscal.</p> <p>Articolul 38. Noțiuni referitoare la activele de capital (1) <i>Bază valorică</i> a activelor de capital înseamnă: a) valoarea activelor de capital procurate sau create de contribuabil; b) baza valorică ajustată a activelor de capital: - pentru persoana care transmite activele de capital contribuabilului; sau - pentru activele de capital înlocuite cu active noi. (1¹) Baza valorică a acțiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acțiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acționarilor în capitalul agentului economic și care au fost repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv. (2) <i>Baza valorică ajustată</i> a activelor de capital se majorează (sau se reduce), în mod corespunzător, cu mărirea compensației acordate (sau permise) de către contribuabil. (3) Baza valorică a tuturor activelor de capital nesupuse uzurii, aflate în posesia contribuabilului la data de 1 ianuarie 1998, nu trebuie să fie mai mică decît valoarea lor la acea dată sau decît prețul de piață al obiectelor identice. (4) <i>Bază valorică ajustată</i> a activelor de capital reprezintă baza valorică a activelor de capital: a) redusă cu mărirea uzurii, epuizării sau altor modificări ale valorii activelor de capital, care se anulează de pe contul mijloacelor fixe; b) majorată cu valoarea recondiționărilor și altor modificări ale valorii activelor de capital, care se acumulează pe contul mijloacelor fixe. (5) Reducerile și majorările bazei valorice a activelor de capital care au avut loc pînă la 1 ianuarie 1998 se efectuează conform actelor normative în vigoare pînă la acea dată. (6) Baza valorică a activelor de capital se ajustează cu diferențele pozitive rezultate din reevaluarea acestuia efectuată în conformitate cu cap.IV din <u>Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997</u> pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.</p> <p>Articolul 39. Restricțiile privind deducerea pierderilor</p>	<p>(2) Suma încasată ca urmare a vânzării, schimbului sau altui mod de înstrăinare a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor bănești și valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetară.</p> <p>(3) Mărirea creșterii sau pierderii de capital provenită din tranzacționarea pe bursă a acțiunilor prin intermediul unui broker se determină în baza raportului brokerului conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.</p> <p>(4) Persoana care face o donație se consideră că a vîndut bunul donat la un preț ce reprezintă mărirea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării.</p> <p>(5) Mărirea creșterii (pierderii) de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) locuinței de bază nu este recunoscută în scopuri fiscale.</p> <p>(6) Suma creșterii de capital în perioada fiscală este egală cu 50% din suma excedentară a creșterii de capital recunoscute peste nivelul oricăror pierderi de capital suportate pe parcursul perioadei fiscale.</p> <p>Articolul 41. Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital (1) Contribuabilului (persoană fizică sau juridică), deducerea pierderilor de capital i se permite numai în limitele creșterii de capital. (2) Pierderile de capital ale agenților economici a căror deducere nu este permisă, conform alin.(1), în anul fiscal respectiv sînt considerate ca pierderi de capital suportate în anul următor.</p> <p>Articolul 42. Bază valorică a activelor de capital (1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor, și constituie: 1) valoarea activelor de capital procurate; 2) valoarea activelor de capital create de contribuabil. În cazul lipsei documentelor confirmative a valorii bunurilor imobiliare construite cu forțele proprii de persoana fizică ce nu desfășoară activitate de întreprinzător baza valorică o constituie: a) 100% din valoarea estimată de organele cadastrale</p>	<p>discreționară a legii. În contextul dat, redacția nou propusă urmează a fi revăzută.</p> <p><u>Ministerul Mediului</u> La pct.25, Art.40 alin.(4) cuvîntul „vîndut” se propune să fie înlocuit cu cuvîntul „înstrăinat”. Cuvîntul „vîndut” presupune o afacere cu caracter comercial, în urma căreia părțile au obțin anumite venituri. Donațiile nu reprezintă o acțiune (tranzacție) comercială în urma căreia donatorul ar avea venit impozabil.</p> <p><u>AO „Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști” (AO „ACAP”)</u> La articolul 40 presupunem că este greșită formularea: ar trebui să aibă următorul conținut: „(1) Mărirea creșterii (pierderii) de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu excedentul sumei încasate (venitul obținut) în raport cu baza valorică a acestor active.</p> <p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> La art.41 Ajustări: ”Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital (2) Pierderile de capital ale agenților economici sau persoanelor fizice a căror deducere nu este permisă, conform alin.(1), în anul fiscal respectiv sunt considerate ca pierderi de capital suportate în anul următor”.</p> <p>La art.42 alin.(4) Prevederea dată trebuie ajustată, considerînd aplicarea acesteia și pentru persoanele fizice care nu calculează mărirea uzurii sau epuizării, însă ar trebui să beneficieze de</p>	<p><u>Nu s acceptă.</u> Norma are drept scop reglementarea tratamentului fiscal în cazul înstrăinării activelor de capital sub formă de donații.</p> <p><u>Se acceptă</u> în redacția autorului: „(1) <i>Mărirea creșterii (pierderii) de capital provenită din vânzare, schimb sau din altă formă de înstrăinare (scoatere din uz) a activelor de capital este egală cu diferența dintre suma încasată (venitul obținut) și baza valorică a acestor active.</i>”.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Dreptul la transferarea pierderilor de capital pentru perioadele următoare urmează a fi acordate numai agenților economici.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Norma propusă va crea impedimente în administrarea acesteia atît pentru organele fiscale cît și pentru</p>
---	--	--	---

<p>de capital</p> <p>(1) Contribuabilului (persoană fizică sau juridică), deducerea pierderilor de capital i se permite numai în limitele creșterii de capital.</p> <p>(2) Pierderile de capital a căror deducere nu este permisă, conform alin.(1), în anul fiscal respectiv sînt considerate ca pierderi de capital suportate în anul următor.</p> <p>(3) Restricțiile privind deducerea pierderilor de capital prevăzute la alin.(1) nu se aplică persoanei fizice pentru anul fiscal în care a decedat.</p> <p>Articolul 40. Redistribuirea (transmiterea) proprietății între soți</p> <p>(1) Creșterea sau pierderile de capital nu se recunosc în cazul redistribuirii (transmiterii) proprietății:</p> <p>a) între soți; sau</p> <p>b) între foștii soți, dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț.</p> <p>(2) Baza valorică a proprietății indicate la alin.(1), pentru beneficiar, reprezintă baza valorică ajustată a proprietății persoanei care o transmite.</p> <p>Articolul 41. Facilități la vânzarea locuinței de bază</p> <p>(1) La vânzarea, schimbul sau alte forme de înstrăinarea în alt mod locuinței de bază a contribuabilului, creșterea capitalului se recunoaște cu excepțiile prevăzute la alin.(3).</p> <p>(2) În înțelesul prezentului titlu, se consideră <i>locuință de bază</i> a contribuabilului locuința care s-a aflat în proprietatea lui în decurs de 3 ani, perioadă care expiră la data înstrăinării acestei locuințe, și care i-a servit pe tot parcursul acestei perioade drept domiciliu de bază.</p> <p>(3) Mărimea creșterii de capital, supusă impunerii, pentru orice locuință se micșorează cu suma de 10000 lei pentru fiecare din anii ce urmează după anul 1997, pe parcursul căruia (sau căroră) contribuabilul a fost proprietarul acestei proprietăți și a folosit-o ca locuință de bază. Această prevedere nu se aplică în cazul locuinței de bază a cărei bază valorică este valoarea estimată în modul stabilit.</p> <p>(4) Nu se permite deducerea pierderilor de pe urma vânzării sau schimbului proprietății care a servit ca</p>	<p>teritoriale la data de 31.12.2003 – pentru bunurile dobîndite pînă la 1 ianuarie 2004;</p> <p>b) 75% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31.12.2006 – pentru bunurile dobîndite pînă la 1 ianuarie 2007;</p> <p>c) 50% din valoarea estimată de organele cadastrale teritoriale la data de 31.12.2016 – pentru bunurile dobîndite pînă la 1 ianuarie 2017;</p> <p>3) valoarea activelor (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obținute urmare a redistribuirii (transmiterii) proprietății în devălmășie între soți sau între foștii soți - dacă o astfel de redistribuire (transmitere) rezultă din necesitatea împărțirii proprietății comune în caz de divorț;</p> <p>4) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obținute prin moștenire, titlul de donație sau prin contractul de întreținere pe viață;</p> <p>5) valoarea de piață a activelor de capital (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obținute prin schimb;</p> <p>6) zero în cazul activelor de capital dobîndite cu titlu gratuit, inclusiv în cazul privatizării, precum și în lipsa confirmării documentare a bazei valorice;</p> <p>7) baza valorică ajustată conform alin.(4)-(6) a activelor de capital:</p> <p>- pentru persoana care transmite activele de capital persoanei; sau</p> <p>- pentru activele de capital înlocuite cu active noi.</p> <p>(2) Baza valorică a acțiunilor nu se majorează cu suma dividendelor sub formă de acțiuni care nu modifică în niciun fel cotele de participare ale acționarilor în capitalul agentului economic și care au fost repartizate în perioadele fiscale de pînă în anul 2009 inclusiv.</p> <p>(3) Baza valorică a acțiunilor dobîndite pînă la data de 1 ianuarie 1998, se determină reieșind din valoarea unei acțiuni la data de 31.12.1997, care se determină ca raportul între capitalul social și numărul total al acțiunilor emise.</p> <p>(4) Bază valorică ajustată a activelor de capital reprezintă baza valorică a activelor de capital:</p> <p>a) redusă cu mărimea uzurii, epuizării sau altor modificări ale valorii activelor de capital, care se anulează de pe contul mijloacelor fixe;</p>	<p>reducerea menționată.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u></p> <p>Articolul 40 [...] (2) Suma încasată ca urmare a vânzării, schimbului sau altui mod de înstrăinare a activelor de capital este egală cu suma mijloacelor bănești sau valoarea evaluată la prețul de piață a activelor de capital obținute sub formă nemonetară”; [...]</p> <p>„(4) Persoana care face o donație se consideră că a vîndut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării”.</p> <p>„Articolul 42. Bază valorică a activelor de capital. (1) Bază valorică a activelor de capital se confirmă documentar conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor, și constituie: [...] 4)valoarea de piață a activelor de capital (la data dobîndirii dreptului de proprietate) obținute prin moștenire, titlul de donație sau prin contractul de întreținere pe viață;”.</p> <p>Normele citate supra utilizează noțiunea de „prețul de piață” în contextul evaluării activelor de capital. Totodată, remarcăm lipsa unor referințe vis-a-vis de modul de determinare a acestuia și subiectul care efectuează evaluarea în cauză (în special pentru imobile). Circumstanța în cauză determină incertitudine la etapa implementării normei și exercitării unor discreții excesive de către autoritate în raport cu beneficiarul.</p>	<p>contribuabili, dat fiind faptul că nu există un mecanism care ar permite evidența, evaluarea și confirmarea documentară a ajustărilor.</p> <p><u>Se acceptă parțial.</u></p> <p>Articolul 5 punctul 26) din Codul fiscal reglementează semnificația „prețului de piață, valorii de piață.”</p>
--	---	--	--

<p>locuință de bază.</p> <p>Articolul 42. Donațiile</p> <p>(1) Persoana care face o donație se consideră că a vândut bunul donat la un preț ce reprezintă mărimea maximă din baza lui valorică ajustată sau prețul lui de piață la momentul donării. Calcularea bazei valorice ajustate a proprietății la momentul donației se efectuează ținând cont de prevederile art.26 și conform art.38 alin.(1) și (2), separat pe fiecare obiect donat.</p> <p>(2) Baza valorică a proprietății donate se consideră, pentru destinatar, mărimea determinată în conformitate cu alin.(1).</p>	<p>b) majorată cu valoarea recondiționărilor și altor modificări ale valorii activelor de capital, care se acumulează pe contul mijloacelor fixe.</p> <p>(5) Reducerile și majorările bazei valorice a activelor de capital care au avut loc pînă la 1 ianuarie 1998 se efectuează conform actelor normative în vigoare pînă la acea dată.</p> <p>(6) Baza valorică a activelor de capital se ajustează cu diferențele pozitive rezultate din reevaluarea acestuia efectuată în conformitate cu cap.IV din Legea nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal.”.</p>	<p>Recomandarea: Se recomandă autorului reglementarea modului de determinare a „prețului de piață” și a factorului de decizie în acest sens.</p>	
<p>Articolul 43. Transmiterea proprietății ca urmare a decesului</p> <p>(1) <u>La data decesului contribuabilului, toată proprietatea acestuia se transmite prin moștenire și se consideră ca fiind vîndută la prețul ei de piață (cu excepția celei, venitul de pe urma căreia este scutit de impozite).</u></p> <p>(2) <u>Baza valorică a proprietății indicate la alin.(1) este egală cu valoarea ei de piață.</u></p> <p>(3) <u>Baza valorică a proprietății, venitul de pe urma căreia este scutit de impozite, este egală cu baza valorică ajustată a proprietății persoanei decedate.</u></p> <p>(4) <u>Proprietatea, venitul de pe urma căreia este scutit de impozite, include:</u></p> <p><u>a) locuința de bază rămasă după decesul proprietarului;</u></p> <p><u>b) proprietatea privată materială a persoanei decedate, care nu a fost nici proprietate utilizată în activitatea de întreprinzător, nici proprietate rezultată din activitatea de investiții, cu excepția cazului prevăzut la litera c);</u></p> <p><u>c) proprietatea materială privată a membrului decedat al gospodăriei țărănești (de fermier), în cazul moștenirii ei de către un membru al gospodăriei sau o persoană care devine membru al acestei gospodării;</u></p> <p><u>d) anuitățile și alt venit de pe urma proprietății, cu caracter de plăți periodice, care sînt impozabile pentru moștenitori.</u></p> <p>(5) <u>Dacă pachetul de control (50% sau mai multe cote de participație) al agentului economic subiect al sectorului întreprinderilor mici și mijlocii trece în urma decesului proprietarului în posesia moștenitorilor, aceștia în locul recunoașterii creșterii sau pierderilor de</u></p>	<p>26. Articolul 43 se abrogă.</p>	<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p> <p>Se susține parțial</p> <p>Se susține excluderea pct.(1) - (3) însă celelalte au raționament de a rămâne (acțiuni, automobile etc).</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Menționăm că, regimul fiscal al patrimoniului primit de către persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova cu titlu de moștenire este reglementat la art.20 lit.i) din Codul fiscal (acesta fiind sursă de venit neimpozabilă), iar modul de determinare a bazei impozabile a proprietății obținute cu titlul de donație se propune a fi reglementat la art.42 alin.(1) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p> <p>Concomitent, prin Legea nr.138 din 17.06.2016 au fost ajustate prevederile art.17 din Codul fiscal, fiind exclusă necesitatea determinării obligației</p>

<p>capital conform alin.(1), pot să determine bazele valorice ale cotelor lor în acest pachet de control, pornind de la baza valorică ajustată a pachetului de control care a aparținut persoanei decedate.</p> <p><u>(6) Dacă la momentul decesului contribuabilul se află în posesia pachetelor de control a mai mulți agenți economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, prevederile alin.(5) se aplică numai față de un singur agent, la alegerea moștenitorilor de gradul întâi.</u></p>		<p><u>Ministerul Economiei</u> <i>La pct.26</i> Nu au fost identificate argumente temeinice întru susținerea abrogării la Codul fiscal a art.43 (mecanismul transmiterii proprietății ca urmare a decesului proprietarului). Astfel, autorii necesită să fortifice baza argumentativă propusă, ori norma de abrogare necesită a fi exclusă.</p>	<p>fiscale a persoanei decedate, în momentul în care aceasta încă nu a fost formată la momentul decesului. La aceasta, menționăm că, în conformitate cu prevederile art.168 alin.(1) lit.c) din Codul fiscal, codul fiscal al persoanei se anulează odată cu decesul acesteia. În contextul celor expuse, menținerea art.43 se consideră inoportună.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
<p>Articolul 44. Metodele de evidență și aplicarea lor</p> <p>(3) Prin <i>contabilitatea de angajamente</i> se înțelege metoda conform căreia:</p> <p>a) venitul este raportat la <u>anul fiscal</u> în care a fost câștigat;</p> <p>b) deducerea se permite în <u>anul fiscal</u> în care au fost calculate sau au fost suportate cheltuielile ori au fost efectuate alte plăți, cu condiția că aceste cheltuieli și plăți nu trebuie raportate la <u>un alt an fiscal</u> în scopul reflectării corecte a venitului;</p> <p>(8) În cazul în care contribuabilul își schimbă metoda de evidență, corectările corespunzătoare în articolele care reflectă venitul, deducerile, trecerile în cont și alte operațiuni se fac astfel încât nici un articol să nu fie</p>	<p>27. Articolul 44:</p> <p>la alineatul (3): la litera a), cuvintele „anul fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele „perioada fiscală”; la litera b), cuvintele „anul fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele „perioada fiscală”, iar cuvintele „un alt an fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele „o altă perioadă fiscală”;</p> <p>la alineatul (8), cuvintele „primul an fiscal” se înlocuiesc cu cuvintele „prima perioadă fiscală”, cuvintele „anul fiscal curent” se înlocuiesc cu „perioada fiscală curentă”, iar cuvintele „următorii doi ani” se înlocuiesc cu „următoarele două perioade</p>	<p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> Se propune ca, Art.44 alin.(9) să fie modificat în felul următor: ”Veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate la IFRS, veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate vechi la cele noi nu sunt recunoscute în scopuri fiscale”.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Art.44 alin.(10) al Codului fiscal prevăd că, diferențele rezultate din tranziția la <u>Standardele Naționale de Contabilitate</u> în vigoare din 1 ianuarie 2014 nu se recunosc în scopuri fiscale. Astfel, veniturile și cheltuielile rezultate din trecerea de la Standardele Naționale de Contabilitate vechi</p>

<p>omis sau să se repete. Dacă schimbarea metodei de evidență duce la majorarea venitului impozabil al contribuabilului în chiar <u>primul an fiscal</u> de aplicare a noii metode, atunci mărimea excedentului care rezultă exclusiv din schimbarea metodei de evidență se distribuie în părți egale pe <u>anul fiscal curent</u> și pe fiecare din <u>următorii doi ani</u>.</p>	<p>fiscale”.</p>		<p>la cele noi cad sub incidența art.44 alin.(10) al Codului fiscal.</p>
<p>Articolul 49. Agenții economici rezidenți ai zonelor economice libere</p> <p>Impozitarea rezidenților zonelor economice libere are următoarele particularități:</p> <p>a) impozitul pe venitul rezidenților obținut de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă <u>sau obținut de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export</u> se percepe în proporție de 50% din cota stabilită în Republica Moldova;</p> <p>b) impozitul pe venitul de la activitatea rezidenților în zona economică liberă, cu excepția celei stabilite la lit.a), se percepe în proporție de 75% din cota stabilită în Republica Moldova;</p> <p>c) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin un milion de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 3 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă <u>sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export</u>;</p> <p>d) rezidenții care au investit în mijloacele fixe ale întreprinderilor lor și/sau în dezvoltarea infrastructurii zonei economice libere un capital echivalent cu cel puțin 5 milioane de dolari SUA sînt scutiți, pe o perioadă de 5 ani, începînd cu trimestrul imediat următor trimestrului în care a fost atins volumul indicat de investiții, de plata impozitului pe venitul de</p>	<p>30. Articolul 49 se completează în final cu textul „Prevederile prezentului articol nu se răsfrîng asupra subiecților înregistrați în cadrul Portului Internațional Liber „Giurgiulești” și Aeroportului Internațional Liber „Mărculești”.</p> <p>Prevederile prezentului articol se răsfrîng doar asupra venitului ce îndeplinește condițiile stipulate în acesta. Alte venituri înregistrate de subiect se impozitează în modul general stabilit.”.</p>	<p>Ministerul Economiei La pct.30 <i>Art.49</i> Completările propuse considerăm inutile și incorecte.</p> <p>Art.49 reglementează impozitarea exclusiv a rezidenților zonelor economice libere, în timp ce Portul Internațional Liber ”Giurgiulești” și Aeroportul Internațional Liber ”Mărculești” nu sunt zone economice libere și sunt guvernate de propriile legi.</p> <p>Astfel, conform art.8 din Legea cu privire la Portul Internațional Liber "Giurgiulești" nr.8-XV din 17 februarie 2005 impozitul pe venitul rezidenților, provenit din activitatea desfășurată pe teritoriul Portului Internațional, se percepe după cum urmează:</p> <p>a) pentru perioada primilor 10 ani, începînd cu prima perioadă fiscală ulterioară perioadei fiscale în care a fost înregistrat venitul impozabil, – în mărime de 25% din cota stabilită a impozitului pe venit;</p> <p>b) ulterior și pînă la expirarea termenului de acțiune a prezentei legi – în mărime de 50% din cota stabilită a impozitului pe venit.</p> <p>În ceea ce privește impozitarea rezidenților AIL ”Mărculești”, în conformitate cu art. 5 din Legea cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești”, nr. 178-XVI din 10.07.2008 venitul obținut din comercializarea mărfurilor (serviciilor) provenite din Aeroportul Liber este supus impozitării în condițiile legii. În acest caz, pentru rezidenți nu sunt prevăzute nici un fel de beneficii ce țin de impozitul pe venit.</p> <p>Astfel, completările propuse lasă loc pentru interpretarea statutului Portului Internațional Liber ”Giurgiulești” și al Aeroportului</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>la exportul în afara teritoriului vamal al Republicii Moldova al mărfurilor (serviciilor) produse în zona economică liberă sau de la livrarea mărfurilor (serviciilor) produse în zona liberă către alți rezidenți ai zonelor economice libere pentru mărfurile (serviciile) orientate spre export. <u>Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.</u></p>	<p>denumirea articolului se completează cu textul „reglementate de Legea nr.440-XV din 27 iulie 2001</p>	<p>International Liber ”Mărculești” ca fiind zone libere și intră în contradicție cu legile speciale cu privire la PIL ”Giurgiulești” și AIL ”Mărculești”.</p> <p>În ceea ce ține de alineatul doi din completările propuse, acesta este inutil, deoarece, nu introduce careva norme noi pe lângă cele deja existente în Legea cu privire la zonele economice libere, nr. 440-XV din 27.07.2001, prin care este stipulat că ”cu excepțiile prevăzute în prezentul articol, față de activitatea zonelor libere se aplică legislația fiscală a Republicii Moldova” (alin.(4) al art.8)”.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> Propunem introducerea în Codul fiscal a unei garanții de 5 ani de stabilitate a regimului fiscal-vamal (pentru cazul înrăutățirii condițiilor fiscal-vamale), pentru investitorii orientați spre export, care au atins volumul investiției de 5 milioane USD. Clauza se va aplica începând cu trimestrul în care a fost depășit volumul investiției menționat.</p> <p><u>Argumente:</u> Măsura dată este prevăzută de Strategia națională de atragere a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2016-2020. Reducerea esențială a volumului de investiții în economia națională din ultimii doi ani impune necesitatea de a crea garanții suplimentare pentru investitori. Anume stabilitatea condițiilor de activitate este una din cerințele de bază ale investitorilor. Fără investiții, nu este posibil de dezvoltat în mod normal economia. Respectiv, majorarea investițiilor în economia națională ar însemna crearea locurilor noi de muncă, stoparea exodului de cadre, îmbunătățirea situației economice în ansamblu.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> Propunerea de completare a titlului art. 49</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Acordarea de garanții reduce din eficiența măsurilor de politică fiscală pe termen mediu. Totodată, aceasta ar contribui la apariția concurenței neloiale între agenții economici care beneficiază de garanții și cei care nu, dar activează în condiții similare.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Propunerea de</p>
--	--	---	--

	<p>cu privire la zonele economice libere”;</p> <p>se completează în final cu textul „Prevederile prezentului articol se răsfrîng doar asupra venitului ce îndeplinește condițiile stipulate în acesta. Alte venituri înregistrate de subiect se impozitează în modul general stabilit.”.</p>	<p>din Codul fiscal cu cuvintele „reglementate de Legea nr. 440-XV din 27 iulie 2001 cu privire la zonele economice libere” nu este necesară și urmează a fi exclusă, deoarece prevederile legii menționate se aplică în privința tuturor zonelor economice libere de pe teritoriul Republicii Moldova. Mai mult, cuvintele cu care urmează a fi completat titlul art. 49 nu se încadrează organic cu titlul actual.</p>	<p>completare are drept scop concretizarea actului legislativ care reglementează zonele economice libere.</p>
<p>Articolul 52. Organizațiile necomerciale</p> <p>(1) La organizații necomerciale sînt atribuite organizațiile înregistrate în conformitate cu legislația în vigoare.</p> <p>(2) Organizațiile necomerciale sînt scutite de plata impozitului pe venit în cazul în care corespund următoarelor cerințe:</p> <p>a) sînt înregistrate sau create în conformitate cu legislația și desfășoară activitate în corespundere cu obiectivele prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire;</p> <p>b) în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire este indicată interdicția privind distribuirea mijloacelor cu destinație specială, a altor mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau a proprietății între fondatori și membri ai organizației sau între angajații ei, inclusiv în procesul reorganizării și lichidării organizației necomerciale;</p> <p>c) mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară, proprietatea organizației sînt utilizate în scopurile prevăzute de statut, de regulament sau de alt document de constituire;</p> <p>d) nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau proprietatea în interesul unui fondator sau membru al organizației ori în interesul unui angajat, cu excepția plăților salariale îndreptate în favoarea acestuia;</p> <p>e) nu susțin partidele politice, blocurile electorale sau candidații la funcții în cadrul autorităților publice și nu folosesc mijloacele cu destinație specială, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară sau din proprietate pentru finanțarea acestora.</p> <p>(3) Restricțiile prevăzute la alin.(2) lit.e) nu se extind</p>	<p>31. Articolul 52:</p> <p>alineatul (1) se completează în final cu textul „, , și anume:</p> <p>1) asociația obștească - conform Legii cu privire la asociațiile obștești nr. 837-XIII din 17.05.1996;</p> <p>2) fundația - conform Legii cu privire la fundații nr.581-XIV din 30.07.1999;</p> <p>3) organizația filantropică - conform Legii cu privire la filantropie și sponsorizare nr.1420-XV din 31.10.2002;</p> <p>4) organizația religioasă - conform Legii privind libertatea de conștiință, de gândire și de religie nr.125-XVI din 11.05.2007;</p> <p>5) partidele politice și organizațiile social-politice - conform Legii privind partidele politice nr.294-XVI din 21.12.2007;</p> <p>6) publicațiile periodice și agențiile de presă - conform Legii presei nr.243-XIII din 26.10.1994 și Legii privind deetatzizarea publicațiilor periodice publice nr. 221 din 17.09.2010.”;</p> <p>alineatul (2) se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„a¹) activitate economică prevăzută în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire corespunde și rezultă nemijlocit din obiectivele și scopurile prevăzute în statut, în regulament sau într-un alt document de constituire.”.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne Data adoptării actului legislativ de referință se va scrie cu litere.</p> <p>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova ”Ecofin-Consult” Se propune de a indica expres care sunt conform legislației în vigoare organizațiile necomerciale. În acest context, a fost omisă de a fi indicată <i>instituția</i>, reglementată de art. 183-185 Cod civil.</p> <p>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova) După pct. 6) propunem includerea pct. 7) și 8) cu următorul conținut: “7) <i>instituțiile – conform articolului 183 din Codul civil nr. 1107-XV din 06.06.2002;</i> 8) <i>patronatele – conform Legii Patronatelor nr. 976 din 11.05.2000.</i>” Instituțiile private de asemenea au statut de organizații necomerciale. Conform alin. (1), art. 1, Legea nr. 976 din 11.05.2000, patronatele sunt organizații necomerciale.</p> <p>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM) Se susține parțial A se lua în considerație și forma de organizare ca instituții și nu numai organizații.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă. Sub forma de instituții activează și instituții publice la autogestione care desfășoară activitate de întreprinzător pentru care apar obligații în modul general stabilit. Concomitent, regimul fiscal privind impozitul pe venit aferent instituțiilor și patronalelor se reglementează separat prin art.51, art.51¹, art.51³ și art.53³ din Codul fiscal.</p> <p>Nu se acceptă. A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>

<p><u>asupra partidelor și altor organizații social-politice.</u></p> <p>(4) Dreptul la scutirea de plata impozitului pe venit se realizează prin cererea depusă de către organizația necomercială la organul teritorial al Serviciul Fiscal de Stat. Perioada de scutire începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit dacă cererea privind scutirea de plata impozitului pe venit a fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Nu este necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.</p> <p>(5) Modelul cererii privind scutirea de plata impozitului pe venit este elaborat de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și aprobat de Ministerul Finanțelor.</p> <p>(6) În cazul în care nu sînt respectate cerințele prevăzute la alin.(2), organizația necomercială urmează a fi supusă impozitării în modul general stabilit.</p> <p>(7) Organizațiile necomerciale care utilizează contrar destinației mijloacele cu destinație specială sau folosesc proprietatea, alte mijloace și venituri rezultate din activitatea statutară în scopuri neprevăzute în statut, în regulament sau în alt document de constituire calculează și achită impozitul pe venit la cota prevăzută la art.15 lit.b) din suma utilizată contrar destinației.</p> <p>(8) Organizațiile necomerciale de utilitate publică, cultele religioase și părțile componente ale acestora care utilizează contrar destinației mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale restituie în buget suma utilizată contrar destinației.</p>		<p>La alin.(4) propunem substituirea sinagmei ”prin cererea depusă de către organizația necomercială la organul teritorial al Serviciul Fiscal de Stat” cu sintagma ”din data înregistrării organizației la Ministerul Justiției.”</p> <p>Respectiv alin. 5 se va exclude și aliniatele (6)-(8) vor deveni (5)-(7) respectiv.</p> <p>Propunerea ține să implementeze necondiționat dreptul organizațiilor și instituțiilor la scutire de plată a impozitului pe venit.</p> <p><u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u> <u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> Considerăm că, pct (4) necesită modificare. Propunem următoarea redacție a acestui pct: Dreptul la scutirea spre plată a impozitului pe venit se obține din momentul înregistrării organizației în registrul Ministerului Justiției. Pct (5) se abrogă. <i>Cererea la Organul Fiscal pentru scutirea de plată a impozitului pe venit este prevăzută în conținutul principal al acestui articol și condițiile sint stipulate în pct (2) al acestui articol. Scrierea cererii și așteptarea avizului la această cerere este un element al bazei de corupție. Nu poate ne reprezentarea cererii să anuleze conținutul acestui articol. Cererea nu este un document mai important decît conținutul pct 1,2,3) a acestui articol.</i></p> <p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 52 alin. (1) din Codul fiscal propunerea de completare urmează a fi exclusă, ca fiind inutilă.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Se acceptă,</u> în redacția propusă de Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Propunerea de modificare are drept scop concretizarea tipurilor de organizații necomerciale care sunt în drept să</p>
--	--	--	---

			beneficiei de scutire de la plata impozitului pe venit.
<p>Articolul 55. Contribuțiile la capital</p> <p>(1) Contribuțiile cu active la capitalul agentului economic în schimbul cotei de participație în capitalul lui nu sînt supuse impozitării.</p> <p>(2) Pentru persoana care a contribuit cu active, baza valorică a titlului de proprietate (acțiuni, certificat de participație, alt document ce confirmă participarea în capitalul agentului economic) este egală cu baza valorică ajustată a activelor transmise ca contribuție.</p>	<p>33. Articolul 55 se completează cu un nou alineat (3) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3) Contribuțiile suplimentare ale fondatorilor în calitate de aport pentru acoperirea pierderilor perioadelor de gestiune precedente a entității nu sunt supuse impozitării.”.</p>	<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Propunem după cuvântul „fondatorilor” a introduce cuvintele „<i>,asociaților, acționarilor sau membrilor</i>”, deoarece calitatea de fondator încetează odată cu înregistrarea societăților.</p>	<u>Se acceptă.</u>
<p>Articolul 67. Restricțiile privind deducerea vărsămintelor</p> <p>(1) Pentru persoana fizică, suma dedusă, conform art.66 alin.(1), împreună cu suma dedusă, conform art.66 alin.(2), nu trebuie să depășească 15% din venitul câștigat de ea în anul fiscal.</p> <p>(2) În sensul prezentului titlu, prin <i>venit câștigat</i> al persoanei fizice se înțelege venitul brut calculat pentru munca în calitate de angajat, obținut pentru munca în calitate de antreprenor independent sau obținut în alt mod, conform legislației. Noțiunea dată nu include venitul sub formă de pensii.</p>		<p><u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u></p> <p>Se propune modificarea articolul 67 alineatul (1) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, cifra “15%” fiind substituită cu cifra “25%”, iar articolul 68 se va expune în următoarea redacție:</p> <p>“(1) Veniturile fondurilor nestatale de pensii și plățile efectuate din aceste fonduri sub formă de pensie suplimentară de anuități nu sunt supuse impozitării.</p> <p>(2) Orice plăți, cu excepția celor de la alin.(1) al prezentului articol, efectuate din fondurile nestatale de pensii, se includ în venitul brut al membrului (beneficiarului).”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Conform Codului fiscal pentru persoana fizică suma dedusă totală din venitul impozabil nu trebuie să depășească 15% din venitul brut câștigat. Deductibilitatea este redusă, comparativ cu jurisdicțiile europene (nelimitat pentru persoane fizice - cazul Ungariei, cu o piață a pensiilor facultative foarte bine dezvoltată), încît mulți dintre angajatori consideră că salariații nu vor fi interesați de o sumă atît de mică.</p> <p>Practica multor țări, unde situația demografică este destul de nefastă, iar bugetul de asigurări sociale de stat nu poate asigura o pensie decentă, demonstrează că facilitățile fiscale sunt existente și la etapa de plată a pensiei. Aceasta se referă numai la plățile efectuate sub formă de pensii și nu</p>	<u>Nu se acceptă.</u> Sistemul fiscal nu este unul defavorabil în stimularea unor procese economice, în cazul dat fondurile nestatale de pensii. Sunt și alți factori care contribuie la dezvoltarea domeniului dat, veniturile populației, numărul populației, informarea populației și încrederea populației etc.

		<p>alte, ca de exemplu: restituiri din întreruperea contractului pînă la deschiderea dreptului la pensie. Astfel, are loc stimularea acumulărilor prin economisire și realizarea scopului de bază al Legii – plata pensiei suplimentare.</p>	
<p align="center">Capitolul 10¹ IMPOZITAREA NOTARILOR PUBLICI</p> <p>Articolul 69¹. Activitatea notarială Activitatea notarială nu este activitate de întreprinzător și nu cade sub incidența actelor normative ce reglementează această activitate.</p> <p>Articolul 69². Subiectul impunerii Subiect al impunerii este notarul public.</p> <p>Articolul 69³. Obiectul impunerii Obiect al impunerii este venitul notarului public.</p> <p>Articolul 69⁴. Cheltuielile notarului public Notarul public are dreptul să acopere, din mijloacele primite pentru servicii notariale, cheltuielile aferente exercitării activității notariale, asigurării ei tehnico-materiale, arendei și întreținerii biroului notarial, plății pentru serviciile personalului tehnic angajat.</p> <p>Articolul 69⁵. Cota de impozit (1) Notarul public nu cade sub incidența art.15 din prezentul cod. (2) Suma totală a impozitului pe venit se determină pentru notarul public în mărime de 18% din venitul lunar impozabil.</p> <p>Articolul 69⁶. Modul de calculare, achitare și declarare (1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului lunar impozabil. (2) Calcularea impozitului se efectuează lunar. Achitarea la buget se efectuează pînă la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune. (3) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai tîrziu de data de 25 a lunii următoare lunii de declarare.</p>	<p>41. Capitolul 10¹ va avea următorul cuprins:</p> <p align="center">„Capitolul 10¹ IMPOZITAREA ACTIVITĂȚILOR PROFESIONALE CONEXE SECTORULUI JUSTIȚIEI</p> <p>Articolul 69¹. Subiecții impunerii Subiecți ai impunerii sînt persoanele ce desfășoară activități profesionale conexe sectorului justiției.</p> <p>Articolul 69². Obiectul impunerii (1) Obiect al impunerii este venitul impozabil obținut din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției în perioada fiscală de declarare. (2) Contribuabili care aplică regimul de impozitare conform prezentului capitol utilizează regulile de evidență prevăzute la cap.6 din prezentul titlu.</p> <p>Articolul 69³. Deducerile aferente activității profesionale conexe sectorului justiției (1) Se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul desfășurării activității profesionale conexe sectorului justiției. (2) Deducerea cheltuielilor de delegații, de reprezentanță, de asigurare a agenților economici se permite în limitele stabilite de Guvern, cu excepția celor reglementate de prezentul articol. (3) Se permite deducerea cheltuielilor anuale suportate de angajator pentru primele de asigurare facultativă de asistență medicală ale angajatului în mărime de pînă la 50% din prima de asigurare obligatorie de asistență medicală calculată în sumă fixă în valoare absolută, stabilită pentru categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr.2 la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, pe anul respectiv. (4) Deducerea cheltuielilor pentru reparația proprietății</p>	<p><u>Uniunea Avocaților din Republica Moldova,</u> <u>Asociația Liga Națională a Notarilor din Republica Moldova,</u> <u>Asociația Uniunea Notarilor din Republica Moldova,</u> <u>Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești din Republica Moldova,</u> <u>Uniunea Administratorilor Autorizați</u> Inițiativa Ministerului Justiției expusă în scrisoarea cu nr.03/8866 din 18.07.2016 și regăsită în proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative (parte a politicii bugetar-fiscale și vamale pentru 2017) este prezentată drept o continuare a dezbaterilor publice din 05.05.16 pe marginea proiectelor de legi elaborate de experții UNDP, în contextul realizării acțiunii 3.2.9. punct 1 din Planul de acțiuni pentru implementarea SRS.I 20 1-2016. De facto, cele 3 „reguli” formulate în scrisoarea menționată subscriu unui concept total diferit, decît cel expus și recomandat de experți în studiul și proiectele de legi elaborate Astfel, constatăm că fără a fi oferite careva argumente sau justificări sunt abandonate opinia experților și recomandările acestora, deși studiul constituie parte a realizării acțiunii 3.2.9 din PA al SRSJ. În particular, dacă esența soluției propuse de experți era existența dreptului de opțiune a reprezentanților profesiiilor conexe justiției între 3 modalități de calculare și achitare a impozitului pe venit, în propunerea formulată de Ministerul Justiției nu găsim decît o opțiune, asupra căreia ne vom expune infra. Soluția propusă de Ministerul Justiției pentru</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u> în redacția autorului. Atît pct.3.2.9. al Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobat prin Hotărîrea Parlamentului nr.6 din 16.02.2012, cît și Obiectivelor politicii fiscale și vamale pe termenul mediu 2017 - 2019 prevăd stabilirea unui regim unitar fiscal pentru reprezentanții profesiiilor conexe sistemului justiției. Astfel, nu poate fi acceptată propunerea privind acordarea dreptului reprezentanților activităților respective de a alege singuri unul din regimurile existente la moment. Acest concept nu numai va implica deficiențe și costuri pentru administrarea fiscală cît și va conduce la încălcarea principiului echității</p>

<p>(4) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.</p>	<p>utilizate în activitatea profesională conexă sectorului justiției, conform contractului de arendă (locațiune) se permite în limita a 15% din suma calculată a arendei (locațiunii) suportată pe parcursul perioadei fiscale.</p> <p>(5) Deducerea dobânzilor aferente creditelor și împrumuturilor se permite în conformitate cu alin.(1). Deducerea cheltuielilor aferente dobânzilor suportate în baza contractului de împrumut în folosul persoanelor fizice și juridice (cu excepția instituțiilor financiare, a organizațiilor de microfinanțare și a companiilor de leasing) se acceptă în limita ratei medii ponderate a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină. Rata medie ponderată a dobânzii la creditele acordate de sectorul bancar persoanelor juridice pe termen de până la 12 luni și peste 12 luni în secțiunea pe lei moldovenești și pe valută străină se determină de către Banca Națională a Moldovei și se publică pe pagina web oficială a acesteia.</p> <p>(6) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul anului fiscal sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate activității patronatelor. Plafonul de deductibilitate a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.</p> <p>(7) Nu se permite deducerea:</p> <p>a) cheltuielilor personale și familiale;</p> <p>b) impozitului pe venit, instituit în prezentul capitol, a penalităților și a amenzilor aferente lui, precum și a amenzilor și penalităților aferente altor impozite, taxe și plăți obligatorii la buget, a amenzilor și penalităților aplicate pentru încălcarea actelor normative;</p> <p>c) impozitelor achitate în numele unei persoane, alta decât contribuabilul;</p> <p>d) sumelor plătite la procurarea proprietății care cad sub incidența prevederilor art.26, 28 și 29;</p> <p>e) compensațiilor, remunerațiilor, dobânzilor, plății pentru închirieri de bunuri și altor cheltuieli efectuate în interesul unui membru al familiei contribuabilului sau al altei persoane interdependente, dacă nu există justificarea plății unei astfel de sume;</p> <p>f) pierderilor în urma vânzării sau schimbului proprietății, îndeplinirii lucrărilor și prestării</p>	<p>stabilirea cotei de impozitare a reprezentanților profesiilor conexe este una fără precedent pentru legislația rațională - stabilind, de fapt, un prag minim de achitare a impozitului, indiferent de existența/lipsa unui profit (3% propuse a fi achitate din totalul venitului, fără careva deduceri). Exprimăm dezacordul total cu această abordare discriminatorie și inechitabilă față de profesiile conexe.</p> <p>La p.2 din scrisoarea pre-citată, se propune achitarea taxei pentru amenajarea teritoriului precum o achită și persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător. Menționăm că acest aspect este străin subiectului scrisorii, dar și acțiunii stabilite la p.3.2.9, punct 1 din Planul de acțiuni pentru implementarea SRSJ 2011-2016. Or, definirea unui regim fiscal presupune stabilirea totalității regulilor de aplicare a sistemului de impunere pe veniturile obținute în rezultatul desfășurării unei activități de către o persoană, iar prevederile alin.(2) al art.6, coroborate cu art.288 CF, definesc taxa pentru amenajarea teritoriului, drept o plată obligatorie, care nu este impozit, achitată cu titlu gratuit în bugetul unității administrativ-teritoriale. În eventualitatea promovării viziunii inserate în prezenta asupra regimului fiscal aplicabil profesiilor conexe, problema achitării respectivei taxe nu necesită o reglementare aparte, căci devenind aplicabil regimul fiscal specific agenților economici, se va achita și această taxă.</p> <p>Cît privește ce-a de-a treia poziție expusă în scrisoare, menționăm că nu se poate vorbi de o „scutire de TVA aferentă serviciilor din activitățile profesionale conexe sectorului justiției”, din moment ce TVA nu este nici la moment aplicabil activității profesioniștilor din domeniile conexe justiției, în ordinea de idei expusă, insistăm asupra instituirii în privința reprezentanților profesiilor conexe</p>	<p>fiscale. Contribuabilii vor alege regimul fiscal cel mai favorabil, ceea ce va aduce la situații în care contribuabilii care activează în aceleași condiții vor contribui la buget cu sume diferite a impozitului deși venitul realizat va fi la același nivel. În vederea evitării acestor situații se propune stabilirea unui regim fiscal unic, cu o cotă de impozitare de 18% și dreptul de deducere în scopuri fiscale a cheltuielilor ordinare și necesare desfășurării activității profesionale din sectorul justiției. Totodată, se propune retragerea propunerii privind stabilirea impozitului minim de 3% din venitul realizat. Impozitul pe venit urmează a fi achitat trimestrial reieșind din veniturile și cheltuielile realizate în decursul perioadei. Totodată, raportarea urmează a fi realizată anual în format electronic conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.</p>
--	--	--	--

	<p>serviciilor, efectuate, în mod direct sau mijlocit, între persoanele interdependente;</p> <p>g) sumelor achitate sau suportate în folosul titularului patentei de întreprinzător;</p> <p>h) altor cheltuieli care nu corespund prevederilor alin.(1).</p> <p>Articolul 69⁴. Cota de impozit Cota impozitului pe venit constituie 18% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3% din total venituri obținute din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției.</p> <p>Articolul 69⁵. Modul de calculare, achitare și declarare (1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului obținut din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției. (2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător. (3) Contribuabilul are dreptul să treacă în cont impozitul pe venitul obținut din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției, achitat în orice stat străin, în condițiile stipulate la art.82. (4) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai târziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare. (5) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor. (6) Darea de seamă fiscală cu privire la impozitul pe venit se prezintă utilizând, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).”.</p>	<p>sistemului justiției a unui regim fiscal conform conceptului formulat de experții UNDP, concept ce se înscrie și în standardele Convenției-model a OCDE cu privire la impozitele pe venit, cu acordarea dreptului de opțiune între următoarele regimuri de impozitare:</p> <ul style="list-style-type: none"> -regimul de impozitare aplicabil întreprinderilor mici și mijlocii; -regimul de impozitare aplicabil persoanelor ce practică activitate de întreprinzător; -regimul de impozitare hibrid, rezultat din contrapunerea sistemului de impunere a persoanelor ce practică activitate de întreprinzător și a sistemului de impunere aferent persoanelor fizice, (cota de impozitare în mărime de 7/ 18% din venitul încasat, cu drepturi de deducere), și - menținerea scutirii de TVA. <p>Suplimentar, avînd în vedere că în unele profesii conexe sectorului justiției activitatea poate fi practică și prin asociere, birourile asociate, în calitate de persoane juridice, vor fi supuse regimului transparenței fiscale, astfel încât plata impozitului pe venit se va face prin intermediul biroului asociat de către fiecare reprezentant al profesiilor care activează în cadrul biroului asociat respectiv, pentru venitul său propriu.</p> <p>Regimul juridic respectiv se va răsfrînge nu numai asupra exponenților profesiilor cu licență definitivă, dar și asupra persoanelor cu statut juridic de stagiar, confirmat prin legitimație sau alt document confirmativ, în cazul cînd legea le oferă dreptul de a avea clienți proprii și a obține venituri profesionale (nesalariale) în timpul stagiului profesional, care activează în cadrul cabinetelor individuale și birourilor asociate (în lipsa asocierii dintre stagiar și îndrumător).</p> <p>La fel, optăm pentru excluderea tuturor dubiilor privind posibilitatea deducerii</p>	<p>Aceasta va permite simplificarea la maxim a cheltuielilor și timpului necesar pentru prezentarea Declarațiilor cu privire la impozitul pe venit.</p> <p>În partea ce ține de spectrul cheltuielilor deductibile menționăm că acestea se vor permite spre deducere conform principiilor stabilite pentru agenții economici.</p> <p>Contribuabili vor utiliza regulile de evidență prevăzute la cap.6 din prezentul titlu.</p> <p>„Articolul 69³. <i>Deducerile aferente activității profesionale în sectorul justiției</i> <i>Se permite deducerea cheltuielilor aferente activității profesionale în sectorul justiției achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale conform prevederilor stabilite la capitolul 3 și 4 din prezentul titlu.”.</i></p>
--	--	---	--

		<p>cheltuielilor profesionale în scopuri fiscale de către reprezentanții profesiilor conexe sectorului justiției, deduceri care includ și unele cheltuieli specifice, inexistente în activitatea de antreprenor.</p> <p>Achitarea trimestrială a impozitului pe venit, conform scadențelor reglementate de art.84 Cod fiscal, este considerată optimă și aplicabilă tuturor profesiilor conexe sectorului justiției.</p> <p>În final, urmărind buna și prompta realizare a acțiunii 3.2.9 din PA SRSJ, dar și elaborarea unui echilibrat și echitabil regim de impunere pentru această categorie de contribuabili, exprimăm disponibilitatea de a participa, de rînd cu colaboratorii Ministerului Justiției, la definitivarea actului normativ conform conceptului formulat de experții UNDP, pentru promovarea și adoptarea acestuia.</p> <p><u>Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești</u></p> <p>Propunerile ce se conțin în proiect vizînd stabilirea unui regim unic de impozitare pentru profesiile conexe justiției sunt critic apreciate de reprezentanții profesiilor vizate (opinie comunicată anterior Ministerului Finanțelor prin rezoluția comună a UNEJ, ALARM, Uniunea Avocaților, Uniunea Națională a Notarilor și Liga Națională a Notarilor din 08 august 2016).</p> <p>Reiterăm poziția expusă în acest document și optăm pentru oferirea posibilității de a alege între 4 modalități de impunere a activităților profesiilor conexe.</p> <p>Cu referire la textul concret al Capitolului 10¹, menționăm că în ipoteza cînd se va proceda la promovarea acestuia, urmează să se țină cont, cel puțin, de următoarele:</p> <p>Activitatea executorului judecătorec, la fel, ca și cea de avocat, mediator, poate fi desfășurată în cadrul unui birou asociat - lucru care trebuie să fie reflectat în p.1 al</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u> în redacția autorului. Suplimentar, a se vedea argumentele expuse mai sus</p>
--	--	---	---

		<p>art.1 al proiectului de lege; La art. 69³ intervenim cu următoarele propuneri de modificări/ completări: La al. (6) sintagma "patronatelor" se va substitui cu „organelor profesionale”, iar ultima propoziție a alineatului se va substitui cu „Aceste cheltuieli se deduc în mărime deplină”. Insistăm pe această completare, din motiv că, potrivit modificărilor operate în art. 46 al Legii privind executorii judecătorești, contribuțiile executorilor judecătorești la bugetul UNEJ nu pot fi mai mici de 3% din sumele încasate cu titlu de onorariu. Astfel, din moment ce legea obligă și impune plata contribuțiilor într-o anumită mărime stabilită, nu există nici o justificare pentru ca acestea să nu fie deductibile în mărime deplină. Mai mult, din aceste surse, organul profesional realizează anumite sarcini de interes public, respectiv sunt sume bănești achitate de executorii judecătorești pentru realizarea unor obiective de interes public/social.</p> <p>Se propune completarea articolului cu alienate noi, referitoare la caracterul deductibil al următoarelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cheltuielilor de asigurare medicală și socială obligatorie achitată pentru contribuabil - cheltuielilor pentru tichete de masă și vouchere de vacanță/sport, acordate angajaților, în limita unei cote de 7% din baza de calcul anuală; - cheltuielilor de sponsorizare, mecenat, precum și pentru acordarea de burse private, în limita unei cote de 5% din baza de calcul anuală; - cheltuielilor de protocol, în limita unei cote de 2% din baza de calcul anuală; - cheltuielilor pentru instruire; - cheltuielilor pentru asigurare profesională obligatorie de răspundere civilă. 	
--	--	---	--

		<p>Toate propunerile enunțate rezultă fie din practica altor state (în materie de impozitare a profesiilor liberale), fie rezultă direct din obligațiile impuse de lege profesiilor conexe (asigurare profesională, instruire obligatorie etc.)</p> <ul style="list-style-type: none"> - în altă ordine de idei, la lit. e) a al. (7) al aceluiași articol, cuvântul „justificare” se propune a fi substituit cu "dovada" - pentru a nu admite tratarea lui într-o manieră defavorabilă contribuabilului. La aceeași literă se propune excluderea cuvântului "remunerațiilor" - or, în acest mod, artificial, se instituie o prohibiție pentru angajarea persoanelor-membri de familie. - La art. 69⁴ se propune substituirea cifrei de 18 cu 12 (pe motiv că cota de 18% e aplicabilă impozitării persoanelor fizice, iar din proiect rezultă că, conceptual, autorii asimilează activitatea profesiilor conexe activității de antreprenor - atât prin deduceri similare, cât și prin neaplicarea cotei diferențiate de 7 sau 18 %, cum se întâmplă în cazul persoanelor fizice.), - excluderea la același articol a sintagmei "dar nu mai puțin de 3% din total venituri obținute din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției" - or, aceasta constituie o normă tară precedent, de instituire a unei sume minime de plată a impozitului. - Reiterăm, că optăm pentru prezentarea dărilor de seamă și achitarea trimestrială a impozitului pe venit, considerând acest termen unul de natură să sporească disciplina fiscală a contribuabililor. <p><u>Fundația de dezvoltare și susținere a dreptului și a sistemului de notariat</u></p> <p>1. Мы высоко оцениваем весь проведенный объем работ, в рамках подготовки настоящего проекта, в том числе и касающийся новых позиций и</p>	<p><u>Se acceptă parțial</u> în redacția autorului. Suplimentar, a se vedea argumentele expuse mai sus</p>
--	--	--	---

		<p>детализации вопросов касаясь и <u>п.9 статьи 5 и прироста капитала</u>, введения регламентации физических лиц, осуществляющих <u>независимую</u> деятельность, создание единого регулирования налоговых правоотношений лиц, связанных с <u>сектором юстиции</u>.</p> <p>Мы очень положительно воспринимаем тот факт, что определение профессиональной деятельности, связанной с сектором Юстиции, рассматривает только физических лиц, пусть, даже если они и объединены в некие совместные (ассоциированные) бюро и т.д.</p> <p>Учитывая тот факт, что налогообложение может производиться только налогоплательщиков, а не их деятельности, название Главы 10.1 предлагаем скорректировать и изложить как «Impozitarea persoanelor fizice ce desfășoară activități profesionale conexe sectorului justitiei». Собственно, как это верно сделано в названии главы 10.2 – „... persoanelor fizice ce desfășoară activități independente”.</p> <p>По тем же причинам, в целях создания максимально точного и корректного нормативного регулирования, в ст.69.1. должна использоваться формулировка «..sînt persoanele fizice ce desfășoară...».</p> <p>В п. g) ч.7 ст.69.3 НК РМ четко указано, что запрещаются вычеты сумм, произведенных в пользу лиц, действующих на основании предпринимательского патента. В то же самое время, не указан как запрет вычет сумм, произведенных в пользу лиц, осуществляющих <u>независимую</u> деятельность. Соответственно, возникает вопрос – возможно ли списание выплат в адрес секретарей и технического персонала, например, у нотариусов,</p>	
--	--	--	--

		<p>действующих при заключении договора на оказание услуг, как лица, осуществляющие независимую деятельность ?</p> <p>Вызывают определенное недопонимание и удивление положения ч.2 ст.69.5, касающиеся расчета и уплаты подоходного налога. На сегодняшний день – расчет и перечисление в бюджет производится ежемесячно. Исходя из положений ч.2 ст.69.5, после вступления в силу данных изменений и дополнений, в течении года не будет никаких перечислений в бюджет, а подоходный налог, за весь 2017 год, будет уплачиваться частями в 2018 году, после того только, как будет рассчитан.</p> <p>Анализируя причины подобных удивительных «налоговых каникул», мы нашли только одну налоговую практику, применяемую к предпринимателям – уплата подоходного налога заранее, исходя из рассчитываемых планов получения прибыли. Однако, необходимо сразу же отметить, что нотариусы, медиаторы, судебные исполнители и т.д., не являясь предпринимателями, не создают каких-либо планов доходов, могут вообще не получить доход. Механизм уплаты нотариусом налога на доход, который он еще не получил – не существует, и не может быть внедрен, по аналогии с предпринимателями. В этом смысле, просим еще раз проанализировать, действительно ли допускается такой «пропуск» в один год платежей в бюджет?</p> <p>Единственные изменения и дополнения, которые идут в разрез со всеми проведенными ранее консультациями, встречами, в том числе и с международными партнерами Молдовы по развитию – является введение двойной системы определения размера</p>	
--	--	---	--

		<p>подходного налога, указанное в ст.69.4. Одновременное применение системы «18% после расходов» и «но не менее 3% без расходов» - не допускалось и не рассматривалось в ходе дискуссий, и, по сути, является дискриминационным с точки зрения всех видов налогоплательщиков Молдовы.</p> <p>В этом смысле, в ситуации, когда текущая система «18% после расходов» не устраивает по каким либо причинам Министерство Финансов – можно перейти полностью на систему уплаты налога без права на расходы, о чем мы неоднократно писали. При этом, с точки зрения бюджета – вообще не играет роли финансовая деятельность нотариуса, и не интересует его расходная часть. Также, полностью снимаются все проблемы с фискальными кодами, правом общей совместной собственности супруга в приобретенном имуществе, невозможность обособить имущество физического лица и т.д. Для нотариуса - отсутствие расходов позволит фактически избавиться от необходимости ведения бухгалтерии по расходной части. Формируется простая, прозрачная и четкая система налогообложения.</p> <p>Соответственно, в этом случае, ст. 69.3 вообще исключается, как не имеющая смысла, а ст.69.4 излагается следующим образом:</p> <p>Articolul 69.4. Cota de impozit Cota impozitului pe venit constituie 5% din total venituri obținute din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției.</p> <p>Либо, как вариант, можно рассмотреть предложения европейских партнеров, и предусмотреть возможность выбора системы налогообложения. Лицо подает заявление в территориальную налоговую инспекцию, в котором он указывает –</p>	
--	--	---	--

		<p>выбирает ли он систему «восемнадцать процентов после расходов» или «пять процентов без расходов». Одновременно – ограничивается право изменять выбранный режим в течении текущего налогового периода.</p> <p>Учитывая тот факт, что Налоговый Кодекс является важнейшим, системообразующим нормативным актом и государственным инструментом в области системы налогообложения, разрабатываемым и принимаемым на десятилетия, считаем важным использовать максимально корректные и эффективные механизмы, которые ликвидируют все накопленные проблемы, и не допустят возникновения новых.</p> <p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct. 41 din proiectul legii, referitor la Capitolul 10¹ : 1. La art. 69³ alin. (3) din proiect propunem substituirea cuvîntului „facultativă” cu cuvîntul „obligatorie”, deoarece categoriile de plătitori prevăzute în anexa nr. 2 la Legea nr. 1593-XV din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, procură polița de asigurare în mod obligatoriu dar nu facultativ. 2. La art. 69³ alin.(7) din proiect propunem excluderea prevederilor lit. g) pe motivul, că începînd cu 01.01.2017 se anulează posibilitatea desfășurării de către persoanele fizice-cetățeni a activității în domeniul comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> La pct.41 <i>art.69³ alin. (7)</i> Se propune a fi exclusă litera g) dat fiind</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Referința la anexa nr.2 la Legea nr.193-XV din 26.12.2002 are drept scop numai stabilirea sumei maxime a cheltuielilor permise spre deducere în cazul asigurării facultative angajaților.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Norma în cauză are drept scop prevenirea fenomenului de achitare a „salariilor în plic”. Astfel, se constată cazuri în care unii agenți economici în loc să încheie contracte de angajare sau prestări servicii și</p>
--	--	---	--

		<p>faptul că proiectul prevede începînd cu 01.01.2017 anularea posibilității desfășurării de către persoanele fizice a activității în domeniul comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător.</p> <p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> 3. La art.69¹ din proiect propunem excluderea sintagmei „dar nu mai puțin de 3% din total - venituri obținute din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției”, întru corelarea cu principiul echității fiscale, stipulate în art.6, alin.(8) din Codul fiscal, care prevede tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> La art.69³ La alineatul (2) propunem înlocuirea sintagmei „agenților economici” cu sintagma „<i>persoanelor ce desfășoară activități profesionale conexe sectorului justiției</i>”.</p> <p>La art.69⁴ Solicităm excluderea sintagmei „<i>dar nu mai puțin de 3% din total venituri obținute din desfășurarea activităților profesionale conexe sectorului justiției.</i>” De asemenea, considerăm necesar a se menține aplicarea</p>	<p>să achite salariu, contractează persoane care prestează serviciul în cauză în bază de patentă de întreprinzător.</p> <p>De asemenea, regimul în baza patentei de întreprinzător va continua pentru alte tipuri de activități economice prevăzute în Anexă la Legea cu privire la patenta de întreprinzător nr.93-XIV din 15.07.1998.</p> <p><u>Se acceptă</u>, prin excluderea impozitului minim de 3% din venitul realizat.</p> <p><u>Se acceptă în redacția autorului.</u> A se vedea redacția expusă mai sus.</p> <p><u>Se acceptă parțial</u> prin excluderea impozitului minim de 3% din venitul realizat. Suplimentar, a se</p>
--	--	---	--

		<p>pentru persoanele fizice ce desfășoară activități profesionale conexe sectorului justiției a acelorași reguli care se aplică persoanelor fizice și întreprinzătorilor individuali, după cum este prevăzut actualmente de art.15 lit.a) din Codul fiscal.</p> <p>Din argumentarea autorilor proiectului, nu este clar de ce se instituie limita de cel puțin 3% din veniturile obținute de persoanele ce desfășoară activități profesionale conexe sectorului justiției. Nu am identificat în argumentare care este problema de natură fiscală care se dorește a fi astfel soluționată.</p> <p>Dorim să menționăm că impunerea unor asemenea cote minime din venituri obținute are caracter discriminatoriu și contravine principiului echității fiscale prevăzut de art. 6 alin.(8) lit. e) din Codul fiscal care prevede tratare egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p>	<p>vedea argumentele expuse mai sus.</p>
	<p>42. Titlul II se completează cu capitolul 10² cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: center;">„Capitolul 10² REGIMUL FISCAL AL PERSOANELOR FIZICE CE DESFĂȘOARĂ ACTIVITĂȚI INDEPENDENTE</p> <p>Articolul 69⁶. Sfera aplicării Prezentul regim fiscal se aplică numai activităților independente desfășurate în domeniul comerțului cu persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător.</p> <p>Articolul 69⁷. Subiecții impunerii (1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele fizice rezidente ale Republicii Moldova care obțin venituri din activități independente menționate la art.69⁶, cu excepția activităților menționate la art.88, 90 și 90¹, în sumă ce nu depășesc 600000 lei într-o perioadă fiscală fără a constitui o formă organizatorico-juridică pentru desfășurarea activității. (2) Dreptul la aplicarea regimului fiscal reglementat prin prezentul capitol se realizează prin cererea depusă</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct. 42 din proiectul Legii, referitor la Capitolul 10² : 1. Art. 69⁶ „Sfera aplicării” al proiectului propunem ca în final să fie completat cu sintagma, avînd următorul conținut: „inclusiv micii comercianți”, în scopul egalării persoanelor fizice, care activează în condiții similare în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale.</p> <p>2. În art. 69¹¹ și 69¹² ale proiectului, propunem excluderea sintagmei „dar nu mai puțin de 3000 mii de lei” în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale cu alte persoane fizice pentru care se aplică cotele impozitului pe venit stabilite în Codul fiscal fără careva restricții.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Activitatea micilor comercianți este una mult mai îngustă, referindu-se doar la comercializarea produselor nealimentare și agricole ce le aparțin cu drept de proprietate (art.17⁸ din Legea nr.231 din 23.09.2010).</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Excluderea normei poate duce la eschivarea de la plata impozitului prin nedeclararea intenționată a venitului sau neutilizarea mașinilor</p>

	<p>de către contribuabil la organul teritorial al Serviciul Fiscal de Stat. Perioada de aplicare începe cu perioada fiscală în care a fost depusă cererea dacă aceasta fost depusă pînă la data de 31 decembrie a anului fiscal de gestiune. Nu este necesară depunerea repetată a cererii în perioadele ulterioare primei perioade fiscale.</p> <p>(3) Contribuabilul care a încetat activitatea este obligat, în termen de 5 zile de la adoptarea unei astfel de decizii, să prezinte o informație respectivă la organul teritorial al Serviciul Fiscal de Stat, cu anexarea obligatorie a dării de seamă privind impozitul pe venit din activități independente.</p> <p>(4) Modelul cererii privind solicitarea aplicării regimului fiscal reglementat prin prezentul titlu și a informației cu privire la încetarea activității este aprobat de Ministerul Finanțelor.</p> <p>Articolul 69⁸. Metode de evidență și aplicarea acestora</p> <p>(1) Contribuabilii aplică în evidența fiscală contabilitatea de casă, în conformitate cu art.44 alin.(2).</p> <p>(2) În scopuri fiscale contribuabilii sunt obligați să folosească contabilitatea în partidă simplă, conform modului stabilit de Ministerul Finanțelor.</p> <p>Articolul 69⁹. Perioada fiscală</p> <p>(1) Prin perioadă fiscală se înțelege anul calendaristic la a cărui încheiere se determină venitul din activitate.</p> <p>(2) Pentru contribuabilii care inițiază activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la data înregistrării în Registrul de evidență a contribuabilului și pînă la finele anului calendaristic.</p> <p>(3) Pentru contribuabilii care încetează activitatea în cursul perioadei fiscale, perioadă fiscală se consideră perioada de la începutul anului calendaristic și pînă la data radierii contribuabilului din Registrul de evidență.</p> <p>Articolul 69¹⁰. Obiectul impunerii</p> <p>(1) Obiect al impunerii este venitul din activități independente obținut în perioada fiscală de declarare.</p> <p>(2) În scopul aplicării prevederilor prezentului capitol, valoarea returului de marfă sau a discountului (reducerii) urmează să micșoreze mărimea obiectului impunerii în perioada fiscală în care a avut loc returul de marfă (s-a</p>	<p><u>Ministerul Economiei</u> <i>La pct.42</i> Propunem modificarea art.69¹², alin. (2) prin stabilirea normelor care să prevadă achitarea impozitului pe venit la buget o data pe an sau, cel puțin, o dată în semestru. Considerăm relevant ca pentru primul an de implementare a acestor norme pentru profesiile independente, unde se vor include începînd cu 01.01.2017 și actualii deținători de patentă de întreprinzător în activitatea de comerț, să se stabilească norme mai simplificate în activitate, care impun un efort financiar mai mic, și considerarea acestora ca perioadă de tranziție la alt regim fiscal, care necesită acomodare.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> Art. 69⁹ din Codul fiscal, pentru claritate, după cuvintele „Registrul de evidență a contribuabilului” urmează a fi completat cu cuvintele „în conformitate cu art. 69¹³”.</p>	<p>de casă și control.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Propunerea poate avea un efect advers celui scontat deoarece la survenirea termenului de plată suma impozitului spre achitare va fi mai mare și în cazul insuficienței de mijloace efortul financiar va fi mai mare decît în cazul achitării trimestriale. De asemenea, este important ca toate achitățile la buget, în special cele privind impozitele și taxele, să fie relizate pe parcursul anului pentru a avea o corelație cu cheltuielile bugetare.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p>
--	--	---	--

	<p>acordat discontul), inclusiv în cazul în care vânzarea mărfurilor respective a avut loc în perioadele fiscale precedente.</p> <p>Articolul 69¹¹. Cota de impozit</p> <p>(1) Cota impozitului pe venit constituie 1% din obiectul impunerii, dar nu mai puțin de 3000 lei.</p> <p>(2) În prima perioadă fiscală contribuabilul este în drept să diminueze suma impozitului pe venit datorat cu suma cheltuielilor suportate pentru procurarea (achiziționare) mașinii de casă și de control utilizate în activitate.</p> <p>Articolul 69¹². Modul de calculare, achitare și declarare</p> <p>(1) Calcularea impozitului pe venit se efectuează prin aplicarea cotei impozitului asupra venitului din activități independente, dar nu mai puțin de 3000 lei anual.</p> <p>(2) Calcularea impozitului se efectuează anual. Achitarea impozitului la buget se efectuează în rate, trimestrial, până la data de 25 a lunii următoare trimestrului corespunzător.</p> <p>(3) Impozitului pe venit se achită la contul trezorerial de venituri al bugetului unității administrativ-teritoriale după adresa de domiciliu / reședință.</p> <p>(4) Darea de seamă privind impozitul pe venit se prezintă nu mai târziu de 25 martie a anului următor perioadei fiscale de declarare.</p> <p>(5) Formularul și modul de completare a dării de seamă privind impozitul pe venit se aprobă de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>Articolul 69¹³. Evidența persoanelor fizice ce desfășoară activități independente</p> <p>(1) Serviciul Fiscal de Stat, organizează ținerea evidenței și monitoringul informației privind fiecare subiect al impunerii.</p> <p>(2) Forma și metodele de ținere a evidenței a subiecților impunerii se stabilește de către Serviciul Fiscal de Stat.”.</p>		
--	--	--	--

<p>Articolul 83. Prezentarea declarației cu privire la impozitul pe venit și a documentului cu privire la venitul societății</p>	<p>50. Articolul 83:</p>		
<p>(2) Sînt obligați să prezinte declarația cu privire la impozitul pe venit:</p> <p>a) persoanele fizice rezidente (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini, apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții) care au obligații privind achitarea impozitului;</p> <p>b) persoanele fizice rezidente (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții) care nu au obligații privind achitarea impozitului, dar:</p> <ul style="list-style-type: none"> - obțin venit impozabil din surse altele decît salariul, cu excepția cazurilor în care obțin venituri impozabile doar din plățile primite conform art.90, care depășește suma scutirii personale de <u>10128</u> lei pe an, acordate conform art.33 alin.(1); - obțin venit impozabil sub formă de salariu, care depășește suma de <u>29640</u> lei pe an, cu excepția persoanelor fizice care obțin venit sub formă de salariu la un singur loc de muncă; - obțin venituri impozabile atît sub formă de salariu, cît și din orice alte surse, a căror sumă totală depășește <u>29640</u> lei pe an; - obțin venit impozabil care depășește suma de <u>29640</u> lei pe an doar din plățile primite conform art.90; - direcționează un quantum procentual din impozitul pe venit calculat anual la buget; 	<p>alineatul (2):</p> <p>litera b): cifra „10128” se înlocuiește cu cifra „10620”, iar cifra „29640”, în toate cazurile, se înlocuiește cu cifra „31140”;</p> <p>se completează cu o nouă liniuță cu următorul cuprins: „- vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă (scot din uz) active de capital;”;</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La lit. b) din alin. (2) al art. 83 din Codul fiscal: Propunem ca sintagma „în sumă de 10128 lei” să fie substituită cu sintagma „în sumă de 20808 lei”, iar cifra „29640”, să fie înlocuită în toate cazurile cu cifra „36480”.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse la art.33 din Codul fiscal al Sintezei rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
<p>c) <u>persoanele juridice rezidente</u>, cu excepția autorităților publice și instituțiilor publice, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;</p> <p>d) formele organizatorice rezidenți cu statut de persoană fizică, potrivit legislației, precum și persoanele care administrează succesiunea conform art.17, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului;</p> <p>e) reprezentanța permanentă a nerezidentului în Republica Moldova, indiferent de prezența obligației privind achitarea impozitului.</p>	<p>la litera c), după textul „persoanele juridice rezidente,” se completează cu textul „, inclusiv cele specificate la art.51¹ - 51^{3”};</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La lit.c) al alin.(2) al art.83 din Codul fiscal: Propunem ca lit. c) din alin. (2), după cuvintele „la art.51¹ -51^{3”} să fie completată cu sintagma „și art.53^{3”} și mai departe după text. În conformitate cu art.51-52 din Codul fiscal, autoritățile publice și instituțiile publice, instituțiile medico-sanitare publice și private, Administrația zonei economice libere, Instituțiile de învățămînt publice și private, organizațiile necomerciale sînt</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Conform art.184 alin.(1) din Codul civil, instituția publică se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă. Totodată, menționăm că, organizațiile sindicale și patronale conform</p>

		<p>scutite de impozit. De același drept beneficiază și organizațiile sindicale și patronale în temeiul prevederilor art.53³ din Codul fiscal, veniturile cărora se folosesc în scopuri statutare. Activitatea sindicatelor, conform art.5 din Legea sindicatelor nr.1129 din 07.07.2000, este independentă față de autoritățile publice de toate nivelurile, față de partidele politice, de asociațiile obștești, față de patroni și asociațiile acestora, nu sînt supuse controlului lor și nu li se subordonează. De asemenea, este interzis orice amestec de natură să limiteze drepturile sindicatelor sau să împiedice realizarea acestora. Mijloacele bănești ale sindicatelor se formează din taxele de înscriere și cotizațiile de membru, donații, și alte venituri necesare pentru soluționarea sarcinilor statutare. Art.28 al Legii stipulează că sindicatele beneficiază de înlesniri fiscale în conformitate cu legislația, ceea ce prevede art.53³ din Codul fiscal privind scutirea de plata impozitului pe venit.</p> <p>Organizațiile sindicale nu desfășoară nici o activitate de întreprinzător dar activitățile acelor entități, subordonate sindicatelor, sînt impozitate în linii generale și prezintă declarații.</p> <p>Mai mult decît atît, prin Art.V, pct.42 al Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.267 din 23.12.2011, la alin.(2), lit.c) a art.83 din Codul fiscal a fost exclus textul „(societăți pe acțiuni, societăți cu răspundere limitată, cooperative, întreprinderi de arendă, întreprinderi de stat și municipale, inclusiv uniunile acestora; fonduri de investiții și instituții private ce activează în domeniul finanțelor, ocrotirii sănătății, învățămîntului, științei și culturii; asociații obștești, fundații, organizații social-politice, organizații sindicale, organizații religioase, asociații ale patronilor, organizații ale avocaților și notarilor,</p>	<p>legislației în vigoare sînt în drept să desfășoare activitate economico-financiară.</p> <p>Astfel, organizațiile sindicale și patronale nu pot fi egale cu instituțiile publice.</p> <p>Concomitent, menționăm că, declarația cu privire la impozitul pe venit conține și alți indicatori, decît sumele impozitului pe venit, care pot fi utilizate de Serviciul Fiscal de Stat pentru elaborarea analizelor și studiilor.</p> <p>Totodată, menționăm că, la moment Ministerul Finanțelor de comun cu Serviciul fiscal Principal de Stat își propun revederea formei și modului de completare a Declarației cu privire la impozitul pe venit pentru organizațiile necomerciale, organizațiile sindicale și patronale.</p>
--	--	---	--

		<p>inclusiv uniunile acestora; alte organizații prevăzute de legislație)” care prevedea, începînd cu 13.01.2012, lipsa obligativității de a prezenta Declarația cu privire la impozitul pe venit. Considerăm că s-a admis o greșeală tehnică la definitivarea Codului fiscal în baza legii menționate, fiind exceptate de la prezentarea declarației doar autoritățile publice și instituțiile publice.</p> <p>Dat fiind faptul că organizațiile sindicale nu desfășoară activități de întreprinzător, acestea vor prezenta o declarație „curată” (fără careva cifre), iar pentru administrarea acestora, statul este nevoit să distribuie surse financiare suplimentare. CNSM constată că prin această modificare, cele peste 7 mii de organizații sindicale primare prezintă declarații „curate”.</p> <p>În acest context, insistăm asupra scutirii acestora de obligația de a prezenta declarația cu privire la impozitul pe venit, fiind respectate principiile stabilite la alin. (8) din art. 6 al Codului fiscal.</p>	
<p><u>(3) Societățile definite la art.5 pct.9) și la capitolul 9, în persoana conducătorului sau altui reprezentant al acestora, sînt obligate să prezinte un document cu privire la venitul obținut de societate în anul fiscal, însoțit de informația necesară, în conformitate cu cerințele stabilite de Guvern.</u></p> <p><u>(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit sau documentul cu privire la venitul societății se completează în conformitate cu procedura stabilită de Guvern, potrivit formei aprobate de acesta, și se prezintă organului fiscal nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune, cu excepția cazurilor prevăzute la alin.(5)-(10). În cazul depistării de către contribuabil, după 25 martie, în declarația prezentată organului fiscal sau în documentul cu privire la venitul societății, a greșelilor care au drept consecință necesitatea introducerii corectărilor în declarația fiscală sau în documentul cu privire la venitul societății, contribuabilul are dreptul să prezinte,</u></p>	<p>alineatul (3) se abrogă;</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Declarația cu privire la impozitul pe venit se completează în modul și forma stabilită de Ministerul Finanțelor. Declarația cu privire la impozitul pe venit se prezintă organului fiscal nu mai tîrziu de data de 25 a lunii a treia după finele perioadei fiscale de gestiune cu excepția: persoanele fizice rezidente (cetățenii Republicii Moldova, cetățenii străini și apatrizii, inclusiv membrii societăților și acționarii fondurilor de investiții), care vor prezenta nu mai tîrziu de 30 aprilie a anului următor anului fiscal de gestiune, și cazurilor prevăzute la alin.(5)-(10).”;</p>	<p>Ministerul Justiției La art. 83 alin. (4) din Codul fiscal cuvîntul „persoanele” urmează a fi substituit cu cuvîntul „persoanelor”.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>

<p>în condițiile prezentului cod, o dare de seamă corectată.</p>			
<p>Articolul 84. Achitarea impozitului în rate</p>	<p>51. Articolul 84 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Prin derogare de la prevederile alin.(1) și (2) al prezentului articol, agenții economici care aplică perioada fiscală prevăzută la art.12¹ alin.(4) sînt obligați să achite, pînă la data de 25 a fiecăror trei luni ale perioadei fiscale curente, sume egale cu 1/4 din: a) suma calculată drept impozit ce urmează a fi plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală respectivă; sau b) impozitul ce urma să fie plătit, conform prezentului titlu, pentru perioada fiscală precedentă.”.</p>	<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u> <u>Статья 84. Уплата налога в рассрочку</u> Изменить порядок уплаты подоходного налога с юридических лиц в рассрочку (аванс), следующим образом: производить оплату ежеквартально, до 25-го числа месяца, <u>следующего за соответствующим кварталом.</u></p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u> Propunerea înaintată necesită o analiză complexă, deoarece implică modificarea fluxului lichidităților încasate buget, modul de evidență a veniturilor bugetare aferente anului fiscal, etc. Astfel, numai după efectuarea unei analize și testări poate fi examinată oportunitatea implementării măsurii înaintate. Reieșind din cele expuse mai sus, propunerea urmează a fi examinată într-un alt exercițiu.</p>
<p>Articolul 87. Termenele, modul, forma și locul achitării impozitului</p> <p>(2) Modul, forma și locul achitării impozitului sînt reglementate de <u>Guvern</u>.</p>	<p>52. La articolul 87 alineatul (2), cuvîntul „Guvern” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerul Finanțelor”.</p>	<p><u>Ministerul Economiei</u> La pct.52 <i>Art.87 alin.(2)</i> În proiectul de modificare și completare a Codului fiscal în mai multe articole se include Ministerul Finanțelor ca autoritate publică ce va aproba reglementări privind: ▪ modul, forma și locul achitării impozitului pe venit (Articolul 87 alin.(2)); ▪ lista și forma documentelor solicitate, precum și modul de completare a acestora (Art.92 alin.(5)); ▪ modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite la art.103, alin (1) p.29) În acest context atenționăm autorii despre faptul că astfel de reglementări țin de activitatea de întreprinzător și trebuie de avut în vedere prevederile Legii nr.235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Menționăm că, stabilirea formei, conținutului și modului de completare și prezentare a dărilor de seamă fiscale reprezintă aspecte de ordin tehnic care rezultă din capacitățile și resursele organului fiscal privind recepționare și prelucrarea datelor conținute în formularele dărilor de seamă, precum și</p>

		<p>de reglementare a activității de întreprinzător (Articolul 14. Reglementarea materială și procedurală) care stabilește că <i>normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin lege</i>. La fel și prevederile articolului 9 a Legii privind actele legislative care stabilește la litera p) că prin lege organică se reglementează: <i>stabilirea normelor materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii (activității de întreprinzător), precum și de control asupra afacerii</i>. În concluzie se recomandă de a elimina sintagma ”Ministerul Finanțelor” și a include în acest proiect de lege toate reglementările ce țin de mediul de afaceri.</p> <p>Aceași recomandare ține și de redacția nouă a articolului 136¹ (Soluția fiscală individuală anticipată) care prevede că Guvernul stabilește modul de emiteră a soluției fiscale individuale anticipate persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător, iar Ministerul Finanțelor aprobă procedura de emiteră și de respingere a cererii de emiteră a soluției individuale fiscale.</p>	<p>altor formulare fiscale emise de organele fiscale. Conținutul informațiilor acestora reiese strict din prevederile legislației fiscale în vigoare și prin intermediul acestora nu pot fi stabilite alte prevederi sau norme suplimentare, fapt pentru care nu este necesar o aprobare de Guvern, care implică împovărarea sistemului administrației publice central. (corespondență, examinare, avizare, etc.)</p> <p>La aceasta, comunicăm că, Serviciul Fiscal de Stat este în continuu ajustare /adaptare și perfecționare a sistemelor informatice utilizate pentru prelucrarea și agregarea datelor aferent obligațiilor administrate, ceea ce necesită ajustarea în termen optim a formei formularelor și dărilor de seamă fiscale, ceea ce nu poate fi realizat în cazul aprobării formularelor acestora de către Guvern.</p> <p>De asemenea,</p>
--	--	--	---

			<p>menționăm că, practica internațională precum și experții străini la fel recomandă ca toate formularele dărilor de seamă, precum și alte formulare fiscale emise de organele fiscale să fi aprobate de organul fiscal sau de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>Astfel, atribuirea competenței Ministerului Finanțelor de a aproba formularele certificatelor și dărilor de seamă în scopuri fiscale nu constituie încălcarea normelor invocate ale Legii nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.</p>
<p>Articolul 90. Reținerile din alte plăți efectuate în folosul rezidentului</p> <p>Orice persoană care desfășoară activitate de întreprinzător, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, orice reprezentanță conform art.5 pct.20), reprezentanță permanentă, instituție, organizație, inclusiv orice autoritate publică și instituție publică, reține, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția deținătorilor de patente de întreprinzător, a întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești (de fermier), <u>a cabinetului avocatului, a notarului public, a executorului judecătoresc, a administratorilor autorizați, a biroului individual al mediatorului</u>, pe veniturile obținute de către aceasta conform art.18. Nu se reține în prealabil suma în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei</p>	<p>53. La articolul 90, textul „a cabinetului avocatului, a notarului public, a executorului judecătoresc, a administratorilor autorizați, a biroului individual al mediatorului” se înlocuiește cu textul „persoanelor menționate la cap.10¹”, iar textul „arendei terenurilor agricole și/sau” se exclude.</p>	<p><u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u></p> <p>Se propune completarea articolului 90 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 cu prevederi ce se referă la exonerarea de la reținerea prealabilă din plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute sub formă de creștere de capital.</p> <p>Astfel, propoziția a doua din articolul 90 se expune în următoarea redacție:</p> <p>„Nu se reține în prealabil suma în mărime de 7% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.18 lit.e), 20, 88, 89, 90¹ și 91, precum și din suma arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă și/sau în</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Excluderea mecanismului de reținere prealabilă va crea dificultăți în administrarea și urmărirea plăților din activitățile respective. Mai mult ca atât, aceasta va determina reducerea încasărilor bugetare pe parcursul anului, cu discordanțe esențiale între nivelul veniturilor și cel al cheltuielilor publice. Or, cheltuielile publice sunt realizate</p>

<p>fizice pe veniturile obținute de către aceasta, conform art.20, 88, 89, 90¹ și 91, precum și din suma <u>arendei terenurilor agricole și/sau înstrăinării activelor de capital</u> ale persoanelor fizice cetățeni ai Republicii Moldova conform contractelor de leasing, lease-back, gaj, ipotecă și/sau în cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital.</p>		<p>cazurile de înstrăinare forțată a activelor de capital.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>Considerăm că veniturile obținute sub formă de creștere de capital trebuie exceptate de la reținerea prealabilă din plățile efectuate în folosul persoanei fizice din următoarele motive.</p> <p>Conform prevederilor art. 18 din Codul fiscal, în sursele de venit impozabile se include și creșterea de capital (ca rezultat al vânzării/cumpărării a acțiunilor emise de societățile pe acțiuni). Întru aplicarea prevederilor articolului 90 din Codul fiscal, participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare rețin în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din valoarea tranzacției efectuate cu valorile mobiliare în folosul persoanei fizice, fără a se cunoaște la momentul efectuării tranzacției dacă a fost înregistrată o creștere de capital sau nu.</p> <p>După cum se cunoaște, majoritatea cetățenilor din Republica Moldova au devenit acționari ai societăților pe acțiuni ca rezultat al investiției bonurilor patrimoniale în cadrul procesului de privatizare. Din analiza statisticii tranzacțiilor pe piața de capital se relevă că în majoritatea cazurilor acestea se efectuează la prețuri mai mici decât valoarea lor nominală sau de procurare, respectiv în aceste cazuri nu se atestă o creștere de capital. Cu toate acestea, participanții la piața de capital sunt obligați să rețină, în prealabil, ca parte a impozitului, o sumă în mărime de 7% din valoarea tranzacției.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p>	<p>pe parcursul anului și nu la sfârșitul anului.</p> <p>Totodată, atenționăm asupra faptului că, agenții economici nu dispun de resurse și pîrghii necesare pentru determinarea sumei creșterii sau pierderilor capital a persoanelor fizice în cazul înstrăinării acestor active.</p> <p>Responsabilitatea determinării corecte a sumei creșterii sau pierderilor capital revine proprietarilor activelor de capital, precum și organelor fiscale care efectuează controlul corectitudinii determinării acesteia.</p> <p>Concomitent, menționăm că, impozitarea veniturilor conform art.90 din Codul fiscal reprezintă o reținere prealabilă a impozitului pe venit, ceea ce acordă dreptul persoanei fizice la completarea Declarației cu privire la impozitul pe venit să treacă în cont suma impozitului reținut conform articolului respectiv.</p> <p><u>Se acceptă,</u> prin retragerea</p>
--	--	---	---

		<p><u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u> <u>Asociația Businessului European (EBA)</u> <u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Nu se susține</p> <p>Deși părerile membrilor s-au împărțit, totuși marea parte a lor nu susține modificările propuse pe motiv că va majora volumul activității arendașilor (întreprinderi).</p> <p>Potrivit proiectului de lege, se propune ca veniturile persoanelor fizice din darea în arendă a terenurilor agricole să fie impozitate final la sursa de plată, la cota de 7%, amendament care are drept scop eficientizarea administrării fiscale.</p> <p>Scopul care intenționează să îl atingă Ministerul Finanțelor este unul clar și rezonabil. Totuși, proiectul de lege va duce la dificultăți de aplicare în practică a acestor prevederi pentru agenții economici producători agricoli, cât și la o inechitate fiscală, astfel cum este descris mai jos.</p> <p>1. În special ne referim la faptul că majoritatea (peste 90%) a contractelor de arendă a terenurilor agricole prevăd plata în natură (în corespundere cu prevederile art. 17 alin. (1) și (3) al Legii nr. 198-XV din 15 mai 2003 cu privire la arenda în agricultură). Acest lucru face imposibilă reținerea la sursă a unui impozit final, datorită faptului că achitarea veniturilor din arendă a persoanelor fizice are loc în natură, dar nu în bani. Dacă aceste prevederi se vor implementa, povara fiscală se va transfera la persoanele fizice (arendatori) la agenții economici producători agricoli (arendași), care vor fi obligați să își asume cheltuieli suplimentare de 7% din valoarea arendei pentru calculul și achitarea acestui impozit (și care vor nedeductibile din punct de vedere fiscal – astfel cum prevede art. 30 alin. (2) al Codului fiscal). Aceasta în condițiile când în ultimii ani producătorii</p>	<p>propunerilor privind impozitarea finală la sursă a veniturilor obținute de persoanele fizice din darea în arendă a terenurilor agricole.</p>
--	--	---	---

		<p>agricoli sunt supuși unor riscuri și costuri semnificative (riscuri valutare, costuri ridicate de finanțare, riscuri climaterice, etc.), iar subvențiile oferite de stat sunt la nivel mizer comparativ cu statele din regiune.</p> <p>2. De asemenea, potrivit Sintezei tabelare a propunerilor, se menționează că cota propusă de 7% are drept scop asigurarea respectării principiului echității fiscale, prin impozitarea veniturilor respective la cota primei trepte de impozitare a persoanelor fizice cetățeni. Nu suntem de acord cu acest argument, datorită următoarelor motive. În prezent, suprafața medie transmisă în arendă de un cotaș este de 2 ha, ceea ce presupune venituri anuale din arendă de până la 4 000 MDL. Aproximativ 70% din cotași sunt persoane care nu obțin alte venituri decât veniturile de arendă (de ex. pensionari, șomeri, persoane plecate la muncă peste hotare, etc). Respectiv, veniturile din arenda terenurile agricole sunt mai mici decât valoarea scutirii personale de 10 128 MDL pe an și respectiv în prezent nu au obligații de plată a impozitului pe venit. Dar, potrivit modificărilor propuse, veniturile din arendă (inclusiv, cele mai mici decât scutirea personală) se vor impozita final cu 7%, ceea ce presupune o povară fiscală mai mare pentru persoanele cu venituri mici și o povară fiscală mai mică pentru persoanele cu venituri mari – inechitate fiscală.</p> <p>Prin prisma celor menționate mai sus, suntem categoric împotriva modificărilor propuse (art.90, art.90¹ alin.(3) și art.92 alin.(3)) și recomandăm excluderea acestora din proiectul de lege.</p>	
<p>Articolul 90¹. Reținerea finală a impozitului din unele tipuri de venit <u>(3) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 10% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau</u></p>	<p>54. Articolul 90¹: alineaatul (3) va avea urma următorul conținut: „(3) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de: - 10% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> nu acceptă modificarea alin. (3) din art. 90¹ prin introducerea unei cote de 7% a impozitului pe veniturile obținute de către persoanele fizice care transmit în posesie și/sau folosință</p>	<p><u>Se acceptă,</u> prin retragerea propunerilor privind impozitarea finală la sursă a veniturilor obținute de</p>

<p><u>folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății mobiliare și imobiliare, cu excepția arendei terenurilor agricole.</u></p>	<p>transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a proprietății mobiliare și imobiliare, cu excepția arendei terenurilor agricole;</p> <p>- 7% din veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locațiune, arendă, uzufruct) a terenurilor agricole.”;</p>	<p>(locațiune, arendă, uzufruct) a terenurilor agricole. Acest fapt va crea o inechitate între persoanele care transmit în locațiune și cele care prelucrează individual terenurile agricole. De asemenea, este necesar de a susține în continuare ramura agriculturii, acordându-i un regim fiscal mai facilitat. Totodată, trebuie să ținem cont că marea majoritate a persoanelor care dau în locațiune terenurile agricole sînt pensionari care au surse foarte mici de venit. Mai mult decît atît, plata locațiunii se efectuează sub formă nemonetară, fiind astfel redusă cantitatea de produse agricole primite ca plată pentru locațiune.</p> <p><u>Asociația Republicană a Producătorilor Agricoli „UniAgroProtect”</u> categoric nu susține ideea modificării Codului fiscal privind impunerea întreprinderilor care arendează terenurile agricole să rețină impozit pe venit la achitarea plății de arendă. În primul rînd, această modificare va complica semnificativ evidența contabilă agenților economici din agricultură, dat fiind faptul că sunt multe întreprinderi, care dețin raporturi de arendă cu cîteva mii de persoane.</p> <p>În al doilea rînd, în urma modificării menționate agricultorii-arendași vor fi supuși să suporte niște cheltuieli suplimentare, preponderent nejustificate, întrucît foarte mulți arendatori sunt pensionari, la care venitul obținut în forma de plata de arendă se încadrează în limita scutirilor personale, prevăzute de legislație. Drept rezultat putem aștepta la micșorarea cuantumului plății de arendă pentru sute de mii de arendatori.</p> <p>Vă atenționăm că norma juridică, care se propune, anterior a acționat cîteva ani și a fost anulată anume din considerente expuse mai sus.</p>	<p>persoanele fizice din darea în arendă a terenurilor agricole.</p> <p><u>Se acceptă,</u> prin retragerea propunerilor privind impozitarea finală la sursă a veniturilor obținute de persoanele fizice din darea în arendă a terenurilor agricole.</p> <p><u>Se acceptă,</u> prin</p>
		<p><u>Ministerul Economiei</u></p>	<p><u>Se acceptă,</u> prin</p>

		<p>La pct. 54 La art.90¹ alin.(3) Proiectul prevede ca veniturile obținute de către persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, de la transmiterea în posesie și/sau folosință (locatiune, arendă, uzufruct) a terenurilor agricole să fie impozitate cu cota de 7% la sursa de plată. La momentul actului, aceste venituri nu sunt impozitate.</p> <p>Nu susținem această inițiativă din următoarele argumente. Considerăm că această modificare este importantă prin faptul că va afecta în special proprietarii de terenuri-persoane fizice din sectorul rural, unde venitul disponibil per persoană este infim. Plățile pentru darea în folosință a acestor terenuri sunt foarte mici. În Nota informativă la proiectul de lege această propunere nu este argumentată din punct de vedere socio-economic, inclusiv a categoriilor de persoane afectate. Constatarea autorilor în Nota informativă precum că „cota propusă are drept scop asigurarea respectării principiului echității fiscale, prin impozitarea veniturilor respective la cota primei trepte de impozitare a persoanelor fizice cetățeni” este eronată. Principiul echității fiscale, stabilit la art. 6, alin. (8), lit.c) din Codul fiscal, presupune „tratarea egală a persoanelor...”, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale”. Prin condiții similare se subînțelege tratarea egală a tuturor contribuabililor aflați în aceeași categorie de contribuabili și activând în aceleași condiții. Prin urmare, persoana care deține în proprietate și transmite în folosință un teren agricol nu presupune că se află în condiții similare unei persoane care nu deține în proprietate teren agricol sau deține dar nu îl transmite în folosință. În acest caz, aplicarea principiului echității fiscale presupune impozitarea egală, nu diferențiată,</p>	retragerea propunerilor privind impozitarea finală la sursă a veniturilor obținute de persoanele fizice din darea în arendă a terenurilor agricole.
--	--	--	--

		<p>a tuturor deținătorilor de terenuri agricole și care sunt transmise în folosință terților.</p> <p>De asemenea, considerăm că scutirea beneficiarului veniturilor respective de la includerea lor în componenta venitului brut, precum și de la declararea acestora necesită o analiză mai complexă, inclusiv din punct de vedere a contribuabililor afectați de aceste norme. Deoarece, contribuabilii din sectorul rural, care dispun de venituri mici și care sunt inferioare sau depășesc într-o proporție mai mică suma scutirilor anuale, vor fi obligați, în contextul propunerilor autorilor, să achite un impozit mai mare decât în condițiile generale de impozitare prin prisma beneficierii de scutirile anuale personale. În acest caz se încalcă principiul echității fiscale menționat mai sus, deoarece se constată un tratament discreționat în plata impozitului pentru persoane care obțin venituri personale.</p> <p><u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u></p> <p>Potrivit proiectului de lege, se propune ca veniturile persoanelor fizice din darea în arendă a terenurilor agricole să fie impozitate final la sursa de plată, la cota de 7%, amendament care are drept scop eficientizarea administrării fiscale. Scopul care intenționează să îl atingă Ministerul Finanțelor este unul clar și rezonabil. Totuși, proiectul de lege va duce la dificultăți de aplicare în practică a acestor prevederi pentru agenții economici producători agricoli, cât și la o inechitate fiscală.</p> <p>1. În special ne referim la faptul că majoritatea (peste 90%) a contractelor de arendă a terenurilor agricole prevăd plata în natură (în concordanță cu prevederile art. 17 alin. (1) și (3) al Legii nr.198-XV din 15 mai 2003 cu privire la arenda în agricultură). Acest lucru face imposibilă reținerea la sursă a unui impozit final, datorită faptului că achitarea veniturilor din arendă a</p>	<p><u>Se acceptă,</u> prin retragerea propunerilor privind impozitarea finală la sursă a veniturilor obținute de persoanele fizice din darea în arendă a terenurilor agricole.</p>
--	--	--	---

		<p>persoanelor fizice are loc în natură, și nu în MDL. Dacă aceste prevederi se vor implementa, povara fiscală se va transfera de la persoanele fizice (arendatori) la agenții economici producători agricoli (arendași), care vor fi obligați să își asume cheltuieli suplimentare de 7% din valoarea arendei pentru calculul și achitarea acestui impozit (și care vor fi nedeductibile din punct de vedere fiscal – astfel cum prevede art. 30 alin. (2) al Codului fiscal). Aceasta în condițiile când în ultimii ani producătorii agricoli sunt supuși unor riscuri și costuri semnificative (riscuri valutare, costuri ridicate de finanțare, riscuri climaterice etc.), iar subvențiile oferite de stat sunt la nivel mizer comparativ cu statele din regiune.</p> <p>2. De asemenea, potrivit Sintezei tabelare a propunerilor, cota propusă de 7% are drept scop asigurarea respectării principiului echității fiscale, prin impozitarea veniturilor respective la cota primei trepte de impozitare a persoanelor fizice cetățeni. Nu suntem de acord cu acest argument, datorită următoarelor motive: în prezent, suprafața medie transmisă în arendă de un cotaș este de 2 ha, ceea ce presupune venituri anuale din arendă de până la 4 000 MDL. Aproximativ 70% din cotași sunt persoane care nu obțin alte venituri decât veniturile de arendă (de ex. pensionari, șomeri, persoane plecate la muncă peste hotare, etc). Respectiv, veniturile din arenda terenurile agricole sunt mai mici decât valoarea scutirii personale de 10 128 MDL pe an și respectiv în prezent nu au obligații de plată a impozitului pe venit. Dar, potrivit modificărilor propuse, veniturile din arendă (inclusiv, cele mai mici decât scutirea personală) se vor impozita final cu 7%, ceea ce presupune o povară fiscală mai mare pentru persoanele cu venituri mici și o povară fiscală mai mică pentru persoanele cu venituri mari, și deci- inechitate fiscală. Prin</p>	
--	--	---	--

		<p>prisma celor menționate mai sus, suntem împotriva modificărilor propuse și recomandăm excluderea acestora din proiectul de lege.</p> <p><u>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare</u></p> <p>În cadrul discuțiilor publice din 23 august 2016 ale proiectului de lege dat, Ministerul Finanțelor a menționat că proiectul prevede majorarea cotei de la 2% pînă la 3% la reținerea finală a impozitului pe venit din plățile efectuate în folosul persoanelor fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a gospodăriilor țărănești, pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultura în forma naturală și a producției din zootehnie în forma naturală, în masa vie și sacrificată. Astfel de propuneri în proiectul dat nu este prevăzută. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare nu consideră oportuna propunerea, deoarece dezavantajează activitatea agricolă, precum și diminuează veniturile cetățenilor din sectorul rural. De asemenea, în cadrul discuțiilor menționate mai sus, Ministerul Finanțelor a propus reținerea la sursa de plată a impozitului pe venit din veniturile persoanelor fizice obținute din darea în arenda terenurilor agricole. Propunerea a fost argumentată prin excluderea necesității de prezentare a declarațiilor pe venit. Însă aceasta, considerăm că se va rezulta și cu dificultăți la plata impozitului dat de către arendași, deoarece în majoritatea cazurilor pentru arenda terenurilor, arendașii se achită în produse agricole, iar reținerea impozitului la sursa de plată va impune dispunerea de către acestea a mijloacelor bănești, care de fapt are loc după vânzarea roadei recoltate.</p>	<p><u>Se acceptă.</u> prin retragerea propunerilor privind impozitarea finală la sursă a veniturilor obținute de persoanele fizice din darea în arenda a terenurilor agricole.</p>
<p>(3⁵) Persoanele specificate la art.90 rețin un impozit în mărime de 2% din plățile efectuate în folosul persoanei fizice, cu excepția întreprinzătorilor individuali și a</p>	<p>la alineatul (3⁵), cifra „2%” se înlocuiește cu cifra „3%”;</p>	<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Majorarea impozitului pe venit reținut la</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Această măsură are drept scop asigurarea</p>

<p>gospodăriilor țărănești (de fermier), pe veniturile obținute de către acestea aferente livrării producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.</p>		<p>sursa de plată de la 2% la 3% va duce la majorarea costului, deoarece achitarea impozitului se efectuează la momentul achiziției, dar însăși producția agricolă se realizează pe parcursul a 7 – 8 luni. De aici rezultă ca crește nu numai costul pe baza impozitului achitat dar și dobânda achitată pentru acest impozit.</p> <p>Pe de alta parte, impozitul pe venit la sursa de plată se reține de la persoana fizică, de aici rezultă că nici agricultorii persoane fizice, nu vor mai avea așa interes de a recolta și de a realiza producția agricolă.</p> <p>Companiile din Republica Moldova, vor avea costuri mari și nu vor mai fi competitive pe piețele din UE. De aici rezultă că odată cu majorarea impozitului pe venit reținut la sursa de plată, se va micșora volumul exportului, evident ca și intrarea valutei se va micșora.</p> <p>Prin prisma celor menționate <i>supra</i>, suntem categoric împotriva modificărilor propuse și recomandăm excluderea acestora din proiectul de lege.</p>	<p>echității fiscale față de cetățenii care realizează venituri altele decât cele salariale, prin egalarea cotelor impozitului la cotele standard stabilite pentru persoanele fizice cetățeni.</p> <p>Concomitent, menționăm că la introducerea acestui impozit, s-a convenit asupra faptului că acest impozit va fi majorat gradual pentru această categorie de venituri.</p> <p>Totodată, menționăm că, impozitul respectiv nu reprezintă costul companiei, el se reține din valoare (venitul) acordat persoanei fizice pentru livrarea producției din fitotehnie și horticultură în formă naturală, inclusiv a nucilor și a produselor derivate din nuci, și a producției din zootehnie în formă naturală, în masă vie și sacrificată, cu excepția laptelui natural.</p>
		<p><u>Ministerul Economiei</u> În scopul finalizării proceselor referitoare la antreprenoriul social și defnirea cadrului</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Cu referință la propunerile de</p>

		<p>cu privire la antreprenoriatul social prevăzut în Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova pe anii 2016-2018 în capitolul IX „Politici sociale proactive” și capitolul XVIII „Societatea civilă”, precum și finanțării indirecte a activităților de antreprenoriat social prin instituirea unor facilități fiscale, Ministerul Economiei a elaborat și transmis la contrasemnare la Ministerul Finanțelor proiectul de lege privind modificarea și completarea, unor acte legislative vizavi de antreprenoriatul social și întreprinderea socială. Proiectul propune un set de amendamente la Codul fiscal, care au ca scop introducerea în legislația fiscală a unor facilități fiscale menite să reducă din riscul economic sporit, ca și trăsătură economică caracteristică întreprinderilor sociale, pe care acestea din urmă îl au în raport cu întreprinderile clasice.</p> <p>Prin urmare, considerăm oportună inclusiunea acestor modificări în proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, care prevăd revizuirea legislației fiscale și vamale pentru anul 2017, după cum urmează:</p> <p>Completarea articolului 20, cu litera z¹⁴⁾ cu următorul cuprins:</p> <p>„z¹⁴⁾ dividendele din profitul obținut din activitatea de antreprenoriat social achitate de către întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, asociațiilor obștești, fundațiilor și/sau instituțiilor private;”</p> <p>Completarea cu articolul 53⁴ cu următorul cuprins:</p> <p>”Articolul 53⁴. Întreprinderile sociale. Se scutesc de plata impozitului pe venitul obținut din activitatea de antreprenoriat social întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție.”.</p> <p>Completarea articolului 283, cu litera b¹⁾ cu următorul cuprins:</p>	<p>sprijinire și dezvoltare a antreprenorialului social ce țin de acordarea scutirilor la plata impozitului pe venit, impozitului pe bunurile imobiliare și taxei pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, menționăm că, propunerile ce țin de politica fiscală sunt formulate sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, cât și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora asupra activității economico-financiare a entităților economice, cetățenilor, bugetului public național, precum și asupra bugetului administrației publice locale.</p> <p>De asemenea, art.131 alin.(6) din Constituția Republicii Moldova prevede că, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.</p> <p>În acest sens, fiecare</p>
--	--	--	---

		<p>„b¹) asociațiile obștești, fundațiile și instituțiile private care desfășoară activități de antreprenoriat social și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție – pentru bunurile imobiliare destinate activității de antreprenoriat social și/sau dobândite din desfășurarea activității de antreprenoriat social;”.</p> <p>Completarea articolului 295 litera g) în final, cu textul „ , precum și întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, dacă unitățile acestora practică activitate de antreprenoriat social;”.</p> <p>Completarea articolului 306, cu lit. d¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹) apa extrasă de întreprinderile sociale, inclusiv întreprinderile sociale de inserție, sau livrată acestora direct sau prin intermediul unor agenți economici, și utilizată de către aceste întreprinderi în activitățile de antreprenoriat social;”</p>	<p>propunere prezentată urma a fi însoțită și de o evaluare cantitativă și calitativă (beneficii/costuri) executată potrivit metodologiei de analiză a impactului de reglementare, aprobată în conformitate cu Hotărîrea Guvernului nr.1230 din 24.10.2006.</p> <p>Mai mult ca atît, performanța sistemelor fiscale constă în distribuirea echitabilă a sarcinii fiscale, alegerea impozitelor să perturbe cît mai puțin posibil mecanismul de luare a deciziilor economice, asigurarea stabilității sistemului fiscal, în ceea ce privește structura și nivelul impozitelor, stabilitatea cadrului fiscal trebuie de menținut cît mai mult timp, orice exagerare poate contribui la un dezastru, dezechilibru de ansamblu etc.</p> <p>Extinderea facilităților fiscale atrage după sine un nivel scăzut al veniturilor la bugetul de stat în cazul modificărilor propuse</p>
--	--	--	---

			<p>la art.20 lit.z¹⁴) și art.53⁴, precum și al veniturilor bugetelor unităților administrativ-teritoriale în cazul modificărilor propuse la art.283 lit.b¹) și art.295 lit.g), fapt care va duce la constrângerea (reducerea) programelor bugetare existente de cheltuieli sau majorarea deficitului bugetar. Totodată, extinderea facilităților fiscale ar contribui la apariția și creșterea evaziunii fiscale, iar obiectivele generale ale politicii fiscale nu sunt orientate spre extinderea acestora, dar spre eficientizarea sistemului de impunere și subvenționarea directă din partea statului.</p>
		<p><u>Ministerul Economiei</u> Insistăm asupra Implementării conceptului „consultant fiscal autorizat” dat fiind faptul că acesta deferă conceptual de la conceptul „soluție fiscală individuală anticipată”.</p>	<p><u>Se acceptă parțial,</u> prin examinarea propunerii în cadrul unui alt exercițiu. Implementarea conceptului „consultant fiscal autorizat” este prematură în lipsa unui studiu privind oportunitatea acestuia. De asemenea, acest</p>

			<p>concept necesită o abordare complexă în vederea stabilirii tuturor elementelor și reglementărilor necesare (criteriile de certificare, organul de certificare, răspunderea etc.). Astfel, oportunitatea introducerii unui astfel de concept urmează a fi examinat suplimentar, inclusiv cu implicarea Ministerului Economiei, Ministerului Educației și Ministerului Justiției.</p>
		<p><u>Agencia Turismului a Republicii Moldova</u> Diferențierea impozitului pe venit din activitate pentru hoteluri. Propunem ca hotelurile de 4* și 5 stele* (ca categorie de lux) să plătească impozit pe venit din activitate în mărime maximă de 12%, 3 stele* - 8%, 2 stele*- 6%, 1 stea*- 4%.</p> <p>În Republica Moldova, la moment, oficial există 85 de hoteluri, jumătate din numărul lor activează în mun.Chișinău. Mai mult de 60% din hoteluri sunt categorisite la 4-5 stele*, lucru anormal într-o țară slab dezvoltată turistic, precum este R. Moldova. Un hotel de 2 stele * situat într-un centru raional plătește același impozit pe venit din activitate ca unul de 5 stele * din centrul Chișinăului. Astfel, în scopul majorării interesului antreprenoriatului de a construi hoteluri ieftine de 1-3 stele* (care reprezintă structurile de cazare cele mai populare pentru turiștii europeni tineri), cu tarife pentru camere de maximum 15 euro, ar</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Potrivit art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. Mai mult ca atât, pornind de la faptul că impozitul pe venit reprezintă un procent din profitul companiei, ceea ce presupune că un profit mai mare va genera și un impozit mai mare. Astfel, aplicarea cotelor</p>

		<p>stimula vădit industria turistică, deschiderea noilor locuri de muncă, mărirea capacității« de consum intern al produselor autohtone, majorarea fluxului de turiști străini și a defalcărilor în buget.</p>	<p>progresive respective nu doar că va contribui la îngreunarea administrării fiscale dar nici nu garantează respectarea principiului echității fiscale.</p> <p>Totodată, piața hotelieră se dezvoltă în funcție de alți factori decât sistemul de impozitare, cum ar fi de exemplu infrastructura, cererea etc.</p> <p>Astfel, în contextul celor expuse mai sus considerăm că sistemul de impozitare a acestui gen de activitate urmează a fi aplicat pe principii generale.</p>
		<p>Agencia Turismului a Republicii Moldova O altă propunere ar fi că, agenții economici care reprezintă structuri cu funcțiuni de cazare în primii 5 ani de activitate să fie scutiți de plata impozitului pe venit din activitate, în condițiile că: - valoarea investițiilor să depășească 1 mln. de euro, - locurile de muncă create să fie de minimum 30 de persoane. Aceasta ar servi un instrument forte în atragerea investițiilor în domeniul turistic, crearea zonelor de odihnă, noi locuri de muncă, stoparea migrației tinerilor peste hotare, majorarea defalcărilor în buget, etc.</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. În acest context, scutirea temporară de achitarea impozitelor și taxelor doar a unor categorii de contribuabili va</p>

			<p>determina creșterea inechității fiscale, urmare aplicării unui tratament fiscal diferit de alte categorii de contribuabili.</p> <p>La aceasta, favorizarea unor întreprinderi nou-înființate în raport cu altele asemenea aduce atingerea principiului protecției concurenței loiale, statuat la art.126 alin.(2) lit.b) din Constituția Republicii Moldova.</p> <p>Mai mult ca atât, urmare aplicării normelor date apar premise de evaziune fiscală prin crearea la fiecare 5 ani a companiilor noi, căci din practică se observă că companiile nou create pe parcursul primilor ani de activitate mai mult activează în pierdere, din care motive nu necesită scutirea de plata impozitului pe venit.</p> <p>Pornind de la faptul, că orice măsură ce afectează veniturile bugetare, urmează a fi prezentată de comun cu sursele de acoperire a pierderilor la buget în vederea continuării realizării programelor</p>
--	--	--	--

			<p>economice, sociale existente și viitoare, considerăm inoportună acceptarea acesteia.</p> <p>Astfel, considerăm inoportună realizarea acestei măsuri atît timp cît în Republica Moldova este și cea mai joasă cotă a impozitului pe venit din regiune, cu excepția Bulgariei unde aceasta reprezintă 10%.</p>
<p>Articolul 95. Obiectele impozabile</p> <p>(1) Obiecte impozabile constituie:</p> <p>a) livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova;</p> <p>b) importul mărfurilor în Republica Moldova, cu excepția mărfurilor de uz sau consum personal importate de persoane fizice, a căror valoare nu depășește limita stabilită de legislația în vigoare, importate de către persoanele fizice;</p> <p>c) importul serviciilor în Republica Moldova.</p> <p>(2) Nu constituie obiecte impozabile:</p> <p>a) livrarea mărfurilor, serviciilor efectuată în interiorul zonei economice libere sau în cadrul regimului de antrepozit vamal;</p> <p>b) venitul sub formă de dobîndă obținut de către locator în baza unui contract de leasing;</p> <p>c) livrarea de mărfuri și servicii efectuată cu titlu gratuit în scopuri de publicitate și/sau de promovare a vânzărilor în mărime anuală de 0,2% din venitul din vânzări obținut pe parcursul anului precedent anului în care se efectuează această livrare;</p> <p>d) transmiterea proprietății în cadrul reorganizării agentului economic.</p>		<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u></p> <p>La alin. (1) al art. 95 și anexa 2 la titlul IV.</p> <p>Propunem, repetat, completarea alin. (1) al art. 95 din Codul fiscal cu două litere noi - d) și e), avînd următorul conținut:</p> <p>„d) importul autoturismelor în Republica Moldova de către persoanele fizice și juridice”;</p> <p>„e) livrarea de autoturisme pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice și juridice, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova”.</p> <p>Conform Obiectivelor politicii fiscale pentru anii 2016-2018 (pag.15) la compartimentul „Taxa pe valoare adăugată” pentru anul 2016, a fost prevăzută reexaminarea sistemului de impozitare a autoturismelor prin aplicarea TVA și la compartimentul „Accize” - în anul 2016 se prevedea reexaminarea sistemului de impozitare a autoturismelor, prin anularea accizului.</p> <p>De menționat că conform prevederilor actuale, accizul pentru importul autoturismelor este stabilit în dependență de capacitatea cilindrică a motorului și</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Trecerea de la accize la TVA poate fi realizată odată cu implementarea Catalogului mijloacelor de transport de către Serviciul Vamal. Prelungirea termenului de anulare a accizelor și aplicare a TVA aferent mijloacelor de transport este motivată prin faptul că, determinarea sumei TVA spre plată la importul autoturismelor se realizează în baza valorii în vamă a cărei quantum este stabilit doar în baza documentelor primare prezentate de persoana fizică, iar Serviciul Vamal,</p>

		<p>termenul de exploatare a mijlocului de transport și nu ține cont în nici un fel de prețul real al autoturismului. În contextul celor relatate, considerăm că odată cu introducerea aplicării cotei TVA la importul și livrarea de autoturisme pe teritoriul Republicii Moldova și anularea accizului, se vor majora semnificativ veniturile la bugetul de stat. Conform calculelor estimative ca urmare a supunerii TVA a procurărilor de automobile bugetul de stat va fi suplimentat cu peste 781 mil. de lei (calcul efectuat în baza datelor înmatriculării automobilelor în anul 2015 (sursa: http://autoblog.md/analiza-masinile-pe-care-le-au-procurat-moldovenii-in-2015/): [(3537 unit.*15000 euro * 22,3 lei * 20%) + (1996 unit.*12000 euro * 22,3 lei * 20%) + (4752 unit.*8000 euro * 22,3 lei * 20%) + (10024 unit.* 6000 euro * 22,3 lei * 20%)]).</p> <p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u></p> <p>Операции с ценными бумагами не могут быть отнесены к определению «поставка» Согласно п.2 ст.37 Налогового Кодекса РМ акции и другие документы, удостоверяющие право собственности в предпринимательской деятельности, являются <u>капитальными активами</u>. Согласно ст.161 Гражданского Кодекса РМ, акциями являются части, на которые разделен уставный капитал, согласно учредительному документу. Также, согласно п.1 ст.12 Закона РМ «Об акционерных обществах», акцией признается документ, удостоверяющий права его собственника (акционера) на участие в управлении обществом, на получение дивидендов, а также части имущества общества в случае его ликвидации.</p> <p>Кроме того, следует отметить, что</p>	<p>neavînd un Catalog internațional de prețuri la mijloacele de transport nu va putea interveni pentru modificarea și stabilirea unei valori reale a mijlocului de transport.</p> <p>Or, introducerea prematură a normei în cauză va determina reducerea valorii în vamă a mijloacelor de transport importate de către plătitorii vamali și respectiv micșorarea drastică a încasărilor în bugetul public național.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>În contextul prevederilor Acordului de Asociere dintre RM-UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind armonizarea legislației fiscale aferente TVA la Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, care se va realiza în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere</p>
--	--	--	--

		<p>объектом налогообложения, в соответствии со ст.95 НК, является поставка товаров и услуг, являющаяся результатом предпринимательской деятельности. Таким образом, акции не подпадают под положения ст.93 Налогового кодекса РМ, которая раскрывает такие понятия как товар, товарно-материальные ценности, поставка товаров, поставка (оказание) услуг, и не являются результатом предпринимательской деятельности субъекта налогообложения. Также, операции, связанные с продажей акций (передачей имущественных прав), не подпадают под определение «поставка» и, следовательно, не являются объектами налогообложения в соответствии с положениями ст.95 Налогового кодекса РМ.</p> <p>Предлагаем дополнить часть 2 статьи 95 НК РМ пунктом е) и изложить его в следующей редакции:</p> <p><u>Статья 95. Объекты налогообложения</u></p> <p>«...е) не являются объектами налогообложения операции, связанные с выпуском, обращением, в том числе куплей-продажей акций, облигаций, векселей и других ценных бумаг, в том числе посреднические и коммерческие операции, связанные с ценными бумагами».</p>	<p>nominalizat.</p> <p>La aceasta, conform prevederilor Directivei 2006/112/CE:</p> <ul style="list-style-type: none"> • livrare de bunuri înseamnă transferul dreptului de a dispune de bunuri corporale în calitate de proprietar (art.14 alin.(1)); • statele membre pot considera ca bunuri corporale acțiunile sau interesele echivalente cu acțiunile care îi conferă deținătorului, <i>de jure</i> sau <i>de facto</i>, drepturi de proprietate sau de posesie asupra unor bunuri imobile sau asupra unei părți a acestora (art.15 alin.(2) lit.c)); • se scutesc de TVA operațiuni, inclusiv negocierea, dar exceptând gestionarea sau păstrarea, cu acțiuni, titluri de participare, obligațiuni și alte valori mobiliare, dar exceptând documentele reprezentând titluri de proprietate asupra bunurilor și drepturile sau valorile mobiliare
--	--	--	--

			<p>(art.135 lit.f)). Totodată, conform art.103 alin.(1) pct.12) lit.d) din Codul fiscal, sunt scutite de TVA operațiile legate de emiterea acțiunilor, obligațiunilor, cambiilor și altor valori mobiliare, inclusiv operațiile comerciale și de intermediere pe piața valorilor mobiliare, operațiile registratorilor independenți. În contextul celor expuse supra, cu toate că conform legislației în vigoare operațiunile cu hîrțile de valoare nu pot fi atribuite la noțiunea de livrare de marfă stipulată la art.93 pct.3) din Codul fiscal, propunerea privind atribuirea operațiunilor respective la livrări neimpozabile vine în contradicție cu prevederile Directivei 2006/112/CE.</p>
<p>Articolul 96. Cotele T.V.A. Se stabilesc următoarele cote ale T.V.A.:</p> <p>a) cota-standard – în mărime de 20% din valoarea impozabilă a mărfurilor și serviciilor importate și a livrărilor efectuate pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) cote reduse în mărime de:</p> <p>- 8% – la pâinea și produsele de panificație (190120000, 190540, 190590300, 190590600,</p>	<p>56. Articolul 96 :</p>	<p><u>Agencia Turismului a Republicii Moldova</u> Micșorarea nivelului TVA pentru cazare de la 20% la 8%. Conform datelor Asociației Europene din domeniul Hotelurilor, Restaurantelor și Catering (Hotrec) la situația din 1 ianuarie 2012, indicate în <i>Tabelul cu nivelul TVA în unele state ale Uniunii Europe</i> din Anexa la</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> În contextul angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, măsurile de politică</p>

<p>190590900), la laptele și produsele lactate (0401, 0402, 0403, 0405, 040610200), livrate pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția produselor alimentare pentru copii care sînt scutite de T.V.A. în conformitate cu art.103 alin.(1) pct.2);</p> <p>- 8% – la medicamentele de la pozițiile tarifare 3001–3004, atît indicate în Nomenclatorul de stat de medicamente, cît și autorizate de Ministerul Sănătății, la alcoolul etilic nednaturat de la pozițiile tarifare 220710000 și 220890, destinat producerii farmaceutice și utilizării în medicină, în limita volumului contingentului anual stabilit de Guvern, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și medicamentele preparate în farmacii conform prescripțiilor magistrale, cu conținut de ingrediente (substanțe medicamentoase) autorizate;</p> <p>- 8% – la mărfurile, importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare 3005, 300610, 300620000, 300630000, 300640000, 300660000, 300670000, 370790, 380894, 382100000, 382200000, 4014, 401511000, 481890100, 900110900, 900130000, 900140, 900150, 901831, 901832, 901839000;</p> <p>- 8% – la gazele naturale și gazele lichefiate de la poziția tarifară 2711, atît la cele importate, cît și la cele livrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și la serviciile de transport și de distribuție a gazelor naturale;</p> <p>- 8% – la producția din zootehnie în formă naturală, masă vie, fitotehnie și horticultură în formă naturală, produsă, importată și/sau livrată pe teritoriul Republicii Moldova, de la pozițiile tarifare: 010221, 010231000, 010290200, 010310000, 010410100, 010420100, ex.0105 – pui vii de reproducție, 060210, 060220, 0701, 07020000, 0703, 0704, 0705, 0706, 070700, 0708, 070920000, 070930000, 070940000, 070951000, 070959100, 070959300, 070960, 070970000, 070993100, 070999100, 070999400, 070999500, 070999600, ex.070999900 – mărar și pătrunjel, 0713, 071420100, 080231000, 080610, 080711000, 080719000, 080810, 080830, 080840000, 0809, 08101000, 081020, 081030, 1001, 1002, 1003,</p>	<p>la liniuța a doua, textul „și 220890” se înlocuiește cu textul „și 220890910”;</p>	<p>prezentele propuneri, Republica Moldova cu nivelul de 20% a TVA la hoteluri nu poate concura cu așa țări ca România (9% TVA), Bulgaria (9%) și altele în domeniul turismului și nu este deloc atractivă la capitoul <i>preț</i> pentru turiștii europeni. Pe lângă tarifele la biletele avia, tarifele înalte la cazare și lipsa hotelurilor ieftine de 1 stea * și 2 stele * accesibile pentru turismul de masă, reprezintă un motiv de bază pentru turiștii străini de a nu vizita Republica Moldova, dar de a alege o altă destinație. Ca rezultat, indicele de ocupare netă a capacității de cazare din Chișinău, de ex. este de 16,2% (conform datelor statistice oficiale), în comparație cu țările europene, unde acest indice este de 75-85%. Iar majoritatea turiștilor străini se cazează în apartamente private, unde prețurile sunt mai mici din motiv că acestea nu sunt înregistrați ca subiecți ai antreprenoriatului, nu dispun de mașini de casă și control, nu achită taxe și impozite, angajează la negru cameriste. Totodată, nivelul TVA la cazare reprezintă și motivul de bază de ce în hoteluri vizitatorii nu se înregistrează oficial, în documentele contabile reflectându-se un grad de ocupare a camerelor de 18% in mediu anual. Iar pe așa sisteme de rezervări precum <i>Booking.com</i> sau <i>Tripadvisor</i>, el este de 65-70%. Evident ca diferența dintre aceste date demonstrează că mai mult de 50% din vizitatori nu se cazează oficial, neplătind taxele și impozitele cuvenite. Menționăm că, membrii Asociației Naționale a Hotelurilor și Restaurantelor din Republica Moldova și-au luat angajamentul în caz dacă nivelul TVA va fi micșorat de la 20% la 8%, tarifele pe cameră vor scădea oficial cu 20%. Astfel, domeniul hotelier va fi mai atractiv pentru turiști prin preț, va scădea interesul pentru apartamentele private „activitatea „la negru” nu va fi rezonabilă, indicele de cazare se va mări, ca</p>	<p>fiscală, în partea ce ține de cotele TVA urmează a fi examinate în procesul armonizării legislației fiscale naționale la Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, care se va realiza în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere. Totodată, propunerea privind aplicarea cotei reduce a TVA de 8% pentru serviciile de cazare va atrage după sine diminuarea semnificativă a veniturilor bugetare, astfel încît, în condițiile actuale aceasta nu poate fi acceptată. Concomitent, obiectivele politicii fiscale pe termen mediu sunt orientate spre un sistem de impozitare echitabil, bazat pe principii generale de impozitare și trecerea la subvenționarea directă din partea statului, iar realizarea propunerii privind reducerea cotei TVA</p>
--	---	--	--

<p>1004, 1005, 1007, 1201, 1205, 120600, 1209, ex.121291 – sfeclă de zahăr proaspătă sau refrigerată, 121300000, 1214;</p> <p>- 8% – la zahărul din sfeclă de zahăr, produs, importat și/sau livrat pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>c) cota zero – la mărfurile și serviciile livrate în conformitate cu art.104.</p>		<p>rezultat hotelurile vor înregistra venituri mai mari, iar defalcările în Bugetul de Stat se vor majora.</p> <p>Concomitent, nivelul de 8% al TVA la cazare va servi un argument forte de atragere a investițiilor străine în construcția hotelurilor în Republica Moldova, cât și deschiderea de reprezentanțe a lanțurilor hoteliere precum de ex. <i>Marriot, Hilton, Accor</i>.</p> <p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La art. 96, lit. b): Propunem, repetat, completarea art. 96, lit. b) din Codul fiscal cu un alineat (liniuță), avînd următorul conținut: „- 5% - îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii”. Indemnizația care reprezintă o sursă de întreținere nu doar pentru copil, dar și pentru persoana care se ocupă de îngrijirea acestuia, nu acoperă nici minimumul de existență care pentru un copil în vîrstă de 7-17 ani a constituit în anul 2015 - 1863,5 de lei. Considerăm că aplicarea unei cote reduse a TVA în cazul îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii va constitui o măsură necesară de susținere a tinerilor familii cu copii în situația actuală de criză. Pentru a procura îmbrăcăminte și încălțăminte necesară unui copil ce urmează să frecventeze școala este necesar de a cheltui peste 2500 de lei.</p>	<p>pentru serviciile propuse, de la 20% la 8%, vine în contradicție cu aceasta.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> În contextul angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, măsurile de politică fiscală, în partea ce ține de cotele TVA urmează a fi examinate în procesul armonizării legislației fiscale naționale la Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, care se va realiza în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere. Totodată, propunerea privind aplicarea cotei reduse a TVA de 5% pentru îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii va atrage după sine diminuarea</p>
--	--	--	---

			<p>semnificativă a veniturilor bugetare, astfel încât, în condițiile actuale aceasta nu poate fi acceptată.</p> <p>Concomitent, obiectivele politicii fiscale pe termen mediu sunt orientate spre un sistem de impozitare echitabil, bazat pe principii generale de impozitare și trecerea la subvenționarea directă din partea statului, iar realizarea propunerii privind reducerea cotei TVA pentru mărfurile propuse, de la 20% la 5%, vine în contradicție cu aceasta.</p> <p>La aceasta, în scopul îmbunătățirii nivelului de trai ale familiilor tinere se consideră oportun examinarea unor măsuri și pîrghii eficiente de prevenire, susținere și control altele decît cele de natură fiscală aplicate de către autoritățile competente din domeniu, fără a avea impact asupra bugetului public național.</p> <p>De asemenea, conform practicii</p>
--	--	--	--

			<p>Uniunii Europene, majoritatea statelor membre UE aplică cota standard a TVA (18%-25%) pentru îmbrăcăminte și încălțăminte pentru copii.</p> <p>Suplimentar, menționăm că, conform art.103 alin.(1) pct.2) din Codul fiscal, sunt scutite de TVA produsele alimentare pentru copii de la pozițiile tarifare 160210001, 200510001, 200710101, 200710911, 200710991.</p>
		<p><u>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA)</u></p> <p>Prin acest proiect de lege se face presiune fiscală asupra producătorilor agricoli. Scopul propunerilor prezentate anterior au fost elaborate la solicitarea mediului de afaceri și aveau drept obiectiv crearea condițiilor mai avantajoase de activitate a producătorilor agricoli. Astfel, se solicita repetat acceptarea propunerii de completare a Titlului III „TVA” at Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997:</p> <p>- Art. 96, litera b), liniuța a 5-a cu următoarele poziții tarifare: „060290100, 060290300, 060290450, 0712, 0802, 0813, 100821000, 100860000”. De asemenea se propune substituirea poziției tarifare „070993100” cu poziția „070993”. Totodată, întru păstrarea echității între producătorul agricol și procesatorul de produse agricole, se propune trecerea la cota TVA de 8% la toate produsele agricole și agroalimentare.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Aplicarea cotei reduse a TVA pentru toate produsele agricole și agroalimentare va determina pierderi la buget, iar reieșind din condițiile actuale, propunerea nu poate fi acceptată.</p> <p>Referitor la competitivitatea internațională menționăm că, aplicarea TVA nu are impact direct asupra acesteia, dat fiind faptul că, la nivel internațional la export de mărfuri, servicii se aplică cota zero a</p>

		<p>De menționat că stabilirea cotei TVA de 20%, duce la majorarea semnificativa a costului producției pentru produsele autohtone ce se regăsesc în prevederile respective, reducând competitivitatea acestora atât pe piața internă cât și pe cea externă. Aceasta propunere este și în continuare promovată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, reieșind din obiectivul strategic de extindere a suprafețelor de livezi super intensive cu densități sporite de pomi la hectar, menționăm subvenționate de stat, și necesitatea facilitării acestora prin diminuarea TVA și respectiv, a prețului materialului săditor. Diminuarea acumulărilor la bugetul consolidat, prin aplicarea cotei TVA de WYO, nu va fi atât de accentuată și se va recupera pe viitor prin majorarea veniturilor producătorilor agricoli și a bazei impozabile. La produsele agricole în forma naturală cota TVA este de 8%, însă la producția vegetală procesată, cota TVA constituie 20%, ceea ce generează discrepanța în cotele TVA aplicate. Mai mult ca atât, experiența țărilor membre ale UE ne vorbește despre păstrarea echității între toți actorii ciclului de produs.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> Examinarea posibilității privind stabilirea cotei unice a TVA de 12% pentru producătorii și prelucrătorii de produse agricole.</p>	<p>TVA. Creșterea competitivității poate fi înregistrată doar prin subvenționarea directă și nu prin intermediul TVA, cu atât mai mult că aplicarea cotei reduse de „8%” în schimbul cotei standard de „20%”, presupune aplicarea și la import a cotei reduse neavând în acest sens un careva avantaj competitiv pe piața locală a producătorilor naționali.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Propunerea urmează a fi însoțită de calculele și datele necesare privind impactul acesteia atât asupra activității economico-financiare a agenților economici, persoanelor fizice, precum și asupra bugetului public național.</p>
	după liniuța a 6, se introduce o liniuță nouă cu următorul cuprins:	<p><u>Ministerul Economiei</u> Nu susținem completările propuse, deoarece</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Aplicarea cotei</p>

	<p>„- 8% - la biocombustibilul solid destinat producerii energiei termice și apei calde, livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv și la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă și silvică, reziduuri vegetale agricole și forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria alimentară, reziduuri de lemn;”.</p>	<p>substituirea cotei zero a TVA cu cota de 8% la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid majorează povara fiscală asupra genul de activitate dat. Astfel, reiterăm propunerea Ministerului Economiei referitor la aplicarea cotei zero a TVA la biocombustibil solid destinat producerii energiei termice, inclusiv și materia primă utilizată în scopul producerii acestuia precum și la energia termică produsă din combustibil solid, destinată consumătorilor persoane fizice și juridice.</p>	<p>redușe a TVA de 8% se realizează pe tot lanțul de producere și livrare a biocombustibilului solid, și anume atât pentru biocombustibilul solid, cât și pentru materia primă utilizată la producerea acestuia, fapt ce în mod sigur va reduce povara fiscală în domeniul energiei regenerabile. Aceasta se argumentează prin faptul că, TVA nu este un impozit aplicat agentului economic, ci consumatorului final și respectiv producătorii de materie primă și biocombustibil solid sunt afectați doar indirect de acest impozit prin formele de administrare și prin influențarea condițiilor de funcționare a pieței la mărfurile în cauză. Suplimentar, menționăm că, în contextul prevederilor Acordului de Asociere dintre RM-UE, Republica Moldova și-a asumat angajamentul privind armonizarea legislației fiscale</p>
--	--	---	---

		<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> „56.Articolul 96 litera b): [...] după liniuța a 6, „61. Articolul 104: litera b¹) se abrogă;”.</p> <p>Amendamentele propuse majorează cota TVA (de la 0% la 8%) pentru unele categorii de mărfuri (biocombustibilul solid destinat producerii energiei termice și apei calde, livrat pe teritoriul Republicii Moldova, inclusiv și la materia primă livrată în scopul producerii biocombustibilului solid, sub formă de produse din activitatea agricolă și silvică, reziduuri vegetale agricole și forestiere, reziduuri vegetale provenite din industria</p>	<p>aferente TVA la Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată, care se va realiza în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere nominalizat.</p> <p>În acest sens, vă informăm că, Directiva 2006/112/CE nu conține prevederi privind acordarea facilităților fiscale pentru livrarea biocombustibilului solid, inclusiv și pentru materia primă livrată în scopul producerii acestuia.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	---	---

		<p>alimentară, reziduuri de lemn). Circumstanța în cauză, după cum recunoaște și autorul, va afecta atât consumatorul final, cât și în mod indirect producătorii de materie primă și biocombustibil solid prin formele de administrare și prin influențarea condițiilor de funcționare a pieței la mărfurile în cauză. Prin urmare, amendamentele propuse, stabilesc condiții excesive în raport cu cele actuale de activitate pentru agenții economici din domeniul producerii energiei termice și apei calde din biocombustibilul solid cât și livrării materiei prime în scopul producerii.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea oportunității amendamentului propus or acesta va submina dezvoltarea sectorului vizat.</p>	
<p>Articolul 97. Valoarea impozabilă a livrării impozabile <u>(6) La stabilirea valorii impozabile a livrării impozabile contractate în valută străină, cursul de schimb valutar care se aplică este cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data la care apare obligația fiscală privind T.V.A.</u> <u>(7) Dacă operațiunea se efectuează în valuta străină față de care Banca Națională a Moldovei nu cotează leul moldovenesc, atunci conversiunea are loc în două etape. Inițial, valuta străină este recalculată în altă valută străină față de care Banca Națională a Moldovei cotează leul moldovenesc. Pentru aceasta se folosește metoda directă de corelație între cursurile respectivelor valute străine. Suma obținută astfel în altă valută străină este recalculată în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data la care apare obligația fiscală privind T.V.A.</u></p> <p>Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile (2) Pentru livrări de mărfuri și servicii pe teritoriul</p>	<p>La articolul 97, alineatele (6) și (7) se abrogă.</p> <p>La articolul 98 alineatul (2) se abrogă.</p>	<p>Centrul Național Anticorupție „57. La articolul 97, alineatele (6) și (7) se abrogă”. „58. La articolul 98 alineatul (2) se abrogă”. Excluderea mecanismului de determinare a valorii impozabile a livrărilor impozabile de mărfuri, servicii contractate în valută străină cu decontare în moneda națională nu exclude inadvertențele privind utilizarea cursului valutar al BNM la determinarea valorii impozabile cu TVA aferente contractelor încheiate în valută străină, în special în cazurile când clauzele contractuale nu reglementează aspectele date. În condițiile date, există riscul determinării discreționare a valorii impozabile a livrărilor impozabile de mărfuri, servicii contractate în valută străină cu decontare în moneda națională și exercitarea unor atribuții excesive de către autoritate în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit art.1 alin.(2) din Codul civil nr.1107-XV din 06.06.2002, persoanele fizice și juridice sînt libere să stabilească pe bază de contract drepturile și obligațiile lor, orice alte condiții contractuale, dacă acestea nu contravin legii. Totodată, conform art.583 alin.(2) din Codul civil, dacă obligația pecuniară exprimată în valută străină trebuie executată pe teritoriul țării, executarea se face în monedă națională, cu excepția</p>

<p><u>Republicii Moldova, contractate în valută străină cu decontare în monedă națională, se aplică cursul oficial al leului moldovenesc la data plății, iar diferențele dintre valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la data eliberării facturii fiscale și valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit la data plății constituie valoare impozabilă a livrării de mărfuri, servicii contractate în valută străină.</u></p>		<p>Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea amendamentelor propuse or soluția propusă nu va avea impactul scontat.</p>	<p>cazurilor în care legea permite primirea/efectuarea pe teritoriul Republicii Moldova a plăților și a transferurilor în valută străină. Determinarea echivalentului în monedă națională al obligației pecuniare exprimate în valută străină și viceversa se efectuează cu aplicarea cursului oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, dacă legea sau contractul nu stabilește altfel. În acest sens, agenții economici, subiecți ai contractelor de livrări de mărfuri, servicii încheiate în valută străină cu decontare în monedă națională, pot prevedea condiții contractuale diferite, cum ar fi: cursul de schimb valutar utilizat poate fi stabilit în corelație cu o anumită corelație a valutei străine față de moneda națională (stabilirea unui curs fix), un curs valutar ce coincide cu data eliberării facturii fiscale sau cu o data anterioară facturii</p>
---	--	--	---

			<p>fiscale, etc.</p> <p>Astfel, normele actuale prevăzute la art.97 alin.(6) și (7) și art.98 alin.(2) din Codul fiscal stabilesc restricții în partea ce ține de obligativitatea utilizării cursului oficial al leului moldovenesc în cadrul decontării valutei străine în monedă națională, valabil la data la care apare obligația fiscală privind TVA.</p> <p>În acest context, ținând cont de prevederile Codului civil, precum și de diversitatea clauzelor contractuale care pot fi prevăzute în contractele agenților economici, prevederile actuale ale Codului fiscal pot prejudicia relațiile comerciale stabilite prin prisma Codul civil, fiind motivată abrogarea art.97 alin.(6) și (7) și art.98 alin.(2) din Codul fiscal.</p> <p>La aceasta, valoarea impozabilă a livrării impozabile se determină în conformitate cu art.97 alin.(1) din Codul fiscal, care prevede că, valoarea</p>
--	--	--	--

			<p>impozabilă a livrării impozabile, reprezintă valoarea livrării achitate sau care urmează a fi achitată (fără TVA). Astfel, luând în considerare prevederile art.97 alin.(1) din Codul fiscal, valoarea impozabilă cu TVA se apreciază reieșind din valoarea ce urmează a fi achitată de către cumpărător exprimată în monedă națională în dependență de diferențele de sumă favorabile sau nefavorabile determinate de variația cursului de schimb valutar.</p>
<p>Articolul 98. Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile (2) Pentru livrări de mărfuri și servicii pe teritoriul Republicii Moldova, contractate în valută străină cu decontare în monedă națională, se aplică cursul oficial al leului moldovenesc la data plății, iar diferențele dintre valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la data eliberării facturii fiscale și valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la cursul oficial al leului moldovenesc <u>stabilit la data plății</u> constituie valoare impozabilă a livrării de mărfuri, servicii contractate în valută străină.</p>	<p>57. La articolul 98 alineatul (2), cuvintele „stabilit la data plății” se înlocuiesc cu cuvintele „stabilit la data specificată în contract”.</p>	<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u> Статья 98. Корректировка облагаемой стоимости облагаемой поставки (1) Для поставок на территории Республики Молдова товаров и услуг по договорам, заключенным в иностранной валюте с расчетом в национальной валюте, применяется официальный курс молдавского лея, действующий в день внесения платежа, а разница между расчетной стоимостью товаров, услуг на дату выписки налоговой накладной и расчетной стоимостью товаров, услуг, определяемой по официальному курсу молдавского лея, действующему в день внесения платежа, является облагаемой стоимостью поставки товаров, услуг по договору, заключенному в иностранной</p>	<p><u>Se acceptă,</u> cu abrogarea art.98 alin.(2) din Codul fiscal.</p>

		<p>валюте.</p> <p>Исключить: Обложение НДС суммовых и валютных разниц, так как в случае привязки в договоре стоимости поставки к валюте, стоимость имеет конкретное определение и суммовые/курсовые разницы, возникающие от изменений курсов валют, никакого отношения не имеют к стоимости, отраженной в договоре.</p> <p><u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> <u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> Propunem punerea în aplicare din 01.07.2016 a prevederilor sau includerea exonerării de amendare a contribuabililor în cazul încălcării prevederilor art.98 alin.(2) în perioada din 01.07.2016 până la data intrării în vigoare a modificărilor propuse. Argumentare: Din 01.07.2016, când a intrat în vigoare alin.(2) al art.98 există discrepanță între prevederile SNC, Codul fiscal și prevederile contractuale. Prevederea actuală reprezintă o eroare a legiuitorului, de aceea necesită corectare fără vreun impact negativ asupra contribuabililor.</p> <p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> Ajustarea valorii impozabile a livrării impozabile: (2) Dacă elementele folosite la stabilirea bazei de impozitare a unui import de bunuri se exprimă în valută, cursul de schimb valutar se stabilește conform prevederilor europene care reglementează calculul valorii în vamă. (2) Dacă elementele folosite pentru stabilirea bazei de impozitare a unei operațiuni, alta decât importul de bunuri, se exprimă în valută, cursul de schimb care se aplică este ultimul curs de schimb comunicat de Banca Națională a Moldovei ori cursul de schimb utilizat de banca prin care se</p>	<p><u>Se acceptă,</u> cu abrogarea art.98 alin.(2) din Codul fiscal.</p> <p><u>Se acceptă,</u> cu abrogarea art.98 alin.(2) din Codul fiscal.</p>
--	--	---	---

		<p>efectuează decontările, valabil la data la care intervin termenele obligatiei fiscale conform art. 108. În contractele încheiate între părți trebuie să fie menționat dacă pentru decontări va fi utilizat cursul de schimb al unei bănci comerciale, în caz contrar aplicându-se cursul de schimb comunicat de Banca Națională a Moldovei. Pentru livrări de bunuri sau prestări de servicii în interiorul țării, contractate în valută cu decontare în lei la cursul de schimb din data plății, diferențele de curs dintre cursul de schimb menționat în factura fiscală și cursul de schimb utilizat la data încasării nu sunt considerate diferențe de preț și nu se emite o factură fiscală în acest sens.</p> <p><i>Argumente a propunerii de modificare:</i> Momentul de referință în vederea stabilirii valorii impozabile este termenul obligatiei fiscale, în timp ce diferențele dintre valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la data eliberării facturii fiscale și valoarea calculată a mărfurilor, serviciilor la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit la data plății nu constituie valoare impozabilă a livrării de mărfuri.</p>	
<p>Articolul 101. Modul de calculare și achitare a T.V.A.</p> <p>(3) Dacă suma T.V.A. la valorile materiale și la serviciile procurate de către întreprinderile ce produc pâine și produse de panificație și întreprinderile ce prelucrează lapte și produc produse lactate depășește suma T.V.A. la livrările de pâine, produse de panificație, lapte și produse lactate, diferența se restituie din buget în limitele cotei-standard a T.V.A., înmulțite cu valoarea livrării ce se impozitează la cota redusă. T.V.A. se restituie în modul stabilit de Guvern, într-un termen ce nu va depăși 45 de zile.</p>		<p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (MAIA) Prin acest proiect de lege se face presiune fiscală asupra producătorilor agricoli. Scopul propunerilor prezentate anterior au fost elaborate la solicitarea mediului de afaceri și aveau drept obiectiv crearea condițiilor mai avantajoase de activitate a producătorilor agricoli. Astfel, se solicita repetat acceptarea propunerii de completare a Titlului III „TVA” at Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997: - Art 101, alin (3) reiteram ca costurile bugetare nu sunt atât de mari, având în vedere că întreprinderi care produc lapte sunt destul de puține, iar efectivul de vaci</p>	<p>Nu se acceptă. Potrivit Clasificatorului activităților din economia Moldovei (CAEM Rev.2), prelucrarea laptelui lichid proaspăt, pasteurizat, sterilizat, omogenizat și/sau tratat la temperatură ridicată, precum și fabricarea produselor lactate sunt incluse în clasa 10.51 „Fabricarea</p>

		<p>mulgătoare din aceste întreprinderi constituie doar 5,7 mii capete sau 4,5 % din efectivul total de vaci din republica, care la fel este mult mai mic decât efectivul necesar pentru asigurarea securității alimentare a țării. În același timp, politica sectorială constă în crearea condițiilor atractive pentru crearea afacerilor în domeniul producerii laptelui, acesta fiind considerat domeniu prioritar și primordial al zootehniei. În acest context, solicităm repetat operarea modificărilor în art.101, alin.(3), al Codului Fiscal, prin substituirea sintagmei „prelucrează lapte și produc” cu sintagma „produc lapte și”.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> Acordarea dreptului la restituirea TVA din buget tuturor agenților economici, care pe parcursul a trei luni de zile consecutive au înregistrat valoarea TVA pe achiziții mai mare decât valoarea TVA pe vânzări (Art.101). <u>Argumente:</u> Propunerea dată are menirea să diminueze deficitul de mijloace circulante</p>	<p>produselor lactate și a brânzeturilor” din secțiunea C „Industria prelucrătoare”, care implică transformarea materiei prime în produs nou.</p> <p>În aceeași ordine de idei, activitatea de producție a laptelui brut face parte din clasa 01.41 „Creșterea bovinelor de lapte”, secțiunea A „Agricultură, silvicultură și pescuit”, care distinge drept activitate de bază producția animalieră.</p> <p>Astfel, dat fiind faptul că, activitatea de producție de lapte reprezintă activitate economică diferită de cea aferentă prelucrării laptelui și fabricării produselor lactate, producătorii de lapte nu pot beneficia de restituirea sumei TVA.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> În contextul angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, măsurile de politică fiscală, în partea ce</p>
--	--	--	---

		care este una din cele mai mari probleme cu care se confruntă agenții economici autohtoni. În condițiile actuale, fabricarea produselor cu ciclu tehnologic lung necesită utilizarea unor importante mijloace financiare pentru achiziționarea materialelor și articolelor de completare, inclusiv pentru plata TVA la acestea. Aceste cheltuieli nu pot fi recuperate pînă la îndeplinirea comenzilor și livrarea producției respective comandatarilor. Introducerea facilității respective ar permite micșorarea mijloacelor financiare distrase pe termen lung și utilizarea acestora pentru îndeplinirea a mai multor comenzi de producție. În consecință, vor crește defalcările la buget, vor fi create locuri suplimentare de muncă.	ține de restituirea sumei TVA, urmează a fi examinate în procesul armonizării legislației fiscale la Directivele Uniunii Europene, care se va realiza în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere nominalizat. Totodată, acordarea dreptului la restituirea din buget a sumelor TVA pentru agenții economici care pe parcursul a 3 luni de zile consecutive au înregistrat valoarea TVA pe achiziții mai mari decît valoarea TVA pe vânzări va condiționa o creștere considerabilă a poverii asupra bugetului, care la moment nu poate fi acceptată.
Articolul 102. Trecerea în cont a T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate	58. Articolul 102:		
(8) În scopul confirmării dreptului la restituirea T.V.A. pe valorile materiale și serviciile procurate, subiectul impozabil, în afară de declarațiile privind T.V.A. și registrele de evidență a livrărilor și procurărilor în care sînt înregistrate operațiunile de livrare sau procurare, trebuie să dispună de: <u>17) pentru livrarea produselor din biomasă lemnoasă, erbacee și din fructe destinată producerii energiei termice și apei calde:</u> <u>a) contractul în baza căruia au fost efectuate livrări la cota zero a T.V.A.;</u>	alineatul (8), punctul 17) se abrogă;	<u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> La articolul 102 alin.(8) punctul 11) propunem excluderea cuvintelor”, cu art.8 alin.(6) din Legea cu privire la Portul Internațional Liber “Giurgiulești”. De asemenea, după cuvintele ”art. 104 lit. f)” propunem completarea cu sintagma ”și lit. i)”. În subpunctele punctului (11) al alineatului (8) art.102 Cod fiscal, propunem menționarea expresă a Portului Internațional Liber ”Giurgiulești”.	<u>Nu se acceptă.</u> Prin Legea nr.138 din 17.06.2016 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative a fost modificat art.102 alin.(8) pct.11) din Codul fiscal. Astfel, propunerea respectivă a fost deja examinată și acceptată în cadrul

<p>b) <u>scrisoarea beneficiarului pe formular oficial privind confirmarea faptului utilizării volumului (cantității) procurate conform destinației;</u> c) <u>facturile fiscale pentru livrările impozitate la cota zero a T.V.A.;</u></p>		<p><u>Așadar, se propune expunerea punctului 11, alin. (8), al articolului 102 în următoarea redacție:</u></p> <p><i>„11) pentru mărfurile, serviciile livrate în conformitate cu art.104 lit.f) și lit. i) din prezentul cod și cu art.5 alin.(3) din Legea cu privire la Aeroportul Internațional Liber “Mărculești”:</i></p> <p><i>a) copia declarației vamale despre introducerea de către rezidentul zonei sau rezidentul Portului Internațional Liber “Giurgiulești” a mărfurilor în zona liberă sau în Portul Internațional Liber “Giurgiulești” de pe restul teritoriului vamal al Republicii Moldova;</i></p> <p><i>b) contractul de livrare;</i></p> <p><i>c) copia certificatului rezidentului zonei libere sau a rezidentului Portului Internațional Liber “Giurgiulești”, căruia îi este efectuată livrarea;</i></p> <p><i>d) pentru livrările impozabile la cota zero a T.V.A.:</i></p> <p><i>- de mărfuri – factura fiscală, în cazul în care este indicată zona economică liberă sau Portul Internațional Liber “Giurgiulești” drept punct de destinație;</i></p> <p><i>- de servicii – factura fiscală eliberată pe faptul acordării serviciilor, al căror loc de livrare reprezintă zona economică liberă sau Portul Internațional Liber “Giurgiulești”;</i>”</p> <p>Alineatul din Legea cu privire la Portul Internațional Liber “Giurgiulești” la care se face referință în prezent în punctul redactat a fost exclus din această lege prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 71 din 12 aprilie 2015. În conformitate cu modificările introduse de legea menționată, aplicarea TVA la cota 0% în privința Portului Internațional Liber Giurgiulești este reglementată acum în art.</p>	<p>elaborării politicii fiscale și vamale pentru anul 2016.</p>
--	--	--	---

		104 lit. i) Cod fiscal. <u>Includerea referințelor exprese la Portul Internațional Liber Giurgiulești este condiționată de faptul că Portul nu este o zonă economică liberă, având un statut separat de aceste zone.</u>	
(10) La apariția condițiilor stabilite la art.118 ¹ , subiectul impozabil este în drept să treacă în cont suma T.V.A. achitată sau care urmează a fi achitată furnizorului pe valorile materiale, serviciile procurate pe teritoriul țării numai în cazul în care factura fiscală este înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale. <u>În cazul în care furnizorul mărfurilor, serviciilor nu a înregistrat factura fiscală eliberată în Registrul general electronic al facturilor fiscale sau a înregistrat-o cu depășirea termenului stabilit la art.118¹ alin.(1¹), cumpărătorul (beneficiarul) va avea dreptul la trecerea în cont a sumei T.V.A. în condițiile stabilite de prezentul articol, cu informarea organului fiscal, în modul și în termenul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, despre nerespectarea de către furnizor a prevederilor art.118¹.</u>	la alineatul (10), propoziția a doua va avea următorul cuprins: „În cazul în care cumpărătorul (beneficiarul) mărfurilor, serviciilor nu a înregistrat factura fiscală primită în Registru general electronic al facturilor fiscale sau a înregistrat-o cu depășirea termenului stabilit la art.118 ¹ alin.(1 ¹), cumpărătorul (beneficiarul) nu va avea dreptul la trecerea în cont a sumei T.V.A. aferentă facturii fiscale respective.”;	<u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> Solicităm excluderea din Proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, ce vizează politica fiscală, vamală și bugetară pentru anul 2017 a prevederilor: -Punctul 58 referitor la articolul 102 alineatul (10) propoziția a doua; - Punctul 62 referitor la articolul 118 alineatul (1) ultima propoziție; - Punctul 62 referitor la articolul 118 alineatul (3); - Punctul 63 referitor la articolul 118 ¹ alineatele (1) și (1 ¹); - Punctul 99 referitor la articolul 260 alineatul (4 ¹). <u>Argumentare</u> Exemplul unei companii contribuabil mare Dificultati: - facturile fiscale (FF) sunt primite practic din toată Republica Moldova, prin intermediul poștei sau curierilor, în unele cazuri se pierd, în alte cazuri sunt emise și livrate respectiv cu intirziere. Practica demonstrează că, FF emise pentru livrarile lunii precedente ajung la cumpărător după data de 10 a lunii urmatoare în proporție de: 30 la sută ca număr (ex.300 FF din 1000 FF) și 55 la suta ca valoare (ex. 6 mln. lei din 11 mln. lei); - facturile fiscale intrate în companie sunt receptionate de către beneficiarul marfurilor sau serviciilor (angajatul care a ordonat procurarea), care inregistreaza intrarea mărfii/prestarea serviciilor, după care transmite FF către contabilitate pentru a fi înregistrată în evidența contabilă și respectiv	<u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.260 alin.(4 ¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.

		<p>în scopuri fiscale.</p> <p>Doar după procesarea efectivă de către contabil, datele din FF pot fi raportate. Procedurile interne durează în timp, cel puțin 1-2 zile.</p> <p>La înregistrarea FF în evidența contabilă pot fi admise erori mecanice, ce vizează Seria, numărul, data livrării, data eliberării, care sunt depistate doar la verificarea fizică și contrapunerea cu datele din Registrul procurărilor. Verificarea datelor consumă cel puțin 1 zi de muncă pentru un contabil experimentat la un volum de 1000 FF.</p> <ul style="list-style-type: none"> - serviciile regulate, livrate pe parcursul lunii necesită verificare atât din partea cumpărătorului, cât și a furnizorului. Astfel, serviciile de distribuție, publicitate, interconectare, construcții, mentenanță, manoperă, etc., sunt verificate, conform contractelor, în termen de până la 10 zile lucrătoare după încheierea lunii de livrare. Doar după verificarea și agrearea volumului și valorilor livrarilor, se emite FF; - Înregistrarea tuturor FF indiferent de valoarea acestora presupune consum de resurse considerabil mai mare în raport cu riscurile neraportării acestora către autoritatea fiscală în sensul urmăririi și preîntâmpinării evaziunii fiscale (pentru comparație: din totalul lunar de FF primite, ~10 la sută au valoare impozabilă mai mare de 100 mii lei, iar ponderea TVA ale acestora în totalul TVA din procurări este de ~80 la sută); - administrarea TVA la cumpărător devine dependentă de activitatea și onestitatea furnizorului; - nu este argumentată impunerea întocmirii Registrului de evidență a livrării de mărfuri, servicii în termen de până la data de 5 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă, în timp ce data raportării FF pentru livrări este data de 25 inclusiv a lunii 	
--	--	---	--

		<p>următoare celei în care a avut loc livrarea.</p> <p>Riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - cumpărătorul nu va beneficia de trecere în cont a TVA și își va majora cheltuielile, plus la aceasta, cumparatorul va suporta și amenzi pentru neinregistrarea în termen a FF în RGEFF. <p>Din punct de vedere al businessului, aceasta este o distorsionare gravă a practicilor contabile și fiscale internaționale. Aceasta va impacta indicatorii financiari ai companiilor și va reduce profitabilitatea investițiilor. Respectiv, investițiile în Moldova devin riscante și neatractive.</p> <p>Contradicții legislative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pe de o parte, dreptul la trecere în cont a TVA este asigurat dacă: a) procurările sunt în scop de antreprenoriat, b) contribuabilul dispune de factură fiscală, c) plata pentru mărfuri, servicii a fost sau urmează a fi efectuată; - pe de altă parte, dreptul la trecerea în cont a TVA este condiționat de primirea și raportarea în RGEFF a facturilor fiscale pentru livrările lunii anterioare până la data de 10 a lunii următoare. Argumentarea legiutorului expusă la p. 44 din Nota Informativă referitor la aceste modificări „Prin modificările respective se va institui un mecanism ce va permite Serviciului Fiscal de Stat depistarea din oficiu a cazurilor de trecere neîntemeiată în cont a sumei TVA de către subiecții impozabili în baza facturilor fiscale primite de la furnizori ce nu-și onorează obligațiile fiscale față de buget, și va permite minimizarea efectelor fenomenului documentării tranzacțiilor fictive.” Autorizează punerea sarcinii autorităților de administrare fiscală în eradicare fenomenului tranzacțiilor fictive pe seama contribuabililor onești, cu lezarea drepturilor activității acestora prin aplicarea de restricții și penalizări. 	
--	--	---	--

		<p><u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> <u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> <u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u> <u>Asociația Businessului European (EBA)</u> <u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Sintagma ”nu va avea dreptul la trecerea în cont a sumei T.V.A. aferentă facturii fiscale respective” se va substitui cu sintagma ”va avea dreptul trecerii în cont a sumei T.V.A. aferentă facturii fiscale respective numai după înregistrarea acesteia”.</p> <p>Potrivit modificărilor la art. 118¹ alin. (1¹) al Codului fiscal, se propune de a trece pe seama cumpărătorului obligația de înregistrare a facturilor fiscale primite (indiferent de suma acestora) în Registrul general electronic al facturilor fiscale, iar Registrul procurărilor să fie exclus (art. 118, alin. (2) și (3) al Codul fiscal). Salutăm intenția Ministerului Finanțelor de a reduce numărul registrelor pregătite de contribuabili, ceea ce va duce la micșorarea numărului de ore petrecute de contribuabil pentru conformare fiscală și va clasa Moldova la o poziție mai înaltă în clasamentul Paying Taxes, elaborat în fiecare an de către Banca Mondială. În același timp, proiectul de lege prevede că în cazul când cumpărătorul (beneficiarul) mărfurilor sau serviciilor nu a înregistrat factura fiscală primită în Registrul general electronic al facturilor fiscale (RGEFF) sau a înregistrat-o în RGEFF după data de 10 a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă, cumpărătorul nu va avea dreptul la trecerea în cont a sumei T.V.A. aferentă facturii fiscale respective (!!!). Suplimentar la aceasta el va fi amendat conform</p>	<p><u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>
--	--	--	--

		<p>prevederilor art. 260 cu o amendă în mărime de 3 600 MDL pentru fiecare factură fiscală neînregistrată, dar nu mai mult de 72 000 MDL pentru toate facturile fiscale.</p> <p>Considerăm că aceste modificări sunt foarte periculoase și vor avea un impact negativ major asupra mediului de afaceri din Republica Moldova, datorită următoarelor motive:</p> <p>În cazul contribuabililor mari (cu numeroase subdiviziuni), numărul facturilor fiscale de achiziție care sunt înregistrate pe parcursul unei luni depășește 1.000 facturi. Din punct de vedere practic, contribuabilii contabilizează și pot înregistra facturile de achiziție chiar și peste o lună după eliberarea acestora de către furnizori, ceea ce face practic imposibilă înregistrarea facturilor în RGEFF până pe data de 10 a lunii următoare. Nu este corect să punem pe umerii contribuabililor efectuarea unor proceduri pe care ei nu le pot controla și să limităm dreptul lor la deducere a TVA doar pentru că factura fiscală a ajuns cu întârziere din motive care nu depind de contribuabil;</p> <p>Vor fi aplicate două sancțiuni pentru aceeași încălcare: netrecerea în cont a TVA și amenda pentru neînregistrarea facturii fiscale în RGEFF în termenul de 10 zile;</p> <p>În Nota informativă se menționează, că „prin modificările respective se va institui un mecanism ce va permite Serviciului Fiscal de Stat depistarea din oficiu a cazurilor de trecere neîntemeiată în cont a sumei TVA de către subiecții impozabili în baza facturilor fiscale primite de la furnizori ce nu-și onorează obligațiile fiscale față de buget, și va permite minimizarea efectelor fenomenului documentării tranzacțiilor fictive”. Mecanismele ce există la moment, și anume - contribuabilii prezintă lunar atât registrul vânzărilor, cât și registrul procurărilor - permite Serviciului Fiscal de</p>	
--	--	---	--

		<p>Stat să efectueze asemenea verificări fără a introduce modificările date în Codul Fiscal.</p> <p>Prin prisma celor menționate mai sus, recomandăm:</p> <p>1. Excluderea din art.102 alin.(10) a sintagmei „sau a înregistrat-o cu depășirea termenului stabilit la art.118¹ alin.(1¹)”</p> <p>2. Nemodificarea art.260, alin.(4¹)</p>	
<p>Articolul 103. Scutirea de T.V.A.</p> <p>(1) T.V.A. nu se aplică la importul mărfurilor, serviciilor și pentru livrările de mărfuri, servicii efectuate de către subiecții impozabili, ce constituie rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova:</p>	59. Articolul 103 alineatul (1):	<p><u>Agentia Turismului a Republicii Moldova</u></p> <p>La alin.(1) art.103 ”Scutirea de T. V.A ” se introduce un nou punct ”34) - importul și livrarea pe teritoriul R. Moldova a echipamentului tehnic, mobilierului și accesoriilor destinate structurilor cu funcții de cazare și alimentație publică”.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Conform art.103 alin.(1) pct.29) din Codul fiscal, precum și art.28 lit.q²) din Legea 1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, sunt scutite de taxă vamală și de TVA activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Activele materiale pe termen lung, care au beneficiat de facilitățile fiscale respectivă, nu pot fi comercializate, transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau</p>

			<p>eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale.</p> <p>În acest context, agenții economici pot beneficia de scutirea de TVA și taxă vamală pentru activele materiale pe termen lung (utilaje, bunuri, echipament tehnic) care sunt introduse în capitalul social (statutar) al acestuia și sunt utilizate nemijlocit în procesul de producție (producerea bunurilor, prestarea serviciilor).</p> <p>Totodată, norma propusă conține noțiuni foarte vagi, care pot crea inadvertențe privind aplicarea acesteia în partea ce ține de atribuirea bunurilor la categoriile specificate.</p> <p>Astfel, se consideră inoportun efectuarea modificărilor la art.103 alin.(1) din Codul fiscal, luînd în condiderare facilitățile actuale stipulate în legislația</p>
--	--	--	---

			fiscală și vamală de care pot beneficia agenții economici.
		<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Considerăm că redacția actuală a normelor art. 103 alin. (1) pct. 10) din Codul fiscal și art. 28 lit. z¹) din Legea cu privire la tariful vamal, nu asigură, în mod eficient, corelația dintre facilitățile fiscale și vamale acordate, pe de o parte, și efectele pozitive pentru sistemul național de sănătate, pe de altă parte.</p> <p>Potrivit normelor indicate din Codul fiscal și Legea cu privire la tariful vamal, scutirile de TVA și, respectiv, de taxe vamale la import sunt aplicabile materiei prime utilizate la producerea medicamentelor autorizate de Ministerul Sănătății.</p> <p>În acest context, considerăm că este importantă expertizarea Listei materiei prime medicamentoase de către autoritățile publice din domeniul ocrotirii sănătății – Ministerul Sănătății, Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale – în scopul verificării existenței și valabilității autorizațiilor (i.e. certificatelor de înregistrare) medicamentelor pentru producerea cărora este destinată materia primă scutită de taxe. Or, tabelele anexate la Hotărârea de Guvern, propusă spre consultări, nu conțin date corespunzătoare referitoare la denumirile comerciale ale medicamentelor și autorizațiile acestora. Astfel, în vederea prevenirii unor eventuale abuzuri în beneficierea de facilitățile acordate de stat, este necesară efectuarea controlului asupra acestei liste de către specialiștii din domeniul farmaceutic.</p> <p>Într-o altă ordine de idei, conform Planului de Acțiuni pe anul 2016 <i>pentru soluționarea unor probleme identificate în domeniul medicamentului și activității farmaceutice</i>, aprobat prin Dispoziția Prim-ministrului nr.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Listele materiei prime medicamentoase, materialelor, articolelor, ambalajului primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor cu specificarea expresă a pozițiilor tarifare a acestora au fost elaborate în colaborare cu Ministerul Sănătății, Asociației Producătorilor de Produse Farmaceutice și Parafarmaceutice din Republica Moldova și Serviciul Vamal.</p> <p>Totodată, în procesul consultării publice cu autoritățile administrației publice centrale și locale, partenerii sociali și alte părți interesate, listele respective au fost examinate și avizate de părțile interesate, inclusiv de Ministerul Sănătății și Agenția Medicamentului și Dispozitivelor Medicale.</p> <p>Facilitățile fiscale la importul și/sau</p>

		<p>29-d din 10 martie 2016, scutirea analizată de taxe vamale a fost inclusă în calitate de măsură îndreptată spre rezolvarea problemelor accesibilității fizice a medicamentelor și ponderii reduse pe piață a medicamentelor autohtone.</p> <p>În același timp, acordarea scutirilor fiscale și vamale menționate va diminua, în mod corespunzător, încasările la bugetul public național aferente importurilor de materii prime medicamentoase și ambalaje, iar această reducere urmează a fi corelată proporțional cu facilitarea accesului consumatorilor la medicamente esențiale prezente efectiv pe piața locală.</p> <p>De altfel, întru stabilirea unui echilibru între interesul bugetar și beneficiile pentru piața farmaceutică, propunem includerea unor criterii suplimentare de selecție a materiilor prime medicamentoase și ambalajelor care constituie obiectul scutirilor fiscale, în funcție de categoriile medicamentelor întru prepararea și/sau producerea cărora sunt destinate. Așa fiind, pentru a se asigura că măsurile sunt îndreptate anume către produsele importante pentru sistemul național de sănătate și consumator, facilitățile ar putea fi aplicate doar față de materia primă destinată producerii medicamentelor cuprinse în Lista medicamentelor esențiale, aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 162 din 23.04.2007.</p> <p>În acest sens, denumirile comune internaționale din Lista medicamentelor esențiale (în continuare „LME”), bazându-se pe modelul elaborat de Organizația Mondială a Sănătății, sunt supuse selecției în baza unor criterii definite precum importanța pentru sistemul de stat al ocrotirii sănătății, eficiența și inofensivitatea demonstrată,</p>	<p>livrarea materiei prime medicamentoase, materialelor, articolelor, ambalajului primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, se acordau și până la adoptarea Legii nr.138 din 17.06.2016 prin beneficierea de scutire de TVA conform art.103 alin.(1) pct.10) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 și fără a fi specificate expres pozițiile tarifare a acestora.</p> <p>În acest sens, modificarea Codului fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 și Legii nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal a fost condiționată de faptul că, Republica Moldova în calitate de membru al Organizației Mondiale a Comerțului și Organizației Mondiale a Vămirilor, precum și în vederea implementării prevederilor Acordului de Asociere între</p>
--	--	--	---

		<p>corelația comparativă cost-beneficiu-risc, precum prevede <i>Regulamentul Listei medicamentelor esențiale</i>, anexă la Ordinul Ministerului Sănătății nr. 162 din 23.04.2007.</p> <p>În aceeași ordine de idei, se notează că parcurgerea procedurii de autorizare a medicamentului în RM nu este un indicator concludiv pentru prezența efectivă a acestui produs pe piață autohtonă, fiind posibilă utilizarea scutirilor pentru activități de producție destinate exportului, fără a fi generate beneficiile urmărite pentru consumatorul local.</p> <p>Luând în considerație cele expuse, propunem examinarea oportunității de a restrânge categoriile de materii prime medicamentoase și ambalaje, care constituie obiectul scutirilor, astfel încât să fie facilitat accesul consumatorului doar la acele produse medicamentoase care sunt conforme cu recomandările clinice standardizate și sunt indispensabile satisfacerii necesităților terapeutice ale populației, fiind comercializate efectiv pe piața autohtonă.</p>	<p>Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014, a elaborat un nou nomenclator al mărfurilor, act ce întrunește în sine concomitent nomenclatura tarifară și statistică, precum și tariful vamal de import.</p> <p>Astfel, prin Legea nr.172 din 25.07.2014 a fost aprobată Nomenclatura Combinată a mărfurilor, în care și-au găsit reflectare atât noile modificări la nivel de clasificare și codificare a mărfurilor, precum și, au fost supuse revizuirii unele cote ale taxelor vamale, fiind racordate la mărimile negociate cu OMC.</p> <p>În acest context, unui șir întreg de mărfuri (materie primă medicamentoasă, materiale, articole, ambalaj primar și secundar utilizate la prepararea și</p>
--	--	--	--

			<p>producerea medicamentelor) cărora pînă la finele anului 2014 nu erau aplicate taxe vamale, începînd cu 01.01.2015, odată cu intrarea în vigoare a Nomenclaturii Combinate a mărfurilor, se aplică taxe vamale datorită modificării pozițiilor tarifare sau cuantumului cotei taxei vamale aplicate mărfurilor respective, fapt care a dus la crearea unei situații dificile la importul acestora.</p> <p>Concomitent cu modificarea pozițiilor tarifare, mărfurile menționate au fost poziționate împreună cu mărfurile de larg consum, cu substanțe chimice, cosmetice, sanitare, recipiente de uz gospodăresc, fapt care, de asemenea a dus la aplicarea taxelor vamale la importul mărfurilor respective.</p> <p>În acest sens, s-a propus specificarea expresă a pozițiilor tarifare aferente importului și livrării materiei prime medicamentoase, materialelor,</p>
--	--	--	--

			<p>articolelor, ambalajului primar și secundar utilizate la prepararea și producerea medicamentelor, care v-a duce la restrângerea categoriilor de mărfuri (materiei prime medicamentoase, materialelor, articolelor, ambalajului primar și secundar) scutite de TVA și taxă vamală. Totodată, materia primă medicamentoasă, materialele, articolele, ambalajul primar și secundar, care beneficiază de scutirea de TVA și taxă vamală la import și/sau livrare nu este utilizată doar la producerea medicamentelor pentru piața autohtonă, ci inclusiv și pentru medicamente destinate exportului, avînd ca rezultat reducerea prețurilor în industria producerii medicamentelor.</p>
<p>12) serviciile financiare: a) acordarea sau transmiterea creditelor, garanțiilor de credit, alte garanții ale operațiilor în numerar și de creditare, inclusiv gestionarea împrumuturilor, creditelor sau garanțiilor de credit din partea</p>	<p>punctul 12) litera b), cuvîntul „viramentele” se înlocuiește cu textul „transferurile, inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată.”;</p>	<p>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul” <u>Статья 103.</u> Освобождение от уплаты НДС 12) финансовые услуги:</p>	<p>Nu se acceptă. A se vedea argumentele expuse la art.95 din Codul fiscal al Sintezei</p>

<p>creditorilor (operațiile de creditare, de virament, fiduciare, legate de creditare, de decontări de casă, căutarea sumelor care nu au intrat în cont, deschiderea, închiderea și reîntocmirea conturilor);</p> <p>b) operațiile legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare, <u>viramentele</u>, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor de pe vânzarea mărfurilor în cazul nerambursării creditului, din acordarea serviciilor informaționale, de consultanță și de expertiză, din procurarea și arendarea locurilor de broker la bursă, din darea în arendă, din serviciile de încasare și livrare a banilor în numerar clienților, din serviciile de primire la păstrare și transferare a valorilor de preț, a banilor în numerar, a valorilor mobiliare și a documentelor, a veniturilor de la operațiile fiduciare de gestionare a bunurilor clienților, de la lichidarea bunurilor întreprinderilor care au dat faliment, din aprovizionarea contra plată a clienților cu documentația normativă;</p> <p>c) importul de bancnote și monede metalice (inclusiv de bancnote și monede jubiliare și comemorative) în monedă națională, de bancnote și monede metalice în valută străină (inclusiv în scopuri numismatice) și alte operațiuni legate de circulația monedei naționale și valutei străine (inclusiv operațiunile legate de folosirea acestora în scopuri numismatice), precum și importul de mărfuri de la poziția tarifară 7108 de către Banca Națională a Moldovei și alte livrări către/de către Banca Națională a Moldovei cu aceste mărfuri;</p> <p>d) operațiile legate de emiterea acțiunilor, obligațiunilor, cambiilor și altor valori mobiliare, inclusiv operațiile comerciale și de intermediere pe piața valorilor mobiliare, operațiile registratorilor independenți;</p> <p>e) operațiile legate de instrumentele financiare derivate, de acordurile forward, de opțiuni și de alte operații financiare;</p> <p>f) serviciile legate de gestionarea fondurilor investiționale și fondurilor nestatale calificate de pensii;</p> <p>g) operațiile de asigurare ei/sau de reasigurare, inclusiv serviciile de intermediere a acestora;</p>		<p>d) операции, связанные с выпуском акций, облигаций, векселей и других ценных бумаг, в том числе коммерческие и посреднические операции на рынке ценных бумаг и операции независимых регистраторов;</p> <p>Как следствие, пункт п. d) части 12 Статьи 103 НК РМ изложить в новой редакции:</p> <p>«...d) операции Регистрационных обществ, связанных с регистрацией ценных бумаг».</p> <p><u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u></p> <p>Propunem includerea în subalin. 12) din art. 103 alin.(1) din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997 a unui nou alineat cu următorul conținut:</p> <p>”h) serviciile informaționale prestate de către birourile istoriilor de credit în conformitate cu Legea nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit.”</p> <p>Argumentare:</p> <p>În conformitate cu Legea nr. 122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit, a fost creat Biroul de credit care activează pentru sporirea gradului de protecție a creditorilor și debitorilor pe contul diminuării generale a riscurilor de credit, în scopul ridicării eficienței activității instituțiilor financiare și a altor societăți care acordă credite. Respectiv, serviciile acestor entități sunt destinate exclusiv pentru deservirea sectorului financiar bancar și nebanca și pot fi folosite doar cu scopul estimării riscurilor aferente acordării unui credit subiectului istoriei de credit și/sau gestiunii unui cont existent de credit. În momentul de față Biroul de credit prestează servicii informaționale privind formarea, prelucrarea și păstrarea istoriilor de credit,</p>	<p>rezultatelor examinării propunerilor și obiectiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>În contextul Legii nr.122-XVI din 29.05.2008 privind birourile istoriilor de credit, scopul birourilor istoriilor de credit este acordarea serviciilor informaționale aferente istoriilor de credit, care caracterizează executarea de către debitor a obligațiilor asumate prin contractul de credit. Totodată, conform art.103 alin.(1) pct.12) lit.b) din Codul fiscal, sunt scutite de TVA serviciile financiare aferente operațiunilor legate de evidența conturilor de depozit, inclusiv a conturilor de depunere, de decontare și bugetare,</p>
---	--	---	--

		<p>precum și de prezentare a rapoartelor de credit către toate băncile comerciale din Republica Moldova care sunt obligate, în conformitate cu legislația în vigoare, să transmită către biroul istoriilor de credit informația ce constituie parte a istoriilor de credit și să consulte istoria de credit a subiectului atât la acordarea creditului, cât și pe parcursul executării contractului de credit. Totodată, Biroul de credit a demarat procedura de conectare a surselor de formare a istoriilor de credit – instituții financiare non-bancare la sistemul informațional al biroului.</p> <p>În contextul celor expuse mai sus, precum și luând în considerație faptul că serviciile financiare care țin de acordarea sau transmiterea creditelor, inclusiv gestionarea creditelor, sunt tratate ca fiind servicii financiare scutite de TVA (conform prevederilor art. 103 alin.(1) subalin. 12) lit. (a) al Codului fiscal), se propun modificări la Codul fiscal pentru a include serviciile informaționale prestate de către birourile istoriilor de credit, în conformitate cu Legea nr. 122-XVI din 29.05.2008, în lista livrărilor scutite de TVA.</p> <p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> Se propune precizarea sintagmei ”transferurile, inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată”, care va avea următoarea redacție: ”transferurile (plățile și/sau încasările), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată”.</p>	<p>viramentele, titlurile de creanță, cecurile și alte instrumente financiare, cu excepția veniturilor obținute din acordare serviciilor informaționale, de consultanță și expertiză.</p> <p>În acest context, dat fiind faptul că, scopul creării birourilor istoriilor de credit este nemijlocit prestarea serviciilor informaționale, iar art.103 alin.(1) pct.12) lit.b) din Codul fiscal prevede expres excluderea de la aplicarea scutirii de TVA asupra serviciilor informaționale, norma privind scutirea de TVA a serviciilor informaționale prestate de către birourile istoriilor de credit nu poate fi acceptată.</p> <p><u>Se acceptă parțial,</u> reieșind din legislația financiar – bancară, în următoarea redacție: „ punctul 12) litera b), cuvîntul „viramentele” se înlocuiește cu textul „transferurile de</p>
--	--	---	--

			credit (plăți și/sau încasări), inclusiv prin intermediul prestatorilor serviciilor de plată.”.
		<p><u>Ministerul Economiei</u> Propunem următoarea redacție a punctului 27 alineatul (1) articolul 103 din Codul fiscal: ”27) lucrările de cercetare științifică și de proiectare, elaborările experimentale, efectuate în scopul creării noilor tipuri de produse sau de perfecționare a producției și tehnologiilor, contractate de agenții economici sau efectuate de către aceștia în interesul propriu, în modul stabilit de Guvern”.</p> <p><u>Argumente:</u> Modificarea propusă are scopul de a stimula elaborarea și implementarea tehnologiilor și produselor noi. Crearea noilor tehnologii și produse, de regulă, este însoțită de un grad sporit de risc, necesită cheltuieli pentru cercetare, lucrări experimentale etc. Scutirea de impozitare ar reduce cheltuielile agenților economici suportate pentru însușirea în producție a noilor tehnologii și produse care constituie baza pentru dezvoltarea unei economii competitive.</p> <p>Codul cu privire la știință și inovare prevede facilitatea dată doar pentru instituțiile științifice acreditate, însă, practica a demonstrat, că această facilitate acordată instituțiilor acreditate nu dă rezultatele scontate, acestea, în principal, fiind orientate spre generarea de noi cunoștințe. Astfel, în prezent, din alocațiile bugetare acordate Academiei de Științe a Moldovei doar mai puțin de 2% sunt utilizate pentru proiectele de inovare și transfer tehnologic care au menirea să dezvolte economia națională. Acordarea facilității menționate va motiva agenții economici să participe mai activ la realizarea proiectelor de inovare și</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Actualmente, conform art.103 alin.(1) pct.27) din Codul fiscal, sunt scutite de TVA serviciile organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. Scutirea se acordată începând cu perioada fiscală în care organizația din sfera științei și inovării a fost acreditată de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare. În cazul retragerii certificatului de acreditare, organizația va fi privată de dreptul la scutire începând cu perioada fiscală în care i se retrage certificatul de acreditare.</p> <p>Astfel, potrivit art.15 din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259-XV din 15.07.2004, organizație din sfera științei și inovării</p>

		transfer tehnologic.	<p>reprezintă persoană juridică cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare care, în calitate de activități de bază, efectuează cercetări științifice și/sau științifico-tehnologice, științifico-organizatorice, consulting științific, practică instruirea cadrelor științifice prin intermediul studiilor universitare, postuniversitare și de perfecționare. Reieșind din cele expuse supra, orice agent economic poate beneficia de scutire de TVA pentru serviciile prestate de organizațiile respective acreditate. La aceasta, în cazul efectuării lucrărilor de către agenții economici în interes propriu, acestea nu reprezintă livrări impozabile cu TVA și respectiv nu este rațional de a aplica scutire de TVA pentru lucrările respective. Suplimentar, acordarea scutirii de TVA pentru lucrările de cercetare științifică și proiectare,</p>
--	--	----------------------	--

			<p>elaborările experimentale efectuate de agenți economici care nu sunt acreditați în domeniu poate favoriza acordarea serviciilor necalitative, fictive, fără a fi supuse unui control din partea organelor abilitate. De asemenea, Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată nu prevede scutirea de TVA a lucrărilor de cercetare științifică și de proiectare, elaborările experimentale, efectuate în scopul creării noilor tipuri de produse sau de perfecționare a producției și tehnologiilor. Totodată, obiectivele politicii fiscale pe termen mediu sunt orientate spre un sistem de impozitare echitabil, bazat pe principii generale de impozitare și trecerea la subvenționarea directă din partea statului, iar realizarea propunerii privind</p>
--	--	--	--

			<p>aplicarea scutirii de TVA pentru lucrările de cercetare științifică și de proiectare, elaborările experimentale acordate de orice agent economic vine în contradicție cu aceasta.</p> <p>În acest context, urmează a se aplica prevederile actuale ale Codului fiscal în partea ce ține de scutirea de TVA a serviciilor organizațiilor din sfera științei și inovării acreditate de Consiliul Național pentru Acreditare și Atestare.</p>
<p>29) <u>activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.</u></p> <p><u>La active materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie activele a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.</u></p> <p><u>Activele materiale pe termen lung, care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă, nu pot fi comercializate, transmise în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale. În cazul în care aceste active materiale pe termen lung se</u></p>	<p>punctul 29) va avea următorul cuprins:</p> <p>„29) activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern.</p> <p>La active materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie activele a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate.</p> <p>Activele materiale pe termen lung, care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă, nu pot fi înstrăinate sau transmise în folosință atît integral, cît și părți componente ale acestora pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale. În cazul în care aceste active materiale</p>	<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u></p> <p><u>Дополнить содержанием:</u></p> <p>Расширить состав долгосрочных активов, на который может распространяться налоговая льгота по освобождению от уплаты НДС при условии включения долгосрочного актива в уставной капитал. В качестве дополнения можно рассмотреть, административное здание, предназначенное для включения в уставной капитал юридического лица, оказывающего услуги, например, финансовые или услуги по страхованию. Или в случае внесения в уставной капитал здания, которое имеет большие площади и не используется в полном объеме непосредственно в производстве товаров, оказания услуг и/или выполнения работ, Также, целесообразно предусмотреть возможность</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Referitor la aplicarea scutirii de TVA pentru clădirile administrative, comunicăm despre faptul că, scutirea de TVA se aplică pentru activele materiale pe termen lung destinate introducerii în capitalul statutar (social) <u>utilizate nemijlocit în procesul de producție pentru fabricarea produselor, prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor.</u></p> <p>În acest context, clădirile</p>

<p><u>comercializează, se transmit în arendă, locațiune, uzufruct, leasing operațional sau financiar pînă la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează și se achită de către beneficiar (cumpărător) pornind de la valoarea indicată în factura eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă – în cazul livrării de active materiale pe termen lung sau de la valoarea în vamă – în cazul importului acestora la momentul depunerii declarației vamale.</u></p>	<p>pe termen lung se înstrăinează sau se transmit în folosință atît integral, cît și părți componente ale acestora pînă la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează și se achită de către beneficiar (cumpărător) pornind de la valoarea indicată în factura eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă – în cazul livrării de active materiale pe termen lung sau de la valoarea în vamă – în cazul importului acestora la momentul depunerii declarației vamale.”;</p>	<p>имущественного найма части площади здания при условии, что основное средство, полученное в виде вклада в уставной капитал, не будет отчуждено в течение трех лет. В течение этого срока имущественный наем будет подпадать под положения Стать 103 НК РМ.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> <i>art.103 alin.(1) punctul 29)</i> Nu se susține amendamentele ce prevede că „Activele materiale pe termen lung, care au</p>	<p>administrative, care se atribuie la active materiale pe termen lung, nu cad sub incidența prevederilor respective, dat fiind faptul că, acestea nu participă nemijlocit în procesul de producție a mărfurilor, prestării serviciilor și/sau executării lucrărilor. Totodată, principiul general de aplicare a scutirii de TVA și taxă vamală pentru activele materiale pe termen lung este utilizarea acestuia ca un tot întreg în procesul de producție pentru fabricarea produselor, prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor. În acest sens, aplicarea scutirii de TVA pentru clădirile care au destinație dublă (de producție și administrativă) duce la distorsionarea principiului general de aplicare a facilității fiscale respective, atît timp cît clădirea, ca un tot întreg, nu este utilizată în procesul de producție.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
---	---	--	---

		<p>beneficiat de facilitatea fiscală respectivă, nu pot fi înstrăinate sau transmise în folosință atât integral, cît și părți componente ale acestora pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale”, deoarece norma propusă interzice în cazul necesității efectuarea reparației capitală a activelor materiale pe termen lung precum și aduce la nerespectarea principiului de echitatea fiscală în cazul importului și livrării pe teritoriul țării a activelor materiale pe termen lung supuse includerii în capitalul social al agentului economic.</p> <p><u>Întreprinderea Mixtă „Topaz”</u> Introducerea modificărilor în art.103 CF RM „scutirea de TVA”: <i>a scuti de plata TVA</i> lucrările de proiectare și experimentare, lucrări științifice de cercetare și alte lucrări ce se referă la crearea a noilor tipuri de producție sau îmbunătățirea producerii și tehnologiilor deja existente <i>Temei pentru primirea înlesnirilor: încheierea contractelor privind executarea lucrărilor și de producere.</i></p>	<p>Suplimentar, menționăm că, reparația capitală a activelor materiale pe termen lung se efectuează pentru menținerea acestora în stare de lucru normală sau în scopul măririi duratei de funcționare utilă în comparație cu durată stabilită la constatarea (înregistrarea) inițială. Astfel, efectuarea reparației capitale nu presupune înstrăinarea din proprietatea agentului economic a activului material pe termen lung.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse la art.103 alin.(1) pct.27) din Codul fiscal din Sinteza rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
--	--	---	--

		<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 103 alin. (1) subalin. 29) din Codul fiscal, referitor la propunerea privind interzicerea înstrăinării sau transmiterii în folosință sub orice formă a activelor materiale pe termen lung, care au beneficiat de scutirea de TVA în conformitate cu articolul menționat, atât integral, cât și părțile componente ale acestora pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale, considerăm că pentru atingerea scopului urmărit prin această normă, urmează a se completa și cu interdicția încheierii unor acte juridice de transmitere a dreptului de posesie.</p>	<p><u>Se acceptă,</u> în următoarea redacție: punctul 29) va avea următorul cuprins: „29) activele materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor, destinate includerii în capitalul statutar (social) în modul și în termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilităților fiscale respective se stabilește de Guvern. La active materiale pe termen lung utilizate nemijlocit la fabricarea produselor, la prestarea serviciilor și/sau executarea lucrărilor se atribuie activele a căror uzură se raportează la costul produselor fabricate, serviciilor prestate și/sau lucrărilor executate. Activele materiale pe termen lung, care au beneficiat de facilitatea fiscală respectivă, nu pot fi înstrăinate, transmise în folosință sau posesie atât integral, cât și părți componente ale</p>
--	--	--	---

			<p>acestora pe parcursul a 3 ani de la data validării declarației vamale respective sau eliberării facturii, cu excepția cazului în care aceste active materiale pe termen lung sînt exportate, dacă anterior au fost importate și nu au suferit modificări în afara uzurii normale. În cazul în care aceste active materiale pe termen lung se înstrăinează se transmit în folosință sau posesie atît integral, cît și părți componente ale acestora pînă la expirarea a 3 ani, T.V.A. se calculează și se achită de către beneficiar (cumpărător) pornind de la valoarea indicată în factura eliberată în momentul beneficierii de facilitatea fiscală respectivă – în cazul livrării de active materiale pe termen lung sau de la valoarea în vamă – în cazul importului acestora la momentul depunerii declarației vamale.”</p>
<p><u>(9⁴) T.V.A nu se aplică materiei prime secundare, inclusiv deșeurilor și reziduurilor de hîrtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă), de</u></p>	<p>alineatul (9⁴) va avea următorul cuprins: „(9⁴) Se scutesc de T.V.A deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care</p>	<p>Ministerul Mediului La pct.59, Art.103 alin.(9⁴) nu se acceptă scutirea de T.V.A. întru-cît aceasta se achită</p>	<p>Se acceptă parțial, în următoarea redacție: „(9⁴) Se scutesc de</p>

<p><u>metale feroase și neferoase, reziduurilor industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora, procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați ca rezultat al activității lor de întreprinzător în Republica Moldova.</u></p>	<p>conțin metale sau aliaje ale acestora procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili licențiați ca rezultat al activității lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și deșeurile și reziduurile de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă) procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecții impozabili ca rezultat al activității lor de întreprinzător în Republica Moldova.”.</p>	<p>în dependență de cantitatea importată și nicidecum ca rezultat al activității lor de întreprinzător în Republica Moldova.</p>	<p>T.V.A. deșeurile și reziduurile de metale feroase și neferoase, reziduurile industriale care conțin metale sau aliaje ale acestora procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecți impozabili licențiați și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova, precum și deșeurile și reziduurile de hârtie și de carton, de cauciuc, de plastic și de sticlă (cioburi de sticlă) procurate pe teritoriul Republicii Moldova de către subiecți impozabili și utilizate nemijlocit în activitatea lor de întreprinzător în Republica Moldova.”.</p>
<p>Articolul 104. Livrările impozitate la cota zero La cota zero a T.V.A. se impozitează următoarele livrări: <u>b¹) biomasa lemnoasă, erbacee și din fructe destinată producerii energiei termice și apei calde;</u></p>	<p>60. Articolul 104: litera b¹) se abrogă;</p>	<p><u>Agentia pentru Eficiența Energetică</u> Un sistem de impozitare atractiv aplicat în sectorul producerii biocombustibililor solizi reprezintă o premiză importantă de a influența atât cererea din acest produs cât și oferta, aceasta din urmă fiind acoperită în majoritatea cazurilor de instituțiile publice care sunt finanțate din mijloacele financiare alocate de la bugetul de stat. De menționat că, dezvoltarea surselor de energie obținute pe bază de biocombustibili solizi, cu efect asupra substituirii parțiale a gazelor naturale și lichefiate importate, asigură consolidarea securității energetice, dezvoltarea mediului de afaceri local, reducerea emisiilor de gaze, etc., fapt pentru care se impune stimularea sectorului dat,</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse la art.96 lit.b) din Codul fiscal din Sinteza rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și</p>

		<p>inclusiv și prin instrumente fiscale aflate la dispoziția autorităților publice.</p> <p>Mai mult ca atât, importanța asigurării dezvoltării sectorului dat este recunoscută și pe plan internațional, astfel încât spre exemplu Comisia Europeană prevede că biocombustibilii vor juca un rol esențial în atingerea către anul 2020 a obiectivelor Uniunii Europene în domeniul energetic. Acest rol este demonstrat și prin faptul că două treimi din consumul de energie din surse regenerabile în UE revine biocombustibililor.</p> <p>Prețul scăzut al petrolului și gazelor naturale diminuează competitivitatea centralelor pe biomasă. Pentru a reprezenta o alternativă, proiectele de producere a căldurii pe bază de biomasă ar trebui să fie fiabile, eficiente din punctul de vedere al costului și al energiei.</p> <p>Dezvoltarea piețelor biocombustibililor solizi în statele membre ale UE, avansate în utilizarea biomasei, demonstrează că implementarea de biotehnologii pentru producerea de căldură este o istorie de succes în alte țări.</p> <p>În acest sens, ignorarea stimulentei și facilităților fiscale poate duce la o subestimare a dimensiunii reale de implicare guvernamentală în sectorul energetic, prin promovarea diversificării acestuia, cu accent pe resursele energetice regenerabile.</p> <p>În acest sens, conchidem că sistemul actual de impozitare nu conține facilități fiscale care să fie orientate direct către stimularea dezvoltării economice a producătorilor de combustibil din biomasă, cum ar fi spre exemplu scutirea de TVA a lucrărilor de construcție și montaj al parcurilor eoliene și al parcurilor fotovoltaice sau scutirea de TVA a utilajului și tehnicii pentru întreprinderile din domeniul de colectare, prelucrare, reciclare a deșeurilor menajere, utilizate nemijlocit în domeniul de activitate al acestora prevăzute în punctele 30) și 31)</p>	<p>completarea unor acte legislative.</p>
--	--	---	---

		<p>alineatul (1) al articolului 103 din Codul fiscal al Republicii Moldova etc.</p> <p>În contextul celor menționate mai sus, considerăm necesar menținerea cotei zero a TVA aferent livrărilor de biocombustibili solizi, precum și materia primă necesară pentru producerea acestora, fapt ce va asigura o competitivitate în raport cu sursele tradiționale de energie.</p> <p>Astfel, în scopul de a aduce în concordanță prevederile Codului fiscal cu prevederile legislației în domeniul energiei din surse regenerabile, precum și stimulării sectorului de producere a biocombustibililor solizi, propunem următoarea redacție a lit.b¹) art. 104:</p> <p>„b¹) biocombustibilul solid destinat producerii energiei termice, inclusiv și materia primă utilizată în scopul producerii acestuia, precum produsele din activitatea agricolă și silvică, reziduurile vegetale agricole și forestiere, reziduurile vegetale provenite din industria alimentară, reziduurile de lemn, reziduurile vegetale fibroase rezultate din producția de celuloză pură și din producția de hârtie obținută din celuloză, reziduurile de plută.”</p> <p>Beneficiile implementării propunerilor formulate în proiectul de lege, și anume menținerii cotei zero pentru livrările de biocombustibili solizi se vor transpune în valorificarea potențialului surselor de energie regenerabile, care la rândul său va crea premise reale de realizare a unor obiective strategice privind creșterea siguranței în alimentarea cu energie prin diversificarea surselor și diminuarea ponderii importului de resurse energetice, respectiv, de dezvoltare durabilă a sectorului energetic și protejarea mediului înconjurător.</p> <p>Astfel, menținerea cotei zero a TVA aferent biocombustibililor solizi va determina creșterea volumului de producere urmare majorării cererii la produsul dat, precum și</p>	
--	--	--	--

		<p>reducerea livrărilor necontabilizate.</p> <p>Aceasta presupune că, pe termen mediu și lung, odată cu creșterea numărului de contribuabili ai TVA, precum și a volumului producției de aproximativ 3 ori până în anul 2020, impactul asupra încasărilor fiscale va fi unul pozitiv.</p> <p>Acest impact va fi unul și mai mare ținând cont de încasările suplimentare la capitolul impozitul pe venit din activitatea de întreprinzător și din salariu, contribuții obligatorii de asigurări sociale și medicale, taxe locale, etc.</p> <p>Mai mult ca atât, o parte importantă din livrările producătorilor de biocombustibili solizi sunt destinate instituțiilor publice, care la rândul său sunt finanțate din surse bugetare. Astfel, odată cu reducerea prețului urmare menținerii cotei zero a TVA, se vor reduce și cheltuielile bugetare în legătură cu achiziționarea biocombustibililor solizi pentru instituțiile publice, care utilizează acest tip de energie, numărul cărora va crește simțitor în următorii ani.</p>	
<p>c) în baza principiului reciprocității, <u>importul</u> și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședința permanentă în Republica Moldova. Modul de aplicare a cotei zero a T.V.A. se stabilește de Guvern;</p>	<p>la litera c), cuvântul „importul” se înlocuiește cu cuvântul „introducerea”.</p>	<p><u>Ministerul Mediului</u></p> <p>Nu se acceptă modificarea cuvântului „import” cu cuvântul „introducere” întrucât se abate de la noțiunea generală pentru import - A aduce în țara proprie mărfuri străine prin cumpărare sau prin schimb, iar introducerea - A intra (<u>cu forța sau pe furiș</u>).</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Potrivit art.206-208 din Codul Vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, se admite misiunile diplomatice și oficiilor consulare în Republica Moldova, precum și membrilor de familie care locuiesc împreună cu ei și care nu sînt cetățeni ai Republicii Moldova introducerea pe teritoriul țării a mărfurilor destinate uzului lor oficial, cu respectarea regulilor de trecere a</p>

			<p>mărfurilor peste frontiera vamală, fiind exonerate de drepturile de import și de export, cu excepția mijloacelor de transport care se introduc în regim vamal de admitere temporară.</p> <p>Totodată, importul este un regim vamal în care mărfurile introduse pe teritoriul vamal primesc statutul de mărfuri puse în liberă circulație, cu achitarea drepturilor de import și aplicarea măsurilor de politică economică.</p>
<p>c¹) importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate:</p> <ul style="list-style-type: none"> – proiectelor de asistență tehnică, realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte; – proiectelor de asistență investițională, finanțate din contul împrumuturilor și granturilor acordate Guvernului sau acordate cu garanție de stat, din contul împrumuturilor acordate de organisme financiare internaționale (inclusiv din cota-parte a Guvernului), precum și din contul granturilor acordate instituțiilor finanțate de la buget. 		<p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u></p> <p>Se propune precizarea sintagmei ”importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor”, prin completarea ei cu următoarele cuvinte: ”(în valoarea integrală a acestora, indiferent de cota parte a contribuției financiare a proiectelor)”</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Proiectele de asistență tehnică și proiectele de asistență investiționale sunt realizate pe teritoriul Republicii Moldova de către organizațiile internaționale și țările donatoare în limita tratatelor la care aceasta este parte.</p> <p>Prin urmare, orice proiect de asistență tehnică și investițional este efectuat în baza unui tratat internațional (acord, convenție) care poate fi bilateral sau multilateral, deschis sau închis,</p>

			<p>etc.</p> <p>În acest context, potrivit art.4 alin.(1) din Codul fiscal, dacă un tratat internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la care Republica Moldova este parte, stipulează alte reguli și prevederi decât cele prevăzute de legislația fiscală, se aplică regulile și prevederile tratatului internațional.</p> <p>Avînd în vedere cele expuse, considerăm că în cazul în care în baza acordurilor corespunzătoare este stabilită expres condiția contribuției beneficiarului cu sursele sale proprii sau credite, etc., în scopul realizării proiectului de asistență tehnică sau investițional, facilitățile fiscale și vamale urmează a fi aplicate la importul și/sau procurarea de pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor respective.</p> <p>Suplimentar, menționăm că, prevederile aferente</p>
--	--	--	---

			<p>aplicării facilităților fiscale pentru importul și/sau livrarea pe teritoriul țării a mărfurilor, serviciilor destinate proiectelor de asistență tehnică și cele investiționale urmează a fi revizuite într-un al exercițiu, inclusiv efectuate ajustări ale unor norme din Hotărârea Guvernului nr.246 din 08.04.2010 în scopul corespunderii acestora cu prevederile art.104 lit.c¹) și art.125 alin.(2) lit.b) și alin.(3) din Codul fiscal și art.28 lit.n), lit.n³) și pct.1 și pct.1⁵ din Notă la Legea cu privire la tariful vamal.</p>
<p>Articolul 108. Termenele obligației fiscale</p> <p>(1) Data obligației fiscale privind T.V.A. este data livrării. Data livrării se consideră data predării mărfurilor, prestării serviciilor, cu excepția cazurilor stipulate la alin.(5), (6) și (7).</p> <p>(2) Pentru mărfuri, data livrării se consideră data predării (transmiterii) mărfurilor cumpărătorului (beneficiarului) sau dacă mărfurile sînt transportate, data livrării se consideră data la care începe transportarea, cu excepția mărfurilor de export pentru care data livrării se consideră data scoaterii lor de pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>(3) În cazul livrării de bunuri imobiliare, data livrării se consideră data trecerii bunurilor imobiliare în proprietatea cumpărătorului la data înscrierii lor în registrul bunurilor imobiliare.</p> <p>(4) Pentru servicii, data livrării se consideră data</p>		<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u></p> <p>Статья 108. Сроки налогового обязательства</p> <p>(4) Для услуг датой поставки считается дата оказания услуги, дата выписки налоговой накладной или дата осуществления полной или частичной оплаты субъекту налогообложения, в зависимости от того, что имело место ранее.</p> <p><u>Дополнить содержанием:</u></p> <p>Если при получении авансового платежа возникает налоговое обязательство по НДС, то при осуществлении авансового платежа, предприятие имеет право взять НДС в зачет.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Conform Codului fiscal:</p> <ul style="list-style-type: none"> • subiectul impozabil are dreptul la trecerea în cont a TVA achitate sau care urmează a fi achitată pe valorile materiale, serviciile procurate dacă dispune de <u>factura fiscală</u> la valorile materiale, serviciile procurate pe care a fost achitată ori urmează a fi achitată TVA (art.102 alin.(6))

<p>prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parțial sau în întregime, în dependență de ce are loc mai înainte.</p> <p>(5) Dacă factura fiscală. este eliberată sau plata este primită pînă la momentul efectuării livrării, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii plății, în dependență de ce are loc mai înainte.</p> <p>(6) Dacă mărfurile, serviciile sînt livrate regulat pe parcursul unei anumite perioade de timp stipulate în contract, data livrării se consideră data eliberării facturii fiscale sau data primirii fiecărei plăți regulate, în dependență de ce are loc mai înainte.</p> <p>(7) În cazul livrării de mărfuri și servicii în cadrul unui contract de leasing (financiar sau operațional), data livrării se consideră data specificată în contract pentru plata ratei de leasing. În cazul încasării ratei de leasing în avans, data livrării se consideră data încasării avansului.</p>		<p>(7) В случае импорта и поставки товаров и услуг по договору операционного лизинга датой уплаты НДС считается дата лизинговых платежей, установленная в договоре. В случае внесения лизинговых платежей авансом датой поставки считается дата осуществления авансового платежа.</p> <p>Изменить формулировку: При рассмотрении изменения формулировки вместо «<u>осуществления</u> авансового платежа» заменить на «<u>получение</u> авансового платежа». Также необходимо учесть внести изменения формулировки п.4 Статьи 108 НК:</p> <p>4) Для услуг датой поставки считается дата оказания услуги, дата выписки налоговой накладной или дата ~~осуществления~~ получения полной или частичной оплаты субъекту налогообложения, в зависимости от того, что имело место ранее.</p>	<p>lit.a));</p> <ul style="list-style-type: none"> • la primirea plății înainte de efectuarea livrării, nu se eliberează factură fiscală cu excepția cazurilor prevăzute la articolul respectiv. (art.117¹ alin.(9)). <p>În contextul celor expuse supra, propunerea privind acordarea dreptului la trecerea în cont a sumei TVA aferente avansului nu poate fi acceptată din considerentul că, agentul economic nu dispune de document confirmativ – factura fiscală.</p> <p>Totodată, considerăm inoportun efectuarea modificărilor la art.108 alin.(7) din Codul fiscal, în contextul în care potrivit art.13 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova din 29.07.1994 și art.19 din Legea nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative, în cazul discrepanțelor între prevederile actului legislativ adoptat în limba de stat și cele traduse în limba rusă, se vor aplica prevederile expuse în limba de</p>
--	--	---	--

<p>Articolul 118. Evidența mărfurilor, serviciilor</p> <p>(1) Fiecare subiect impozabil este obligat să țină evidența întregului volum de mărfuri, servicii livrate și a valorilor materiale, serviciilor procurate. În comerțul cu amănuntul, în sfera prestării serviciilor, subiecții impozabili sînt obligați să țină zilnic evidența tuturor mărfurilor livrate, serviciilor prestate achitate în numerar. <u>Registrele de evidență a procurării și livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmite în termen de o lună de la încheierea perioadei fiscale privind T.V.A.</u></p> <p><u>(2) Registrul de evidență a procurării de mărfuri, servicii trebuie să includă:</u></p> <p>a) <u>seria și numărul facturii fiscale și/sau seria și numărul declarației de import și/sau numărul documentului confirmativ pentru importul de servicii;</u></p> <p>b) <u>data primirii facturii fiscale și/sau data din declarație în regim liber de vamă și/sau data plății T.V.A. la servicii și numărul documentului de plată;</u></p> <p>c) <u>denumirea (numele) furnizorului;</u></p> <p>d) <u>descrierea succintă a livrării;</u></p> <p>e) <u>valoarea totală a livrării fără T.V.A.;</u></p> <p>f) <u>suma totală a T.V.A..</u></p> <p><u>(3) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate/ livrate se înregistrează în registrele respective în ordinea primirii/ eliberării lor. Facturile fiscale deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.</u></p> <p>(4) Înscrierea în registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie să includă:</p> <p>a) seria și numărul facturii fiscale;</p> <p>b) data eliberării ei;</p> <p>c) denumirea (numele) cumpărătorului (beneficiarului);</p> <p>d) descrierea succintă a livrării;</p> <p>e) valoarea totală a livrării prezentată pentru a fi achitată fără T.V.A.;</p> <p>f) suma totală a T.V.A.;</p> <p>g) suma rabatului, dacă acesta se oferă.</p> <p>(5) Pentru fiecare perioadă fiscală privind T.V.A. se ține o evidență generalizată, care include:</p> <p>a) suma T.V.A. pe valorile materiale, serviciile procurate;</p>	<p>62. Articolul 118:</p> <p>la alineatul (1), ultima propoziție va avea următorul cuprins:</p> <p>„Registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmit în termen de pînă la data de 5 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă.”;</p> <p>alineatul (2) se abrogă;</p> <p>alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile livrate se înregistrează în registrul respectiv în ordinea eliberării lor, iar facturile fiscale pe valorile materiale, serviciile procurate se înregistrează în Registrul general electronic al facturilor fiscale conform art.118¹. Facturile fiscale deteriorate sau anulate se păstrează la subiectul impozabil.”.</p>	<p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova ”Ecofin-Consult”</u></p> <p>Punctul 62 referitor la articolul 118 alineatul (1) ultima propoziție -</p> <p>„Registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii trebuie întocmit în termen de pînă la data de 5 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă.” Propunem de a păstra redacția actuală a acestui alineat (întocmirea registrelor de evidență a procurărilor și livrărilor în termen de o lună de la încheierea perioadei fiscale privind TVA). Termenul propus este unul prea mic, în condițiile în care facturile ajung la cumpărător în marea majoritate a cazurilor mai tîrziu de data de 5.</p> <p><u>AO „Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști” (AO „ACAP”)</u></p> <p>În articolul 118 se propune modificarea termenului de înregistrare în Registrul de evidență a livrării de mărfuri, servicii de la o lună, cum este la moment, la 5 zile calendaristice. Nu este clară poziția IFS și care sunt cauzele acestei modificări.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p> <p>Se susține parțial</p> <p>Se propune de modificat cifra ”5” cu cifra ”15”</p> <p>Se atestă situații (ex. la înstrăinarea bunurilor imobile) în care respectarea termenului propus este imposibilă din motive obiective (procedurile interne ale organului cadastral).</p>	<p>stat.</p> <p><u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p> <p><u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Din proiectul de lege se exclud propunerile de modificare a art.102 alin.(10), art.118, art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>
--	---	---	---

<p>b) suma T.V.A. pe mărfurile, serviciile livrate; c) ajustările care influențează suma T.V.A.; d) suma netă a T.V.A. care trebuie achitată la buget sau suma excesivă netă a T.V.A. care urmează a fi trecută în cont; e) suma T.V.A. vărsată la buget; f) suma excesivă a T.V.A. raportată la perioada fiscală următoare; g) suma T.V.A. supusă rambursării de la buget.</p>			
<p>Articolul 118¹. Registrul general electronic al facturilor fiscale (1) Factura fiscală <u>eliberată</u> se supune înregistrării obligatorii de către <u>furnizorul</u> subiect al impunerii cu T.V.A. în Registrul general electronic al facturilor fiscale, în forma și în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, <u>în cazul în care totalul valorii impozabile a livrării impozabile cu T.V.A. depășește suma de 100000 lei.</u> (1¹) Factura fiscală <u>eliberată</u> urmează să fie înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale în termen de <u>10 zile lucrătoare</u> de la data <u>eliberării</u>. (2) <u>Cumpărătorul are dreptul să verifice corespunderea datelor din factura fiscală eliberată de furnizor cu datele din Registrul general electronic al facturilor fiscale.</u> (3) Prevederile prezentului articol nu se aplică față de facturile fiscale electronice.</p>	<p>63. Articolul 118¹: la alineatul (1) cuvântul „eliberată” se înlocuiește cu cuvântul „primită”, iar cuvântul „furnizorul” se înlocuiește cu cuvântul „cumpărătorul (beneficiarul)”, iar textul „, în cazul în care totalul valorii impozabile a livrării impozabile cu T.V.A. depășește suma de 100000 lei” se exclude; alineatul (1¹) va avea următorul cuprins: „(1¹) Factura fiscală primită urmează să fie înregistrată în Registrul general electronic al facturilor fiscale pînă la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care a avut loc livrarea documentată prin factura fiscală respectivă.”; alineatul (2) se abrogă; alineatul (3) devine alineatul (2).</p>	<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Se susține parțial Se propune de modificat cifra ”10” cu cifra ”15” <u>Ministerul Economiei</u> Lipsește argumentarea excluderii din alin.(1) a plafonului în sumă de 100000 lei ca condiție de înregistrare obligatorie a facturilor fiscale precum și a abrogării alin.(2). <u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova ”Ecofin-Consult”</u> Pct. 63. Articolul 118¹ Obligația de înregistrare a facturilor fiscale în registrul electronic, devine o obligație a cumpărătorului. În acest context, cumpărătorul va fi obligat să înregistreze factura pînă la data de 10 inclusiv a lunii următoare celei în care livrarea a avut loc. Astfel, cumpărătorul va fi obligat să exercite careva acțiuni într-un termen prestabilit, acțiuni care nu depind în totalitate de el. Așa spre ex., factura poate ajunge efectiv la cumpărător mai tîrziu de data de 10 a lunii în</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Se exclud propunerile de modificare a art.102 alin.(10), art.118, art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege. <u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege. <u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>

		<p>care a avut loc livrarea. Așadar, cumpărătorul nu va putea întruni condiția necesară pentru înregistrarea facturii și ulterior trecerea în cont a TVA. Propunem de a prevedea obligația de înregistrare a facturii în termen de 10 zile de la recepționarea acesteia sau excluderea obligației cumpărătorului de înregistrare a facturii.</p> <p><u>AO „Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști” (AO „ACAP”)</u></p> <p>La articolul 118¹ se propune a trece obligația de înregistrare a facturilor fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale primite pe seama cumpărătorului. Va fi obligatorie introducerea tuturor facturilor fiscale recepționate, indiferent de sumă, până la data de 10 a lunii următoare. În cazul neintroducerii cumpărătorul nu va avea dreptul de trecere în cont a sumei TVA. Suplimentar la aceasta el va fi amendat conform prevederilor articolului 260 cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neînregistrată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neînregistrate în termenele stabilite. Prin aceasta se aplică două pedepse pentru aceeași încălcare (netrecerea în cont a TVA și amenda).</p> <p>Ținând cont de practicile existente când cumpărătorii primesc facturi chiar și până pe data de 25 este practic imposibil de a le înregistra până pe data de 10. Nu este corect de a pune pe umerii contribuabililor efectuarea unor proceduri pe care ei nu le pot controla. În același timp numărul facturilor fiscale primite la unii agenți economici se ridică la 500 – 1000 bucăți. Este necesar să fie plasată o persoană dedicată care să le introducă în Registru.</p> <p>În Nota informativă se menționează, că ,, prin modificările respective se va institui un mecanism ce va permite Serviciului Fiscal</p>	<p><u>Se acceptă,</u> cu excluderea din proiectul de lege a propunerilor de modificare a art.102 alin.(10), art.118 și art.118¹ și art.260 alin.(4¹) din Codul fiscal al proiectului de lege.</p>
--	--	---	--

		de Stat depistarea din oficiu a cazurilor de trecere neîntemeiată în cont a sumei TVA de către subiecții impozabili în baza facturilor fiscale primite de la furnizori ce nu-și onorează obligațiile fiscale față de buget, și va permite minimizarea efectelor fenomenului documentării tranzacțiilor fictive”. Mecanismele existente la moment când contribuabilii prezintă lunar atât registrul vânzărilor cât și registrul procurărilor permite Serviciului Fiscal de Stat să efectueze asemenea verificări fără a introduce modificările date în Codul Fiscal.	
<p>Articolul 124. Înlesniri la plata accizelor</p> <p>(2¹) În baza principiului reciprocității, accizele nu se achită la <u>importul</u> și/sau livrarea pe teritoriul Republicii Moldova a mărfurilor, serviciilor destinate folosinței oficiale de către misiunile diplomatice și oficiile consulare acreditate în Republica Moldova, de reprezentanțele organizațiilor internaționale acreditate în Republica Moldova, destinate uzului sau consumului personal de către membrii personalului acestor misiuni diplomatice și oficii consulare sau al reprezentanțelor organizațiilor internaționale, precum și de către membrii familiilor lor care locuiesc împreună cu ei, cu excepția cetățenilor Republicii Moldova, precum și a cetățenilor străini și apatrizi cu reședința permanentă în Republica Moldova.</p>	65. Articolul 124: la alineatul (2 ¹), cuvântul ”importul” se înlocuiește cu cuvântul ”introducerea”;	<p><u>Ministerul Mediului</u></p> <p>Nu se acceptă modificarea cuvântului „import” cu cuvântul „introducere” întrucât se abate de la noțiunea generală pentru import - A aduce în țara proprie mărfuri străine prin cumpărare sau prin schimb, iar introducerea - A intra (<u>cu forța sau pe furis</u>).</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>A se vedea argumentele expuse la art.104 lit.c) din Codul fiscal a Sintezei rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
<p>Articolul 126. Înregistrarea subiecților impunerii</p> <p>(1) Persoanele juridice și persoanele fizice care preconizează să se ocupe sau care se ocupă cu prelucrarea și/sau fabricarea mărfurilor pasibile impunerii cu accize sînt obligate să primească certificatul de acciz de modelul stabilit, pînă a începe desfășurarea activității în cauză.</p> <p>(2) În cererea de solicitare a certificatului de acciz (cerere de modelul stabilit <u>de Guvern</u>), adresată organului Serviciului Fiscal de Stat, agentul economic indică:</p>	67. Articolul 126: la alineatul (2) cuvintele „de Guvern” se înlocuiesc cu cuvintele „Ministerul Finanțelor”.	<p><u>Ministerul Mediului</u></p> <p>Nu se acceptă ținînd cont de prevederile art.10 pct.1), 2) și art. 13 din Legea nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Menționăm că, stabilirea formei, conținutului și modului de completare și prezentare a cererii pentru solicitarea certificatului de acciz reprezintă aspecte de ordin tehnic care rezultă din</p>

			<p>capacitățile și resursele organului fiscal privind recepționare și prelucrarea datelor conținute în formularele dărilor de seamă, precum și altor formulare fiscale emise de organele fiscale. Conținutul informațiilor acestora reiese strict din prevederile legislației fiscale în vigoare și prin intermediul acestora nu pot fi stabilite alte prevederi sau norme suplimentare, fapt pentru care nu este necesar o aprobare de Guvern, care implică împovărarea sistemului administrației publice central.</p> <p>(corespondență, examinare, avizare, etc.)</p> <p>La aceasta, comunicăm că, Serviciul Fiscal de Stat este în continuu ajustare /adaptare și perfecționare a sistemelor informatice utilizate pentru prelucrarea și agregarea datelor aferent obligațiilor administrate, ceea ce necesită ajustarea în termen optim a</p>
--	--	--	--

			<p>formei cererii, formularelor și dărilor de seamă fiscale, ceea ce nu poate fi realizat în cazul aprobării formularelor acestora de către Guvern.</p> <p>De asemenea, menționăm că, practica internațională precum și experții străini la fel recomandă ca toate cererile de solicitare, formularele dărilor de seamă, precum și alte formulare fiscale emise de organele fiscale să fi aprobate de organul fiscal sau de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>Astfel, atribuirea competenței Ministerului Finanțelor de a aproba formularele certificatelor și dărilor de seamă în scopuri fiscale nu constituie încălcarea normelor invocate ale Legii nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.</p>
<p>Articolul 127. Evidența mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă). Declarația achitării accizelor</p> <p>(1) Subiectul impunerii este obligat să țină registrul de evidență a mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă) pentru fiecare încăpere de acciz. Forma registrului și informația ce trebuie reflectată în acesta sînt stabilite de către <u>Guvern</u>. Înscrierea în registru se face pînă la expedierea (transportarea) mărfurilor</p>	<p>69. Articolul 127:</p> <p>la alineatul (1) cuvîntul „Guvern” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerul Finanțelor”;</p>	<p><u>Ministerul Mediului</u></p> <p>Nu se acceptă ținînd cont de prevederile art.10 pct.1), 2) și art. 13 din Legea nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>A se vedea argumentele expuse la art.126 din Codul fiscal a Sintezei rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor</p>

<p>supuse accizelor din încăperea de acciz.</p> <p>(2) Registrul de evidență a mărfurilor expediate (transportate) trebuie să se afle într-un loc determinat, accesibil verificării de către persoanele cu funcții de răspundere autorizate ale Serviciului Fiscal de Stat a înscrierilor, și să fie prezentat acestor persoane la prima solicitare.</p> <p>(3) Subiecții impunerii prevăzuți la art.120 lit.a) sînt obligați să prezinte declarația privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor. Forma declarației și modul de completare a acesteia se stabilesc de către <u>Guvern</u>.</p> <p>(3¹) Subiectul care desfășoară activitate de întreprinzător și care nu este înregistrat în calitate de subiect al impunerii cu accize, dar care solicită restituirea accizelor în conformitate cu art.125 alin.(3²), este obligat să prezinte declarația privind achitarea accizelor pînă la data de 25 a lunii care succede luna în care a fost efectuată expedierea (transportarea) mărfurilor supuse accizelor.</p>	<p>la alineatul (3) cuvîntul „Guvern” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerul Finanțelor”.</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> Articolul 127 Amendamentele precitate redistribuie competența de aprobare atît a formei registrului de evidență a mărfurilor supuse accizelor ce se expediază (se transportă) pentru fiecare încăpere de acciz și a informației ce trebuie reflectată în acesta, cît și formei și modului de completare a declarației privind achitarea accizelor, competență care în prezent este exercitată de către Guvern. Astfel, operarea amendamentelor propuse, va determina exercitarea prerogativei în cauză de către Ministerul Finanțelor, care va elabora și aproba în mod autonom, reglementări cu caracter normativ, conturînd astfel caracterul unei norme în alb. În cazul utilizării normelor în cauză, elementele (factorii) coruptibilității nu sînt evidențiați direct, dar aceste norme contribuie la apariția altor elemente cu risc puternic de coruptibilitate: lărgirea atribuțiilor discreționare, stabilirea aleatorie a termenelor pentru prestarea serviciilor, cerințe exagerate pentru realizarea unor drepturi etc. Totodată, circumstanța în cauză periclitează stabilitatea raporturilor juridice reglementate or atribuirea competenței riscă să determine multiple riscuri ce țin de modificarea frecventă a formularelor vizate supra și stabilirea unor condiții excesive de</p>	<p>centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Menționăm că, stabilirea formei registrului de evidență a mărfurilor supuse accizelor și informația ce trebuie reflectată în acesta, precum și forma conținutului și modului de completare și prezentare a declarației privind achitarea accizelor reprezintă aspecte de ordin tehnic care rezultă din capacitățile și resursele organului fiscal privind recepționare și prelucrarea datelor conținute în formularele dărilor de seamă, precum și altor formulare fiscale emise de organele fiscale. Conținutul informațiilor acestora reiese strict din prevederile legislației fiscale în vigoare și</p>
---	--	---	---

		<p>completare a acestora de către agenții economici.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea oportunității amendamentelor propuse.</p>	<p>prin intermediul acestora nu pot fi stabilite alte prevederi sau norme suplimentare, fapt pentru care nu este necesar o aprobare de Guvern, care implică împovărarea sistemului administrației publice central.</p> <p>De asemenea, menționăm că, practica internațională precum și experții străini la fel recomandă ca toate cererile de solicitare, formularele dărilor de seamă, precum și alte formulare fiscale emise de organele fiscale să fi aprobate de organul fiscal sau de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>Astfel, atribuirea competenței Ministerului Finanțelor de a stabili forma registrului de evidență a mărfurilor supuse accizelor și informația ce trebuie reflectată în acesta, precum și forma declarației și modul de completare a acestuia în scopuri fiscale nu constituie încălcarea normelor invocate ale Legii nr.</p>
--	--	--	---

Anexa nr.1				70. Anexa nr.1 la titlul IV va avea următorul cuprins: „Anexa nr.1						64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.	
Mărfurile supuse accizelor				Mărfurile supuse accizelor						Asociația Patronală Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova (AP UTD)	
Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cota acciz ului	Poziția tarifară	Denumirea mărfii	Unitate a de măsură	Cota accizului			Nu se acceptă.	
							2017, lei	2018, lei	2019, lei		Majorarea cotelor accizelor la produsele petroliere are drept scop ajustarea treptată a acestora la nivelul european în contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere RM-UE, precum și întru acumularea de surse financiare suplimentare la buget și dezvoltarea infrastructurii drumurilor.
1	2	3	4	1	2	3	4	5	6		
1604310 00	Caviar	valoarea în lei	25%	160431000	Caviar	valoare	25%	25%	25%	Uniunea nu susține propunerea de modificare a Anexei nr.1 la titlul IV <i>Mărfurile supuse accizelor</i> , unde se prevede majorarea cotelor accizelor la produsele petroliere importate și/sau livrate pe teritoriul Republicii Moldova (benzina, motorina și derivații acestora, gazele lichefiate și naturale). <i>Argumentarea este</i> , că transportatorii rutieri internaționali vor evita să se alimenteze cu carburanți în Republica Moldova și această măsură nu va aduce venituri suplimentare în buget.	
1604320 00	Înlocuitori de caviar			a în lei	25%	25%	25%				
220300	Bere fabricată din malț	litru	2,38 lei	220300	Bere fabricată din malț	litru	2,50 lei	2,63 lei	2,76 lei	Centrul Național Anticorupție „71.Anexa nr.1 la titlul IV va avea următorul cuprins: [...] Poziția tarifară 711311000; 711319000; 711320000 Denumirea mărfii Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din argint, chiar acoperite, placate sau dublate cu alte metale prețioase Unitatea de măsură valoarea în lei Cota accizului 2017, lei 5%; 2018, lei 3%; 2019, lei 0%	
2205	Vermuturi și alte vinuri din struguri proaspeți, aromatizate cu plante sau cu substanțe aromatizate	litru	12,34 lei	2205	Vermuturi și alte vinuri din struguri proaspeți, aromatizate cu plante sau cu substanțe aromatizate	litru	12,96 lei	13,61 lei	14,29 lei		
220600	Alte băuturi fermentate (hidromel); amestecuri de băuturi fermentate și amestecuri de băuturi fermentate și băuturi nealcoolice, nedenumite și necuprinse în altă parte, cu excepția cidrului de mere, cidrului de pere.	litru	12,34 lei	220600	Alte băuturi fermentate (hidromel); amestecuri de băuturi fermentate și amestecuri de băuturi fermentate și băuturi nealcoolice, nedenumite și necuprinse în altă parte, cu excepția cidrului de mere, cidrului de pere.	litru	12,96 lei	13,61 lei	14,29 lei	Din conținutul Anexei se exclud: - Poziția tarifară 8519 Denumirea mărfii Aparate de înregistrare a sunetului; aparate de reproducere a sunetului; aparate de înregistrare și reproducere a sunetului Unitatea de măsură valoarea în lei Cota accizului 15%	
2206003 10	Cidru de mere și de pere, spumoase	litru	2,38 lei	220600310	Cidru de mere și de pere, spumoase	litru	2,50 lei	2,63 lei	2,76 lei		
2206005 10	Cidru de mere și de pere, nospumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de maximum 2 l	litru	2,38 lei	220600510	Cidru de mere și de pere, nospumoase,	litru	2,50 lei	2,63 lei	2,76 lei		
2206008 10	Cidru de mere și de pere, nospumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de peste 2 l	litru	2,38 lei								
2207	Alcool etilic nednaturat cu tărie alcoolică de minimum 80% vol; alcool etilic și alte distilate denaturate, cu orice tărie alcoolică	litru alcool absolut	85,83 lei								
2208	Alcool etilic nednaturat cu tărie alcoolică sub 80% vol; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase	litru alcool absolut	85,83 lei								
2402100 00	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete tăiate) și trabucuri, care conțin tutun	valoarea în lei	40%								

240220	Țigărete care conțin tutun: – cu filtru	1000 bucăți/ valoarea în lei	300 lei + 12%, dar nu mai puțin de 400 lei
	– fără filtru	1000 bucăți	60 lei
2402900 00	Alte țigări de foi, trabucuri și țigărete, conținând înlocuitori de tutun	valoarea în lei	40%
2403	Alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri “omogenizate” sau “reconstituite”; extracte și esențe de tutun	kg	122,63 lei
2707101 00	Benzoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tona	4137 lei
2707201 00	Toluoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tona	4137 lei
2707301 00	Xiloli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tona	4137 lei
270750	Alte amestecuri de hidrocarburi aromatice, care distilează în proporție de minimum 65% (inclusiv pierderile) la 250 grade C după metoda ASTM D 86	tona	4137 lei
2709001 00	Condensat de gaz natural	tona	4137 lei
2710121 10- 2710192 90	Uleiuri (distilate) ușoare și medii	tona	4137 lei
2710193 10- 2710194 80	Motorină, inclusiv combustibil (carburant) diesel și combustibil pentru cuptoare	tona	1720 lei
2710195 10	Păcură destinată a fi supusă unui tratament specific	tona	348 lei
2710196 20 - 2710196 80	Păcură cu un conținut de sulf	tona	348 lei
2710201 10- 2710201 90	Motorină cu un conținut de sulf	tona	1720 lei
2710203 10- 2710203	Păcură cu un conținut de sulf	tona	348 lei

	prezentate în recipiente cu un conținut de maximum 2 l				
220600810	Cidru de mere și de pere, nespumoase, prezentate în recipiente cu un conținut de peste 2 l	litru	2,50 lei	2,63 lei	2,76 lei
2207	Alcool etilic nedenaturat cu tărie alcoolică de minimum 80% vol; alcool etilic și alte distilate denaturate, cu orice tărie alcoolică	litru alcool absolut	90,12 lei	94,63 lei	99,36 lei
2208	Alcool etilic nedenaturat cu tărie alcoolică sub 80% vol; distilate, rachiuri, lichioruri și alte băuturi spirtoase	litru alcool absolut	90,12 lei	94,63 lei	99,36 lei
240210000	Țigări de foi (inclusiv cele cu capete făiate) și trabucuri, care conțin tutun	valoarea a în lei	40 %	40 %	40 %
240220	Țigărete care conțin tutun: – cu filtru	1000 bucăți/ valoarea a în lei	350 lei + 12%, dar nu mai puțin de 460 lei	400 lei +12%, dar nu mai puțin de 520 lei	450 lei +12%, dar nu mai puțin de 580 lei

- Poziția tarifară 852110; 852190000; 8527 Denumirea mărfii Aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice cu bandă magnetică; Alte aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice; Aparate de recepție pentru radiodifuziune, chiar combinate, în același corp, cu un aparat de înregistrare sau de reproducere a sunetului sau cu un ceas Unitatea de măsură valoarea în lei Cota accizului 5%.

Structura Anexei nr.1 la titlul IV Cod fiscal a fost revizuită cu operarea unor modificări care sunt lipsite de argumentare. În acest sens, analiza comparativă a amendamentelor propuse în raport cu prevederile în vigoare denotă 2 aspecte: i) modificarea paradigmei impozitării cu accize și a tendinței de impozitare propuse a pozițiilor tarifare 711311000; 711319000; 711320000; ii) anularea accizului pentru aparatele de înregistrare și reproducere a sunetului, aparatele video de înregistrat sau de reprodus și aparatele de recepție pentru radiodifuziune. În condițiile date, ținând cont de consistența amendamentelor propuse, se impune necesitatea justificării modificării paradigmei impozitării cu accize a pozițiilor tarifare 711311000; 711319000; 711320000 și a tendinței de impozitare propuse, în special finalităților urmărite pentru anul 2019. În lipsa unor argumente pertinente, poate fi apreciată tendința de relaxare fiscală a sectorului și crearea a unor condiții favorabile dezvoltării sectorului vizat. Totodată, se impune necesitatea completării spectrului de argumente expuse pentru anularea accizului pentru

sau producătorilor autohtoni, fapt pentru care nu apare necesitatea aplicării accizelor. Totodată, excluderea mărfurilor respective din lista mărfurilor suspuse accizelor este determinată de faptul că, costul de administrare a mărfurilor respective este mai mare, inclusiv în creșterea permanentă decât veniturile încasate din aplicarea accizului, care s-au redus în ultimii ani de la 1580,9 mii lei în 2013, 1463,9 mii lei în 2014 și până la 1303,6 mii lei în 2015. În partea ce ține de excluderea accizului pentru articolele de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora, din metale prețioase sau din metale placate sau dublate cu metale prețioase are drept scop creșterea volumului vânzărilor, scoaterea din activitatea tenebră a activității cu metale prețioase, prevenirea contrabandei și sporirea încasărilor la buget din contul TVA

90			
271112	Propan	tona	2577 lei
271113	Butan	tona	2577 lei
27111400	Etilenă, propilenă, butilenă și butadienă	tona	2577 lei
27111900	Alte lichefiate	tona	2577 lei
28043000	Azot	tona	128,74 euro
28044000	Oxigen	tona	142,26 euro
29011000	Hydrocarburi aciclice saturate	tona	4137 lei
ex.290124000	Buta-1,3-dienă	tona	4137 lei
29012900	Alte hidrocarburi aciclice nesaturate	tona	4137 lei
29021100	Ciclohexan	tona	4137 lei
29021900	Alte hidrocarburi ciclanice, ciclenice și cicloterpenice	tona	4137 lei
ex.290220000	Benzen destinat a fi utilizat drept carburant sau combustibil	tona	4137 lei
29023000	Toluen	tona	4137 lei
29024400	Amestec de izomeri ai xilenului	tona	4137 lei
29029000	Alte hidrocarburi ciclice	tona	4137 lei
29051100-29051300	Alcoolii monohidroxicici (metanol, propanol, butan-1-ol)	tona	4137 lei
290514	Alți butanoli	tona	4137 lei
290516	Octanol (alcool octilic) și izomerii lui	tona	4137 lei
ex.290519000	Pentanol (alcool amelic)	tona	4137 lei
2909	Eteri, eter-alcoolii, eter-fenoli, eter-alcool-fenoli, peroxizi de alcoolii, peroxizi de eteri, peroxizi de cetone (cu compoziție chimică definită sau nu) și derivații lor halogenați, sulfonați, nitrați sau nitrozați	tona	4137 lei

	– fără filtru	1000 bucăți	100 lei	140 lei	180 lei
240290000	Alte țigări de foi, trabucuri și țigărete, conținând înlocuitori de tutun	valoare a în lei	40%	40%	40%
2403	Alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri "omogenizate" sau "reconstituite"; extracte și esențe de tutun	kg	128,76 lei	135,20 lei	141,96 lei
270710100	Benzoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
270720100	Toluoli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
270730100	Xiloli destinați utilizării drept carburanți sau combustibili	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
270750	Alte amestecuri de hidrocarburi aromatice, care distilează în proporție de minimum 65% (inclusiv pierderile) la 250 grade C după metoda ASTM D 86	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
270900100	Condensat de gaz natural	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei

aparatele de înregistrare și reproducere a sunetului, aparatele video de înregistrat sau de reprodus și aparatele de recepție pentru radiodifuziune. Astfel, pentru a demonstra faptul că costul de administrare a mărfurilor respective este mai mare decât veniturile încasate din aplicarea accizului (1,5 mil lei), autorul urmează să prezinte suma accizelor încasate în acest sens pe parcursul ultimilor ani.

Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea amendamentelor propuse. În eventualitatea în care autorul insistă asupra acestora, se impune necesitatea justificării prealabile a formulelor propuse în modul corespunzător în nota de argumentare a proiectului cu prezentarea unor raționamente plauzibile ce vor acorda o forță probantă solidă inițiativei/vor spori forța probantă a argumentelor prezentate și vor exclude riscul promovării intereselor unui grup în detrimentul interesului public.

și impozitului pe venit. În ultimii ani se atestă o creștere a prețului la aur fin, de la 504 lei pentru 1 ianuarie 2014, 675 lei la 1 ianuarie 2016 și până la 856 lei la 19 august 2016, ceea ce duce la majorarea prețului la articolele de bijuterii din metale prețioase. Astfel, încasările la buget ar putea fi mai mari din contul impozitelor nominalizate.

De menționat faptul, că în perioada anilor 2014-2015 încasările accizelor la bijuterii s-au micșorat de la 10425,2 mii lei în anul 2014 la 10022,5 mii lei în 2015, necătfind la faptul majorării cotei accizului de la 33,40 lei în anul 2014 la 39,27 lei în 2016. Totodată, s-a micșorat și cantitatea articolelor din metale prețioase prezentate pentru probare și marcare de la 851,63 kg în anul 2014 până la 328 kg în 6 luni ale anului 2016.

La aceasta, menținerea accizului la articolele din metale prețioase este o povară

330300	Parfumuri și ape de toaletă	valoarea în lei	30%
381400900	Alți solvenți și diluanți organici compuși nedenumiți și necuprinși în altă parte; preparate pentru îndepărtarea vopselelor sau lacurilor	tona	4137 lei
381700500	– Achilbenzeni lineari	tona	4137 lei
381700800	Altele	tona	4137 lei
ex.430310	Îmbrăcăminte din blană (de nurcă, vulpe polară, vulpe, samur)	valoarea în lei	25%
711311000	Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din argint, chiar acoperite, placate sau dublate cu alte metale prețioase	gram	2,59 lei
711319000	Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din alte metale prețioase, chiar acoperite, placate sau dublate cu metale prețioase	gram	39,27 lei
711320000	Articole de bijuterie sau de giuvaiergerie și părți ale acestora din metale comune placate sau dublate cu metale prețioase	gram	39,27 lei
8519	Aparate de înregistrare a sunetului; aparate de reproducere a sunetului; aparate de înregistrare și reproducere a sunetului	valoarea în lei	15%
852110	Aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice cu bandă magnetică	valoarea în lei	5%
852190000	Alte aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice	valoarea în lei	5%
8527	Aparate de recepție pentru radiodifuziune, chiar combinate, în același corp, cu un aparat de înregistrare sau de reproducere a sunetului sau cu un ceas	valoarea în lei	5%

Note:

1. În cazul în care mărfurile supuse accizelor se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, impozitarea (aplicarea timbrelor de acciz) se efectuează pe baza cotelor aprobate, recalculîndu-se volumele în unitatea de măsură dată. În mod

271012110-271019290	Uleiuri (distilate) ușoare și medii	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
271019310-271019480	Motorină, inclusiv combustibil (carburant) diesel și combustibil pentru cuptoare	tona	1872 lei	2038 lei	2226 lei
271019510	Păcură destinată a fi supusă unui tratament specific	tona	348 lei	348 lei	348 lei
271019620-271019680	Păcură cu un conținut de sulf	tona	348 lei	348 lei	348 lei
271020110-271020190	Motorină	tona	1872 lei	2038 lei	2226 lei
271020310-271020390	Păcură	tona	348 lei	348 lei	348 lei
271112	Propan	tona	2805 lei	3054 lei	3336 lei
271113	Butan	tona	2805 lei	3054 lei	3336 lei
271114000	Etilenă, propilenă, butilenă și butadienă	tona	2805 lei	3054 lei	3336 lei
271119000	Altele	tona	2805 lei	3054 lei	3336 lei
280430000	Azot	tona	3006 lei	3156 lei	3314 lei
280440000	Oxigen	tona	3322 lei	3488 lei	3662 lei
290110000	Hidrocarburi aciclice saturate	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
ex.290124000	Buta-1,3-dienă	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290129000	Alte hidrocarburi aciclice nesaturate	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290211000	Ciclohexan	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei

considerabilă pentru producătorii autohtoni de articole giuvaier, care procură materia primă (deja supusă accizei) de la casele de amanet și pentru persoanele fizice, care vor să confecționeze articole din metale prețioase noi din bijuteriile pe care le dețin și pentru care anterior a fost achitat accizul.

Analizînd experiența țărilor Europene și CSI, se observă tendința de anulare a accizului. Astfel, de la 1 ianuarie 2016 în România a fost eliminat accizul la bijuteriile din metale prețioase. Prin urmare, unica țară care aplică accizul la articolele din metale prețioase este Republica Moldova.

similar se efectuează recalcularea accizelor la spirt, în funcție de conținutul de alcool absolut.

2. În cazul în care mărfurile supuse accizelor pasibile marcării cu timbru de acciz se expediază (transportă), importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, acestor mărfuri li se aplică un singur timbru de acciz, a cărui valoare se determină la momentul expedierii (transportării), importării mărfurilor în cauză, pornindu-se de la cotele aprobate, recalculate în unitatea de măsură necesară.

290219000	Alte hidrocarburi ciclanice, ciclenice și cicloterpenice	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
ex.290220000	Benzen destinat a fi utilizat drept carburant sau combustibil	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290230000	Toluen	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290244000	Amestec de izomeri ai xilenului	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290290000	Alte hidrocarburi ciclice	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290511000-290513000	Alcooli monohidroxilici (metanol, propanol, butan-1-ol)	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290514	Alți butanoli	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
290516	Octanol (alcool octilic) și izomerii lui	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
ex.290519000	Pentanol (alcool amelic)	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
2909	Eteri, eter-alcooli, eter-fenoli, eter-alcool-fenoli, peroxizi de alcooli, peroxizi de eteri, peroxizi de cetone (cu compoziție chimică definită sau nu) și derivații lor halogenați, sulfonați, nitrați sau nitrozați	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
330300	Parfumuri și ape de toaletă	valoare a în lei	30%	30%	30%

381400900	Alți solvenți și diluanți organici compuși nedenumiți și necuprinși în altă parte; preparate pentru îndepărtarea vopselelor sau lacurilor	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
381700500	– Achilbenzeni lineari	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
381700800	Altele	tona	4503 lei	4904 lei	5357 lei
ex.430310	Îmbrăcăminte din blană (de nură, vulpe polară, vulpe, samur)	valoare a în lei	25%	25%	25%
711311000	Articole de bijuterie sau de giuvaiererie și părți ale acestora din argint, chiar acoperite, placate sau dublate cu alte metale prețioase	gram	2,72 lei	2,86 lei	3,00 lei
711319000	Articole de bijuterie sau de giuvaiererie și părți ale acestora din alte metale prețioase, chiar acoperite, placate sau dublate cu metale prețioase	gram	41,23 lei	43,29 lei	45,45 lei
711320000	Articole de bijuterie sau de giuvaiererie și părți ale		41,23 lei	43,29 lei	45,45 lei

		<table border="1"> <tr> <td>acestora din metale comune placate dublate sau cu metale prețioase</td> <td>gram</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>				acestora din metale comune placate dublate sau cu metale prețioase	gram							
acestora din metale comune placate dublate sau cu metale prețioase	gram													
		<p>Note:</p> <p>1. În cazul în care mărfurile supuse accizelor se expediază (se transportă), se importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, impozitarea (aplicarea timbrelor de acciz) se efectuează pe baza cotelor aprobate, recalculîndu-se volumele în unitatea de măsură dată. În mod similar se efectuează recalcularea accizelor la spirt, în funcție de conținutul de alcool absolut.</p> <p>2. În cazul în care mărfurile supuse accizelor pasibile marcării cu timbru de acciz se expediază (transportă), importă într-o formă ce nu corespunde unităților de măsură în care sînt stabilite cotele accizelor, acestor mărfuri li se aplică un singur timbru de acciz, a cărui valoare se determină la momentul expedierii (transportării), importării mărfurilor în cauză, pornindu-se de la cotele aprobate, recalulate în unitatea de măsură necesară.</p>												
Anexa nr.2		71. Anexa nr.2 la titlul IV va avea următorul cuprins:				<u>Ministerul Economiei</u>		<u>Nu se acceptă.</u>						
Poziția a tarifară	Denumirea mărfii	Unitatea de măsură	Cota accizului în funcție de termenul de exploatare a mijlocului de transport				Cota accizului în funcție de termenul de exploatare a mijlocului de transport, MDL							
			0-7 ani	8 ani	9 ani	10 ani	de la 0 la 2 ani inclusiv	de la 3 la 4 ani inclusiv	de la 5 la 6 ani inclusiv	de 7 ani	de 8 ani	de 9 ani	de 10 ani	
8703	Autoturisme și alte autovehicule, proiectate în principal pentru transportul persoanelor (altele decît cele de la poziția 8702), inclusiv mașinile de tip "break" și mașinile de curse:													
	– Alte vehicule cu motor cu piston alternativ cu aprindere prin scînteie:													
87032 1	– – Cu capacitatea cilindrică de maximum 1000 cm ³	cm ³	<u>0,43</u> euro	<u>0,45</u> euro	<u>0,47</u> euro	<u>0,49</u> euro								

Nu susținem cotele accizului la autoturisme propuse de autor. Reiterăm propunerile Ministerului Economiei (nr.04/2-3811 din 21.06.2016) expuse în procesul de avizare a proiectului legii cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (nr.14/4-06/194 din 13.06.2016).

Proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative remis spre avizare prin scrisoarea nr.14/4-06/194 din 13.06.2016, reprezintă un proiect de lege pentru un termen limitat de timp, aferent mijloacelor de transport neînmatriculate în Republica Moldova, care are drept scop asigurarea echității fiscale între persoanele care dețin autovehicule înmatriculate în

	(autoturisme) cu motor cu piston, cu aprindere prin compresie (diesel sau semidiesel) :								
87033 1	-- Cu capacitatea cilindrică de maximum 1500 cm ³	cm ³	12,2 3	12, 67	12, 90	13,1 2	14,0 1	14,6 7	15,7 9
87033 2	-- Cu capacitatea cilindrică de peste 1500 cm ³ , dar de maximum 2500 cm ³	cm ³	31,1 4	31, 58	31, 81	32,0 3	34,0 3	35,8 0	37,5 9
87033 3	-- Cu capacitatea cilindrică de peste 2500 cm ³	cm ³	55,6 0	56, 04	56, 27	56,4 9	56,7 1	56,9 3	57,1 6

Note:

1. Prin derogare de la prezenta anexă, suma accizului calculat pentru fiecare autovehicul de epocă de la poziția tarifară 8703 este de 222 400,00 lei.
2. Prin derogare de la prezenta anexă, cota accizului se micșorează cu 50% pentru autoturismele cu motor hibrid de la poziția tarifară 8703.”.

susține și majorarea cotei accizului pentru unele autoturisme în funcție de termenul de exploatare a mijlocului de transport.

Argumentare este, că majorarea accizului la importul mijloacelor de transport va duce și mai departe la creșterea numărul persoanelor care vor înregistra unitățile de transport peste hotarele Republicii Moldova (în Bulgaria, Țările Baltice, Irlanda, România, etc.).

Uniunea susține propunerea privind micșorarea cotei accizului până la 2,5 euro pentru autoturisme cu capacitate cilindrică de 3000 cm³ (benzină) și cu capacitate cilindrică de 2500 cm³ (diesel) față de cele stabilite pentru anul 2016 în valoare de 3,72 euro.

Concomitent, Uniunea propune de minimizat cu 50% cota accizului pentru unitățile de transport mai performante, care sunt noi și care corespund cerințelor sporite de securitate și ultimelor norme tehnice de emisii poluante și sonore.

Argumentarea este, că această măsură ar duce la stimularea importului de unități de transport performante ceea ce va minimiza poluarea, va proteja mediului înconjurător și va spori securitatea rutieră din țară.

Centrul Național Anticorupție

„72.Anexa nr.2 la titlul IV va avea următorul cuprins: [...]

- Poziția tarifară 870333

Denumirea mărfii: – Alte vehicule (autoturisme) cu motor cu piston, cu aprindere prin compresie (diesel sau semidiesel): -- Cu capacitatea cilindrică de peste 2500 cm³

Unitatea de măsură: cm³

Cota accizului în funcție de termenul de exploatare a mijlocului de transport, MDL: de la 0 la 2 ani inclusiv 55,60; de la

de rata de schimb a valutei naționale.

La aceasta, informăm că, propunerile înaintate nu prevăd majorarea cotelor accizelor pentru anul 2017 față de cele stabilite în anul 2016.

Totodată, dat fiind faptul că, actualmente nu sunt reglementate norme și standarde de clasificare a autovehiculelor în baza stării tehnice, gradului de uzură sau normelor tehnice de emisii poluante,

Uniunea propune de micșorarea cotei accizului cu 50% pentru autovehicule mai noi fără un mecanism de determinare a stării tehnice sau normelor tehnice de emisii poluante a acestora nu poate fi acceptată.

Nu se acceptă.

La elaborarea propunerilor aferent micșorării cotei accizului până la 2,5 euro (prezentate în MDL) față de cele stabilite pentru anul 2016 în valoare de 3,72 euro pentru autoturismele cu capacitate cilindrică de 3000

		<p>3 la 4 ani inclusiv 56,04; de la 5 la 6 ani inclusiv 56,27; de 7 ani 56,49; de 8 ani 56,71; de 9 ani 56,93; de 10 ani 57,16".</p> <p>Amendamentele propuse la Anexa nr.2 la titlul IV citate supra prevăd reducerea cotei accizului de la 3,72 euro la 2,5 euro (cu reflectarea acestuia în valuta națională). Sub acest aspect, autorul întru justificarea inițiativei propuse invocă faptul că nivelul majorat a accizei a avut ca efect reducerea numărului de autoturisme la capitolul respectiv. În acest sens, numărul autoturismelor importate cu capacitate cilindrică de 3000 cm³ (benzină) a scăzut de la 1452 unități în 2014 la 300 unități în 2015 (micșorînd încasările aferente accizelor cu 33,85 mln. lei), iar cel al autoturismelor cu capacitate cilindrică de 2500 cm³ (diesel) a scăzut de la 375 unități la 282 unități în 2015 față de 2014 (micșorînd încasările aferente accizelor cu 9,57 mln. lei). Totodată, autorul consideră că micșorarea propusă va stimula înregistrarea autovehiculelor respective în Republica Moldova și nu în alte țări sau regiuni ale țării evitîndu-se în acest sens achitarea accizelor.</p> <p>Sub acest aspect remarcăm faptul că autorvehicolele la pozițiile tarifare în cauză sunt bunuri specifice unei anumite categorii de persoane, fapt care din start micșorează numărul de bunuri importate. Totodată, importul mai multor autovehicole la poziția vizată cu o cotă a accizului micșorată cu 33% nu va asigura realizarea impactului scontat și majorarea veniturilor la buget.</p> <p>În aceeași ordine de idei, micșorarea propusă nu va exclude riscul înregistrării autovehiculelor în alte țări sau regiuni ale țării evitîndu-se în acest sens achitarea accizelor, atît timp cît acestea oferă un</p>	<p>cm³ (benzină) și cu capacitate cilindrică de 2500 cm³ (diesel) s-a luat în considerare elasticitatea încasărilor fiscale în raport cu povara fiscală, ceea ce presupune că, în cazul majorării cotei accizelor pentru categoriile respective numărul autoturismelor importate și, respectiv, înregistrate în cazul dat (aplicarea unei accize mai mari) va diminua în final și mai mult numărul importurilor acestora și respectiv veniturile la buget. Această descreștere poate fi vizualizată prin prisma încasărilor la buget la capitolul accizele aplicate pentru autoturismele respective, care au scăzut de la 92361,1 mii lei în 2013 pînă la 67417,6 mii lei în 2015 (reducere cu aproximativ 27%). În vederea regenerării încasărilor din sectorul respectiv, s-a propus diminuarea mărimii cotei accizelor pentru autoturismele din categoriile menționate</p>
--	--	--	---

		<p>regim de accizare mai relaxat. În condițiile celor sus-menționate, ținând cont de faptul că modificările propuse nu vor asigura realizarea impactului scontat, acestea totuși vor institui condiții adaptate convenției unui grup de persoane, promovând astfel interesul acestora.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea amendamentelor propuse și ajustarea cuantumului accizului propus în MDL pentru mărfurile de la poziția tarifară 870333 la valoarea celor stabilite actual de legislația fiscală în euro.</p> <p>Ministerul Justiției La Anexa nr. 2 la titlul IV „note/nota” se vor exclude întrucât nu sunt prevăzute în calitate de element structural al actelor normative. Prevederile acestora urmează a fi expuse în conținutul actului normativ, fie urmează a fi excluse.</p>	<p>supra.</p> <p>Se acceptă. Nota 1 de la Anexa nr.2 la titlul IV va fi parte componentă a tabelului, iar nota 2 va fi parte componentă a art.124 din Codul fiscal.</p>
<p>Articolul 131. Organele cu atribuții de administrare fiscală</p> <p>(1) Organe care exercită atribuții de administrare fiscală sînt: organele fiscale organele vamale, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul primăriilor și alte organe abilitate, conform legislației.</p> <p>(2) Organele cu atribuții de administrare fiscală, în procesul exercitării atribuțiilor respective, conlucrează între ele și colaborează cu alte autorități publice.</p> <p>(3) Organele cu atribuții de administrare fiscală, în cazul efectuării unor acțiuni în baza înțelegerilor reciproce, se informează despre măsurile întreprinse și despre rezultatele lor, fac schimb de informații în scopul exercitării atribuțiilor.</p> <p>(4) Organele cu atribuții de administrare fiscală au dreptul să colaboreze cu organele competente din alte țări și să fie membre ale organizațiilor internaționale de specialitate. Modul de colaborare și de activitate este stabilit în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.</p>	<p>Articolul 131:</p> <p>se completează cu alineatele (5¹), (9) și (10) cu următorul cuprins: „(5¹) Serviciul Fiscal de Stat acordă acces Băncii Naționale a Moldovei la informația referitor la veniturile obținute din toate sursele de venit de un contribuabil concret într-o anumită perioadă fiscală, în scopul monitorizării creditelor acordate de către acestea, în baza unui acord stabilit între părți.</p>	<p>Ministerul Justiției La art. 131 din Codul fiscal se va revedea propunerea de completare cu alin. (5¹), deoarece articolul menționat are deja un asemenea alineat.</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>(5) Organele cu atribuții de administrare fiscală sînt în drept să prezinte informațiile de care dispun referitor la un contribuabil concret:</p> <p>a) funcționarilor fiscali și persoanelor cu funcție de răspundere ale organelor cu atribuții de administrare fiscală, în scopul îndeplinirii de către ei a atribuțiilor de serviciu;</p> <p>b) autorităților administrației publice centrale și locale, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;</p> <p>c) instanțelor de judecată, în scopul examinării cazurilor ce țin de competența acestora;</p> <p>d) organelor de drept – informația necesară în cadrul urmăririi penale și/sau privind încălcările fiscale;</p> <p>e) Comisiei Electorale Centrale și Curții de Conturi, în scopul îndeplinirii funcțiilor acesteia;</p> <p>f) organelor fiscale ale altor țări, în conformitate cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;</p> <p>g) executorilor judecătorești, pentru executarea documentelor executorii;</p> <p>h) coordonatorilor oficiilor teritoriale ale Consiliului Național pentru Asistență Juridică Garantată de Stat, pentru verificarea veniturilor solicitanților de asistență juridică garantată de stat;</p> <p>i) organelor abilitate cu funcții în domeniul migrației – informația despre obiectele impozabile ale imigranților, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;</p> <p>j) organelor cu atribuții de aprobare a prețurilor și tarifelor, în scopul îndeplinirii de către acestea a atribuțiilor;</p> <p>k) contribuabilului – informația cu caracter personal despre acesta privind obligațiile fiscale și alte plăți la bugetul public național, a căror evidență este ținută de organul fiscal;</p> <p>l) mijloacelor de informare în masă – informația despre sumele de plăți achitate la bugetul public național și/sau încălcările fiscale dacă acest fapt nu este în detrimentul intereselor legale ale organelor de drept și judiciare;</p> <p>m) administratorilor autorizați, în conformitate cu prevederile legislației insolabilității și administratorilor autorizați.</p> <p>(5¹) Organele cu atribuții de administrare fiscală</p>			
--	--	--	--

<p>prezintă Ministerului Finanțelor informațiile necesare îndeplinirii de către acesta a atribuțiilor sale, inclusiv în scopul elaborării/reformulării politicii fiscale.</p> <p>(6) Persoanele și autoritățile publice indicate la alin.(5) poartă răspundere, conform legislației în vigoare, pentru neasigurarea confidențialității și securității informației primite, precum și pentru utilizarea ei în alte scopuri decât cele stabilite.</p> <p>(7) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat plasează pe pagina sa oficială date despre contribuabilii care au admis restanțe față de buget.</p> <p>(8) Schimbul de date automatizat între organele cu atribuții de administrare fiscală și autoritățile publice indicate la alin.(5) se realizează prin intermediul platformei de interoperabilitate instituite de Guvern.</p>			
<p>Articolul 132. Sarcina de bază și principiile generale de organizare a organului fiscal</p> <p><u>(1) Sarcina de bază a organului fiscal constă în exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale.</u></p> <p><u>(2) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor și fiecare inspectorat fiscal de stat teritorial sau inspectorat fiscal de stat specializat, fiind subordonat primului:</u></p> <p><u>a) au statut de persoană juridică și sînt finanțate de la bugetul de stat;</u></p> <p><u>b) activează în temeiul Constituției Republicii Moldova, al prezentului cod și al altor legi, al hotărîrilor Parlamentului, al decretelor Președintelui Republicii Moldova, al hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, al deciziilor în problemele fiscale adoptate de autoritățile administrației publice locale în limitele competenței.</u></p> <p><u>(3) Ministerul Finanțelor exercită dirijarea metodologică a activității Inspectoratului Fiscal Principal de Stat fără ingerințe în activitatea lui și a inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și inspectoratelor fiscale de stat specializate.</u></p> <p><u>(4) Modul de funcționare al organului fiscal, de aprobare a structurii, a personalului scriptic și a fondului de retribuire a muncii, precum și modul de atribuire a gradelor de calificare funcționarilor ei sînt stabilite în Regulamentul aprobat de Guvern.</u></p>	<p>Articolul 132: în titlu articolului cuvintele „și principiile generale de organizare a organului fiscal” se exclud;</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat constă în asigurarea administrării fiscale, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației, aplicarea uniformă a politicii și reglementărilor în domeniul fiscal.”;</p> <p>alineatele (2)-(5) se abrogă.</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u></p> <p>La art. 132 din Codul fiscal, în titlu cuvintele „și principile generale de organizare a organului fiscal” se vor substitui cu cuvintele „a Serviciului Fiscal de Stat”, în contextul redacției propuse art. 132¹.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>

<p><u>(5) Structura organizatorică a Serviciului Fiscal de Stat se aprobă de Guvern, iar raza de activitate a organelor fiscale teritoriale și raza de deservire a contribuabililor, precum și atribuțiile de bază și raza de activitate ale inspectoratelor fiscale de stat specializate – de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor.</u></p>			
	<p>Codul se completează cu articolele 132¹-132⁴ cu următorul cuprins: „Articolul 132¹. Principiile generale de organizare a Serviciului Fiscal de Stat (1) Serviciul Fiscal de Stat este autoritate administrativă care își desfășoară activitatea în subordinea Ministerului Finanțelor. (2) Serviciul Fiscal de Stat este o structură organizațional separată în sistemul administrativ al Ministerului Finanțelor constituită pentru prestarea serviciilor publice administrative contribuabililor, de supraveghere, control în domeniul fiscal și de constatare a infracțiunilor în cazurile prevăzute de Codul de procedură penală. (3) Serviciul Fiscal de Stat este persoană juridică de drept public, dispune de ștampila cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova. (4) Subdiviziunile Serviciului Fiscal de Stat fără statut de persoană juridică utilizează ștampile cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și denumirea proprie. (5) Ministerul Finanțelor stabilește obiectivele Serviciului Fiscal de Stat, indicatorii de rezultate, examinează rapoarte privind impozitarea și administrarea fiscală, evaluează performanța directorului și contrasemnează fișa de evaluare a directorilor adjuncți, aprobă bugetul Serviciului Fiscal de Stat. (6) Serviciul Fiscal de Stat este în drept să dispună de simboluri corporative – stemă, drapel, insignă de apartenență, embleme vizuale sau auditive cu caracter de identificare a persoanei juridice, aprobate prin hotărâre de Guvern, în baza deciziei Comisiei Naționale de Heraldică. (7) Modificarea denumirii Serviciului Fiscal de Stat nu se consideră reorganizarea acestuia. (8) În vederea realizării sarcinilor, Serviciul Fiscal de</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> 76. Codul se completează cu articolele 132/1-132/4 cu următorul cuprins: [...] Articolul 132/3. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat (1) Serviciul Fiscal de Stat este condus de un director, care este asistat de 3 directori adjuncți. (2) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează în condițiile legii de către Ministrul finanțelor. (3) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale adjuncților se efectuează în condițiile legii de către Ministrul finanțelor, la propunerea directorului”.</p> <p>Prevederile cadrului normativ primar ce reglementează „Conducerea Serviciului Fiscal de Stat” trebuie să conțină în mod indispensabil norme ce vizează modul de desfășurare a procedurii de selectare (concursul) a conducătorului și criteriile aplicabile candidaților reuniți în concurs. Lipsa unor astfel de reglementări în acest sens creează precondiții pentru exercitarea unor atribuții excesive de către factorul de decizie la etapa numirii în funcție a conducerii Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>Potrivit art.7 al Convenției Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției, ratificată prin Legea nr.158-XVI din 06 iulie 2007:</p>	<p>Se acceptă se propune completarea art. 132³ cu alin. (2), (3) și (4) cu următorul cuprins: “(2) Ocuparea funcției publice vacante de Director a SFS se face prin concurs. (3) Candidat la funcția de Director a SFS poate fi persoana care corespunde următoarelor cerințe: a) este cetățean al Republicii Moldova și este domiciliat pe teritoriul ei; b) are capacitate deplină de exercițiu; c) deține diplomă de licență în domeniul economic, financiar sau juridic; d) are o activitate notorie în domeniul fiscal de 5 ani, dintre care 3 ani în funcție de conducere; e) cunoaște limba de stat; (4) Nu poate candida la funcția de director persoana care are antecedente penale</p>

	<p>Stat dispune de autonomie administrativă și decizională cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.</p> <p>Articolul 132². Structura Serviciului Fiscal de Stat</p> <p>(1) Sistemul administrativ al Serviciului Fiscal de Stat se determină în raport cu importanța majoră, volumul, complexitatea și specificul funcțiilor pe care le realizează.</p> <p>(2) Structura Serviciului Fiscal de Stat se aprobă de către Ministerul Finanțelor.</p> <p>(3) Efectivul-limită pentru Serviciul Fiscal de Stat se aprobă de Guvern.</p> <p>(4) Raza de activitate și atribuțiile subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat se aprobă prin ordinul Directorului Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>(5) Atribuțiile, sarcinile și răspunderea individuală a personalului din Serviciul Fiscal de Stat se stabilesc prin fișa postului sau contractul individual de muncă, pe baza regulamentelor de organizare și funcționare a subdiviziunilor.</p> <p>(6) Pe lângă Serviciul Fiscal de Stat activează un Consiliu consultativ, format din angajații Serviciului Fiscal de Stat, specialiști calificați și savanți din domeniul fiscal, financiar-economic și juridic. Funcționarea Consiliului se stabilește printr-un regulament, aprobat de către directorul Serviciului Fiscal de Stat. Sarcina de bază a Consiliului constă în soluționarea chestiunilor de ordin metodologic și a disensiunilor apărute în aplicarea legislației fiscale, prin aplicarea prevederilor stipulate la art.11 alin. (1) din Codul fiscal.</p> <p>(7) În scopul consultării acțiunilor privind conformarea contribuabililor și monitorizării procesului de conformare, pe lângă Serviciul Fiscal de Stat activează Consiliul de conformare, format din reprezentanții ai Serviciului Fiscal de Stat, societății civile și ai contribuabililor. Funcționarea Consiliului se stabilește printr-un regulament, aprobat de către directorul Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>(8) Prin ordin al directorului pot fi înființate consilii, comisii, grupuri sau echipe de proiect pentru realizarea unor activități în domeniile de competență ale Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>„ARTICOLUL 7. Sectorul public.</p> <p>1.Fiecare stat parte se străduiește, dacă este cazul și conform principiilor fundamentale ale sistemului său juridic, să adopte, să mențină și să consolideze sisteme de recrutare, de angajare, de încurajare a fidelității, de promovare și de pensionare a funcționarilor și, dacă este cazul, a altor agenți publici nenumiți, care:</p> <p>a) se bazează pe principiile de eficiență și de transparență și pe criteriile obiective, precum meritul, echitatea și aptitudinea;</p> <p>b) cuprind proceduri corespunzătoare pentru a selecționa și pentru a forma persoanele numite să ocupe posturi publice considerate ca fiind în mod special expuse la corupție și, dacă este cazul, pentru a asigura o rotație pe aceste posturi;</p> <p>c) favorizează o remunerație corespunzătoare și bareme de tratament echitabil, ținând seama de nivelul de dezvoltare economică a statului parte; [...]</p> <p>2.Fiecare stat parte are în vedere, de asemenea, să adopte măsuri legislative și administrative corespunzătoare, compatibile cu obiectivele prezentei convenții și conforme cu principiile fundamentale ale dreptului său intern, cu scopul de a determina criteriile pentru candidatura și alegerea la un mandat public”.</p> <p>Recomandarea: Coroborat cu obiecțiile expuse la compartimentul “Accesul limitat la informație, lipsa transparenței” se recomandă autorului reglementarea procedurii de concurs public pentru selectarea conducerii Serviciului Fiscal de Stat.</p>	<p>pentru infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave săvârșite cu intenție, precum și persoana care are antecedente penale pentru săvârșirea infracțiunilor contra bunei desfășurări a activității în sfera publică, chiar dacă au fost stinse antecedentele penale, sau a fost absolvită de răspundere penală printr-un act de amnistie sau de grațiere.”.</p>
--	--	---	---

Articolul 132³. Conducerea Serviciului Fiscal de Stat

- (1) Serviciul Fiscal de Stat este condus de un director, care este asistat de 3 directori adjuncți.
- (2) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale directorului se efectuează în condițiile legii de către Ministrul finanțelor.
- (3) Numirea în funcție, modificarea, suspendarea și încetarea raporturilor de serviciu ale adjuncților se efectuează în condițiile legii de către Ministrul finanțelor, la propunerea directorului.
- (4) Directorul răspunde în fața Ministrului finanțelor pentru întreaga sa activitate.
- (5) În exercitarea atribuțiilor sale, directorul emite ordine, indicații, dispoziții în condițiile legii.
- (6) Atribuțiile, responsabilitățile și limitele de acțiune ale Directorilor adjuncți se stabilesc prin ordin al Directorului Serviciului Fiscal de Stat.
- (7) Directorul reprezintă Serviciul Fiscal de Stat în relația cu terții sau acordă împuterniciri altor angajați ai Serviciului de a reprezenta Serviciul Fiscal de Stat;
- (8) Directorul Serviciului Fiscal de Stat:
  - 1) asigură executarea actelor legislative, decretelor Președintelui Republicii Moldova, ordonanțelor, hotărârilor și dispozițiilor Guvernului;
  - 2) asigură realizarea sarcinilor și funcțiilor ce revin Serviciului Fiscal de Stat;
  - 3) asigură coordonarea și supravegherea activității Serviciului Fiscal de Stat;
  - 4) organizează sistemul de management financiar și control, precum și funcția de audit intern;
  - 5) aprobă repartizarea alocațiilor bugetare conform clasificăției bugetare;
  - 6) asumă angajamente bugetare și efectuează cheltuieli în scopurile și limitele alocațiilor bugetare;
  - 7) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public, în corespundere cu principiile bunei guvernări;
  - 8) aprobă statele de personal și schemele de încadrare ale Serviciului Fiscal de Stat în limitele efectivului limită aprobat de Guvern;
  - 10) angajează, eliberează, aplică sancțiuni disciplinare, stimulează și soluționează problemele ce țin de

	<p>mișcarea de personal în cadrul Serviciului Fiscal de Stat;</p> <p>11) soluționează problemele activității operative, organizatorice, economico-financiare și asigurării materiale și sociale;</p> <p>12) semnează actele normative, în limitele competenței Serviciului Fiscal de Stat.</p> <p>(9) Prin ordin al directorului unele atribuții pot fi delegate conducerii subdiviziunilor structurale ale Serviciului Fiscal de Stat. Prin actul de delegare se vor preciza limitele și condițiile delegării.</p> <p>(10) Directorul este independent în exercitarea mandatului. Pe durata mandatului, care este nelimitată, își sistează orice activitate politică, inclusiv în cadrul partidelor politice sau al altor organizații social-politice.</p> <p>(11) În cazul absenței directorului, atribuțiile acestuia sunt exercitate de unul din directorii adjuncți.</p> <p>(12) Semnăturile pe actele oficiale ale Serviciului Fiscal de Stat sînt aplicate de către directorul sau persoanele cu funcții de răspundere din cadrul Serviciului Fiscal de Stat, abilitate cu acest drept prin ordinul directorului în formă scrisă sau, în conformitate cu legislația, prin semnătură digitală.</p> <p>Articolul 132⁴. Funcțiile de bază ale Serviciului Fiscal de Stat</p> <p>Serviciul Fiscal de Stat îndeplinește următoarele funcții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) elaborarea strategiilor și organizarea sistemului de management în domeniul administrării fiscale; 2) administrarea impozitelor, taxelor și altor venituri la bugetul public național date în competența sa, conform legii, inclusiv expunerea poziției oficiale a Serviciului Fiscal de Stat de aplicare a acestora; 3) controlul fiscal; 4) constatarea infracțiunilor prevăzute la art. 241-242, 244, 244¹, 250-253 și 335¹ din Codul penal; 5) acordarea de servicii pentru contribuabili; 6) executarea silită a restanțelor și altor plăți neachitate în termen la bugetul public național; 7) prevenirea și combaterea încălcărilor fiscale, inclusiv a evaziunii fiscale; 8) examinarea contestațiilor; 		
--	--	--	--

	<p>9) emiterea actelor normative care reglementează aplicarea legislației fiscale, în limitele competenței acordate prin actele legislative;</p> <p>10) coordonarea, îndrumarea și controlul aplicării reglementărilor legale în domeniul de activitate, precum și funcționarea structurilor care își desfășoară activitatea în subordinea sa;</p> <p>11) managementul resurselor umane, financiare și materiale, susținerea activităților specifice prin intermediul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor, reprezentarea juridică, de audit public intern, precum și comunicarea internă și externă;</p> <p>12) cooperarea internațională în domeniul de administrare fiscală;</p> <p>13) constatare a contravențiilor.”.</p>		
<p>Articolul 133. Atribuțiile organului fiscal</p> <p>(1) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat de pe lângă Ministerul Finanțelor (denumit în continuare <i>Inspectoratul Fiscal Principal de Stat</i>) exercită următoarele atribuții:</p> <p>a) efectuează supravegherea activității inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și a inspectoratelor fiscale de stat specializate în vederea exercitării controlului fiscal, asigură crearea și funcționarea unui sistem informațional unic privind contribuabilii și obligațiile fiscale;</p> <p>a¹) asigură organizarea și îndrumarea activității inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și a inspectoratelor fiscale de stat specializate prin elaborarea ghidurilor, manualelor, normelor metodologice ce țin de aplicarea procedurilor de administrare fiscală, în scopul aplicării unitare și nediscriminatorii a legislației fiscale;</p> <p>b) controlează și/sau auditează activitatea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și a inspectoratelor fiscale de stat specializate, examinează scrisorile, cererile și reclamațiile referitoare la acțiunile acestora, ia măsuri în vederea eficientizării activității lor;</p> <p>c) emite ordine, instrucțiuni și alte acte în vederea executării legislației fiscale;</p> <p>d) organizează popularizarea legislației fiscale, răspunde la scrisorile, reclamațiile și la alte petiții ale contribuabililor în modul stabilit;</p>	<p>Articolul 133 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 133. Atribuțiile organului fiscal</p> <p>(1) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are, următoarele atribuții generale:</p> <p>1) contribuie în domeniul său de activitate la implementarea programului de guvernare și a altor politici publice prin elaborarea și aplicarea de strategii de dezvoltare pe termen mediu și lung, generale sau sectoriale;</p> <p>2) urmărește organizarea unui management eficient și coerent al administrării fiscale;</p> <p>3) îndrumază și controlează activitatea serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale;</p> <p>4) implementează modelul de management al riscurilor interne și externe ale instituției;</p> <p>5) asigură managementul resurselor umane ale instituției;</p> <p>6) întocmește avize cu privire la proiectele de acte normative elaborate de alte autorități publice, care cuprind măsuri referitoare la domeniul său de activitate;</p> <p>7) participă la elaborarea modificărilor și completărilor la legislația fiscală, a proiectelor de norme metodologice, precum și a altor acte normative, care conțin prevederi referitoare la administrarea fiscală;</p> <p>8) elaborează proiecte de acte cu caracter normativ, inclusiv, expune poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat și procedurile de aplicare a prevederilor referitoare la administrarea veniturilor bugetului public național,</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> 77.Articolul 133 va avea următorul cuprins: „Articolul 133. Atribuțiile organului fiscal (1) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are, următoarele atribuții generale: [...] 10) promovează integritatea în exercitarea funcțiilor publice la nivelul Serviciului Fiscal de Stat și întreprinde măsurile de prevenire și combatere a corupției în cadrul Serviciului;”.</p> <p>În conformitate cu prevederile Legii cu privire la Centrul Național Anticorupție nr.1104-XV din 06 iunie 2002:“Centrul Național Anticorupție (denumit în continuare Centru) este un organ specializat în prevenirea și combaterea corupției, a actelor conexe corupției și a faptelor de comportament coruptional”.</p> <p>Astfel, amendamentul propus stabilește atribuții exercitate în paralel de către 2 instituții fapt care va genera riscuri de corupție aferente procesului reglementat. Totodată, exercitarea atribuției de combatere a corupției implică aplicarea măsurilor speciale de investigație conform</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>

<p>d¹) organizează asigurarea gratuită a contribuabililor cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, iar contra plată – cu formulare de facturi fiscale pe suport de hîrtie;</p> <p>d²) sigilează mașinile de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;</p> <p>d³) efectuează verificarea softurilor instalate în mașinile de casă și de control ridicate de la contribuabili;</p> <p>d⁴) eliberează certificatul de înregistrare în calitate de centru de asistență tehnică pentru mașinile de casă și de control cu memorie fiscală (certificat CAT MCC);</p> <p>e) efectuează controale fiscale;</p> <p>e¹) asigură administrarea fiscală a marilor contribuabili;</p> <p>f) organizează și efectuează, după caz, executarea silită a obligațiilor fiscale, precum și verifică corectitudinea acțiunilor și procedurii de alăturare și raportare prevăzute la art.197 alin.(3¹) și la art.229 alin.(2²), realizate de către executorul judecătoresc;</p> <p>g) examinează contestații și emite decizii pe marginea lor;</p> <p>h) exercită controlul asupra respectării legislației fiscale în activitatea organelor vamale și serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale și prezintă autorităților competente propuneri vizînd tragerea la răspundere a funcționarilor acestor autorități care au încălcat legislația fiscală;</p> <p>h¹) emite decizii asupra cazului de încălcare fiscală stabilit în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale;</p> <p>i) organizează diferite concursuri, cu stimularea din surse bugetare a contribuabililor care, direct sau indirect, și-au adus contribuția la îmbunătățirea procesului de administrare fiscală și/sau la majorarea încasărilor la bugetul public național. Organizarea concursurilor se efectuează în modul stabilit de Guvern;</p> <p>j) colaborează cu autorități din alte state în baza</p>	<p>pentru care este competent, în condițiile legii. Poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat se aprobă prin ordin a conducerii Serviciului Fiscal de Stat și se publică pe portalul web al Serviciului Fiscal de Stat;</p> <p>9) inițiază măsuri pentru dezvoltarea și desfășurarea în bune condiții a relațiilor internaționale în domeniul său de activitate;</p> <p>10) promovează integritatea în exercitarea funcțiilor publice la nivelul Serviciului Fiscal de Stat și întreprinde măsurile de prevenire și combatere a corupției în cadrul Serviciului;</p> <p>11) colaborează cu autoritățile și instituțiile publice sau orice alte entități cu atribuții în aplicarea legii ori interesate de realizarea prevederilor legislației fiscale în partea ce ține de administrare fiscală;</p> <p>12) gestionează informațiile cu privire la colectarea veniturilor administrate;</p> <p>13) examinează contestațiile (cererile prealabile) formulate împotriva actelor emise în exercitarea atribuțiilor;</p> <p>14) elaborează proceduri și norme metodologice în domeniul său de activitate, pentru structurile proprii și pentru contribuabili;</p> <p>15) elaborează studii, analize și sondaje privind organizarea activității proprii;</p> <p>16) culege, verifică, prelucrează și arhivează date și informații fiscale necesare desfășurării activității sale; constituie baze proprii de date relevante și gestionează colaborarea cu autoritățile naționale competente privind informațiile deținute, în condițiile legii;</p> <p>17) emite și implementează politici și planuri de acțiuni privind asigurarea securității informației;</p> <p>18) dezvoltă sistemul informațional în domeniile sale de activitate;</p> <p>19) reprezintă statul în instanțele de judecată și organele de urmărire penală, ca subiect de drepturi și obligații privind raporturile juridice fiscale, precum și orice alte raporturi juridice rezultate din activitatea Serviciului Fiscal de Stat;</p> <p>20) organizează programe de perfecționare profesională a personalului din cadrul Serviciului Fiscal de Stat la nivel central și la nivelul structurilor subordonate;</p> <p>21) organizează și asigură gestionarea patrimoniului,</p>	<p>prevederilor Legii privind activitatea specială de investigații nr.59 din 29 martie 2012, fapt care excede competența funcțională a organului fiscal.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului excluderea pct.10) art.133 Cod Fiscal (din redacția proiectului).</p> <p>Centrul Național Anticorupție „77. Articolul 133 va avea următorul cuprins: „Articolul 133. Atribuțiile organului fiscal. [...] (4) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții în domeniul constatării infracțiunilor: 1) să rețină făptuitorul; 2) să ridice corpurile delictive; 3) să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii; 4) să citeze persoane și să obțină de la ele declarații; 5) să procedeze la evaluarea pagubei; 6) să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amînare, cu întocmirea proceselor- verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele elucidate în vederea constatării infracțiunilor în limitele normelor de procedură penală;”.</p> <p>Atribuirea dreptului Serviciului Fiscal de Stat de a investiga/instrumenta infracțiunile economico-financiare nu este suficient analizată din punct de vedere procedural și organizațional. Astfel, potrivit art.73 din Codul de procedură penală drept organe de constatare sînt: poliția; Poliția de Frontieră; Centrul Național Anticorupție; Serviciul Vamal; Serviciul de Informații și Securitate etc., ceea ce denotă că acestea sunt „organe de drept” cu competențe de urmărire penală,</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Calitatea de participant la raporturile de constatare a infracțiunii nu va afecta din calitatea activității desfășurate de SFS, dar va face posibil ca conlucrarea și rezultatul muncii desfășurate de către SFS să fie utilizat ca probă în cadrul urmăririi penale. Conform situației actuale, dacă organul fiscal obține de la contribuabil explicații în scris în cadrul controlului fiscal, acestea nu pot fi utilizate ca probe în cadrul urmăririi penale, iar organele de drept sunt obligate să citeze contribuabilii repetat pentru a obține aceleași explicații care au fost preluate de către organul fiscal, pentru simplu motiv ca să</p>
--	---	--	---

<p>tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte și activează în cadrul organizațiilor internaționale de specialitate al căror membru este;</p> <p>k) prezintă informații și rapoarte asupra obligațiilor fiscale, inclusiv asupra restanțelor, în conformitate cu instrucțiunile Ministerului Finanțelor;</p> <p>l) delegă atribuții inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și inspectoratelor fiscale de stat specializate;</p> <p>m) preîntâmpină, depistează și curmă încălcările ce țin de repatrierea mijloacelor bănești, a mărfurilor și serviciilor provenite din tranzacțiile economice externe;</p> <p>m¹) stabilește criteriile de selectare a marilor contribuabili și aprobă lista acestora;</p> <p>n) exercită alte atribuții prevăzute de legislație.</p> <p>(2) Inspectoratul fiscal de stat teritorial, precum și inspectoratul fiscal de stat specializat exercită următoarele atribuții:</p> <p>a) întreprinde măsuri pentru asigurarea stingerii obligațiilor fiscale;</p> <p>b) popularizează legislația fiscală și examinează scrisorile, cererile și reclamațiile contribuabililor;</p> <p>c) asigură evidența integrală și conformă a contribuabililor și a obligațiilor fiscale, cu excepția celor administrate de alte organe;</p> <p>d) efectuează controale fiscale;</p> <p>d¹) emite decizii asupra cazurilor de încălcare fiscală stabilite în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligației fiscale;</p> <p>e) efectuează executarea silită a obligațiilor fiscale;</p> <p>f) asigură gratuit contribuabilii cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, elaborate în conformitate cu instrucțiunile respective;</p> <p>g) eliberează, contra plată, subiecților impunerii formulare de facturi fiscale pe suport de hârtie în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;</p> <p>h) sigilează mașinile de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;</p> <p>i) examinează contestații, cereri prelabile și emite decizii asupra lor;</p>	<p>inclusiv alocarea, mișcarea, evidența și controlul asupra lui;</p> <p>22) emite și prezintă în modul stabilit propuneri de buget fundamentate pe programe;</p> <p>23) inițiază și derulează, în conformitate cu Legea privind achizițiile publice, achiziții pentru bunuri, servicii și lucrări aferente activităților proprii;</p> <p>24) asigură cooperarea administrativă, inclusiv schimbul de informații, cu alte instituții din țară și cu administrațiile fiscale, organizații ale altor state sau organizații internaționale cu privire la obiectul său de activitate;</p> <p>25) asigură aplicarea prevederilor cu caracter fiscal din tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte;</p> <p>26) încheie acorduri la nivel departamental și convenții cu administrații fiscale din alte state, cu organizații internaționale sau cu alte entități în domeniul său de activitate conform prevederilor legislației în vigoare;</p> <p>27) acordă sau primește asistență tehnică în domeniul său de activitate și derulează proiecte și activități de cooperare cu administrații fiscale din alte state sau cu organizații internaționale sau alte entități;</p> <p>28) participă, prin reprezentanți, la evenimente organizate de către alte administrații fiscale, organizații internaționale sau alte entități ori în colaborare cu acestea în domeniul său de activitate;</p> <p>29) participă la elaborarea cadrului bugetar pe termen mediu și a proiectelor legilor bugetare anuale prin prezentarea propunerilor la obiectivele politicii de administrare fiscală și a estimărilor pe termen mediu privind veniturile administrate.</p> <p>(2) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții în domeniul administrării fiscale:</p> <p>1) gestionează, registrul fiscal și dosarul contribuabilului, precum și efectuează înregistrarea unor categorii de contribuabili;</p> <p>2) organizează și administrează evidența impozitelor, taxelor, și a altor venituri bugetare, stabilite în competența Serviciului Fiscal de Stat;</p> <p>3) elaborează și aplică procedurile privind evidența analitică pe contribuabili și stingerea obligațiilor fiscale prin conformare voluntară;</p>	<p>care includ subdiviziuni speciale, resurse umane pregătite din punct de vedere al activității speciale de investigații (în condițiile Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații) și alte aspecte procedurale, pe când Serviciul Fiscal de Stat nu este organ de drept, ci un organ al administrației publice care asigură administrarea fiscală. Mai mult decât atât, în condițiile articolului menționat mai sus, organele constatatoare au dreptul să rețină făptuitorul, să ridice corpurile delictive, să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii, să citeze persoane și să obțină de la ele declarații, să procedeze la evaluarea pagubei și să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele constatate, ceea ce presupune o serie de acțiuni/măsuri speciale de investigație, în condițiile Legii 59/2012 privind activitatea specială de investigații, ceea ce, în opinia noastră, excede esențial misiunea/sarcina de bază a Serviciului Fiscal de Stat, și anume asigurarea administrării fiscale și administrarea altor venituri la bugetul public național, prin crearea de condiții contribuabililor pentru conformare la respectarea legislației în domeniul fiscal, precum și exercitarea controlului asupra respectării legislației fiscale, asupra calculării corecte, vărsării depline și la timp la buget a sumelor obligațiilor fiscale. Totodată, menționăm că acordarea competenței Serviciului Fiscal de Stat de a constata infracțiuni economico-financiare contravine statului subiectului – funcționar public (persoană fizică numită, în condițiile legii într-o funcție publică), atribuit prin proiectul de lege. De asemenea, atribuirea Serviciului Fiscal de Stat competența de organ constator pentru infracțiunile economico-financiare</p>	<p>constituie element probatoriu, deoarece explicațiile date organului fiscal nu au valoare probatorie la moment în cadrul urmăririi penale. Astfel, atribuirea SFS a statutului de organ de constatare a infracțiunii va elimina dublarea lucrului care se face la moment atât de organul fiscal, cât și repetat de MAI sau organele procuraturii, totodată va permite desfășurarea urmăririi penale într-un termen mai restrâns.</p>
--	---	---	--

<p>j) exercită alte atribuții prevăzute de legislație.</p> <p>(3) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat își exercită atribuțiile pe întreg teritoriul Republicii Moldova, iar inspectoratul fiscal de stat teritorial sau inspectoratul fiscal de stat specializat poate să-și exercite atribuțiile în afara teritoriului stabilit numai cu autorizarea conducerii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.</p>	<p>4) emite acte cu caracter normativ privind aplicarea prevederilor legislației fiscale și expune poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat privind aplicarea legislației fiscale;</p> <p>5) emite soluții fiscale individuale anticipate la cererea persoanei fizice și persoanei juridice care practică activitate de întreprinzător;</p> <p>6) asigură aplicarea unitară, corectă și nediscriminatorie a reglementărilor privind impozitele, taxele și celelalte venituri ale bugetului public național, date prin lege în competența sa;</p> <p>7) aplică, de sine stătător sau prin entitățile abilitate, modalitățile de executare silită și măsurile de asigurare a obligației fiscale și altor plăți la bugetul public național potrivit legii;</p> <p>8) definește, dezvoltă, implementează, furnizează și operează servicii specifice pentru contribuabili, precum și eliberează acte permissive persoanelor fizice și juridice;</p> <p>9) promovează conformarea fiscală voluntară a contribuabililor, inclusiv prin modernizarea și furnizarea de servicii menite să le faciliteze îndeplinirea obligațiilor fiscale;</p> <p>10) emite decizii asupra cazurilor de încălcare fiscală stabilite în urma aplicării metodelor și surselor indirecte de estimare a obligațiilor fiscale;</p> <p>11) gestionează riscurile de conformare fiscală și selectează contribuabilii cu risc sporit de conformare fiscală;</p> <p>12) examinează contestații și emite decizii în rezultatul examinării acestora;</p> <p>13) efectuează vizite fiscale și instituie posturi fiscale;</p> <p>14) efectuează controlul fiscal, examinează cazurile de încălcare fiscală, aplică sancțiuni fiscale și emite acte administrative în scopul aplicării Codului fiscal;</p> <p>15) organizează activitatea de valorificare a bunurilor sechestrate în cadrul procedurii de executare silită, potrivit legii;</p> <p>16) introduce și promovează metode de înregistrare fiscală, declarare și plată a impozitelor, taxelor și altor venituri la buget, bazate pe utilizarea tehnologiei informației;</p> <p>17) este în drept, în cazurile stabilite de legislație, să acorde amânări și/sau eșalonări la stingerea obligațiilor</p>	<p>contravine prevederilor Legii nr.98 din 04.05.2012 privind administrația publică centrală de specialitate care stabilește că Serviciul de stat este o structură organizațională separată în sistemul administrativ al unui minister care se constituie pentru „prestarea serviciilor publice administrative” (de înregistrare de stat, de eliberare a actelor etc.). Drept urmare, constatăm că prin competența dată Serviciul Fiscal de Stat își excede competențele funcționale instituite prin Codul fiscal. În contextul analizei expuse, conchidem că investirea Serviciului Fiscal de Stat cu competența de organ constator contravine cadrului legal în vigoare.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a analiza suplimentar competența Serviciului Fiscal de Stat în instrumentarea infracțiunilor economico-financiare, prin prisma obiecțiilor expuse mai sus. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul proiectului.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 133 alin. (2) subalin. 4) din Codul fiscal menționăm că, competența de a adopta acte cu caracter normativ trebuie formulată specific, deoarece nu se admite să se folosească fraze care nu ar permite să se determine exact obiectul respectivelor acte. Astfel, Serviciul Fiscal de Stat va emite acte cu caracter normativ doar în cazurile prevăzute de lege.</p> <p>La art. 133 alin. (2) subalin. 13) și art. 134 alin. (3) din Codul fiscal, se va preciza că, Serviciul Fiscal de Stat va efectua vizite fiscale, implicit cu respectarea regulilor privind controlul de stat.</p>	<p><u>Se acceptă.</u> La art.133 alin. (2) subalin.4) după cuvintele “emite acte cu caracter normativ privind aplicarea prevederilor legislației fiscale” se completează cu sintagma “în cazurile prevăzute de lege”.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Vizita fiscală nu este acțiune de control fiscal și prin urmare la efectuarea vizitei fiscale nu este</p>
---	--	--	--

	<p>fiscale restante;</p> <p>18) deține, administrează, analizează și evaluează informații și acționează, în condițiile legii, pentru obținerea de informații relevante pentru Serviciul Fiscal de Stat, din diverse surse;</p> <p>19) stabilește și aplică metodologia de distribuire și stingere a obligației fiscale;</p> <p>20) aplică mecanismul legal al insolvabilității față de contribuabilii care au ajuns în incapacitate de plată;</p> <p>21) administrează procesul de utilizare a dispozitivelor și sistemelor pentru înregistrarea operațiunilor cu numerar;</p> <p>22) efectuează restituirea sumelor plătite în plus și a celor a căror restituire este prevăzută de legislație;</p> <p>23) elaborează modelul și conținutul formularelor utilizate pentru administrarea fiscală, precum și instrucțiunile de completare a acestora;</p> <p>24) asigură, potrivit legislației, tipărirea formularelor care sunt utilizate în domeniul său de activitate, precum și tipărirea centralizată și eliberarea seriei și diapazonului de numere pentru formularele tipizate de documente primare cu regim special;</p> <p>25) organizează asigurarea gratuită a contribuabililor cu formulare tipizate de dări de seamă fiscale, iar contra plată – cu formulare de facturi fiscale și alte formulare de documente primare pe suport de hârtie conform listei stabilite de Guvern;</p> <p>26) popularizează legislația fiscală și expune, la solicitarea contribuabililor sau altor persoane, poziția oficială a Serviciului Fiscal de Stat privitor la aplicarea normelor fiscale conform prevederilor legislației;</p> <p>27) asigură aplicarea unitară, corectă și nediscriminatorie a prevederilor legislației fiscale privind impozitele, taxele și alte venituri la bugetul public național în vederea aplicării unui tratament echitabil tuturor contribuabililor;</p> <p>28) elaborează norme metodologice și proceduri de efectuare și suspendare a controalelor fiscale;</p> <p>29) asigură aplicarea legislației fiscale în domeniul impozitelor, taxelor și altor venituri la bugetul public național atribuite în competență;</p> <p>30) furnizează Ministerului Finanțelor și autorităților publice locale informațiile necesare fundamentării bugetelor respective;</p>	<p>Prevederile de la art. 133 alin. (4) subalin. 11 și art. 134 alin. (1) subalin. 2 din Codul fiscal privind solicitarea și primirea gratuit de informații, date, documente de la orice persoană, entitate privată și/sau publică, urmează a fi revizuite, deoarece sunt formulate de o manieră mult prea largă, or subiecții de drept privat vor oferi doar acele informații la care sunt obligați prin lege.</p>	<p>necesară respectarea prevederilor Legii privind controlul de stat.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Alin.(4) din articolul 133 stabilește atribuțiile care le are Serviciul Fiscal de Stat în realizarea funcției de constatare a infracțiunilor. Această atribuție este necesară pentru exercitarea funcției de constatare a infracțiunilor, iar persoanele oricum urmează să prezinte doar informația pe care o dețin.</p> <p>În plus este de menționat că aceste atribuții le are oricare organ de constatare a infracțiunilor în RM.</p>
--	---	---	---

	<p>31) sigilează mașinile de casă și de control ale contribuabililor, ține evidența lor, efectuează controale privind utilizarea mașinilor de casă și de control la decontările în numerar și privind asigurarea păstrării benzilor de control emise de acestea;</p> <p>32) efectuează verificarea softurilor instalate în mașinile de casă și de control ridicate de la contribuabili, a sistemelor informaționale de ținere a evidenței fiscale și contabile;</p> <p>33) organizează și efectuează, după caz, executarea silită a obligațiilor fiscale, precum și verifică corectitudinea acțiunilor și procedurii de alăturare și raportare prevăzute la art.197 alin.(3¹) și la art.229 alin.(2²) din Codul fiscal, realizate de către executorul judecătoresc;</p> <p>34) organizează concursuri, cu stimularea din surse bugetare a contribuabililor care, direct sau indirect, și-au adus contribuția la îmbunătățirea procesului de administrare fiscală și/sau la majorarea încasărilor la bugetul public național. Organizarea concursurilor se efectuează în modul stabilit de Guvern;</p> <p>35) stabilește criteriile de selectare a contribuabililor mari și aprobă lista acestora.</p> <p>(3) În realizarea funcțiilor sale Serviciul Fiscal de Stat are următoarele atribuții în domeniul prevenirii și constatării contravențiilor:</p> <p>1) elaborează și întreprinde măsuri de prevenire și constatare a contravențiilor, atribuite Serviciului Fiscal de Stat, conform legii;</p> <p>2) asigură reacționarea promptă la sesizările și comunicările despre contravenții, conform competenței sale de examinare;</p> <p>3) constată cauzele și condițiile ce pot genera sau contribui la săvârșirea contravențiilor care sunt în competența Serviciului Fiscal de Stat, cu sesizarea, potrivit legii, a organului competent sau a persoanei cu funcții de răspundere cu privire la necesitatea de întreprindere a măsurilor de înlăturare a acestor cauze și condiții;</p> <p>4) constată și sancționează faptele ce constituie contravenții potrivit reglementărilor în vigoare și reține, în vederea confiscării, mărfurile care fac obiectul contravenției.</p> <p>(4) În realizarea funcțiilor sale, Serviciul Fiscal de Stat</p>		
--	--	--	--

	<p>are următoarele atribuții în domeniul constatării infracțiunilor:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) să rețină făptuitorul; 2) să ridice corpurile delictive; 3) să solicite informațiile și documentele necesare pentru constatarea infracțiunii; 4) să citeze persoane și să obțină de la ele declarații; 5) să procedeze la evaluarea pagubei; 6) să efectueze orice alte acțiuni care nu suferă amânare, cu întocmirea proceselor-verbale în care se vor consemna acțiunile efectuate și circumstanțele elucidate în vederea constatării infracțiunilor în limitele normelor de procedură penală; 7) cooperează cu instituțiile cu atribuții similare din alte state, pe baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte sau pe bază de reciprocitate, precum și cu organismele internaționale în scopul constatării infracțiunilor în limitele competenței sale; 8) verifică legalitatea activităților desfășurate, existența și autenticitatea documentelor justificative în activitățile de producție și prestări de servicii ori pe timpul transportului, depozitării și comercializării bunurilor și aplică sigilii pentru asigurarea integrității bunurilor; 9) constituie și utilizează baze de date necesare pentru constatarea infracțiunilor economico-financiare și a altor fapte ilicite în domeniul fiscal; 10) primește și înregistrează declarații, comunicări și alte informații privind infracțiunile și le verifică în conformitate cu legislația; 11) solicită, în condițiile legii, date sau, după caz, documente, de la orice entitate privată și/sau publică, în scopul instrumentării și fundamentării constatărilor cu privire la săvârșirea unor fapte care contravin legislației în vigoare; 12) stabilește identitatea administratorilor unităților controlate, precum și a oricăror persoane implicate în săvârșirea infracțiunilor constatate și solicită acestora explicații scrise, după caz; 13) ridică documente, dispozitive și sisteme pentru înregistrarea operațiunilor în numerar precum și sisteme informaționale/computerizate de evidență, în condițiile Codului fiscal și Codului de procedură		
--	---	--	--

	<p>penală, solicită copii certificate de pe documentele originale, prelevează probe, eşantioane, mostre și alte asemenea specimene, solicită efectuarea expertizelor tehnice necesare finalizării acțiunilor de administrare fiscală;</p> <p>14) participă, cu personal propriu sau în colaborare cu organele de specialitate ale altor ministere și instituții specializate, la acțiuni de constatare a activităților ilicite care generează fenomene de evitare a plăților către bugetul public național.”.</p>		
<p>Articolul 134. Drepturile organului fiscal și ale funcționarului fiscal</p> <p>(1) Organul fiscal și funcționarul fiscal au dreptul:</p> <p>a) să efectueze controale asupra modului în care contribuabilii, organele vamale și serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale, alte persoane respectă legislația fiscală, să efectueze cumpărătura de control în cadrul controlului fiscal, să ceară explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemelor identificate în timpul controlului;</p> <p>b) în procesul controalelor fiscale, să ceară și să primească gratuit de la orice persoană informații, date, documente necesare în exercitarea atribuțiilor, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control;</p> <p>c) să efectueze vizite fiscale;</p> <p>d) să deschidă și să examineze, să sigileze, după caz, indiferent de locul aflării lor, încăperile de producție, depozitele, spațiile comerciale și alte locuri, cu excepția domiciliului și reședinței, folosite pentru obținerea de venituri sau pentru întreținerea obiectelor impozabile, altor obiecte, documentelor;</p> <p>e) să aibă acces la sistemul electronic de evidență contabilă al contribuabilului;</p> <p>f) să controleze autenticitatea datelor din documentele de evidență și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;</p> <p>g) să ridice de la contribuabil documente în cazurile și în modul prevăzut de prezentul titlu;</p> <p>g¹) să ridice de la contribuabil mașinile de casă și de control utilizate la decontările în numerar, în scopul verificării softurilor instalate în acestea, întocmind un proces-verbal conform art.145;</p>	<p>Articolul 134:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Serviciul Fiscal de Stat și angajații săi, în cadrul acțiunilor de exercitare a funcției au următoarele drepturi:</p> <p>1) să efectueze controale asupra modului în care contribuabilii, serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale, alte persoane respectă legislația fiscală;</p> <p>2) să ceară și să primească gratuit de la orice persoană informații, date, documente necesare în exercitarea atribuțiilor și în limitele funcționale, cu excepția informațiilor care constituie secret de stat, precum și copiile de pe ele, dacă acestea se anexează la actul de control, să ceară explicațiile și informațiile de rigoare asupra problemelor identificate în procesul exercitării atribuțiilor;</p> <p>3) să efectueze vizite fiscale conform prevederilor Codului fiscal;</p> <p>4) să deschidă și să examineze, să sigileze, după caz, indiferent de locul aflării lor, încăperile de producție, depozitele, spațiile comerciale și alte locuri, cu excepția domiciliului și reședinței, folosite pentru obținerea de venituri sau pentru întreținerea obiectelor impozabile, altor obiecte, documentelor;</p> <p>5) să aibă acces la sistemul electronic/computerizat de evidență al contribuabilului și să ridice mijloacele tehnice care conțin aceste sisteme pentru a obține probe necesare constatării încălcărilor și infracțiunilor stabilite în competența sa;</p> <p>6) să controleze autenticitatea datelor din documentele de evidență contabilă și din dările de seamă fiscale ale contribuabilului;</p> <p>7) să ridice de la contribuabil documente în cazurile și în modul prevăzut de Codul fiscal, precum și să ridice</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u></p> <p>La art. 134 din Codul fiscal, urmează a se revedea titlul acestuia reieșind din amendamentele propuse.</p> <p>La art. 134 alin. (1) subalin. 5) din Codul fiscal referitor la ridicarea sistemelor electronice/computerizate de evidență a contribuabilului, considerăm necesar de a reglementa modul de ridicare a sistemelor informaționale computerizate. Prin definiția atribuită sistemului informațional computerizat, acesta reprezintă un produs software (virtual, fără existență materială) și ridicarea acestuia implică utilizarea unui purtător material de informație. În acest sens, menționăm, că art. 145 din Codul fiscal nu conține reglementări cu privire la purtătorul de informație ce va fi utilizat pentru ridicarea sistemului informațional computerizat: unul deținut de organul fiscal pe care se va copia sistemul informațional computerizat sau purtătorul original pe care este instalat sistemul.</p> <p>Acest aspect este unul important și nu poate fi lăsat la decizia discreționară a funcționarului fiscal, or, de alegerea uneia</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p>Urmează de completat art. 134 cu denumirea articolului cu următorul conținut:</p> <p>“Drepturile Serviciul Fiscal de Stat și ale angajaților Serviciului Fiscal de Stat”.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p> <p>Art. 134 alin. (1) subalin.5) se completează cu propoziția „Contribuabilul este în drept să obțină de la Serviciul Fiscal de Stat în termen de cel mult 5 zile lucrătoare o copie a sistemului electronic/computerizat de evidență al contribuabilului ridicat de Serviciul Fiscal de Stat”.</p>

<p>h) să constate încălcările legislației fiscale și să aplice măsurile prevăzute de legislație;</p> <p>i) să pornească în instanțele judecătorești competente acțiuni contra contribuabililor privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> - anularea unor tranzacții și încasarea la buget a mijloacelor obținute din aceste tranzacții; - anularea înregistrării întreprinderii, organizației în cazul încălcării modului stabilit de fondare a acestora sau al necorespunderii actelor de constituire prevederilor legislației și încasarea veniturilor obținute de acestea; - lichidarea întreprinderii, organizației în temeiurile stabilite de legislație și încasarea veniturilor obținute de acestea; - alte acțiuni în conformitate cu legislația; <p>j) să ceară și să verifice lichidarea încălcării legislației fiscale, să aplice, după caz, măsuri de constrângere;</p> <p>k) la estimarea obiectelor impozabile și la calcularea impozitelor și taxelor, să utilizeze metode și surse directe și indirecte;</p> <p>l) să primească în numerar impozite, taxe, majorări de întârziere (penalități) și/sau amenzi;</p> <p>m) să efectueze executarea silită a obligațiilor fiscale în modul stabilit de legislația fiscală;</p> <p>n) să sechestreze, în modul stabilit de lege, orice bun, cu excepția celui care, în conformitate cu prezentul cod și cu alte acte legislative, nu este sechestrabil;</p> <p>o) să suspende, în modul stabilit de lege, operațiunile la conturile bancare ale contribuabilului, cu excepția contului de împrumut, a contului provizoriu (de acumulare a mijloacelor financiare pentru formarea sau majorarea capitalului social), precum și a conturilor persoanelor fizice care nu sînt subiecți ai activității de întreprinzător;</p> <p>p) să citeze la organul fiscal contribuabilul, persoana presupusă a fi subiectul impozitării, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului, inclusiv responsabilul de evidența documentelor referitoare la persoana presupusă a fi subiectul impozitării, pentru a depune mărturii, a prezenta documente și informații în problema de interes pentru organul fiscal, cu excepția documentelor și informațiilor care, potrivit legii, constituie secret de stat. Neprezentarea persoanei fizice citate la data și ora stabilită în citație nu împiedică</p>	<p>de la contribuabil mașinile de casă și de control utilizate la încasările în numerar, în scopul verificării softurilor instalate în acestea, întocmind un proces-verbal conform modului stabilit;</p> <p>8) să constate încălcările legislației fiscale și să aplice măsurile de asigurare, executare silită a obligației fiscale și de răspundere prevăzute de legislație;</p> <p>9) să creeze consiliu consultativ prin parteneriat public-privat, consiliul de conformare, comisii specializate, grupuri de lucru cu antrenarea reprezentanților altor ministere, altor autorități administrative centrale și autorități publice, autorităților administrației publice locale, reprezentanților mediului academic, reprezentanților societății civile și specialiștilor în domeniu;</p> <p>10) să pornească în instanțele judecătorești competente acțiuni contra contribuabililor în conformitate cu Codul fiscal privind:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) anularea unor tranzacții și încasarea la buget a mijloacelor obținute din aceste tranzacții; b) anularea înregistrării întreprinderii, organizației în cazul încălcării modului stabilit de fondare a acestora sau al necorespunderii actelor de constituire prevederilor legislației și încasarea veniturilor obținute de acestea; c) lichidarea întreprinderii, organizației în temeiurile stabilite de legislație și încasarea veniturilor obținute de acestea; <p>11) să ceară și să verifice lichidarea încălcării legislației fiscale, să aplice, după caz, măsuri de constrângere;</p> <p>12) la estimarea obiectelor impozabile și la calcularea impozitelor și taxelor, să utilizeze metode și surse directe și indirecte;</p> <p>13) să stingă în modul stabilit de Codul fiscal obligațiile fiscale ale contribuabililor și drepturile la restituirea impozitelor și taxelor;</p> <p>14) să citeze la Serviciul Fiscal de Stat contribuabilul, persoana presupusă a fi subiectul impozitării, persoana cu funcție de răspundere a contribuabilului, inclusiv responsabilul de evidența documentelor referitoare la persoana presupusă a fi subiectul impozitării, pentru a depune mărturii, a prezenta documente și informații în problema de interes pentru Serviciul Fiscal de Stat, cu</p>	<p>dintre cele două variante alternative, expuse supra, depinde capacitatea agentului economic de a desfășura în continuare activitatea de întreprinzător. În conformitate cu art. 17 alin. (1) din <i>Legea contabilității nr. 113-XVI din 27 aprilie 2007</i>, deținerea de către entitate a activelor cu orice titlu, înregistrarea surselor de proveniență a acestora și a faptelor economice (tranzacție, operațiune, eveniment care au modificat sau pot modifica activele, drepturile și datoriile, consumurile, cheltuielile, veniturile, rezultatele financiare ale entității) fără documentarea și reflectarea acestora în contabilitate se interzic. De asemenea, menționăm că, ridicarea mijloacelor tehnice care conțin sisteme electronice/computerizate de evidență a contribuabilului pot fi efectuate doar cu respectarea regulilor cu privire la controlul de stat.</p> <p>Referitor la art. 134 alin. (1) subalin. 7) din Codul fiscal menționăm că, acesta urmează a fi completat cu reglementări clare privind situațiile când pot fi ridicate mașinile de casă și de control utilizate la încasările în numerar și termenele pentru care acestea pot fi ridicate.</p> <p>Prevederea de la art. 134 alin. (1) subalin. 24) din Codul fiscal este formulată prea larg, în acest mod fiind încălcat dreptul la viață privată. Mai mult, este greșit utilizarea cuvintelor „alte mostre”, deoarece anterior nu sunt indicate careva mostre.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Art. 145 din Codul fiscal stabilește deja condițiile de ridicare și termenul de păstrare a bunurilor ridicate de la contribuabil de către organul fiscal.</p> <p><u>Se acceptă.</u> Din art. 134 alin. (1) subalin. 24) Codul fiscal se exclude cuvintele „”, să le dactiloscopiaze și să colecteze alte mostre”.</p>
--	---	---	--

<p>efectuarea de către organul fiscal a actelor procedurale fiscale;</p> <p>r) în procesul determinării cuantumului impozitelor, taxelor, majorărilor de întârziere (penalităților) și/sau amenzilor ori al peceperii lor, să solicite de la instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) prezentarea documentelor referitoare la clienții acestora;</p> <p>s) să solicite efectuarea și să efectueze controale fiscale în alte țări în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;</p> <p>t) să solicite organelor competente din alte state informații despre activitatea contribuabililor fără acordul acestora din urmă;</p> <p>u) să prezinte organelor competente din alte state informații despre relațiile contribuabililor străini cu cei autohtoni fără acordul sau înștiințarea acestora din urmă;</p> <p>v) să utilizeze dări de seamă fiscale, corespondența cu contribuabilii și informații ale autorităților publice pe suporturi electronici și de alt fel, perfecțate și protejate conform legislației în domeniu;</p> <p>x) să folosească mijloace de informare în masă pentru popularizarea și respectarea legislației fiscale;</p> <p>y) să întreprindă alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.</p>	<p>excepția documentelor și informațiilor care, potrivit legii, constituie secret de stat. Neprezentarea persoanei citate la data și ora stabilită în citație nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a actelor procedurale fiscale;</p> <p>15) să oprească în comun cu alte organe și să controleze în condițiile Codului fiscal mijloacele de transport încărcate sau susceptibile a fi încărcate cu mărfuri supuse accizelor sau de transport ilicit de mărfuri și pasageri, aflate în mișcare națională sau internațională;</p> <p>16) în procesul exercitării atribuțiilor, să solicite de la instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) prezentarea documentelor referitoare la clienții acestora;</p> <p>17) să solicite efectuarea și să efectueze controale fiscale în alte țări în baza tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;</p> <p>18) să solicite organelor competente din alte state informații despre activitatea contribuabililor fără acordul acestora din urmă;</p> <p>19) să prezinte organelor competente din alte state informații despre relațiile contribuabililor străini cu cei autohtoni fără acordul sau înștiințarea acestora din urmă;</p> <p>20) să utilizeze dări de seamă fiscale, corespondența cu contribuabilii și informații ale autorităților publice pe suport electronic și de alt fel, perfectat și protejat conform legislației în domeniu;</p> <p>21) să folosească mijloace de informare în masă pentru popularizarea și respectarea legislației fiscale;</p> <p>22) să utilizeze mijloacele speciale sonore și luminescente instalate pe unitățile de transport conform normelor stabilite; să intre sau să pătrundă, în modul stabilit de lege, utilizând la necesitate mijloace speciale, în orice încăpere sau proprietate în scop de constatare a infracțiunilor economico-financiare conform competenței, sau dacă, în baza unor date suficiente, se știe că în aceste localuri a fost comisă sau se comite o infracțiune economico-financiară;</p> <p>23) să limiteze sau să interzică temporar circulația transportului și a pietonilor pe străzi și pe drumuri, precum și accesul persoanelor pe anumite porțiuni de teren sau spre anumite locuri în scop de asigurare a</p>		
--	---	--	--

<p>(2) Inspectoratul Fiscal Principal de Stat are dreptul să instituie posturi fiscale altele decât cele instituite în conformitate cu actele legislative și alte acte normative.</p> <p>(3) Organul fiscal este în drept să revoce, să modifice sau să suspende, în condițiile legislației, actele sale cu caracter normativ și cele cu caracter individual dacă ele contravin legislației. <u>Actele inspectoratelor fiscale de stat teritoriale și ale inspectoratelor fiscale de stat specializate care contravin legislației pot fi anulate, modificate sau suspendate și de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</u></p>	<p>efectuării unor acțiuni de constatare a infracțiunilor; 24) să efectueze filmarea și înregistrarea audio a persoanelor reținute, să le fotografieze, să le dactiloscopiaze și să colecteze alte mostre pentru cercetare comparativă sau identificare; 25) să întreprindă alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Angajații Serviciului Fiscal de Stat își exercită atribuțiile privind controlul fiscal și vizita fiscală la fața locului sau privind executarea silită a obligației fiscale în baza unor delegări emise în modul stabilit de Serviciul Fiscal de Stat.”;</p> <p>la alineatul (3) propoziția a doua se exclude.</p>		
<p>Articolul 136. Obligațiile organului fiscal și ale funcționarului fiscal Organul fiscal și funcționarul fiscal au următoarele obligații:</p> <p>a) să acționeze în strictă conformitate cu Constituția Republicii Moldova, cu prezentul cod și cu alte acte normative;</p> <p>b) să trateze cu respect și corectitudine contribuabilul, reprezentantul lui, alți participanți la raporturile fiscale;</p> <p>c) să popularizeze legislația fiscală;</p> <p>d) să informeze contribuabilul, în cazurile prevăzute de legislația fiscală sau la solicitarea acestuia, despre drepturile și obligațiile lui;</p> <p>e) să informeze contribuabilul, la cerere, despre impozitele și taxele în vigoare, despre modul și termenele lor de achitare și despre actele normative respective;</p> <p>f) să asigure gratuit contribuabilul cu formulare tipizate de dare de seamă fiscală;</p> <p>g) să efectueze, la cererea contribuabilului,</p>	<p>75. Articolul 136: la litera i), cuvântul „Guvern” se înlocuiește cu cuvintele „Ministerul Finanțelor”;</p>	<p><u>Ministerul Mediului</u> Nu se acceptă ținând cont de prevederile art.10 pct.1), 2) și art.13 din Legea nr.64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Menționăm că, stabilirea formei, conținutului și modului de completare și prezentare a dărilor de seamă fiscale reprezintă aspecte de ordin tehnic care rezultă din capacitățile și resursele organului fiscal privind recepționare și prelucrarea datelor conținute în formularele dărilor de seamă, precum și altor formulare fiscale emise de organele</p>

<p>compensarea sau perfectarea materialelor pentru restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite;</p> <p>h) la cererea scrisă a contribuabilului, în care se indică destinația certificatului, să elibereze, în cazurile reglementate de legislație sau la solicitarea organelor și autorităților publice abilitate legal, certificate privind lipsa sau existența restanțelor față de buget și certificate care confirmă înregistrarea în calitate de plătitor de T.V.A. și accize. Formularul-tip al certificatelor menționate se elaborează de către Inspectoratul Fiscal Principal de Stat;</p> <p>i) în lipsa tratatului internațional care reglementează impozitarea sau include norme care reglementează impozitarea, la solicitarea scrisă a nerezidentului sau persoanei împuternicite de el (plătitorul venitului), să elibereze certificatul despre sumele veniturilor obținute în Republica Moldova și impozitele achitate (reținute). Formularul-tip al certificatului menționat se elaborează de către <u>Guvern</u>;</p> <p>j) să primească și să înregistreze cereri, comunicări și alte informații despre încălcări fiscale și să le verifice, după caz;</p> <p>k) să examineze petițiile, cererile și reclamațiile contribuabililor în modul stabilit de lege;</p> <p>l) să țină evidența contribuabililor și a obligațiilor fiscale;</p> <p>m) să efectueze controale fiscale și să întocmească actele de rigoare;</p> <p>n) în cazul depistării unei încălcări fiscale și neîndeplinirii cerințelor legale ale funcționarului fiscal, să emită decizie privind aplicarea de sancțiuni;</p> <p>o) să remită contribuabilului sau reprezentantului acestuia, în termenele prevăzute de legislația fiscală, decizia emisă;</p> <p>p) să nu folosească situația de serviciu în interese personale meschine;</p> <p>p¹) să asigure gratuit accesul contribuabililor la Registrul general electronic al facturilor fiscale;</p> <p>r) să întreprindă și alte acțiuni prevăzute de legislația fiscală.</p>		<p>fiscale. Conținutul informațiilor acestora reiese strict din prevederile legislației fiscale în vigoare și prin intermediul acestora nu pot fi stabilite alte prevederi sau norme suplimentare, fapt pentru care nu este necesar o aprobare de Guvern, care implică împovărarea sistemului administrației publice central.</p> <p>(corespondență, examinare, avizare, etc.)</p> <p>La aceasta, comunicăm că, Serviciul Fiscal de Stat este în continuu ajustare /adaptare și perfecționare a sistemelor informatice utilizate pentru prelucrarea și agregarea datelor aferent obligațiilor administrate, ceea ce necesită ajustarea în termen optim a formei formularelor și dărilor de seamă fiscale, ceea ce nu poate fi realizat în cazul aprobării formularelor acestora de către Guvern.</p> <p>De asemenea, menționăm că, practica internațională</p>
---	--	--

			<p>precum și experții străini la fel recomandă ca toate formularele dărilor de seamă, precum și alte formulare fiscale emise de organele fiscale să fi aprobate de organul fiscal sau de către Ministerul Finanțelor. Astfel, atribuirea competenței Ministerului Finanțelor de a aproba formularele certificatelor și dărilor de seamă în scopuri fiscale nu constituie încălcarea normelor invocate ale Legii nr. 64-XII din 31.05.1990 cu privire la Guvern.</p>
	<p>76. După articolul 136 se introduce articolul 136¹ cu următorul cuprins: „Articolul 136¹. Soluția fiscală individuală anticipată (1) Soluția fiscală individuală anticipată se emite la cererea persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător în modul stabilit de Guvern. (2) Cererea pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate trebuie să fie însoțită de documente relevante pentru emitere, precum și de dovada plății taxei de emitere. (3) În scopul soluționării cererii, organul fiscal competent poate solicita informații, clarificări, explicații, documente și alte probe suplimentare cu privire la cerere și/sau documentele depuse. (4) Cererea pentru emiterea soluției fiscale poate fi respinsă de organul fiscal competent în modul stabilit de Ministerul Finanțelor. (5) Soluția fiscală individuală anticipată se emite contra plată, după cum urmează:</p>	<p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u> La pct.3 și 76 al proiectului Legii, referitor la art.8 și 136¹ ale Codului fiscal: CNSM nu susține completarea alineatelor (1) și (2) cu litere e¹) și f¹ privind solicitarea emiterii Soluției Fiscale Individuale Anticipate. Actualmente agentul economic are dreptul de a obține gratuit explicații/lămuriri/interpretări ale prevederilor actelor normative ce țin de aplicarea Codului fiscal. Această modificare prevede ca agentul economic să achite acest serviciu contra unei sume de 3000 de euro, (în România se achită 1000 de euro), fără a avea vreo garanție că ulterior nu va fi modificată legislația în domeniu, care va conduce la nulitatea Soluției eliberate. CNSM consideră că aceasta va conduce la acte de corupere a colaboratorilor organelor</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse la art.5 pct.45) și la art.8 din Codul fiscal al Sintezei rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>

	<p>a) de 3.000 euro, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății, pentru contribuabilii deserviți de Direcția generală administrarea marilor contribuabili;</p> <p>b) de 1.500 euro, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății, pentru celelalte categorii de contribuabili.</p> <p>(6) Persoana fizică și persoana juridică ce desfășoară activitate de întreprinzător solicitantă are dreptul la restituirea taxei achitate în cazul în care Serviciu Fiscal de Stat respinge cererea de emitere a soluției fiscale individuale anticipate.</p> <p>(7) Soluția fiscală individuală anticipată se comunică doar persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător căreia îi este destinată și este obligatorie pentru organul fiscal și alte organe cu atribuții de administrare fiscale, dacă termenii și condițiile prevăzute de aceasta au fost respectate de persoana fizică și persoana juridică ce desfășoară activitate de întreprinzător.</p> <p>(8) Soluția fiscală individuală anticipată este obligatorie față de organul fiscal, numai dacă termenii și condițiile acesteia au fost respectate de persoana fizică și persoana juridică ce desfășoară activitate de întreprinzător.</p> <p>(9) Soluția fiscală individuală anticipată nu mai este valabilă dacă prevederile legislației fiscale, în baza cărora a fost emisă decizia, se modifică. Organul fiscal are obligația să comunice persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător respectiv modificarea legislației și faptul că soluția fiscală individuală anticipată emisă nu mai este aplicabilă pe viitor, stabilind și termenul exact de încetare a efectelor acesteia.</p> <p>(10) Odată cu anularea soluției fiscale individuale anticipate, ca urmare a modificărilor normelor materiale, conform alin.(9), persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător i se acordă o perioadă de 60 de zile, de la data comunicării de către organul fiscal, pentru a lua toate măsurile necesare în vederea ajustării pe viitor a tratamentului fiscal la noua interpretare.</p> <p>(11) Organul fiscal are obligația să țină Registrul soluțiilor fiscale individuale anticipate.</p>	<p>fiscale, avînd deja exemple în acest sens în Republica Moldova.</p> <p>Nu pot fi acceptate argumentele autorului că soluția SFIA oferă posibilitate de a gestiona riscul fiscal la care se supun întreprinzătorii datorită unor lacune în legislație sau a unor prevederi normative interpretabile, deoarece considerăm că astfel de lacune trebuie eliminate și nicidecum admisă existența lor în legislația fiscală.</p> <p><u>Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE)</u></p> <p>Examinînd art.5 punctul 45) și art.136¹ „Soluția fiscală individuală anticipată” al Art.I din proiect a Codului Fiscal, se constată că conținutul acestuia contravine art. art. 42 alin. (3) și 43 alin. (2) din Legea nr. 780-XV din 27.01.2001 privind actele legislative, care stabilesc că <i>interpretarea este oficială cînd se face prin acte legislative de interpretare</i>” și respectiv, că <i>interpretarea oficială a actelor legislative altele decît cele de la alin.(1) ține de competența exclusivă a Parlamentului.</i>” Or, din proiectul articolului nominalizat, precum și din Sinteza rezultatelor examinării propunerilor la proiectul de lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative, reiese că Organul fiscal competent, va face interpretări legislative pentru situații specifice concrete. Mai mult ca atît, nu este clar cum vor fi determinate situațiile specifice în raport cu cele standarde care se încadrează perfect în reglementările legislative și nu necesită careva interpretări și soluții fiscale individuale anticipate (în continuare SFIA).</p> <p>Este de menționat, că potrivit redacției actuale a articolului în cauză, nivelul atribuțiilor de reglementare, transmise în competența organelor fiscale este unul netransparent, determinînd numeroase riscuri de corupție aferente modului de</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>A se vedea argumentele expuse la art.5 pct.45) și la art.8 din Codul fiscal al Sintezei rezultatelor examinării propunerilor și obiecțiilor organelor centrale de specialitate ale administrației publice, partenerilor sociali și asociațiilor obștești la proiectul de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
--	---	--	--

	<p>(12) Termenul pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate este de 90 de zile de la data recepționării cererii respective din partea persoanei fizice și persoanei juridice ce desfășoară activitate de întreprinzător. În cazul necesității obținerii unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare, termenul de 90 de zile se suspendă de la momentul solicitării a unor documente, informații, explicații și/sau probe suplimentare. După încetarea condițiilor care au generat suspendarea, termenul va fi reluat.</p> <p>(13) Procedura de emitere a soluției fiscale individuale anticipate se stabilește de către Ministerul Finanțelor”.</p>	<p>acordare a SFIA și va prejudicia interesul public general.</p> <p>Astfel, există riscul exercitării unor atribuții excesive de către reprezentanții autorităților publice responsabile și aplicarea discreționară a normelor.</p> <p>La fel nu este clar ce termen de valabilitate va avea actul administrativ - SFIA, reieșind din faptul că, aceasta are misiunea să reglementeze o situație concretă sau o tranzacție specifică, care din text reiese că va continua în timp.</p> <p>Concomitent, menționăm, că nu este justificată argumentarea autorului privind favorizarea unei planificări financiare pe termen lung prin SFIA, în cazul în care alin. (9) și (10) din articolul în cauză prevede expres anularea actului administrativ în dependență de modificarea legislației. Mai mult ca atât, etapa de anulare a SFIA și de acordare a termenului de 60 de zile pentru conformarea contribuabilului cu legislația nouă, de fapt încalcă prevederile art.6 alin.(8) lit.c) din Codul fiscal, potrivit căruia, unul dintre principiile impozitării este echitatea fiscală care presupune tratarea egală a persoanelor fizice și juridice, care activează în condiții similare, în vederea asigurării unei sarcini fiscale egale. În cazul în care persoana fizică și juridică va activa 60 de zile și mai mult în contradicție cu legislația în vigoare fără a fi sancționat, vor fi defavorizați contribuabilii care nu au achitat taxe de 3000 sau 1500 euro și nu au obținut SFIA.</p> <p>Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică propune excluderea noțiunii „Soluția fiscală individuală anticipată” în scopul evitării actelor de comportament corupțional.</p> <p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova</u> <u>”Ecofin-Consult”</u></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Soluția fiscală individuală anticipată</p>
--	---	--	--

		<p>Proiectul prevede introducerea unui nou mecanism - soluția fiscală individuală anticipată. Pentru emiterea soluției în cauză, statul preconizează perceperea unor taxe, (exagerate în opinia noastră în contextul situației economice și politice a țării și instabilitatea existentă). Mecanismul soluției fiscale individuale contra cost, va permite colaboratorilor fiscali efectuarea abuzurilor. Astfel, pentru orice interpelare parvenită, colaboratorii fiscali, pot invoca necesitatea examinării acesteia în contextul unei soluții fiscale. Respectiv, agentul economic nu va fi protejat, mai ales în contextul în care solicitarea opiniei serviciului fiscal este necesară frecvent, dat fiind incertitudinea legislației sau tratării acesteia de către organele statului. În contextul celor expuse, propunem excluderea prevederilor cu privire la aplicarea contra cost a soluției fiscale individuale anticipate.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u> La art.136¹ alin.(5) lit.a) și lit.b) Normele care impun în sarcina contribuabilului efectuarea plății pentru emiterea soluției fiscale individuală anticipată în suma de 3.000 euro, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății, pentru contribuabilii deserviți de Direcția generală administrarea marilor contribuabili și de 1.500 euro, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății, pentru celelalte categorii de contribuabili sunt excesive și contravin rigorilor stipulate la art.20 lit.d) din Legea nr.780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative în partea ce ține de</p>	<p>este un act administrativ în exclusivitate pentru un agent economic aferent unei situații viitoare specifice. Pentru elaborarea tuturor actelor și realizarea acesteia Serviciul Fiscal de Stat va fi nevoie să aloce resurse (umane, tehnice etc.) doar pentru un singur contribuabil. Pentru acoperirea acestor cheltuieli s-a propus stabilirea plății date. Concomitent, emiterea soluției fiscale individuale anticipată contra plată este o practică pe larg răspândită în țările în care există acest concept.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	---	--

		<p>prezentarea în nota informativă a fundamentării economico-financiară a noilor reglementări.</p> <p>Concomitent menționăm că, ținând cont de prevederile Art.130 alin.(2) al Constituției Republicii Moldova (<i>moneda națională a Republicii Moldova este leul moldovenesc</i>), referințele bănești/financiare necesită a fi indicate în lei moldovenești.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> <u>Asociația „Uniunea Producătorilor de Zahăr din Moldova” (UPZM)</u> <u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u></p> <p>Se susține parțial în vederea racordării inițiativei propuse la cadrul legal actual, CNPM insistă asupra excluderii din articolul 136¹ a aliniatelor (5) și (6).</p> <p>Motiv pentru această propunere servesc următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SFIA se eliberează în mare parte pentru a calcula și achita impozitele într-un mod corect, totodată ținem să menționăm un deziderat al legislației fiscale conform căreia achitarea impozitelor nu trebuie să genereze costuri suplimentare pentru contribuabil; • În atribuțiile organului fiscal nu sunt atribuții de prestare a serviciilor contra plată; • Prin excluderea acestor plăți statul va exclude o sursă de coruptibilitate din sistemul fiscal. <p><u>AO „Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști” (AO „ACAP”)</u></p> <p>La articolul 136¹ alin.(5) „Soluția fiscală individuală anticipată se emite contra plată, după cum urmează:</p> <p>a) de 3.000 euro, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății, pentru contribuabilii deserviți de Direcția generală administrarea marilor contribuabili;</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	--	---

		<p>b) de 1.500 euro, la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data efectuării plății, pentru celelalte categorii de contribuabili.” Ținând cont de situația economică curentă precară credem că aceste tarife nu sunt adecvate.</p> <p>La Alin.(12) prima propoziție sintagma ”de 90 de zile” se va substitui cu sintagma ”de până la 90 de zile”.</p> <p>Totuși în opinia unor membri acest termen trebuie să fie racordat la Legea cu privire la petiționare.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> Cu privire la soluția fiscală individuală anticipată (SFIA) dorim să menționăm următoarele:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prin introducerea acestui concept legiuitorul trebuie să stabilească regimul juridic al acestui act în colaborare cu art. 42 și 43 din Legea privind actele legislative nr. 780 din 27.12.2001; precum și art. 15 -17 din Legea privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale nr. 317 din 18.07.2003. Pentru a înlătura confuzia, urmează în mod expres să fie stabilită derogarea SFIA de la aceste articole prin lege organică. • Propunem excluderea sintagmei „<i>ce desfășoară activitate de întreprinzător</i>”, pentru a permite și contribuabililor care nu desfășoară activitate de întreprinzător, să solicite SFIA. • Proiectul nu stabilește care va fi calea de contestare a SFIA emise, în cazul în care solicitantul nu este de acord cu aceasta. <p>Cu privire la taxa de emisie a SFIA, dorim să menționăm următoarele:</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • Proiectul nu stabilește care va fi statutul juridic al <u>taxei de emiteri</u>. Înțelegerea noastră este că aceasta ar reprezenta o plată pentru servicii prestate de Serviciul Fiscal de Stat persoanelor fizice și juridice. În acest sens este necesar spre exemplu de a modifica art. 43 alin. (4) din Legea privind administrația publică centrală de specialitate nr. 98 din 04.05.2012, care ar permite unui serviciu de stat să presteze servicii de interes public contra plată în alte cazuri decât cele prevăzute de Legea privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător. • Proiectul stabilește o taxa de emiteri diferită în dependență de mărimea contribuabilului – solicitant. Totodată nu este justificată necesitatea unei asemenea taxe diferite. Astfel considerăm că taxa de emiteri, dacă va exista, trebuie să fie una pentru toți contribuabilii, indiferent de mărimea solicitantului, pentru a evita tratamentul discriminatoriu. <p>Proiectul stabilește mărimea taxei de emiteri în euro. Nu este justificată o asemenea abordare, în special dacă ținem cont de art. 6 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181 din 27.07.2014, care prevede că toate operațiunile de încasări și plăți bugetare se exprimă în monedă națională.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> Articolul 136¹ alin.(2)</p> <p>La articolul 226¹⁵, alineatul (3): se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) obligația de a prezenta toate probele relevante obiectului controlului fiscal pînă la inițierea controlului fiscal sau pînă la finalizarea controlului fiscal.”</p> <p>Utilizarea cuvintelor „documente relevante/probele relevante” în context</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u></p> <p>Conform art.136¹ alin.(13), procedura de emiteri a soluției fiscale individuale anticipate se stabilește de către Ministerul Finanțelor. Astfel, reglementarea exhaustivă a actelor ce însoțesc cererea pentru emiteri, criteriile/temeiul de</p>
--	--	---	--

		<p>atribuie normei per ansamblu caracter incert și condiționează riscul impunerii unor cerințe suplimentare arbitrare de către autoritate.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului reglementarea exhaustivă a actelor ce însoțesc cererea pentru emiterea soluției fiscale individuale anticipate/probelor relevante controlului sau completarea normei cu referințe la prevederile corespondente care reglementează nomenclatorul dat.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> articolul 136¹ alin.(4) Prevederile citate supra nu reglementează criteriile de respingere a cererii de emitere a soluției fiscale de către organul fiscal competent. Sub acest aspect accentuăm faptul că criteriile/temeiul de respingere a cererii urmează a fi indicate în cadrul normativ primar, pentru a asigura stabilitatea reglementării raporturilor juridice în speță și a exclude autoreglementarea aspectelor în cauză de către autoritate.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului completarea art.136/1 cu norme ce vizează criteriile/temeiul de respingere a cererii de emitere a soluției fiscale de către organul fiscal competent.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> articolul 136¹ alin.(6) Prevederile proiectului nu reglementează procedura și termenul de restituire a taxei achitate în cazul în care Serviciu Fiscal de Stat respinge cererea de emitere a soluției fiscale individuale anticipate. Circumstanța în cauză creează riscul</p>	<p>respingere a cererii de emitere, precum și reglementarea procedurii și termenului de restituire a taxei achitate în cazul în care Serviciu Fiscal de Stat respinge cererea de emitere a soluției fiscale individuale anticipate vor fi reglementate în actul normativ aprobat de Ministerul Finanțelor.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	--	--

		<p>exercitării unor atribuții excesive de către autoritate inclusiv sub aspectul tergiversării procedurii în cauză.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului reglementarea procedurii și termenului de restituire a taxei achitate în cazul în care Serviciu Fiscal de Stat respinge cererea de emiteră a soluției fiscale individuale anticipate.</p>	
<p>Articolul 148. Selectarea, încadrarea și concedierea funcționarilor fiscali</p> <p>(1) Funcționarii fiscali sînt selectați, indiferent de rasă, naționalitate, origine etnică, sex, confesiune, din rîndurile cetățenilor Republicii Moldova care domiciliază pe teritoriul ei, au studiile corespunzătoare, sînt apți din punct de vedere medical pentru exercitarea funcției și nu cad sub incidența restricțiilor prevăzute de <u>Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public</u>. Încadrarea în organul fiscal se face în conformitate cu legislația cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și legislația muncii.</p> <p>(2) Persoanele încadrate în organul fiscal în calitate de funcționar fiscal depun jurămîntul în conformitate cu <u>Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public</u> și sînt supuse înregistrării dactiloscopice de stat obligatorii, în conformitate cu legislația.</p> <p>(3) Funcționarii fiscali au dreptul să poarte în exercițiul funcțiunii uniformă, eliberată gratuit, cu însemnele gradului de calificare respectiv, conform modelului și normelor stabilite de Guvern.</p> <p>(4) Funcționarilor fiscali, ca o confirmare a împuternicirilor lor, li se eliberează legitimații, al căror model și mod de eliberare sînt stabilite de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</p> <p>(5) Funcționarul fiscal în exercițiul funcțiunii este reprezentant al puterii de stat și se află sub ocrotirea statului.</p> <p>(5¹) Funcționarul fiscal ocupă funcție publică de inspector, specialist, auditor intern, inspector superior, specialist superior, auditor intern superior, inspector principal, specialist principal sau auditor intern principal.</p>	<p>Articolul 148 se completează cu alineatele (8), (9), (10) și (11) cu următorul cuprins:</p> <p>„(8) În interes de serviciu, Directorul Serviciului Fiscal de Stat, este în drept să transfere temporar angajații Serviciului Fiscal de Stat, fără acordul acestora, în altă funcție echivalentă în cadrul aceleiași subdiviziuni structurale sau în altă subdiviziune structurală, din aceeași localitate sau care se află într-o altă localitate, o dată în an pentru o perioadă de cel mult 6 luni de zile, cu acoperirea tuturor cheltuielilor de transport și cazare.</p> <p>(9) Funcționarul public este în drept să refuze transferul temporar în interes de serviciu în altă localitate din următoarele motive:</p> <p>a) graviditate;</p> <p>b) are copil minor;</p> <p>c) este singurul întreținător al familiei;</p> <p>d) starea sănătății, confirmată prin certificat medical, face contraindicat transferul temporar.</p> <p>(10) În situațiile menționate la alin. (9), angajatul poate fi transferat cu acordul scris al acestuia.</p> <p>(11) Cu acordul scris al angajatului, acesta poate fi transferat conform prevederilor alin. (8) pe un termen ce depășește 6 luni de zile.”.</p>	<p>Centrul Național Anticorupție</p> <p>Articolul 148 alin.(8)</p> <p>Prevederile sus-citate stabilesc norme incompatibile cu cadrul normativ primar. În conformitate cu prevederile art.47 din Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154-XV din 28 martie 2003: “Transferul salariatului la o altă muncă permanentă în cadrul aceleiași unități, cu modificarea contractului individual de muncă conform art.68, precum și angajarea prin transferare la o muncă permanentă la o altă unitate ori transferarea într-o altă localitate împreună cu unitatea, se permit numai cu acordul scris al părților”.</p> <p>În aceeași ordine de idei, potrivit art.48 alin.(5) al Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr.158-XVI din 04 iulie 2008: “Transferul în interesul serviciului se face numai cu acordul scris al funcționarului public transferat”.</p> <p>Circumstanța în cauză poate constitui un impediment în aplicarea corectă a prevederilor legislative și creează premise pentru aplicarea normei "convenabile" într-o situație concretă, pentru alegerea subiectivă și abuzivă a normei aplicabile.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului revizuirea și racordarea prevederilor proiectului la prevederile corespondente ale legislației în vigoare ce reglementează procedura de transfer a angajatului.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Introducerea prevederilor speciale pentru angajații Serviciului Fiscal de Stat este dictată de faptul că autoritatea publică va avea subdiviziuni structurale în diferite unități administrative teritoriale care vor exercita atribuții similare și pentru exercitarea cărora vor fi necesare competențe similare altor funcții ocupate în SFS. În acest sens, luînd în considerație că procesul de deservire a contribuabililor este unul continuu, este necesar de a stabili norme care să acorde posibilitatea Directorului SFS să transfere angajații în interes de serviciu într-un termen cît mai operativ pentru a putea garanta deservirea operativă a contribuabililor, care</p>

(6) Modificarea, suspendarea, încetarea raporturilor de serviciu și aplicarea sancțiunilor disciplinare funcționarului fiscal țin de competența autorității care l-a încadrat și se efectuează în conformitate cu legislația.

(7) Funcționarul fiscal nu este în drept să desfășoare alte activități remunerate, cu excepția celor prevăzute de art.25 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

Ministerul Justiției

Referitor la **art. 148 alin. (8)** din Codul fiscal menționăm că, prevederea precum că, Directorul Serviciului Fiscal de Stat, în interes de serviciu, este în drept să transfere temporar angajații Serviciului Fiscal de Stat, fără acordul acestora, în altă funcție echivalentă în cadrul aceleiași subdiviziuni structurale sau în altă subdiviziune structurală, din aceeași localitate sau care se află într-o altă localitate, o dată în an pentru o perioadă de cel mult 6 luni de zile, cu acoperirea tuturor cheltuielilor de transport și cazare, urmează a fi revizuită prin prisma Codului muncii. Astfel, potrivit art. 74 alin. (1) din Codul muncii, transferul salariatului la o altă muncă permanentă în cadrul aceleiași unități, cu modificarea contractului individual de muncă conform art. 68 din Codul muncii, precum și angajarea prin transferare la o muncă permanentă la o altă unitate ori transferarea într-o altă localitate împreună cu unitatea, se permit numai cu acordul scris al părților. Respectiv, transferul se referă doar la schimbarea la o altă muncă permanentă. Art. 148 alin. (8) din Codul fiscal se referă la detașare, care potrivit art. 71 din Codul muncii poate fi dispusă numai

are impact și asupra încasărilor la buget. Este de menționat că persoanele cu funcție de conducere care emit ordine cu aplicarea abuzivă a prevederilor legale poartă răspundere pentru acțiunile ilegale săvârșite, inclusiv în funcție de prejudiciu în unele cazuri și răspundere penală.

Nu se acceptă.

Luând în considerație că SFS va fi persoană fizică care va avea subdiviziuni structurale pe întreg teritoriul Republicii Moldova, apare necesitatea de a introduce norme care să permită Directorului SFS să transfere angajații SFS în cadrul aceleiași subdiviziuni structurale sau în altă subdiviziune structurală, din aceeași localitate sau care se află într-o altă localitate, în scop de serviciu pentru a asigura desfășurarea eficientă a SFS. Prin alin. (9) sunt introduse garanții angajaților SFS pentru care

		cu acordul scris al salariatului pentru o perioadă de cel mult un an și se efectuează în temeiul unui contract individual de muncă distinct pe durată determinată.	prioritățile personale prevalează asupra interesului de serviciu.
<p>Articolul 168. Anularea codului fiscal</p> <p>(1) Codul fiscal se anulează în cazul:</p> <p>a) atribuirii lui cu încălcarea legislației fiscale;</p> <p>b) lichidării, reorganizării sau încetării activității persoanei juridice, întreprinderii cu statut de persoană fizică, notarului public, asociației de notari, cabinetului avocatului, biroului asociat de avocați, asociației de avocați, persoanei care practică activitate particulară de detectiv și de pază, executorului judecătoresc, biroului asociat de executori judecătorești, a administratorilor autorizați, a biroului asociat de administratori autorizați, biroului individual al mediatorului, biroului asociat de mediatori;</p> <p>c) decesului persoanei fizice, declarării morții ei, declarării, în modul stabilit, dispărute fără veste sau emigrării ei;</p> <p>d) dispariției obiectului impozabil și obligației fiscale pentru persoanele fizice (cetățeni străini și apatrizi), persoanele juridice sau organizațiile cu statut de persoană fizică nerezidente.</p>	<p>78. La articolul 168, alineatul (1) se completează cu literele e) și f) cu următorul cuprins:</p> <p>„e) radierii din oficiu a persoanelor juridice inactive și întreprinzătorilor individuali inactivi care întrunesc condițiile stabilite de art.2 din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali nr.220-XVI din 19.10.2007;</p> <p>f) lichidării persoanelor juridice a căror coduri fiscale se atribuie de organul fiscal.”.</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne</p> <p>Data adoptării actului legislativ de referință se va scrie cu litere.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 176. Restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită</p> <p>(2) Cu excepția cazurilor în care legislația fiscală prevede altfel, restituirea sumei plătite în plus și a sumei care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituită contribuabilului persoană juridică se efectuează de Trezoreria de Stat la conturile lui bancare, iar contribuabilului persoană fizică – la conturile lui bancare sau în numerar.</p> <p>(2¹) Persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător vor depune cererea privind restituirea impozitului pe venit plătit în plus începând cu 1 aprilie a anului în care a fost constatată suma plătită în plus, cu excepția cazului în care persoana fizică intenționează să își schimbe domiciliul permanent din Republica Moldova.</p>	<p>80. La articolul 176 alineatul (2¹) după textul „a anului în care a fost constatată suma plătită în plus” se completează cu textul „pentru cererile depuse în mod electronic și 1 iunie - pentru cele prezentate pe suport hârtie”.</p>	<p>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</p> <p>Se susține parțial</p> <p>Propunem substituirea lunii ”iunie” cu luna ”mai”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Restituirea sumei impozitului pe venit achitat în plus, implică verificarea informațiilor și constatarea datelor în declarațiile fiscale. Efectuarea restituirii începând cu data de 1 aprilie pentru anul precedent, implică costuri suplimentare pentru persoane de a prezenta documente confirmative, cât și riscuri pentru organul fiscal asupra estimării corecte a sumei pasibile restituirii. În</p>

			<p>acel sens, pentru asigurarea verificării informațiilor disponibile în Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat este necesar o perioadă de timp pentru procesarea datelor din declarațiile fiscale ale contribuabililor.</p> <p>Practica ultimilor ani demonstrează că perioada de procesare a celor 189 de mii (nr. mediu de declarații recepționat de la contribuabili persoane fizice pe parcursul ultimilor doi ani) se încheie către sfârșitul lunii mai.</p> <p>Din acest considerent se propune modificarea termenului care v-a permite și excluderea cazurilor de tergiversare a examinărilor sau de refuz temporar în partea ce ține de restituirea sumei.</p> <p>Numărul contribuabililor – persoane fizice care utilizează serviciile electronice la moment este mic comparativ cu cel care nu utilizează. Astfel, întru asigurarea</p>
--	--	--	--

			<p>calitativă și în termen a restituirii supraplății, reducerea termenului va crea cheltuieli la procesarea Declarațiilor. Concomitent, această propunere nu poate fi acceptată în contextul în care se propune extinderea termenului de prezentare a Declarației persoanei fizice cu privire la impozitul pe venit de la 25 martie la 30 aprilie, cu restituirea sumei impozitului pe venit achitat în plus începând cu 1 iunie pentru toate declarațiile depuse electronic și începând cu 1 iulie pentru cele prezentate pe suport hârtie.</p>
<p>Articolul 190. Principiile generale de evidență a obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale</p> <p>(1) Evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale se ține de către contribuabil de sine stătător, dacă legislația nu prevede altfel, pentru a se estima baza impozabilă, cuantumul obligațiilor fiscale calculate, modificate, stinse și restante.</p> <p>(2) <u>Evidența contabilă</u> și/sau o altă evidență pe care se întemeiază evidența obiectelor impozabile și a obligațiilor fiscale trebuie să reflecte oportun, integral și veridic operațiunile contribuabilului și situația lui financiară.</p> <p>(3) Pentru a controla stingerea obligațiilor fiscale, organul fiscal, alte autorități cu atribuții de administrare fiscală, în cazurile prevăzute expres de legislația fiscală, țin evidența acestora, înscriind în conturile personale ale contribuabilului, deschise</p>	<p>83. La articolul 190 alineatul (2), textul „Evidența contabilă” se înlocuiește cu textul „Contabilitatea”.</p>	<p>Primăria municipiului Chișinău</p> <p>Referitor la art.190 alin.(5) prop. a doua Urmează să se expună serviciile respective din cadrul primăriilor UAT care dispun de funcții de percepatori fiscali.</p>	<p>Nu este clară obiectia.</p>

<p>pentru fiecare impozit și taxă, cuantumul, data apariției, modificării sau stingerii lor.</p> <p>(4) Înscrierile în conturile personale ale contribuabilului se efectuează conform modului stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</p> <p>(5) Evidența impozitelor și taxelor locale pe obiectele impozabile care nu se află în raza organului fiscal în a cărei evidență este contribuabilul o ține organul fiscal în a cărei rază se află obiectul impozabil. Evidența impozitelor și taxelor calculate de serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale se ține de aceste servicii.</p>			
<p>Articolul 203. Comercializarea bunurilor sechestrate</p> <p>(7) Expertiza, evaluarea și comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului care fac parte din fondurile fixe ale întreprinderilor și ale altor <u>obiecte cuprinse în programul de privatizare</u> în care statul deține mai mult de o pătrime din capitalul social se organizează <u>de către Agenția Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei</u>, în modul stabilit pentru privatizarea patrimoniului public.</p> <p>(8) <u>Comercializarea valorilor mobiliare sechestrate se efectuează de către Bursa de valori în modul stabilit de Comisia Națională a Pieței Financiare. În acest sens, organele fiscale vor remite Bursei de valori documentele aferente sechestrării valorilor mobiliare, iar Bursa de valori va organiza comercializarea acestora.</u></p>	<p>86. Articolul 203: la alineatul (7), cuvintele „obiecte cuprinse în programul de privatizare” se înlocuiesc cu cuvintele „bunuri proprietate publică de stat supuse privatizării”, iar cuvintele „de către Agenția Proprietății Publice de pe lângă Ministerul Economiei” se înlocuiesc cu cuvintele „de Agenția Proprietății Publice subordonată Ministerului Economiei”;</p> <p>alineatul (8) va avea următorul cuprins: „(8) Comercializarea valorilor mobiliare sechestrate de către organele fiscale se efectuează în conformitate cu Regulile Pieții Reglementate și actele normative ale Comisiei Naționale a Pieții Financiare coordonate cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.”.</p>	<p><u>Comisia Națională a Pieței Financiare</u> În vederea aducerii prevederilor Codului fiscal în concordanță cu prevederile legislației privind piața de capital se propune expunerea art. 203 alin. (8) în următoarea redacție: ”(8) Comercializarea valorilor mobiliare sechestrate de către organele fiscale se efectuează în conformitate cu Regulile Pieței Reglementate și actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare coordonate cu Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.”</p>	<p><u>Propunerea deja se regăsește în proiectul de lege.</u></p>
<p>Articolul 212. Desfășurarea licitației</p> <p>(1) În ziua licitației, concomitent cu înmînarea biletelor de participant, comisia de licitație va înregistra participanții prezenți. Înregistrarea se va încheia cu 10 minute înainte de începutul procedurii de licitare. Participanții întârziati nu vor fi admiși.</p> <p>(2) Licitația este condusă de un licitator, desemnat în bază de contract de organizatorul licitației.</p> <p>(3) Licitarea fiecărui lot de bunuri la licitația cu strigare începe cu anunțarea de către licitator a prețului inițial și a pasului de ridicare a prețului. Cel care acceptă prețul ridică biletul de participant. După ce unul dintre participanți a ridicat biletul, ceilalți pot pretinde la lot propunînd un preț mai mare cu unul sau</p>		<p><u>Ministerul Economiei</u> Insistăm asupra includerii în proiectul prezentat a propunerilor privind modificarea art.212 alin.(9) din Codul fiscal (<i>cuvintele „va continua pînă se va ajunge la zero” se vor substitui cu cuvintele „poate continua pînă la 50 la sută de la prețul de expunere, iar în cazul vînzării terenurilor – nu mai jos de prețul normativ, stabilit conform legislației”</i>) din următoarele raționamente: Comercializarea bunurilor sechestrate ale contribuabilului se efectuează în scopul stingerii obligației fiscale. Redacția actuală a normei prevăzute la art. 212 alin. (9)</p>	<p><u>Se acceptă,</u> în redacția autorului: „ La articolul 212, alineatul (9) va avea următorul cuprins: „(9) Reducerea prețului poate continua pînă la 50 la sută de la prețul de expunere, iar în cazul vînzării terenurilor – nu mai jos de prețul normativ, stabilit conform legislației.”.</p>

<p>cu mai mulți pași de ridicare. Dacă nimeni nu oferă un preț mai mare decât cel acceptat, strigat de 3 ori de către licitator, acesta fixează printr-o lovitură de ciocan faptul vânzării lotului.</p> <p>(4) Participantul la licitație care a câștigat lotul este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației, întocmit pe un formular tipizat, aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</p> <p>(5) Participantul care a câștigat lotul la licitația cu strigare, dar care a refuzat să semneze procesul-verbal privind rezultatele licitației este privat de dreptul de a participa la această licitație, iar licitarea va reîncepe de la prețul oferit de participantul anterior. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui acontul.</p> <p>(6) Potrivit deciziei organului fiscal, bunurile nesolicitate la licitația cu strigare vor fi scoase la licitația cu reducere. Licitatorul va începe licitarea fiecărui lot cu anunțarea prețului lui maxim, care va fi prețul inițial de la licitația cu strigare, și a pasului de reducere a prețului. Pasul reducerii nu poate fi mai mare de 5% din prețul maxim.</p> <p>(7) Dacă prețul redus a fost strigat de 3 ori și nici un participant nu și-a exprimat dorința de a cumpăra lotul, licitatorul va reduce prețul cu încă un pas, declarînd de fiecare dată prețul nou.</p> <p>(8) Licitatorul va reduce prețul pînă cînd unul din participanți va fi de acord cu prețul propus, cerînd acestuia să confirme oferta numind suma pentru care este de acord să cumpere lotul. În cazul confirmării, licitatorul va striga prețul de 3 ori, fixînd faptul vânzării printr-o lovitură de ciocan. Dacă un alt participant dorește să cumpere lotul, el are dreptul să ridice prețul cu un pas sau cu mai mulți, declarînd intenția sa în timpul repetării prețului, pînă la lovitură de ciocan, și-și va confirma oferta ridicînd biletul de participant. În acest caz, licitația cu reducere trece în licitație cu strigare.</p> <p>(9) Reducerea prețului va continua pînă se va ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație. Organul fiscal poate stabili pentru unele loturi scoase la licitația cu reducere limita la care poate fi redus prețul.</p> <p>(10) Dacă licitatorul, președintele sau orice membru al comisiei de licitație vor constata încălcarea procedurii</p>		<p><i>”Reducerea prețului va continua pînă se va ajunge la zero, după care lotul se scoate de la licitație.”</i> nu asigură stingerea integrală sau parțială a obligației fiscale a contribuabilului, are un caracter formal, și denaturează scopul licitației. Mai mult ca atât, Comisia este în drept să scoată lotul de la licitație, nefiind necesară licitarea pînă la zero.</p> <p>Conform art.208 alin. (5) cheltuielile de executare silită a obligației fiscale sunt recuperate cu prioritate din mijloacele financiare obținute în rezultatul comercializării, ori în cazul licitării pînă la zero. În acest caz nu este clar din care surse vor fi recuperate aceste cheltuieli.</p> <p>Potrivit art.200 alin. (12) bunurile sechestrate se lasă spre păstrare în locul aflării lor la momentul sechestrării: la contribuabil sau la o altă persoană. În cel de al doilea caz, se admite remiterea bunurilor spre păstrare nemijlocit contribuabilului, care este obligat să le primească. Responsabili de păstrarea bunurilor sechestrate sînt contribuabilul (reprezentantul acestuia), persoana lui cu funcție de răspundere sau persoana care o suplinește, cărora li s-a adus la cunoștință faptul sechestrării, sau persoana căreia i-au fost încredințate sub semnătură bunurile sechestrate.</p> <p>Potrivit normei reiterate organul fiscal nu suportă cheltuieli de întreținere a bunurilor, iar conform art.204 (1) <i>”După semnarea contractului de vânzare-cumpărare și achitarea integrală a prețului lotului, organul fiscal va ridica bunurile sechestrate spre a le remite cumpărătorului. Din momentul semnării actului de ridicare a bunurilor sechestrate, dreptul de proprietate asupra acestora trece la cumpărător, iar cheltuielile de păstrare și de transportare a bunurilor, de perfectare a titlurilor de proprietate le suportă noul proprietar.”</i></p>	
--	--	--	--

<p>de licitație, ei vor suspenda licitația în orice moment pînă cînd comisia de licitație va decide continuarea licitației sau scoaterea lotului de la licitație.</p> <p>(11) Participantul la licitația cu reducere care a cîștigat lotul este obligat să semneze un proces-verbal privind rezultatele licitației. Dacă refuză să-l semneze, participantul este privat de dreptul de a participa la această licitație, care va reîncepe de la prețul acceptat de el. Participantului care a refuzat să semneze procesul-verbal nu i se va restitui aportul.</p> <p>(12) Dacă licitarea unui lot este declarată nulă din motive prevăzute de prezentul cod, se va întocmi un proces-verbal al licitației nule pe un formular tipizat aprobat de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. În acest caz, participanții din a căror vină licitația a fost declarată nulă nu vor fi admiși la licitațiile ulterioare la care va fi expus lotul a cărui licitare a fost declarată nulă. Lor nu li se va restitui aportul.</p>		<p>Plafonarea vânzării terenurilor la prețuri nu mai joase decât prețul normativ al pămîntului, determinat conform legislației, are drept scop racordarea la prevederile Legii nr.1308-XIII din 25/07.1997 privind prețul normativ și modul de vânzare-cumpărare a pămîntului, respectiv, acumularea mijloacelor financiare suficiente stingerii obligației fiscale.</p>	
<p>Articolul 226¹⁵. Controlul fiscal</p> <p>(1) În baza deciziei de inițiere a controlului fiscal, organul fiscal citează persoana fizică supusă verificării pentru a o înștiința despre inițierea controlului fiscal. Citația se va emite în conformitate cu prevederile art.226 alin.(1)–(3).</p> <p>(2) Persoana citată este obligată să prezinte, pînă la inițierea controlului fiscal, declarația cu privire la proprietate conform formularului și modului stabilit de Ministerul Finanțelor.</p> <p>(3) La data prezentării persoanei fizice citate, organul fiscal o va anunța despre rezultatele verificării fiscale prealabile și despre inițierea controlului fiscal. În final se va întocmi un proces-verbal de înștiințare, în care se va menționa:</p> <p>a) temeiul inițierii controlului fiscal;</p> <p>b) data efectuării controlului fiscal;</p> <p>c) perioada ce urmează a fi supusă verificării;</p> <p>d) posibilitatea de a solicita amînarea datei începerii controlului fiscal;</p> <p>e) dreptul persoanei fizice de a fi reprezentată conform prevederilor art.244;</p> <p>f) materialele anexate la procesul-verbal;</p> <p><u>g) alte date relevante.</u></p> <p>(4) La procesul-verbal de înștiințare se anexează:</p> <p>a) extrasul din raportul de verificare fiscală prealabilă</p>	<p>90. La articolul 226¹⁵, alineatul (3): se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) obligația de a prezenta toate probele relevante obiectului controlului fiscal pînă la inițierea controlului fiscal pînă la finalizarea controlului fiscal.”;</p> <p>litera g) va deveni litera h).</p>	<p><u>Ministerul Economiei</u> Propunem revizuirea redacțională a normei propuse.</p> <p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Se susține parțial Propunem excluderea sintagmei ”pînă la inițierea controlului fiscal”</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> Referitor la amendamentul propus la art. 226¹⁵ alin. (3) din Codul fiscal, și anume faptul că, litera g) va deveni litera h), relevăm că modificarea respectivă urmează a fi revizuită prin prisma alin. (4) și (5) art. 35 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, or, în cazul completării actului legislativ cu unul sau mai multe elemente structurale, acestea primesc numărul părții</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Se acceptă,</u> în redacția autorului: „g) obligația de a prezenta toate probele relevante obiectului controlului fiscal pînă la inițierea controlului fiscal sau pînă la finalizarea controlului fiscal.”</p> <p><u>Se acceptă.</u></p>

<p>ce conține concluziile verificării care au stat la baza luării deciziei de inițiere a controlului fiscal; b) carta contribuabilului.</p>		<p>(cărții), titlului, capitolului, secțiunii, articolului, alineatului sau al subdiviziunilor acestuia, după care se adaugă și indicii respectivi.</p>	
<p>Articolul 229. Suspendarea operațiunilor la conturile bancare ..... (5) Instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) execută necondiționat ordinul privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului imediat după ce o primește, permițând trecerea la scăderi: a) a oricăror sume în contul bugetului; b) în contul creditorilor gajști a sumelor bănești încasate de la exercitarea dreptului de gaj; c) a sumelor transferate de la contul de împrumut al întreprinderii în scopurile pentru care a fost acordat împrumutul.</p>		<p><u>Asociația Businessului European (EBA)</u> Propunem să fie completat cu litera d) în următoarea redacție: „d) a oricăror comisioane pentru executarea parțială sau totală a ordinelor incaso sau a ordinelor de plată în contul bugetului.” În prezent, art.229 al Codului Fiscal nu prevede dreptul instituției financiare de a percepe comision pentru plățile transferate în contul bugetului, dacă la cont este înaintată Dispoziția privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului. Totodată menționăm faptul, că în conformitate cu prevederile Regulamentului BNM cu privire la sistemul automatizat de plăți interbancare (<i>Hotărîrea nr.53 din 02.03.2006</i>), instituțiile financiare sunt obligate să achite un comision pentru procesarea plăților în SAPI, inclusiv și pentru ordinele incaso în contul bugetului. Astfel, banca suportă cheltuieli nejustificate, care urmează a fi suportate nemijlocit de către clienți. De asemenea menționăm că, instituțiile financiare suportă cheltuieli suplimentare, legate de necesitatea majorării efectivului de personal (având în vedere faptul că, în urma trecerii la sistemul informațional automatizat de creare și circulație a documentelor electronice, volumul ordinelor incaso s-a majorat considerabil). În contextul celor expuse, considerăm necesar de a include în cadrul normativ dreptul instituțiilor financiare de a percepe un comision pentru executarea ordinelor de plată/incaso în cazul în care contul este suspendat.</p>	<p><u>Se acceptă.</u> în redacția autorului: „d) comisioanelor instituției financiare (sucursalei sau filialei acesteia) eferent executării parțiale sau totale de către acestea a ordinelor incaso emise de către organele fiscale sau ordinelor de plată emise în contul bugetului, care se încasează din contul contribuabilului ne afectând suma indicată în incaso sau ordinul de plată.”.</p>
<p>Articolul 253. Împiedicarea activității organului fiscal (1) Împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în</p>	<p>96. Articolul 253 se completează cu alineatul (9) cu următorul cuprins: „(9) Neexecutarea de către persoana fizică a condițiilor</p>	<p><u>Ministerul Mediului</u> Pe lângă modificările propuse la alineatul (9), considerăm necesar de completat cu un</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Articolul are drept scop reglementarea</p>

<p>locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare organului fiscal, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni se sancționează cu amendă de 5000 de lei.</p> <p>(1¹) Neprezentarea, prezentarea tardivă a informației și/sau prezentarea informației neautentice conform prevederilor art.197 alin.(3²) și art.229 alin.(2²) se sancționează cu amendă de 3000 de lei.</p> <p>(4) Neexecutarea deciziei organului cu atribuții de administrare fiscală de suspendare a operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului se sancționează cu amendă în proporție de 30% din suma trecută la scăderi în perioada de nesuspendare a operațiunilor.</p> <p>(4¹) Neexecutarea sau executarea neconformă a prevederilor art.197 alin.(3²) și (3³) și ale art.229 alin.(2²) se sancționează, pentru fiecare încălcare, cu amendă în proporție de 30% din suma încasată sau ce urma a fi încasată de la contribuabil în contul stingerii obligației fiscale.</p> <p>(5) Pentru neexecutarea cerințelor din citația organului fiscal, persoanele fizice se sancționează cu o amendă în mărime de 500 de lei, persoanele juridice – în mărime de 5000 de lei, iar neexecutarea cerințelor din citația bancară se sancționează cu amendă de 5000 de lei.</p> <p>(5¹) Amenzile prevăzute la alin.(5) nu se aplică în cazul în care persoanele prezintă documente justificative în partea ce ține de imposibilitatea prezentării acestora la organul fiscal.</p> <p>(6) Prezentarea tardivă a informației prevăzute la art.226¹¹ alin.(5) de către persoanele indicate la art.226¹¹ alin. (2) se sancționează cu amendă în mărime de 2% din suma indicată în informația prezentată tardiv.</p> <p>(7) Prezentarea informației prevăzute la art.226¹¹ alin.(5) neautentice de către persoanele indicate la art.226¹¹ alin. (2) se sancționează cu amendă în mărime de 10% din diferența dintre suma care urma să fie indicată și cea indicată în informație.</p> <p>(8) Neprezentarea informației prevăzute la art.226¹¹ alin.(5) de către persoanele indicate la art.226¹¹ alin.(2) se sancționează cu amendă în mărime de 50% din</p>	<p>prevăzute în art.226¹⁵ alin.(2) din Codul fiscal se sancționează cu o amendă de 3000 lei.”.</p>	<p>alineat nou după cum urmează: „(10) Neexecutarea de către persoana care activează în organul fiscal a condițiilor prevăzute în art.226¹⁵ din Codul fiscal se sancționează cu o amendă de 3000 lei.”.</p>	<p>sancțiunilor fiscale pentru împiedicarea activității organului fiscal de către contribuabili .</p> <p>Concomitent, menționăm că, pentru încălcarea atribuțiilor de serviciu, inspectorii fiscali sunt sancționați și trași la răspundere în conformitate cu legislația.</p>
---	---	---	--

<p>suma care urma să fie indicată în informație.</p> <p>Articolul 259. Încălcarea de către instituțiile financiare (sucursale sau filialele acestora) și alți prestatori de servicii de plată a modului de decontare</p> <p>(1) Încălcarea termenelor stabilite de legislație pentru înregistrarea mijloacelor bănești în conturile bancare ale agenților economici se sancționează cu amendă de 10% din suma neînregistrată în termen.</p> <p>(2) Înregistrarea mijloacelor bănești, obținute din comercializarea de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, în conturile de depozit sau în alte conturi bancare eludându-se conturile curente în monedă națională sau în valută străină se sancționează cu amendă de 5% din suma înregistrată.</p> <p>(3) Neexecutarea sau executarea tardivă a ordinului de plată și/sau a ordinului incaso privind stingerea obligației fiscale în cazul în care contribuabilul sau debitorul lui dispune de mijloace bănești la contul bancar se sancționează cu amendă, pentru fiecare zi de întârziere, de 2% din suma care trebuie plătită.</p> <p>(4) Încălcarea termenelor de înregistrare în conturile Trezoreriei de Stat de către instituțiile financiare (sucursalele sau filialele acestora) și alți prestatori de servicii de plată a sumelor încasate de la contribuabil se sancționează cu amendă, pentru fiecare zi de întârziere, de 5% din suma neînregistrată în termen.</p> <p>(5) Neprezentarea sau prezentarea tardivă de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) la organul fiscal a informației despre înscrierea în contul bancar al contribuabilului a mijloacelor bănești, în cazul suspendării operațiunilor la acest cont, se sancționează cu amendă în mărime de 1% din suma înscrisă în cont pentru fiecare zi de neprezentare sau de întârziere.</p> <p>(6) Neexecutarea sau executarea eronată de către instituția financiară (sucursala sau filiala acesteia) și alți prestatori de servicii de plată a ordinelor de plată privind achitarea obligațiilor fiscale față de bugetul public național în conformitate cu rechizitele indicate de contribuabil se sancționează cu amendă de 200 de lei pentru fiecare caz de ordin de plată neexecutat sau executat eronat.</p>	<p>98. Articolul 259 se completează cu alineatul (7) cu următorul cuprins:</p> <p>„(7) Refuzul de către instituția financiară și filialele acestora sau altor prestatori de servicii de plată de a recepționa mijloace bănești de la persoane fizice în numerar aferente bugetului, se sancționează cu o amendă în mărime de 200 lei pentru fiecare caz a documentului (cazului) refuzat.”.</p>	<p><u>Banca Națională a Moldovei (BNM)</u></p> <p>Ținând cont de faptul că la recepționarea mijloacelor bănești în numerar aferente bugetului pot apărea circumstanțe obiective care nu depind de prestatorul de servicii de plată, sugerăm ca după cuvântul „Refuzul” să se completeze cu cuvântul „neîntemeiat”.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>În procesul administrării vor apărea dificultăți în stabilirea faptului dacă refuzul a fost întemeiat sau nu.</p>
<p>Articolul 260. Nerespectarea modului de întocmire, de prezentare a dării de seamă fiscale și a facturii fiscale,</p>	<p>99. La articolul 260 alineatul (4¹), după cuvintele „ Neînregistrarea facturii fiscale” se introduce textul „ , ,</p>	<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Propunerea respectivă</p>

<p>precum și neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale (4¹) Neînregistrarea facturii fiscale în Registrul general electronic al facturilor fiscale se sancționează cu o amendă în mărime de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neînregistrată, dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neînregistrate în termenele stabilite.</p>	<p>în termenul prevăzut în art.118¹ alin.(1¹)”.</p>	<p>CNPM consideră că amenda de 3600 lei pentru fiecare factură fiscală neînregistrată este una exagerată și propune o altă abordare. Cifra de ”3600” să se substituie cu cifra ”500” și sintagma ”dar nu mai mult de 72000 lei pentru toate facturile fiscale neînregistrate în termenele stabilite” să fie exclusă.</p>	<p>se exclude din proiectul de lege.</p>
<p>Articolul 272. Executarea deciziei emise pe marginea contestației (1) Copia de pe decizia emisă de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat pe marginea contestației se remite spre executare inspectoratului fiscal de stat teritorial. (2) Contestarea deciziei organului fiscal nu suspendă executarea deciziei contestate dacă legislația nu prevede altfel. (3) Controlul în baza deciziei de suspendare a executării unei decizii contestate urmează a fi inițiat în termen de 30 de zile calendaristice din ziua adoptării deciziei menționate.</p>		<p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova ”Ecofin-Consult”</u> <u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Propunem de a opera modificări la art.272 alin.(2) Cod fiscal, care prevede că contestarea deciziei organului fiscal nu suspendă executarea deciziei contestate dacă legislația nu prevede altfel. Propunem de a prevedea că contestarea deciziei, suspendă executarea deciziei contestate. Menționăm că spre ex. Legea nr.131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, prevede expres faptul că contestarea deciziei, suspendă executarea deciziei contestate. Astfel, agentul economic poate beneficia pe deplin de dreptul prevăzut de legislație la apărarea drepturilor și intereselor sale.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Legea nr.131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător art.30, prevede că persoana supusă controlului este în drept să conteste în instanța de judecată sau la organul de control actual controlului, decizia de aplicare a sancțiunilor stabilite în temeiul rezultatelor controlului, decizia de prelungire a termenului de control și/sau prescripția emisă în temeiul actului de control. Contestația depusă se examinează în termenele stabilite de <u>Legea contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000.</u> Totodată, Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 art. 14, reglementează că persoana care se consideră vătămată într-un drept al său,</p>

			<p>recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. În cazul în care organul emitent are un organ ierarhic superior, cererea prealabilă poate fi adresată, la alegerea petiționarului, fie organului emitent, fie organului ierarhic superior dacă legislația nu prevede altfel.</p> <p>Suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii, dacă legea nu prevede altfel.</p> <p>În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din</p>
--	--	--	---

			<p>oficiu (art.21 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10.02.2000).</p> <p>Astfel, suspendarea executării deciziei poate avea loc doar în cazul în care instanța de judecată dispune suspendarea executării, la cererea reclamantului sau din oficiu, în situația în care există cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente</p> <p>Totodată, până la soluționarea cazului există un risc sporit ca activele restanțierului să fie înstrăinate.</p> <p>La rândul său, în conformitate cu prevederile art.273 alin.(2) din CF, Depunerea contestației la organul fiscal nu sistează executarea silită a obligației fiscale în conformitate cu prezentul cod, <u>cu excepția comercializării bunurilor sechestrate.</u></p> <p>Astfel, până la soluționarea cazului, organul fiscal este asigurat de eventuala încasare a obligației fiscale, iar contribuabilul rămâne</p>
--	--	--	--

			proprietar (beneficiind de bunul respectiv) până la finalizarea examinării cazului, fără posibilitatea înstrăinării bunului sechestrat.
<p>Articolul 277. Subiecții impunerii</p> <p>(1) Subiecți ai impunerii sînt persoanele juridice și persoanele fizice rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova;</p> <p>a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>b) arendașii care arendează un bun imobiliar agricol proprietate privată, dacă contractul de arendă nu prevede altfel;</p> <p>c) deținătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune și/sau de folosință) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;</p> <p>d) arendașii sau locatarii bunurilor imobiliare ale autorităților publice și ale instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile;</p> <p>e) locatarii bunurilor imobiliare – în cazul contractului de leasing financiar.</p> <p>Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sînt obligate să prezinte subiecților impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informația privind <u>valoarea estimată</u>/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune.</p>	<p>101. Articolul 277 alineatul (1): se completează cu litera f) cu următorul cuprins:</p> <p>„f) arendașii sau locatarii ale bunurilor imobiliare proprietate privată a nerezidenților Republicii Moldova, dacă contractul de arendă / locațiune nu prevede altfel.”;</p> <p>din ultimul paragraf se exclud cuvintele „valoarea estimată”.</p>	<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p> <p>După litera f) propunem includerea literei g) cu următorul conținut: ”g) Investitorii în cadrul contractului investițional a bunurilor imobiliare”</p> <p><u>Asociația Businessului European (EBA Moldova)</u></p> <p><i>Prevederile Art.277 al Codului Fiscal care indică că „Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sunt obligate să prezinte subiecților impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informația privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune” sunt destul de anevoios implementate în practică. Ar fi binevenită propunerea unei alte modalități de colaborare a agenților economici, subiecților impunerii cu Serviciul Fiscal în sensul stabilirii bazei impozabile a bunurilor imobiliare.</i></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Propunerea nu este argumentată. Concomitent, menționăm că, norma propusă invocă mai multe neclarități în administrarea acesteia în partea ce ține de indentificarea subiecților impunerii, momentului apariției obligației fiscale etc.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p> <p>Se vor analiza situațiile invocate și posibilele opțiuni privind soluționarea problemei invocate.</p>
<p>Articolul 278. Obiectele impunerii și baza impozabilă a bunurilor imobiliare</p> <p>(1) Obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile (<u>terenuri cu destinație agricolă</u>,</p>	<p>102.La articolul 278 alineatul (1), textul „(terenuri cu destinație agricolă, terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și terenurile cu alte destinații speciale)” se exclude, iar în final se</p>	<p><u>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</u></p> <p>Статья 278 часть (1) изменить на: Объект налогообложения строящегося</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Norma propusă poate avea consecințe negative, precum</p>

<p><u>terenuri destinate industriei, transporturilor, telecomunicațiilor și terenurile cu alte destinații speciale</u>) din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcțiile, casele de locuit individuale, apartamentele și alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcției de 50% și mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcție.</p> <p>(2) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri.</p>	<p>completează cu textul „Gradul de finisare al construcției în scopul impozitării se determină de către experții tehnici atestați sau de către agenții economici cu activități în domeniul expertizei tehnice.”.</p>	<p>недвижимого имущества возникает <u>после сдачи в эксплуатацию.</u></p> <p><u>Primăria municipiului Chișinău</u> Ce document va confirma gradul de finisare al construcției bunului imobil și cine va achita aceste lucrări, servicii?</p>	<p>evitarea achitării impozitului pe bunurile imobiliare prin amânarea (tărăgănarea) procedurii de dare în exploatare.</p> <p>Gradul de finisare al construcției în scopul impozitării se confirmă prin avizului tehnic, ce atestă gradul de executare a construcției și corespunderea lucrărilor de construcții cu documentația de proiect.</p> <p>Avizul tehnic se întocmește pentru construcții nefinalizate, construcția cărora s-a executat în baza autorizației de construire.</p> <p>Avizul tehnic ce atestă gradul de executare a construcției este întocmit în scopul înregistrării construcției nefinalizate în registrul bunurilor imobile.</p> <p>Se eliberează Avizul tehnic de către experții tehnici atestați, în conformitate cu</p>
---	---	---	--

			<p>legislația Republicii Moldova și se emite în termen de 10 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii și încheierii contractului.</p> <p>În termen de 30 de zile lucrătoare din data inspectării bunului imobil, Avizul tehnic urmează a fi prezentat oficiului cadastral.</p> <p>Plata pentru aviz se stabilește prin contracte, încheiate între solicitanții avizelor și agentul economic cu activități în domeniul efectuării expertizelor tehnice sau expertul tehnic atestat.</p> <p>Pentru construcțiile ce nu cad sub incidența Legii nr. 721-XIII din 2 februarie 1996 privind calitatea în construcții, gradul de executare a construcției va fi atestat în actul de constatare, întocmit de oficiul cadastral teritorial și coordonat cu autoritatea publică locală.</p>
<p>IMPOZITUL PE BUNURILE IMOBILIARE Articolul 280. Cotele impozitului (1) Cotele impozitului pe bunurile imobiliare: a) pentru bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale, terenuri</p>	<p>103. Articolul 280 alineatul (1): la litera a): la prima liniuță, cifra „0,3” se înlocuiește cu cifra</p>	<p><u>Agencia Relatii Funciare si Cadastru</u> Considerăm inoportună propunerea privind majorarea cotei maxime de impozit pe bunurile imobile, deoarece aceasta va influența negativ asupra deciziilor</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Măsura are drept scop consolidarea autonomiei financiare a autorităților locale</p>

		<p>Considerăm exagerată propunerea de majorare cu 400% a cotei impozitului pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptând garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele.</p> <p><u>Ministerul Economiei</u></p> <p>Considerăm excesivă majorarea de patru ori a cotei impozitului pentru bunurile imobiliare” cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele. „Concluziile de creșterile semnificative a cotelor impozitului trebuie să derive din analize economico-sociale fundamentale și bine argumentate, pornind de la cunoașterea deplină a conținutului și formei și structurii obiectului impozabil (pe baza informațiilor din registrul bunurilor imobile). În Nota informativă la proiect lipsesc aceste informații. Mai mult, putem menționa că o parte preponderentă din bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă sau agricolă au statut de bunuri auxiliare/beci auxiliar și care nu sunt destinate obținerii de venituri în scopuri comerciale, astfel că nu pot fi aplicate cote similare celor utilizate pentru scopuri comerciale. Prin urmare, considerînd majorarea esențială a cotei impozitului menționat, propunem realizarea unei analize consistente și în profil structural al bunurilor imobiliare cu altă destinație decât cea locativă și agricolă, și stabilirea unor cote rezonabile, argumentate și divizate pe tipuri de bunuri imobiliare care fac parte din această categorie.</p> <p>Propunem introducerea pentru case de locuit individuale, cota impozitului suplimentar (de lux) din baza impozabilă în următoarea</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Prin legea nr.138 din 17.06.2016 a fost introdus impozitul pe avere - un impozit nou asupra averii deținute de contribuabili sub diferite forme. Impozitarea imobilelor cu destinație locativă și a căsuțelor de vacanță va constitui prima etapă de implementare a impozitului dat.</p> <p>Scopul măsurii respective presupune ameliorarea echității fiscale, prin redirecționarea resurselor acumulate de la aplicarea impozitului pe avere pentru realizarea programelor sociale.</p>
--	--	--	---

		<p>mărime:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru case de locuit cu valoarea estimată de la 2 milioane pînă la 5 milioane de lei - 0,3 %; - estimată de peste 5 milioane de lei - 0,8 %. <p>Nu se acceptă argumentarea Ministerului Finanțelor care de facto contravine principiului echității fiscale în plan social la nivelul persoanelor fizice, care presupune impunerea diferențiată a caselor de locuit individuale în funcție de valoare.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> 125.Articolul 280 alineatul (1): la litera a): textul ”din municipii și orașe, inclusiv din localitățile aflate în componența acestora, cu excepția satelor (comunelor) ce nu se află în componența municipiilor Chișinău și Bălți” se exclude; la prima liniuță, cifra „0,3” se înlocuiește cu cifra „0,4”; la litera b) cifra „0,1” se înlocuiește cu cifra „0,4”;</p> <p>Modificările citate supra reglementează majorarea cotei maxime de impozit pe bunurile imobile (majorarea cotei maxime de impozit pe bunurile imobile de la 0,3 la 0,4% din baza impozabilă a bunurilor imobiliare, și majorarea cu 400% pentru bunurile imobiliare cu altă destinație decît cea locativă sau agricolă, inclusiv exceptînd garajele și terenurile pe care acestea sînt amplasate și loturile întovărășirilor pomicole cu sau fără construcții amplasate pe ele deoarece aceasta va influența negativ asupra deciziilor autorităților administrației publice locale de a efectua lucrările de reevaluare a bunurilor imobile în scopul impozitării). Majorarea propusă este excesivă în raport cu contribuabilii, instituind brusc o povară fiscală exagerată.</p> <p><i>Recomandarea: În contextul celor sus-menționate, se recomandă autorului</i></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Măsura dată a fost propusă în contextul plafonării taxelor locale în vederea stabilirii unei baze impozabile echitabile pentru toți agenții economici din toate localitățile Republicii Moldova, ca măsură compensatorie de consolidare a autonomiei financiare a autorităților locale prin majorarea surselor proprii de venit, precum și, în vederea compensării pierderilor ca urmare a unei baze impozabile subestimate. Modificarea respectivă este impusă și de faptul că, bunurile imobiliare nu au fost reevaluate niciodată din momentul în care au fost evaluate (2004,2007), iar inflația anilor respectivi a erodat enorm baza impozabilă</p>
--	--	---	--

<p>Articolul 281. Calcularea impozitului</p> <p>(1) Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător, precum și ale gospodăriilor țărănești (de fermier) se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor <u>cu participarea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale.</u></p> <p><u>(1¹) Înștiințarea subiecților impunerii specificați la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare.</u></p> <p><u>(1²) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), calculează de sine stătător suma anuală a impozitului pe bunurile imobiliare, pornindu-se de la baza impozabilă a acestora, conform situației de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective.</u></p> <p>(2) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, pentru noul subiect al impunerii impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor patrimoniale asupra bunurilor imobiliare sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.</p> <p>(2¹) În caz de schimbare, după începerea anului fiscal, a subiectului impunerii, subiectul anterior al impunerii este în drept să solicite/să efectueze <u>calcularea (recalcularea) impozitului pe bunurile imobiliare proporțional perioadei în care a deținut această calitate.</u></p> <p>(3) În cazul în care subiectul impunerii primește bunurile imobiliare prin moștenire sau prin donație, obligația fiscală neexecutată de către subiectul precedent al impunerii este pusă în întregime pe seama noului subiect. Dacă obligația fiscală neexecutată depășește valoarea estimată a bunurilor imobiliare</p>	<p>104.Articolul 281: la alineatul (1), textul „persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător, precum și ale gospodăriilor țărănești (de fermier)” se înlocuiește cu textul „subiecților impunerii”, iar textul „cu participarea inspectoratelor fiscale de stat teritoriale” se exclude;</p> <p>alineatul (1¹) va avea următorul cuprins: „(1¹) Înștiințarea subiecților impunerii cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare, transmise: - în cazul persoanelor fizice la adresa lor de domiciliu; - în cazul persoanelor juridice la adresa juridică, iar în cazul filialelor/subdiviziunilor la adresa filialelor/subdiviziunilor;</p> <p>alineatul (1²) se abrogă;</p> <p>la alineatul (2¹) textul „/să efectueze calcularea (recalcularea)” se înlocuiește cu cuvîntul „recalcularea”.</p>	<p><i>revizuirea, redimensionarea și diminuarea cuantumului impozitelor propuse.</i></p> <p><u>Primăria municipiului Chișinău</u></p> <p>La alin.(1) Dar cum se va obține baza fiscală care se transmite de către Î.S. Cadastru Inspectoratului Fiscal Principal de Stat.</p> <p>La alin.(1²) Dar cine va calcula aceste impozite și cui îi va reveni responsabilitatea corectitudinii calculării și achitării în termen a impozitului?</p>	<p>a impozitului respectiv.</p> <p>Se retrag propunerile privind transmiterea serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor a atribuțiilor de calculare a impozitului pe bunurile imobiliare estimate de către organele cadastrale în scopul impozitării.</p> <p>Acest concept urmează a fi implimentat treptat după ajustarea sistemelor informaționale necesare implementării acestuia.</p>
--	---	---	--

<p>primite prin moștenire, noul subiect al impunerii execută obligația fiscală în limite ce nu depășesc valoarea estimată a acestui bun imobiliar.</p> <p>(4) În cazul în care, după începerea perioadei fiscale, au apărut noi obiecte ale impunerii, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează din momentul înregistrării de stat a drepturilor de proprietate sau din momentul stabilirii faptului exercitării de către subiectul impunerii a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.</p> <p>În cazul în care obiectul impunerii existent a fost lichidat, demolat sau distrus complet, impozitul pe bunurile imobiliare se calculează pînă la momentul radierii dreptului de proprietate asupra bunurilor imobiliare din registrul bunurilor imobile sau pînă la momentul încetării exercitării de către persoană a dreptului de posesie, de folosință și/sau de dispoziție asupra bunurilor imobiliare.</p>			
<p>Articolul 281¹. Termenele de prezentare a calculului impozitului</p> <p><u>(1) Persoanele juridice, persoanele fizice înregistrate în calitate de întreprinzător, cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier), sînt obligate să prezinte calculul impozitului pe bunurile imobiliare pînă la 25 iulie inclusiv a perioadei fiscale respective. Pentru bunurile imobiliare dobîndite după 30 iunie a perioadei fiscale respective, calculul impozitului pe bunurile imobiliare se prezintă la inspectoratul fiscal de stat teritorial nu mai tîrziu de 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune.</u></p> <p><u>(2) Întreprinzătorii individuali al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, pînă la 25 martie a perioadei fiscale următoare celei de gestiune, o dare de seamă unificată.</u></p> <p><u>(3) Calculul impozitului pe bunurile imobiliare specificat la alin.(1) al prezentului articol se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹).</u></p>	<p>105. Articolul 281¹ se abrogă.</p>	<p><u>Primăria municipiului Chișinău</u> Care-i scopul?</p>	<p>Se retrag propunerile privind transmiterea serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor a atribuțiilor de calculare a impozitului pe bunurile imobiliare estimate de către organele cadastrale în scopul impozitării.</p> <p>Acest concept urmează a fi implimentat treptat după ajustarea sistemelor informaționale necesare implementării acestuia.</p>
<p>Articolul 283. Scutirea de impozit</p> <p>(4) De impozitul pe bunurile imobiliare (terenuri, loturi de pămînt) sînt scutiți proprietarii și beneficiarii</p>	<p>107. La articolul 283 alineatul (4), literele a) și b) se vor completa în final cu textul „în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător”.</p>	<p><u>Primăria municipiului Chișinău</u> Ce documente vor confirma suprafața acestor terenuri?</p>	<p><u>Nu se susține.</u> Unul din principiile care a stat la baza</p>

<p>ale căror terenuri și loturi de pământ:</p> <p>a) <u>sînt ocupate de rezervații, parcuri dendrologice și naționale, grădini botanice;</u></p> <p>b) <u>sînt destinate fondului silvic;</u></p> <p>b') sînt destinate fondului apelor în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător;</p> <p>c) sînt folosite de organizațiile științifice și instituțiile de cercetări științifice cu profil agricol și silvic în scopuri științifice și instructive;</p> <p>d) sînt ocupate de plantații multianuale pînă la intrarea pe rod;</p> <p>e) sînt ocupate de instituțiile de cultură, de artă, de cinematografie, de învățămînt, de ocrotire a sănătății; de complexe sportive și de agrement (cu excepția celor ocupate de instituțiile balneare), precum și de monumentele naturii, istoriei și culturii, a căror finanțare se face de la bugetul de stat sau din contul mijloacelor sindicatelor;</p> <p>f) sînt atribuite permanent căilor ferate, drumurilor auto publice, porturilor fluviale și pistelor de decolare;</p> <p>g) sînt atribuite zonelor frontierei de stat;</p> <p>h) sînt de uz public în localități;</p> <p>i) sînt atribuite pentru scopuri agricole, la momentul atribuirii fiind recunoscute distruse, dar ulterior restabilite – pe o perioadă de 5 ani;</p> <p>j) sînt supuse poluării chimice, radioactive și de altă natură dacă Guvernul a stabilit restricții privind practicarea agriculturii pe aceste terenuri.</p>		<p>Totodată considerăm că toate veniturile ratate prin acordarea scutirilor și înlesnirilor de către organele publice centrale conform prevederilor art.283 din Codul fiscal urmează a fi compensate autorităților publice locale din contul bugetului de stat cu modificarea ulterioară și a art.3 din Legea nr 397-XV din 16.10.2003.</p>	<p>fundamentării sistemului nou de formare a bugetelor locale a fost păstrarea anvelopei financiare. Astfel, la efectuarea simulărilor în condițiile noului sistem de formare a bugetelor UAT și sistemul vechi, au fost comparate veniturile APL în conformitate cu datele execuției pe anul respectiv, fiind luată ca bază suma executată aferentă impozitului pe proprietate, care din start lua în calcul scutirile/facilitățile acordate de Codul fiscal pentru acest impozit (nu erau contabilizate), fără impact negativ asupra bugetelor locale. <i>(Similar s-a procedat și în cazul taxelor locale).</i></p> <p>Drept urmare, nu pot fi invocate solicitări de acoperire a veniturilor ratate de către APL de la acest impozit pentru anul curent sau cei precedenți. Una din opțiuni ar fi eliminarea treptată a scutirilor, nu radical pentru toate tipurile de impozite și taxe</p>
---	--	---	--

			<p>propriii ale APL, pentru a cuantifica efectul real la nivel local urmare a eliminării acestora.</p> <p>Gama de facilități fiscale este compusă din scutiri acordate în mare parte instituțiilor finanțate de la bugetele de toate nivelurile, astfel, încât anularea acestora va presupune creșterea cheltuielilor bugetare, cu impact negativ asupra bugetului de toate nivelurile.</p> <p>De asemenea, sunt scutiri cu caracter social și scutiri pentru misiunile diplomatice și oficiile consulare, care se acordă pe bază de reciprocitate.</p> <p>Acordarea dreptului exclusiv APL de a acorda scutiri la acest impozit va duce la tratarea neuniformă și dispersată a categoriilor actuale care beneficiază de scutiri, ce presupune identificarea de mijloace financiare suplimentare fie pentru plata impozitului de către instituțiile publice, fie materializate în compensații nominative păturilor</p>
--	--	--	--

			<p>și categoriilor defavorizate.</p> <p>Ca prim pas de a micșora numărul beneficiarilor de scutiri de la plata impozitului pe bunurile imobiliare, conform politicii fiscale pentru 2017, se propune ca proprietarii și beneficiarii ale căror terenuri și loturi de pământ sînt ocupate de rezervații, parcuri dendrologice și naționale, grădini botanice sau sînt destinate fondului silvic în cazul în care nu sînt antrenate în activitatea de întreprinzător să fie excluși de la acordarea prin lege a scutiilor.</p> <p>Propunerea de modificare ulterioară a art.3 al Legii privind finanțele publice locale nr.397-XV din 16.10.2003 nu poate fi acceptată din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • toate scutiile la impozite și taxe fac obiectul exclusiv al Codului fiscal; • alin.(4) al art.3 al legii prenotate se referă la competențele delegate suplimentar
--	--	--	---

			<p>de către stat în persoana Parlamentului, care trebuie să fie însoțite de alocare de resurse, astfel, încât în cazul dat nu există o coerență între delegarea de competențe și așa zisele ”venituri ratate”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • în cazul promovării amendamentelor la Legea privind finanțele publice locale în vederea compensării veniturilor ratate în urma acordării scutirilor de către Parlament, acest fapt va îngreuna administrarea și contabilizarea acestor venituri, care presupune stocarea, evidența, analiza, contrapunerea datelor de către părți (autoritatea publică locală și centrală); • în cazul amendării Legii privind finanțele publice locale, veniturile ratate nu pot fi catalogate ca transferuri cu destinație generală, pentru care Legea privind finanțele publice locale prevede expres
--	--	--	--

		<p><u>Întreprinderea Mixtă „Topaz”</u> Introducerea modificărilor în art.283 CF RM „scutirea de plata impozitelor”: (4) folosite în executarea lucrărilor științifice de cercetare, de proiectare și experimentare și alte lucrări legate de crearea noilor tipuri de producție sau îmbunătățirea producerii și tehnologiilor deja existente.</p>	<p>formula de calcul.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Măsurile de politică fiscală sînt formulate sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, cît și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora atît asupra activității economico-financiare a entităților economice, veniturilor cetățenilor, precum și asupra bugetului public național, în particular a bugetelor unităților administrative - teritoriale. De asemenea, art.131 alin.(5) din Constituția Republicii Moldova prevede că, nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare. Implementarea propunerilor respective va afecta veniturile bugetare, diminuînd veniturile autorităților de administrare publică locală.</p>
--	--	---	---

<p>Articolul 285. Furnizarea informației</p> <p>(1) Agenția Relații Funciare și Cadastru prezintă, <u>anual</u>, Inspectoratului Fiscal Principal de Stat, <u>cel târziu pînă la 1 februarie</u>, informația cu privire la fiecare obiect și subiect al impunerii cu impozitul pe bunurile imobiliare. Structura informației și modul de transmitere a acesteia se stabilesc de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</p> <p>(2) <u>În cazul intervenirii unor modificări în informația ce se referă la obiectele și/sau la subiecții impunerii, Agenția Relații Funciare și Cadastru prezintă o informație actualizată în termen de 10 zile după încheierea trimestrului gestionar.</u></p> <p>(3) Organele cadastrale sînt în drept să solicite informația necesară referitoare la obiectul impunerii de la persoanele care îndeplinesc înregistrarea drepturilor patrimoniale sau a tranzacțiilor cu bunurile imobiliare (inclusiv de la birourile notariale, serviciile comunale, realteri, brokeri) și de la proprietarii bunurilor imobiliare.</p> <p>(4) Subiectul impunerii este obligat să prezinte organelor cadastrale informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, care se efectuează în conformitate cu legislația.</p> <p>(5) În cazul în care subiectul impunerii refuză să prezinte informația necesară pentru evaluarea bunurilor imobiliare, evaluarea se efectuează în baza informației deținute de către organele cadastrale în privința obiectelor analoage ce constituie bunuri imobiliare.</p>	<p>108. Articolul 285: la alineatul (1), cuvîntul „anual” se înlocuiește cu cuvîntul „zilnic”, iar textul „cel târziu pînă la 1 februarie,” se exclude;</p> <p>alineatul (2) se abrogă.</p>	<p><u>Agenția Relații Funciare și Cadastru</u> La pct.108. La alineatul (1) al art.285 după cuvîntul ”zilnic” se propune de completat cu cuvintele ”prin intermediul platformei de interoperabilitate MConect oferită de Centrul de Guvernare Electronică”.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> Dincolo de prevederile propuse în proiectul de lege, propunem următorul subiect nou: Completarea art.285 din Codul Fiscal cu alin. (6) în următoarea redacție: “6) Autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile, sunt obligate să prezinte subiecților impunerii specificați la art.277 punct 1) litera b) propoziția 2, informația privind valoarea estimată a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune, anual, în termen de pînă la data de 31 mai al anului fiscal în curs. În cazul neprezentării Informației Arendașului sau Locatarului în termenul stabilit, obligația de calculare și plată a impozitului pentru aceste bunuri imobiliare va trece la Locator.” Comentarii: Această completare a Codului fiscal este solicitată din motivul că pe parcursul anilor contribuabilii se confruntă cu mari impedimente în obținerea acestor informații: - se invocă că Informația este confidențială; - se transmit date eronate, spre exemplu Valoarea estimată (spre exemplu la un bun care nici nu a fost estimat conform datelor din Registrul OCT); - se solicită plata de 50 lei pentru transmiterea fiecărei Informații (Direcția Generală Locativ Comunală și Amenajare a Consiliului Municipal Chișinău); - Informația se prezintă cu întârziere și contribuabilii sunt nevoiți să prezinte dări de seamă corectate (pentru mai multe subdiviziuni) etc.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Conform prevederilor art.277 alin. (1) al Codului fiscal, în vigoare, autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sînt obligate să prezinte subiecților impunerii, în termen de pînă la data de 25 mai a anului fiscal în curs, informația privind valoarea estimată/valoarea contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune. Concomitent, menționăm că, autoritățile publice și instituțiile finanțate de la bugetele de toate nivelurile sînt scutiți de la plata impozitului pe bunurile imobiliare. Totodată, propunem completarea art.277 alin.(1) din Codul fiscal privind obligația prezentării în mod gratuit a informației privind</p>
--	---	--	--

			<p>valoarea estimată/contabilă a bunurilor imobiliare transmise în arendă sau locațiune. La fel, se vor analiza suplimentar posibilele opțiuni privind soluționarea problemei invocate.</p> <p>Se retrag propunerile privind transmiterea serviciilor de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor a atribuțiilor de calculare a impozitelui pe bunurile imobiliare estimate de către organele cadastrale în scopul impozitării. Acest concept urmează a fi implementat treptat după ajustarea sistemelor informaționale necesare implementării acestuia.</p>
<p>Articolul 288. Noțiuni În sensul prezentului titlu, se definesc următoarele noțiuni:</p> <p>1) <i>Taxă locală</i> – plată obligatorie efectuată la bugetul unității administrativ-teritoriale.</p> <p>3) <i>Cota taxei locale</i> – cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii ori sumă absolută, stabilită de autoritatea administrației publice locale la adoptarea bugetului unității administrativ-teritoriale respective.</p>	<p>110. Articolul 288:</p> <p>la punctul 3), după cuvântul „cota” se introduce cuvântul „maximă”, iar sintagma „de autoritatea administrației publice locale la adoptarea bugetului unității administrativ-teritoriale respective” se înlocuiește cu sintagma „conform prezentului titlu”;</p> <p>se completează cu punctul 3¹) cu următorul cuprins: „3¹) Cota concretă a taxei locale - cotă ad valorem în procente din baza impozabilă a obiectului impunerii</p>	<p>Primăria municipiului Chișinău Cum va fi monitorizată această informație de către contribuabili și de către serviciile de colectare a impozitelor, cine va fi responsabil de corectitudinea informației, dacă ea poate fi schimbată zilnic?</p>	<p>Primăria municipiului Bălți Nu se acceptă. Propunem să fie exclusă cota maximă la taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, deoarece, nu putem aplica taxa de 30 000 lei pentru toate genurile de activitate desfășurate pe teritoriul mun. Bălți. Există diferențierea de suprafața unității de comerț, numărul de locuri (de exemplu, la restaurante și cafenele) locul amplasării, categoria de mărfuri realizate precum și a</p>

	<p>ori sumă absolută, stabilită de autoritatea administrației publice locale la adoptarea bugetului unității administrativ-teritoriale respective, care nu poate fi mai mare decât cota maximă stabilită conform prezentului titlu;”;</p>	<p>serviciilor prestate. Această prevedere legislativă expres limitează principiul autonomiei locale prevăzute prin legislația în vigoare.</p>	<p>obiecte ale impunerii, locul amplasării, suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestare a serviciilor, categoria mărfurilor comercializate și a serviciilor prestate, regimul de activitate. Acest drept va exista și după introducerea sistemului de plafonare. De asemenea, instituirea cotelor maxime ale taxelor locale are la bază multiplele solicitări ale agenților economici, asociațiilor și patronatelor în anumite domenii, referitor la caracterul abuziv și imprevizibil al deciziilor autorităților publice locale privind aplicarea taxelor locale. Menționăm că, în cele mai multe cazuri autoritățile administrației publice locale nu colaborează cu agenții economici în vederea stabilirii unor cote rezonabile ale taxelor locale, și prin aceasta nu se conștientizează faptul că, prin stabilirea unor cote prea mari</p>
--	---	--	---

			<p>ale taxelor locale creează situații ce duc la încetarea desfășurării activităților de întreprinzător și diminuarea veniturilor bugetare. Astfel, în lipsa unei imprevizibilități privind mărimea obligațiilor fiscale privind taxele locale agenții economici renunță la efectuarea unor investiții în Republica Moldova, alegând un mediu ce oferă o certitudine clară pentru planificarea costurilor fiscale ce urmează a fi suportate la desfășurarea unei activități economice. Este important să menționăm că, în esență plafonarea prin lege a taxelor locale nu poate fi apreciată ca o limitare a principiului autonomiei locale, or, Legea privind administrația publică locală și Carta Europeană a Autonomiei Locale prevăd expres dreptul autorităților publice locale de a stabili cuantumul taxelor locale în condițiile și în limitele legii.</p>
--	--	--	---

		<p>Primăria municipiului Chișinău</p> <p>La alin.(3¹) Considerăm incorectă ultima sintagmă, deoarece prin Legea nr 138 din 17.06.2016 a fost modificat art. 297 prin care se prevede că pe parcursul anului fiscal stabilirea de taxe locale sau anularea lor se permite concomitent cu modificarea bugetelor UAT.</p> <p>Totodată considerăm că prin plafonarea mărimii cotelor taxelor locale se încalcă principiile descentralizării și autonomiei</p>	<p>La fel, plafonarea nu limitează dreptul autorităților administrației publice locale de a elabora, aproba și gestiona în mod autonom bugetele proprii și dreptul de a stabili și pune în aplicare taxe și impozite locale, în condițiile stabilite de lege (stabilit la art.9 din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006).</p> <p>Suplimentar, menționăm că, în vederea majorării veniturilor bugetelor autorităților publice locale, întru asigurarea autonomiei financiare, concomitent cu introducerea plafonării taxelor locale se propun măsuri ce vor compensa eventualele pierderi bugetare.</p> <p>Se acceptă propunerea în partea ce ține de art.288 pct.3¹).</p> <p>Nu se acceptă obiecțiile invocate aferent propunerii</p>
--	--	--	--

		<p>autorităților administrației publice locale.</p> <p>Ministerul Justiției La propunerea de modificare a art. 288 subalin. 3) din Codul fiscal după cuvântul „maximă” se completează cu litera „a”.</p> <p>Ministerul Justiției Referitor la norma de la art. 288 subalin. 3¹⁾ din Codul fiscal privind plafonarea taxelor locale menționăm că, sunt relevante prevederile <i>Hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 28 ianuarie 2014 pentru controlul constituționalității unor prevederi fiscale referitoare la taxele locale</i>, care la pct. 106 stipulează că, raportând art. 132 la art. 109 din Constituție, care garantează principiul autonomiei locale, Curtea menționează că legea urmează să cuprindă criteriile de determinare a taxelor locale prin delegarea competenței autorităților publice de a stabili cuantumul nemijlocit, reieșind din principiile și criteriile stabilite de legiuitor. Pct. 97 din hotărîrea menționată prevede că, în vederea asigurării unei autonomii efective și funcționale a autorităților administrației publice locale, în care acestea să dispună de dreptul și capacitatea de a reglementa și gestiona în interesul populației locale treburile publice, legiuitorul a prevăzut la articolul 9 din <i>Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația public locală</i>, dreptul acestora de a elabora, aproba și gestiona în mod autonom bugetele proprii și dreptul de a stabili și pune în aplicare taxe și impozite locale, în condițiile stabilite de lege. De asemenea, potrivit pct. 100 din hotărîre Curtea menționează că delimitarea</p>	<p>privind stabilirea plafoanelor pentru cotele taxelor locale. A se vedea argumentele expuse mai sus.</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial, cu plafonarea parțială a unor categorii de taxe locale. Concomitent a se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	---	---

		<p>finanțelor publice locale constituie rezultatul autonomizării financiare a autorităților publice locale, creșterii importanței și rolului acestora, fiind legată de descentralizarea bugetară în cadrul sistemului bugetelor publice. Astfel, prevederile art. 288 subalin. 3¹ din Codul fiscal urmează a fi revizuite prin prisma Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 28 ianuarie 2014.</p>	
<p>10) <i>Numărul mediu scriptic de salariați</i> – efectiv de personal pentru o perioadă gestionară, determinat în funcție de indicii numărului scriptic.</p>	<p>se completează cu punctul 10¹) cu următorul cuprins: „10¹) Efectiv de salariați – toate persoanele angajate cu contract de muncă pe durată determinată sau nedeterminată (încadrați în serviciul permanent, sezonier, temporar pentru executarea anumitor lucrări, inclusiv persoanele cu contractul individual de muncă suspendat și cele aflate în concediul de maternitate), pe termen de o zi și mai mult din momentul angajării. Nu se includ în efectivul de salariați: - persoanele care execută lucrări conform contractelor de drept civil (contract de antrepriză, contract de prestări servicii, contract de transport etc.); - persoanele care prestează munca prin cumul (cumularzii externi).”;</p>	<p><u>Asociația Auditorilor și Consultanților în Management din Republica Moldova ”Ecofin-Consult”</u> <u>Asociația Investitorilor Străini (FIA)</u> <u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> <u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Propunem de expus articolul 288 punctul 10¹) în următoarea redacție; „10¹) Efectiv de salariați - toate persoanele angajate cu contract de muncă pe durată determinată sau nedeterminată (încadrați în serviciul permanent, sezonier, temporar pentru executarea anumitor lucrări), pe termen de o zi și mai mult din momentul angajării. Nu se includ în efectivul de salariați: - persoanele care execută lucrări conform contractelor de drept civil (contract de antrepriză, contract de prestări servicii, contract de transport etc.); - persoanele care prestează munca prin cumul (cumularzii externi); - persoanele cu contractul individual de muncă suspendat și cele aflate în concediul de maternitate.”.</p> <p>Menționăm că taxa pentru amenajarea teritoriului, ca taxă locală, se achită de agentul economic în scopul amenajării teritoriului unde nemijlocit se desfășoară activitatea de întreprinzător. În redacția actuală și cea propusă, angajatorul achită taxa dublă/triplă pentru amenajarea</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>

		<p>teritoriului unui post de muncă la care lucrează efectiv un angajat, iar alți angajați la același post de muncă au contracte suspendate (nu activează efectiv la locul desfășurării activității de întreprinzător).</p> <p><i>De exemplu</i>, pentru un post de muncă la care există:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 1 persoană angajată inițial, căreia i-a fost suspendat contractul în legătură cu detașarea în străinătate pentru o perioadă de 2 ani, - 1 persoană angajată ulterior, temporar, pentru exercitarea muncii angajatului căruia i-a fost suspendat contractul, și care ulterior a plecat în concediu de maternitate, iar apoi în concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului, - 1 persoană angajată în prezent, temporar, ce lucrează efectiv. <p>În acest caz se achită taxa triplă, pentru un singur loc de muncă ce necesită amenajare.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 288 alin. (10¹) din Codul fiscal cuvântul „etc.” urmează a fi exclus, deoarece semnificația acestuia este periculoasă sub aspect de interpretare extensivă.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> În textul punctului nu pot fi enumerate toate tipurile de contracte de drept civil, deoarece ar îngreuna conținutul acestuia.</p>
<p>Articolul 289. Relațiile reglementate de prezentul titlu</p> <p>(1) Prezentul titlu determină procedura și principiile stabilirii, modificării și anulării taxelor locale, modul lor de plată, criteriile de acordare a înlesnirilor fiscale.</p> <p>(2) Sistemul taxelor locale reglementate de prezentul titlu include:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) taxa pentru amenajarea teritoriului; b) taxa de organizare a licitațiilor și loterilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale; c) taxa de plasare (amplasare) a publicității (reclamei); d) taxa de aplicare a simbolicii locale; e) taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii; f) taxa de piață; g) taxa pentru cazare; 		<p><u>Agentia Turismului a Republicii Moldova</u> Excluderea taxei de cazare pe care o percep autoritățile locale și introducerea în schimb a unei taxe locale turistice de 2 euro pe zi de cazare în structuri de cazare pentru fiecare vizitator.</p> <p>Această practică este foarte populară în orașele din Europa, iar turismul se bucură de finanțare reală care provine din această taxă. Totodată, propunem ca această taxă să fie direct vărsată într-un cont extrabugetar creat pe lângă autoritățile locale, sau cea centrală, care va finanța direct programele de renovare a obiectivelor turistice și promovare turistică.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Aplicarea taxei pentru cazare ca procent din venitul din vânzări ale serviciilor de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare în comparație cu o taxă fixă în mărime de 2 euro pentru fiecare vizitator este una mai echitabilă întrucât aceasta ține cont de capacitatea a contributivă</p>

- h) taxa balneară;
 i) taxa pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor);
 j) taxa pentru parcare;
 k) taxa de la posesorii de cîini;
 n) taxa pentru parcaj;
 p) taxa pentru salubritate;
 q) taxa pentru dispozitivele publicitare.
 (3) Taxele locale enumerate la alin.(2) se aplică de către autoritățile administrației publice locale.

Urmare analizei indicatorilor statistici hotelieri (conform Tabelei de mai jos) ce reflectă starea de lucruri a industriei hoteliere din mun. Chișinău, de ex., se poate de conchis următoarele:

Anul	2010	2011	2012	2016 (proгноza)
Numărul de structuri de cazare	102	107	114	
Numărul de turiști	100,1 mii	146.1 mii	163,6 mii	
Numărul înnoptărilor	443,0 mii	574.4 mii	617,0 mii	
Venitul la bugetul stat din taxa locală de 5%	6,304.4 mii	7,440.5 mii	7,250.7 mii	7,465.2

În concluzie, constatăm că numărul structurilor de cazare, a înnoptărilor și a turiștilor cazați este într-o slabă creștere, iar venitul în Bugetul local este în scădere. Taxa de cazare de 5% este o povară simțitoare, iar efectul ei este de nevăzut pentru turism, deoarece se varsă direct în Bugetul local. Conform unui calcul simplu, de exemplu, doar în mun. Chișinău, dacă numărul de oaspeți cazați în hoteluri anual (163,6 mii) s-ar înmulți la numărul mediu de nopți petrecute (4 nopți) și s-ar înmulți la 2 euro pe zi/pe turist am obține 1 mln. 307 mii euro (22mln. 222 mii lei) venit curat pentru bugetele locale, în scopul dezvoltării și promovării industriei turistice.

Deci propunerea de înlocuire a taxei de cazare actuale prin introducerea taxei turistice (de 2 euro pe zi de cazare) ar conduce la următoarele efecte pozitive: micșorarea prețului final al camerei cu circa 15%; mărirea numărului vizitatorilor; mărirea numărului de înnoptări; excluderea ținerii contabilității duble și neînregistrării tuturor turiștilor cazați; diminuarea cazării ilegale în apartamente private; mărirea locurilor de muncă; mărirea defalcărilor în

contribuabilului. Cu alte cuvinte cu cât veniturile din vânzări sunt mai mari cu atât și taxa este mai mare și invers, cu cât veniturile din vânzări sunt mai mici cu atât și taxa este mai mică. Aplicarea taxei fixe va determina avantajarea structurilor de cazare cu venituri din vânzări mari și va dezavantaja structurile de cazare cu venituri din vânzări mici.

		<p>buget; crearea contului extrabugetar pentru finanțarea proiectelor turistice, etc.</p> <p>Agencia Turismului a Republicii Moldova Modificarea Bazei impozabile a obiectului impunerii cu taxa de cazare (în cazul neacceptării propunerii de mai sus art.289) Codul Fiscal, Titlul VII, Anexă, prevede că baza impozabilă pentru taxa de cazare reprezintă venitul din vânzări a serviciilor prestate de structurile cu funcții de cazare. Este o abordare total eronată și poate afecta simțitor veniturile hotelierilor și/sau duce la ascunderea acestora prin majorarea cheltuielilor. Pe lângă servicii de cazare, structura poate oferi servicii de alimentație, curățire, servicii telefonice, etc. Se creează situația că unele servicii se taxează dublu. Astfel propunem ca baza impozabilă pentru taxa de cazare să reprezinte venitul din vânzarea camerei din structurile cu funcții de cazare.</p>	<p>Nu se acceptă. Acceptarea propunerii date va contribui la îngreunarea administrării fiscale, precum și diminuarea veniturilor UAT și necesitatea identificării altor surse de finanțare a programelor bugetare locale existente.</p>
<p>Articolul 290. Subiecții impunerii Subiecți ai impunerii sînt pentru: a) taxa pentru amenajarea teritoriului – persoanele juridice sau fizice, înregistrate în calitate de <u>întreprinzător</u>, care dispun de bază impozabilă;</p>	<p>111. Articolul 290: la litera a), după cuvintele „de întreprinzător,” se introduce textul „și persoanele ce desfășoară activitate profesională conexă sectorului justiției.”;</p>	<p>Primăria municipiului Chișinău Dacă ne referim la activitățile profesionale indicate în pct. 36 din art. 5 al Codului fiscal, aceste persoane pentru a fi impozitate urmează a fi identificate, care organ le va identifica?</p>	<p>Informația respectivă va fi transmisă SFS de către deținătorii registrelor de evidență.</p>
<p>Articolul 292. Cotele și termenele de plată a taxelor locale (1) Termenele de plată a taxelor locale, de prezentare a dărilor de seamă fiscale privind taxele locale pentru subiecții impunerii sînt cele stabilite în anexa la prezentul titlu. Întreprinzătorul individual, gospodăria țărănească (de fermier) al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități și care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. prezintă, în termen de pînă la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată privind taxele locale, cu excepția celei stipulate la art.291 <u>lit.a) din Codul fiscal, în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), și lit.n) a aceluiași articol</u>, cu achitarea taxelor în același termen.</p>	<p>113. Articolul 292: la alineatul (1), textul „ lit.a) din Codul fiscal, în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), și” și textul „a aceluiași articol” se exclud.</p>	<p>Primăria municipiului Chișinău Ținând cont că suma taxelor locale constituie o parte preponderentă din suma veniturilor proprii ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale de nivelurile I și II, considerăm că termenele de plată a taxelor locale urmează să fie stabilite lunar în avans cu recalcularea acestor sume la prezentarea dării de seamă trimestriale, aceste propuneri se înaintează cu scopul ca bugetele UAT să dispună zilnic de lichidități pentru a-și onora responsabilitățile la finanțarea cheltuielilor prevăzute în buget.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea va pune în sarcina contribuabilului majorarea poverii administrative și a costurilor bancare suportate pentru achitarea lunară a taxelor locale.</p>
		<p>Ministerul Justiției</p>	<p>Se acceptă.</p>

<p>Articolul 293. Modul de calculare (1) Calculul taxelor enumerate la art.291, cu excepția celor stipulate la lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p) se efectuează de către subiecții impunerii, în funcție de baza impozabilă și de cotele acestora.</p>	<p>Articolul 293: la alineatul (1), textul „la lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier),” se exclude, iar după cuvintele „de cotele” se introduce cuvântul „concrete”;</p>	<p>La art. 292 alin. (2) din Codul fiscal, la propunerea de completare după cuvântul „cotă” se va completa cu cuvântul „concretă a”. Obiecția este valabilă și pentru propunerea de amendare a art. 293 alin. (1) din Codul fiscal, unde după cuvintele „de cotele” se va completa cu cuvintele „concrete ale”.</p>																	
<p>Articolul 298. Responsabilitatea (1) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele unităților administrativ-teritoriale a taxelor locale, cu excepția celor stipulate la art.289 lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p), și pentru prezentarea dărilor de seamă fiscale revine contribuabililor. (2) Responsabilitatea pentru virarea în termen la bugetele unităților administrativ-teritoriale a taxelor locale stipulate la art.289 lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la lit.k), n) și p), precum și pentru prezentarea dărilor de seamă respective către organele fiscale teritoriale, revine organelor împuternicite de autoritățile administrației publice locale. (3) Inspectoratele fiscale de stat teritoriale exercită controlul asupra modului în care autoritățile administrației publice locale execută prezentul titlu. (4) Taxele netransferate în termen sînt percepute conform legislației.</p>	<p>118. Articolul 298: la alineatul (1), textul „lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la” se exclude; la alineatul (2), textul „lit.a) – în partea ce ține de gospodăriile țărănești (de fermier), la” și textul: „ , precum și pentru prezentarea dărilor de seamă respective către organele fiscale teritoriale, ” se exclude.</p>	<p>Primăria municipiului Bălți Se acceptă. La art.298, alin.(3) propunem sa fie completat după cuvântul „titlu” cu următoarea sintagmă „ precum și responsabilitatea pentru virarea integrală și în termen a taxelor locale stipulate în art.289”.</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea nu este argumentată.</p>																
<p>Anexă</p> <p>Taxe locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale</p> <table border="1" data-bbox="181 1078 707 1406"> <thead> <tr> <th>Denumire a taxei</th> <th>Baza impozabilă a obiectului impunerii</th> <th>Unitatea de măsură a cotei</th> <th>Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Denumire a taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite					<p>119. Anexa la titlul VII va avea următorul cuprins: „Anexă</p> <p>Taxe locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale</p> <table border="1" data-bbox="768 1158 1368 1406"> <thead> <tr> <th>Denumire a taxei</th> <th>Baza impozabilă a obiectului impunerii</th> <th>Cota maximă</th> <th>Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	Denumire a taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Cota maximă	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele					<p>Asociația Patronală „Liga Antreprenorilor în Domeniul Jocurilor de Noroc”. Aceste taxe sunt exagerate și nejustificate. Achitarea sumei de 1000000 lei sau 500 000 lei pentru o unitate comercială, ca taxă pentru amplasarea unităților comerciale, practic v-a duce la insolvabilitate, sau ruinare întreprinderile care activează în acest domeniu. Practic această taxă nu este reală și justificată economic. în mun. Chișinău și Bălți, dacă împărțim 1000 000 lei la 12 luni, este egal cu 83 333 lei lunar, ceea ce este practic o sumă exagerată. Or, pe lângă aceste taxe locale, întreprinderile mai au de achitat și plata pentru licență reieșind din numerele</p>	<p>Se acceptă parțial plafonarea doar a trei taxe locale, care au impact asupra activității agenților economici: 1. Taxă pentru amenajarea teritoriului 2. Taxă de aplicare a simbolicii locale 3. Taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii.</p>
Denumire a taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Unitatea de măsură a cotei	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite																
Denumire a taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Cota maximă	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele																

1	2	3	4
a) Taxă pentru amenajare a teritoriului	Numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați	Lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii, în cazul în care acesta activează în întreprindere a fondată, însă nu este inclus în efectivul trimestrial de salariați	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
b) Taxă de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale	Venitul din vânzări ale bunurilor declarate la licitație sau valoarea biletelor de loterie emise	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)	Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunșurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
d) Taxă de	Venitul din vânzări	%	Trimestrial,

			împuternicite
1	2	3	4
a) Taxă pentru amenajarea teritoriului	Numărul mediu scriptic trimestrial al salariaților și/sau fondatorii întreprinderilor în cazul în care aceștia activează în întreprinderile fondate, însă nu sînt incluși în efectivul trimestrial de salariați, precum și persoanele ce desfășoară activitate profesională conexă sectorului justiției	120 lei anual pentru fiecare salariat și/sau fondator al întreprinderii, în cazul în care acesta activează în întreprinderea fondată, însă nu este inclus în efectivul trimestrial de salariați, precum și persoanele ce desfășoară activitate profesională conexă sectorului justiției	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
b) Taxă de organizare a licitațiilor și loteriilor pe teritoriul unității administrativ-teritoriale	Venitul din vânzări ale bunurilor declarate la licitație sau valoarea biletelor de loterie emise	0,1 %	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar
c) Taxă de plasare (amplasare) a publicității (reclamei)	Venitul din vânzări ale serviciilor de plasare și/sau difuzare a anunșurilor publicitare prin intermediul serviciilor cinematografice, video, prin rețelele telefonice, telegrafice, telex, prin mijloacele de transport, prin alte mijloace (cu excepția TV, internetului, radioului, presei periodice, tipăriturilor), cu excepția amplasării publicității exterioare	5 %	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar

de aparate de joc, salarii, impozite inclusiv impozitul din venit / la salarii, CNAM, CNAS, credite și alte cheltuieli de întreținere, locațiune ș.a Tot așa în Orașe, comune, sate, unde practic nu este populație, - unde dacă împărțim suma de 500 000 lei la 12 luni, este egal cu 41 666 lei lunar, sumă care practic nu este reală de achitat, ținînd cont de celelalte taxe ș.a..

De asemenea stabilirea acestor taxe exagerate fără o analiză economică a cheltuielilor, consumurilor, impozitelor, taxelor, ș.a., suportate real de întreprinderile în domeniul jocurilor de noroc, - este o practică incorectă și frauduloasă, fapt ce v-a duce la ruinarea acestui sector a economiei R Moldova, care practic este pe picior de dispariție.

Totodată, dacă facem comparație cu taxele stabilite pentru celelalte unități comerciale care desfășoară alte activități (genuri de activitate) de cît jocurile de noroc, unde au fost prevăzute taxa de 500 000 lei pentru mun. Chișinău, 300000 lei pentru mun. Bălți, și 100 000 lei pentru orașe, comune, sate, - constatăm o discriminare față de agenții economici din domeniul jocurilor de noroc.

Or, în cazul în care o benzinărie, un centru comercial, Moli, hipermarket, o bază angro, farmacii, magazine de materiale de construcție, - primesc venituri de zeci de ori mai mari de cît o sală cu aparate de joc care deține 10-15 aparate de joc ce va fi obligată să achite 1000 000 lei sau 500 000 lei pentru amplasarea unității comerciale, practic nu este corect.

Trebuie de făcut deosebire între sălile cu aparate de joc inclusiv rulete electronice și Cazinouri. La sălile cu aparatele de joc, nu este real de achitat astfel de taxe enorme pentru amplasarea unităților comerciale, reieșind din faptul că se achită și taxa de licență care ajunge la 3-6 mln. lei pe an în

aplicare a simbolicii locale	ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolica locală		pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	d) Taxă de aplicare a simbolicii locale	Venitul din vânzări ale produselor fabricate cărora li se aplică simbolica locală	0,1 %	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	<p>dependență de numărul de aparate, dar sunt și alte cheltuieli .... Din cauză mării taxei pentru licență în ultimii ani, practic agenții economici nu pot face față altor cheltuieli.</p> <p>De unde să fie într-o țară așa de mică venituri mai mari, dacă se achită doar pentru licență în jur de 5-6 mln. lei pe an !!! Or, ce trebuie să mai faci în această țară ca să primești venituri mai mari, pentru a avea de unde achita la stat niște taxe exagerate ...???</p> <p>Din practica noastră și anume a membrilor Ligii Antreprenorilor în Domeniul Jocurilor de Noroc, pe parcursul anilor 2009-2015, toate taxele care au fost aprobate de Consiliile locale mai mari de 100 000 lei pentru amplasarea unităților comerciale, toate au fost contestate în judecări, unde agenții economici prezentau probe reale că nu puteau rezista din cauza poverii fiscale plasată pe umerii agenților economici din domeniul jocurilor de noroc.</p> <p>Pe de o parte, toți politicienii care caută să-și facă piar politic ne critică neîntemeiat prin slogane de sărăcire a populației..., iar pe de altă parte vor bani de la acești agenți economici în bugetul de stat, care pînă la urmă cade tot pe umerii jucătorului.... în domeniul jocurilor de noroc situația financiară este foarte grea din lipsă de clientelă. Populația nu mai dorește să vină să joace într-o sală cu aparate de joc, din cauza taxelor mari, și acceptă să joace pe sauturi Online de pe net, unde nu riscă cu nimic și nu suportă alte cheltuieli, fiind dezvoltată astfel economia tenebră.</p> <p>Instituirea taxelor pentru amplasarea unităților comerciale, mai mari de 150000 lei pentru o unitate comercială (sală cu aparate de joc) în mun. Chișinău și 100 000 lei în orașe, care deține pînă la 15 - 20 aparate de joc, practic va face ca o astfel de sală de joc să se ruineze și se vor închide.</p> <p>Considerăm că politica statului trebuie se fie de pe poziția menținerii locurilor de muncă ,</p>
e) Taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii	Suprafața ocupată de unitățile de comerț și/sau de prestări servicii	Lei anual pentru fiecare unitate de comerț și/sau de prestări servicii	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	e) Taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii	Unitățile de comerț și/sau de prestări servicii	mun. Chișinău -50000 lei anual pentru fiecare unitate de comerț/prestări servicii (cu excepția activitățile legate de jocurile de noroc și pariuri) - 1000 000 lei pentru unitățile legate de jocurile de noroc și pariuri.	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	
f) Taxă de piață	Suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar			Mun. Bălți 30000 lei anual pentru fiecare unitate de comerț/prestări servicii (cu excepția activitățile legate de jocurile de noroc și pariuri) - 1000 000 lei pentru unitățile legate de jocurile de noroc și pariuri.		
g) Taxă pentru cazare	Venitul din vânzări ale serviciilor de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar			Orașe, comune (sate) 10000 lei anual pentru fiecare unitate de comerț/prestări servicii (cu excepția activitățile legate de jocurile de noroc și pariuri) - 500 000 lei pentru unitățile legate de jocurile de noroc și		
h) Taxă balneară	Venitul din vânzări ale biletelor de odihnă și tratament	%	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar					
i) Taxă pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor or, orașelor și satelor (comunelo	Numărul de unități de transport	Lei lunar pentru fiecare unitate de transport, în funcție de numărul de locuri	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar					

r)						pariuri.			
j) Taxă pentru parcare	Suprafața parcării	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	f) Taxă de piață	Suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor	Mun. Chișinău -350 lei anual pentru 1 m ² Mun. Bălți -250 lei anual pentru 1 m ² Orașe, comune (sate) 150 lei anual pentru 1 m ²	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar		pentru a nu admite emigrarea forței de muncă din țară. Pînă în prezent nici-un organ de stat nu a adus calcule reale prin care să demonstreze prin ce se diferențiază economic un agent economic care deține o sală cu aparate de jocuri de noroc cu 10-15 aparate de joc , de un agent economic care deține o benzinărie, farmacie, centru comercial ș.a....? De ce se petrece această discriminare ? Care sunt criteriile după care se diferențiază aceste taxe?
k) Taxă de la posesorii de ciini	Numărul de ciini aflați în posesiune pe parcursul unui an	Lei anual pentru fiecare ciine, în funcție de numărul de ciini aflați în posesiune	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale	g) Taxă pentru cazare	Venitul din vânzări ale serviciilor de cazare prestate de structurile cu funcții de cazare	5 %	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar		Or, scopul statului este de a ruina complet businessul distractiv în R Moldova, sau de al monopoliza de cineva...?
n) Taxă pentru parcaj	Locul de parcaj	Lei pentru fiecare loc de parcaj	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale	h) Taxă balneară	Venitul din vânzări ale biletelor de odihnă și tratament	1 %	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar		Or, în condițiile economice actuale grele, anume agenții economici din domeniul businessului distractiv, au deschis locuri de muncă, achită plăți enorme la bugetul de stat ș.a. !!!
p) Taxă pentru salubritate	Numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu, în funcție de apartament și bloc sau casă la sol	Lei lunar pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale	i) Taxă pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)	Numărul de unități de transport	- 850 lei lunar pentru fiecare autoturism cu capacitatea de pînă la 9 locuri; - 1700 lei lunar pentru fiecare autobuz cu capacitatea de 10 pînă la 16 locuri; - 2500 lunar pentru fiecare autobuz cu capacitatea de peste 16 locuri	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar		Considerăm că aceste modificări vor duce la lichidarea totală a unui segment de afaceri - industria jocurilor de noroc în Republica Moldova, care considerabil va micșora sursele financiare vărsate în bugetul de stat și cel municipal, precum și lichidarea a cîtorva mii de locuri de muncă. De asemenea aceasta v-a duce la dezvoltarea businessului distractiv tenebru.
q) Taxă pentru dispozitivele publicitare	Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar	Lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	j) Taxă pentru parcare	Suprafața parcării	20 lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar		Dacă să analizăm detaliat consecințe acestei inițiative legislative, atunci trebuie să comunicăm că aceasta v-a avea următoarele consecințe: In Republica Moldova sunt aproximativ 4000 (patru mii) aparate de jocuri de noroc. Costul licenței pentru 1 aparat de joc constituie 23100 (douăzeci și trei mii una sută) lei anual. în total 4000*23100 =92400000 (nouăzeci și două milioane, patru sute mii) lei anual se achită în bugetul de stat;
				k) Taxă de la posesorii de ciini	Numărul de ciini aflați în posesiune pe parcursul unui an	300 lei anual pentru fiecare ciine	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației		De asemenea în Republica Moldova sunt aproximativ 90 (nouăzeci) de rulete electronice. Costul licenței pentru o unitate

Notă: În lipsa obiectului impunerii în perioada gestionară, nu se prezintă dare de seamă fiscală.

			publice locale	<p>constituie 128000 (una sută douăzeci și opt mii) lei anual. în total $90 \cdot 128000 = 11520000$ (unsprezece milioane cinci sute douăzeci mii) lei se achită în bugetul de stat;</p> <p>La fel, în Republica Moldova activează 3 cazinouri - cu 21 de mese de joc pe viu. Costul licenței anual pentru o masă de joc constituie 576000 (cinci sute șaptezeci și șase mii) lei. In total $21 \cdot 576000 = 12096000$ (douăsprezece milioane nouăzeci și șase mii) lei achitați anual în bugetul de stat.</p> <p>Pe lângă sumele achitate la bugetul de stat, în bugetele locale se mai achită și taxa pentru autorizația de funcționare. Astfel, pe teritoriul Republicii Moldova sunt aproximativ 310 săli cu jocuri de noroc, dintre care 2/3 activează în municipiul Chișinău - adică 200 săli de jocuri de noroc , care achitau în bugetul municipal pentru autorizația de funcționare 100000 (una sută mii) lei anual pentru o unitate comercială. în total $200 \cdot 100000 = 20000000$ (douăzeci milioane) lei anual se achită în bugetul municipiului Chișinău pentru autorizare de funcționare. Alte 10000000 (zece milioane) lei anual se achită în bugetele altor localități pentru autorizațiile de funcționare, în total pentru autorizațiile de funcționare, în bugetele municipale și locale se achită 30000000 (treizeci milioane) lei anual.</p> <p>Pe lângă taxele enumerate, există și alte impozite și plăți la fondul social, impozitul pe venit, medicină, fondul de pensii, etc. achitate de către cei 55 de agenți economici care prestează servicii în domeniul dat. în total peste 50000000 (cincizeci milioane) lei anual sunt plățile pentru impozitele și taxele menționate.</p> <p>Jocurile de noroc au creat aproximativ peste 3000 locuri de muncă în Republica Moldova, dintre care:</p> <p>Peste 1500 de persoane sunt operatori la aparatele de joc;</p> <p>Peste 150 de persoane sunt dealeri, crupie în</p>
n) Taxă pentru parcaj	Locul de parcaj	30 lei pentru fiecare loc de parcaj	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale	
p) Taxă pentru salubritate	Numărul de persoane fizice înscrise la adresa declarată ca domiciliu, în funcție de apartament și bloc sau casă la sol	30 lei lunar pentru fiecare domiciliat înscris la adresa respectivă	Conform condițiilor stabilite de autoritatea administrației publice locale	
q) Taxă pentru dispozitivele publicitare	Suprafața feței (fețelor) dispozitivului publicitar	700 lei anual pentru fiecare metru pătrat	Trimestrial, până la data de 25 a lunii imediat următoare trimestrului gestionar	
<p>Notă: În lipsa obiectului impunerii în perioada gestionară, nu se prezintă dare de seamă fiscală.</p>				

		<p>cazinourile pe viu;</p> <p>Peste 500 de persoane - sunt colaboratori ai diferitelor agenții de pază (paza non-stop și grupuri de intervenție operativă);</p> <p>Peste 500 de persoane sunt colaboratori care activează în alte funcții: administrator de sală, manageri, încasatori, personal tehnic, derdicătoare (de obicei persoane în etate care trăiesc doar din pensii și au posibilitatea unui câștig suplimentar), operatorii video (unde activează persoane invalide și cu deficiențe locomotorii, iar în caz de necesitate aceștia solicită intervenția grupului operativ de intervenție, precum și a poliției). Adică, este vorba de persoanele în etate și cele invalide care nu pot activa în alte întreprinderi și presta alte servicii. Domeniul jocurilor de noroc le creează locuri de muncă și le asigură un câștig suplimentar.</p> <p>La fel, nu trebuie de ignorat și așa-zisul turism al jocurilor de noroc. Datorită acestuia, în Republica Moldova vin un număr foarte mare de persoane care practică jocurile de noroc, și anume din (Israel, Turcia, Emiratele Arabe Unite, Qatar, Iran, Arabia Saudită, China, Rusia, Ucraina, precum și din alte țări). Doar în anul 2015, la invitația reprezentanților întreprinderilor care prestează servicii în domeniul jocurilor de noroc, mun. Chișinău a fost vizitat de peste 3000 de persoane. Fiecare turist se află cel puțin o săptămână în Republica Moldova și pe lângă mijloacele financiare destinate jocurilor de noroc, mai deține de regulă 3000-5000 (trei-cinci) mii Euro care sunt cheltuiți în alte scopuri personale . în așa mod, fluxul anual de turiști ai jocurilor de noroc contribuie cu aproximativ 10000000-15000000 (zece- cincisprezece milioane) lei la veniturile altor agenți economici ca: companiile aeriene, operatorii de turism, proprietarii de hoteluri, baruri, restaurante, magazine, cluburi de noapte, serviciile de</p>	
--	--	---	--

		<p>livrare, transport și nu în ultim rând a fabricilor de vinuri și a altor locuri turistice atractive, ce în consecință duce la dezvoltarea bussinesului mic și mijlociu în mun. Chișinău și Republica Moldova.</p> <p>În așa mod, din cauza închiderii întreprinderilor și a sălilor cu aparate de joc din cauza proiectului legislativ menționat va priva:</p> <p>Bugetul de stat - cu peste 116000000 (o sută șaisprezece milioane) lei anual sub forma de taxa pentru licență;</p> <p>Bugetele locale - cu peste 30000000 (treizeci milioane) lei anual pentru autorizarea de funcționare;</p> <p>Alte taxe și impozite achitate de 55 agenți economici - peste 50000000 (cincizeci milioane) lei anual;</p> <p>Pierdere a peste 3000 locuri de muncă;</p> <p>Locatarii vor pierde peste 300 de locatori respectiv nu se va achita chiria;</p> <p>Reprezentanții businessului mic și mijlociu - de 10000000-15000000 (zece-cincisprezece milioane) euro achitați de turiștii jocurilor de noroc.</p> <p>Distrugearea segmentului jocurilor de noroc, se va solda cu lipsa mijloacelor financiare la bugetul de stat și cele locale. Nu vor mai fi create noi locuri de muncă, vor fi posibile disponibilizări ale actualului personal. De aceea considerăm că actualul sistem legat de jocurile de noroc, care este o parte a industriei distractive, activează într-un cadru legal bine determinat și ușor supus evidenței și controlului.</p> <p>La baza acestei inițiative legislative nu stă nici o strategie de dezvoltare sau mecanism clar și transparent de activitate.</p> <p>Considerăm că se intenționează distrugerea agenților economici existenți care activează în acest domeniu și au investit pentru dezvoltare și conformare conform rigorilor legale, și trecerea acestui biznes în mâinile unei sau unor persoane care vor deține</p>	
--	--	--	--

		<p>monopol.</p> <p><u>Primăria municipiului Bălți</u> Nu se acceptă. Propunem să fie exclusă plafonarea la cota maximă la taxă pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii, deoarece acest tip de taxă locală este unul semnificativ pentru municipiul Bălți. Plafonarea v-a agrava și mai mult situația financiar-economică a municipiului. Încasările pe taxa respectivă se vor reduce aproximativ cu 3 mil. lei.</p> <p><u>Asociația Patronală „Liga Antreprenorilor în Domeniul Jocurilor de Noroc”.</u> Reieșind din practica ultimilor ani, după ce din Titlul VII ”Taxe locale” Cod Fiscal a fost scoasă limita sumei taxei pentru amplasarea unităților comerciale, organele administrației publice locale au încetat să mai aprecieze adecvat posibilitățile financiare ale întreprinderilor din domeniul jocurilor de noroc, stabilind în fiecare an taxe exagerate comparativ cu taxele aplicate altor agenți economici. Astfel de acțiuni încalcă principiul egalității de posibilități pentru organizații și dezvoltarea antreprenoriatului în Republica Moldova, fapt care ne oferă dreptul de a contesta această decizie și de a apăra interesele noastre în modul prevăzut de lege. Stabilirea cotelor maxime fixate prin lege va servi pentru organele administrației publice drept îndemn de a acționa și recomandări pentru stabilirea cotelor indicate. Din păcate, nimeni nu va efectua analiza financiar-economică pe un raion concret, iar cotele exagerate vor duce la lipsa posibilității financiare de a executa obligațiile față de bugetele locale, și drept rezultat, față de bugetul național. Luând în considerație cele expuse, Vă rugăm respectuos să revizuiți cotele maxime</p>	<p><u>Se acceptă parțial.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p> <p><u>Se acceptă parțial.</u> A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	--	---

		<p>propușe în proiect a taxei pentru amplasarea unităților comerciale și prestarea serviciilor pentru întreprinderile care se ocupă cu jocurile de noroc. În această ordine de idei, înaintăm o propunere constructivă, și anume ca taxa locală maximă să fie stabilită în mărime de 100 000 lei pentru unitățile legate de jocurile de noroc în mun. Chișinău și 50 000 lei pentru orașe, comune, sate.</p> <p>În partea privind stabilirea taxelor pentru amplasarea caselor de pariuri, care este identică taxei pentru sălile cu automate de joc și cazinouri, dorim să accentuăm că organizarea pariurilor și acceptarea mizelor pentru competițiile sportive constituie o activitate cu risc social scăzut și nu poate fi egalată cu activitatea sălilor cu automate de joc și cazinouri. Acest fapt se confirmă și prin diferența dintre taxele pentru eliberarea licenței. Astfel, în opinia noastră, nu este corect să egalăm veniturile unei săli cu automate de joc cu veniturile din organizarea pariurilor, prin aplicarea unei cote identice pentru aceste tipuri de activitate economică.</p> <p>În această ordine de idei, înaintăm o propunere constructivă, și anume ca taxa locală maximă să fie stabilită în mărime de 20 000 lei pentru unitățile din mun. Chișinău și mun. Bălți și 10 000 lei pentru orașe, comune, sate.</p> <p>În afară de acest fapt, am dori să vă atragem atenția asupra sumei incorecte privind taxa pentru licența de organizare a pariurilor și acceptarea mizelor pentru competițiile sportive. În prezent această taxă constituie 28% din suma totală a mizelor acceptate.</p> <p>În primul rând, nu este clar raționamentul economic și profitul din această cotă. În al doilea rând, după părerea noastră, impozitarea din sumele primite fără a lua în calcul câștigurile acordate tot nu este corectă. Întrucât marja maximă constituie 7-10% dintre mizele introduse și câștigurile eliberate, drept rezultat apare imposibilitatea</p>	
--	--	---	--

		<p>de a achita taxa dată. Nemaivorbind de alte cheltuieli precum plata chiriei, a serviciilor comunale pentru încăpere, achitarea salariilor, altor taxe și impozite.</p> <p><u>Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (CNSM)</u></p> <p>La pct.119 din proiectul de Lege, referitor la Anexa la titlul VII al Codului fiscal:</p> <p>CNSM nu acceptă mărimile maxime propuse în proiect la mai multe taxe locale care sînt majorate cu 50-900% față de cele actuale, nefiind luat în considerare faptul că orașul Comrat se clasifică ca municipiu, precum și că orașele raionale sînt puse în aceeași categorie cu satele. Astfel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taxa pentru amenajarea teritoriului în mun. Chișinău la moment este 80 de lei pentru m2, Călărași 104 lei pentru m2, Cahul 100 lei - pentru gospodăriile țărănești și 300 lei - pentru celelalte întreprinderi, iar pentru anul 2017 se propune 120 de lei pentru toate localitățile și toate tipurile de entități; - taxa de piață în mun. Chișinău în prezent este de 40, 12, 60 și 72 de lei pentru m2 și în or. Cahul de maxim 45 de lei, Călărași 11 lei, 55 lei și 105 lei, dar se propune pentru anul 2017 - 350 de lei în mun. Chișinău și 150 în orașe/sate; - taxa pentru prestarea serviciilor de transport în mun. Chișinău în prezent este de maximum 850 de lei lunar pentru o unitate de transport cu pînă la 16 locuri, în or. Cahul 700 de lei pentru o unitate similară de transport, în Călărași 660 de lei, mun. Comrat - 930 de lei, iar pentru anul 2017 această taxă se majorează pînă la 1700 de lei lunar pentru toate localitățile; - taxa pentru centre comerciale, case de comerț în mun. Chișinău în prezent este de maximum 20 de mii de lei pentru suprafețele de pînă la 1000 m2, pentru magazine cu suprafața pînă la 3000 m2 este de maximum 15 mii de lei, iar în proiect pentru anul 2017 	<p><u>Se acceptă parțial.</u></p> <p>A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	---	--

se propune doar o cotă maximă de 50 de mii de lei fără o diferențiere a unităților de comerț/prestări servicii pe categorii;
 - taxa pentru dispozitive publicitare în mun. Chișinău în prezent este de 500 de lei anual pentru m2, mun. Comrat - 140-400 de lei, mun. Bălți 400, 500, 700 de lei, Călărași - 160-330 de lei, iar în proiect este prevăzut pentru anul 2017 - 700 de lei anual pentru m2 în toate localitățile.

Această majorare va conduce la motivarea autorităților locale să majoreze taxele în cauză în cuantum nu mai mic decât cele propuse spre aprobare prin proiect. Aceste majorări vor condiționa noi creșteri de prețuri și tarife la nivel local care vor împovăra cetățenii.

Asociația Patronală Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova (AP UTD)

Anexă privind Taxele locale, termenele lor de plată și de prezentare a dărilor de seamă fiscale, la compartimentul „Taxă pentru prestarea serviciilor de transport auto de călători pe teritoriul municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)” Uniunea propune în următoarea redacție:

Denumirea taxei	Baza impozabilă a obiectului impunerii	Cota maximă	Termenele de plată a taxei și de prezentare a dărilor de seamă fiscale de către subiecții impunerii și organele împuternicite
1	2	3	4
Taxă pentru prestat	Numărul de	mun. Chișinău 400 lei lunar pentru fiecare	Trimestriala 1, pînă la data de 25

Se acceptă parțial.
 A se vedea argumentele expuse mai sus.

		<p>ea serviciilor de transport rutier de persoane pe teritoriul administrativ-teritorial al municipiilor, orașelor și satelor (comunelor)</p>	<p>unități de transport</p>	<p>autoturism, (inclusiv în regim de taxi), cu capacitatea de pînă la 9 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; 700 lei lunar pentru fiecare autobuz/autocar cu capacitatea pînă la 16 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; -1100 lunar pentru fiecare autobuz/autocar cu capacitatea mai mare de 16 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; mun. Bălți și Comrat 300 lei lunar pentru fiecare autoturism, (inclusiv în regim de taxi), cu capacitatea de pînă la 9 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; 500 lei lunar pentru fiecare autobuz/autocar cu capacitatea pînă la 16 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; 800 lunar pentru fiecare autobuz/autocar cu capacitatea mai mare de 16 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; Orașe, comune (sate) 100 lei lunar</p>	<p>a lunii imediat următoare trimestrului gestionar</p>	
--	--	---	-----------------------------	---	---	--

		<p>pentru fiecare autoturism, (inclusiv în regim de taxi), cu capacitatea de pînă la 9 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; 250 lei lunar pentru fiecare autobuz/autocar cu capacitatea pînă la 16 locuri, inclusiv locul conducătorului auto; 450 lunar pentru fiecare autobuz/autocar cu capacitatea mai mare de 16 locuri, inclusiv locul conducătorului auto;</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> La data de 08.04.2016 Ministerul Finanțelor a inițiat procesul de perfecționare a legislației fiscale și vamale pentru anul 2017. Anunțul a fost făcut public pe pagina web http://mf.gov.md/Tra_nspDeciz/ElabDeciz. În acest context, autoritățile administrației publice centrale și locale, partenerii sociali,</p>
<p>Argumentarea este, că operatorii de transport rutier de persoane achită taxele și impozitele stabilite de stat, iar suplimentar achită taxa rutieră, accizele la carburanți și o taxă locală ceea ce constituie o discriminare față de alți agenți economici din țară.</p> <p><u>Asociația Patronală a Businessului Distractiv</u> Asociația Patronală a Businessului Distractiv consideră necesar de a solicita revizuirea de lege nr.3398 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale, în partea ce afectează drepturile membrilor săi, din următoarele motive. În conformitate cu art.5 alin.(1) Legii RM, Nr.317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, actul normativ ce reglementează activitatea de întreprinzător trebuie să</p>			

		<p>corespundă principiului transparenței decizionale și de reglementare. În acest scop, autoritățile administrației publice și instituțiile abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control sînt obligate: să informeze asupra proiectelor de acte normative și să asigure implicarea sectorului privat, a societății civile și a persoanelor fizice în elaborarea de acte normative și în procesul luării deciziilor; să asigure accesul liber la proiectele de acte normative prin publicarea acestora în mijloacele de informare în masă și plasarea în pagina web a autorității administrației publice sau a instituției abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control respective.</p> <p>În conformitate cu art.32 alin.(1) Legii RM, nr.317-XV din 18.07.2003, proiectul de act normativ se elaborează în cîteva etape consecutive, conform regulilor și normelor tehnicii legislative, iar conform alin.(2) același articolul elaborarea proiectului de act normativ include: a) examinarea propunerilor, documentarea și luarea deciziei corespunzătoare; b) asigurarea tehnică, organizatorică și financiară a procesului elaborării; d) întocmirea textului; e) fundamentarea; j) avizarea, consultarea publică și expertiza; g) definitivarea.</p> <p>În același timp, potrivit art.37 lit.f1) Lege nr.317-XV din 18.07.2003, concomitent cu elaborarea proiectului de act normativ, grupul de lucru întocmește o notă de argumentare (informativă), semnată de persoana responsabilă, care include că actul de analiză a impactului de reglementare, în cazul proiectelor de acte normative ce reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de</p>	<p>asociațiile reprezentanților autorităților locale, organizațiile societății civile, asociațiile reprezentative ale mediului de afaceri și alte părți interesate au fost invitate să prezinte propuneri și sugestii pentru elaborarea proiectului de lege ce ține de realizarea politicilor fiscale și vamale, precum și de perfecționare a legislației fiscale și vamale pentru anul 2017.</p> <p>Ulterior, la data de 05.08.2016 a fost remis spre examinare și avizare setul de materiale ce vizează modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea politicii fiscale și vamale pentru anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale.</p> <p>Setul de materiale respectiv a fost disponibil pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor http://mf.gov.md/TranspDeciz/ProiecDeciz</p> <p>În cadrul exercițiului dat, au fost recepționate și</p>
--	--	---	--

		<p>întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului;</p> <p>Mai mult că atât, art.4 Legii RM, nr.235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător în sensul prezentei legi, reglementarea activității de întreprinzător are loc pe următoarele principii de bază: a) previzibilitatea reglementării activității de întreprinzător; b) transparența decizională și transparența reglementării activității de întreprinzător; c) analiza impactului de reglementare; d) reglementarea materială și procedurală a inițierii, desfășurării și lichidării afacerii prin acte legislative; e) echitabilitatea (proporționalitatea) în raporturile dintre stat și întreprinzător.</p> <p>Or, în conformitate cu art.13 al Legii RM, Nr.235-XVI din 20.07.2006 analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorilor și ale statului, precum și corespunderea actului scopurilor politicii de reglementare și principiilor prezentei legi. Actul de analiză a impactului de reglementare este parte integrantă a notei informative a proiectului de act normativ.</p> <p>Conform art.11 al Legii privind transparența în procesul decizional, nr.239 din 13.11.2008 consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate se asigură de către autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie prin următoarele modalități: dezbateri publice, audieri publice, sondaj de opinie, referendum, solicitarea opiniilor experților</p>	<p>examine aproximativ 237 propuneri, parvenite de la 14 autorități publice și de la 20 asociații reprezentative ale mediului de afaceri. De asemenea, menționăm că, la data de 21.09.2016 au fost organizate dezbateri publice, la care au fost invitați să participe toate părțile interesate. Totodată, în partea ce ține de cuantumul taxelor, a se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	--	--	---

		<p>în domeniu, crearea grupurilor de lucru permanente sau ad-hoc cu participarea reprezentanților societății civile. Consultarea se efectuează:</p> <p>la inițiativa autorității publice responsabile de elaborarea proiectului de decizie;</p> <p>la inițiativa unei alte autorități publice, conform competenței;</p> <p>la propunerea cetățeanului, asociației constituite în corespundere cu legea, altei părți interesate.</p> <p>În cazul prevăzut la propunerea cetățeanului, asociației constituite în corespundere cu legea, altei părți interesate, autoritatea publică responsabilă de elaborarea proiectului de decizie nu poate refuza consultarea.</p> <p>Astfel prin prisma art. 13 al Legii RM, nr. 235 din 20.07.2006, atât Ministerul Finanțelor cât și alte autorități centrale de resort n-au analizat impactul care va avea loc asupra activității de întreprinzătorilor prin stabilirea cotei maxime pentru o singură unitate legată de jocurile de noroc și pariuri la sumele de câte 1 000 000 lei pentru mun.Chișinău și mun.Bălți, și a 500 000 lei pentru restul orașelor și comunelor(satelor) care reprezintă o sumă exorbitantă și va avea în ansamblul său un efect negativ atât asupra mediului de afaceri, cât și asupra populației.</p> <p>Așadar, prin adoptarea finală a proiectului de lege nominalizat Guvernul Republicii Moldova ar duce la încălcarea principiile de reglementare a relațiilor în sfera desfășurării activității de întreprinzător în baza actelor normative sublegislative, pe motiv că nu a făcut o analiză preventivă legală a posibilitilor efecte majorării taxelor locale, încălcând grav principiul constituțional privind asigurare așezării juste a sarcinilor fiscale (art.58 alin.(2) din Constituția RM).</p> <p>Totodată prin art.58 alin.(2) al Constituției Republicii Moldov, se prevede o limitarea obligației de a contribui la cheltuielile</p>	
--	--	---	--

publice. Această limitare este o garanție suplimentară a dreptului de proprietate, deoarece oarecare contribuție reprezintă o lezare a dreptului respectiv. Astfel în anumite limite, astfel de atingeri sunt admisibile și pe deplin legale, dar cu condiția că acestea să se conformeze principiului echității pentru a nu deforma egalitatea de șanse, pentru a exclude orice privilegiu sau discriminare din partea statului.

În final, s-a creat artificial o situație dezastruoasă, în urma căreia agenții economici ce își desfășoară activitatea pe întreg teritoriul Republicii Moldova sunt lipsiți de stabilitate și de posibilitate de a prognoza propriile cheltuieli, acest lucru în prezent implicând o încălcare a principiului stabilității raportului juridic în materia fiscală, principiul garantat de art.6 alin. (8) lit.d) Cod Fiscal.

Totodată, adoptarea proiectului ar duce la încălcarea prevederilor Legii RM, 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, Legii privind transparența în procesul decizional, nr.239 din 13.11.2008, precum și normele Codului Fiscal al RM.

Luând în considerație cele expuse, călăuzindu-se de prevederile art.24 lit.d) și m) Legii RM nr.837 din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești, art.4, 8, 9 Legii RM, 235-XVI din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, art.10, 11 Legii privind transparența în procesul decizional, nr.239 din 13.11.2008 Asociația Patronală a Businessului Distractiv solicită:

Implicarea Asociației Patronale a Businessului Distractiv la elaborarea și consultarea autorităților publice asupra Proiectului de lege nr.3398 cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative în partea ce ține de realizarea

		<p>politicii fiscale și vamale pentru anul 2017 și perfecționarea legislației fiscale și vamale.</p> <p>Ministerul Justiției La Anexa la Titlul VII „note/nota” se vor exclude întrucât nu sunt prevăzute în calitate de element structural al actelor normative. Prevederile acestora urmează a fi expuse în conținutul actului normativ, fie urmează a fi excluse.</p>	<p>Se acceptă.</p>
<p>Articolul 348³. Cotele impunerii</p> <p>(1) Cotele taxei se stabilesc conform anexei nr.2¹ la prezentul titlu, fiind exprimate în euro.</p> <p>(2) În cazul în care pe teritoriul Republicii Moldova se depistează autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova fără vinieta sau se constată că perioada de valabilitate a vinietai a fost depășită, organul de poliție sau echipa mobilă a serviciului vamal întocmește un proces-verbal de constatare a lipsei dovezii achitării taxei în cauză sau privind depășirea perioadei de valabilitate a taxei și transmite o copie a acestuia autorității abilitate a administrației publice centrale.</p> <p>(3) În cazul în care la ieșirea din țară se depistează autovehicule neînmatriculate în Republica Moldova care s-au aflat pe teritoriul țării fără vinieta sau se constată că perioada de valabilitate a vinietai a fost depășită, <u>organul vamal</u> calculează taxa în cauză conform alin.(1) și nu permite trecerea frontierei de stat fără prezentarea documentului de plată ce confirmă achitarea taxei și a amenzilor.</p>	<p>122. La articolul 348³ la alineatul (3), cuvintele „organul vamal” se înlocuiește cu textul „Poliția de Frontieră”.</p>	<p>Asociația Patronală Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova (AP UTD) Pentru majorarea veniturilor la Fondul Rutier, Uniunea repetat propune elaborarea unor proiecte de acte legislative și normative (propunerea a fost expusă anterior pentru politica fiscală vamală pentru anul 2016), care ar prevedea următoarele măsuri: -majorarea taxei (costul vinietai) de cca 5-10 ori pentru folosirea drumurilor Republicii Moldova de către autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova, clasificate la poziția tarifară 8703;</p> <p>- introducerea taxei rutiere (la paritate) pentru autovehiculele din alte țări (România, Bielorusia, Federația Rusă, etc.) unde se percepe plăți pentru utilizarea infrastructurii rutiere de la transportatorii autohtoni pentru autocamioane, remorci, semiremorci și autocare (autobuse).</p>	<p>Se acceptă parțial. Menționăm că, Ministerul Finanțelor a elaborat și prezentat spre aprobare Guvernului proiectul de lege în care se ajustează vinieta. Totodată, menționăm că, majorarea excesivă a costului vinietai poate duce la diminuarea tranzitului pe teritoriul Republicii Moldova precum și diminuarea turismului efectuat prin călătorii cu transportul propriu.</p> <p>La ședința Guvernului din 14.09.2016 a fost aprobat un proiect de lege care prevede modificări și completări la articolul 348 din Codul fiscal în acest sens. Astfel, considerăm că propunerea respectivă dublează propunerile înaintate în proiectul</p>

<p>Articolul 352. Modul de calculare și de achitare a taxei, de prezentare a dărilor de seamă</p> <p>(1) Taxa se calculează:</p> <p>a) pentru autovehiculele înmatriculate în Republica Moldova – de către <u>organul abilitat al administrației publice centrale</u>, conform anexei nr.3 la prezentul titlu;</p> <p>b) pentru autovehiculele neînmatriculate în Republica Moldova – de către organele vamale, conform anexei nr.3 la prezentul titlu.</p> <p>(2) Modul de calculare a masei totale, a sarcinii masice pe axă și a dimensiunilor se stabilește de Guvern.</p> <p>(3) Subiecții impunerii achită taxa, în mărime deplină, pînă la obținerea actelor ce permit transportul rutier cu autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise.</p> <p>(4) În cazul în care, la ieșirea din țară, se depistează autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, care circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizație, organele vamale calculează taxa conform art.351 alin.(4) din prezentul cod și nu permit trecerea frontierei de stat pînă la prezentarea documentului de plată ce confirmă achitarea taxei.</p> <p>(5) În cazul în care, pe teritoriul țării, se depistează autovehicule a căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise, care circulă fără autorizație specială, ori se constată că masa totală, sarcina masică pe axă sau dimensiunile acestor autovehicule nu coincid cu cele indicate în autorizație, organul poliției <u>rutiere și/sau colaboratorul organului abilitat</u> să elibereze autorizație specială pentru circulația pe drumurile publice a autovehiculelor ale căror masă totală, sarcină masică pe axă sau ale căror dimensiuni depășesc limitele admise întocmește un proces-verbal de constatare a lipsei autorizației speciale sau a necorespunderii masei totale, sarcinii masice pe axă sau dimensiunilor datelor indicate în autorizație și calculează taxa conform art.351 alin.(4) din prezentul cod, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern.</p>	<p>Articolul 352:</p> <p>la alineatul (1) litera a) textul „organul abilitat al administrației publice centrale” se înlocuiește cu textul „organul de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier”;</p> <p>la alineatul (5) textul „rutiere și/sau colaboratorul organului abilitat” se înlocuiește cu textul „de patrulare și/sau organul de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier”.</p>	<p><u>Agencia Națională Transport Auto,</u> propune operarea modificărilor la Articolul 352:</p> <p>la punctul (1), litera a) textul „organul abilitat al administrației publice centrale” se substituie cu textul „organul de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier”;</p> <p>la punctul (5), textul „rutiere și/sau colaboratorul organului” se substituie cu textul „de patrulare și/sau organul de specialitate al administrației publice în domeniul transportului rutier”.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 352 alin. (5) din Codul fiscal textul cu care se propune a fi substituit urmează a fi completat la final cu cuvîntul „abilitat”.</p>	<p>de lege menționat supra.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Se acceptă.</u></p>
--	---	--	---

<p>Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997</p>	<p>Art.II. – Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24 aprilie 1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007) se modifică după cum urmează:</p>		
<p>Articolul 24 Dispoziții finale și tranzitorii (21) Se consideră venit impozabil <u>venitul lunar</u> a cărui mărime nu depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv, pentru angajații agenților economici a căror activitate de bază este realizarea de programe și corespunde activităților din anexa nr.1, dacă sînt întrunite cumulativ următoarele condiții:</p> <p>a) agentul economic a achitat integral, la momentul acordării facilității, obligațiile fiscale și a efectuat alte plăți la bugetul public național, iar pe parcursul întregii perioade de beneficiere de facilități, întârzierea achitării integrale la bugetul public național a obligațiilor fiscale și a efectuării altor plăți declarate, precum și calculate în urma controlului fiscal, nu va depăși 30 de zile calendaristice;</p> <p>b) ponderea venitului agentului <u>economic</u> din realizarea programelor constituie mai mult de 50% din venitul din vânzări;</p> <p>c) posturile angajaților corespund ocupațiilor menționate la anexa nr.2;</p> <p>d) posturile fac parte dintr-un compartiment specializat de informatică, evidențiat în organigrama angajatorului;</p> <p>e) angajatul nu transmite soției (soțului) scutirea personală prevăzută la art.34 din Codul fiscal.</p> <p><u>Venitul lunar ce depășește 2 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul respectiv se consideră venit neimpozabil.</u></p> <p>Pentru a beneficia de înlesnirea fiscală la impozitul pe venit prevăzută în prezentul alineat sînt necesare următoarele documente justificative:</p> <ul style="list-style-type: none"> - actul de constituire al agentului economic; - contractul individual de muncă; - organigrama angajatorului; - fișa postului; - copia legalizată de pe diploma de absolvire eliberată de o instituție de învățămînt acreditată din Republica 	<p>alineatul (21): în prima propoziție după cuvintele „venit lunar” se completează cu textul ”(stabilit de contractul individual de muncă)”;</p> <p>la litera b), după cuvîntul „economic” se introduc cuvintele „pentru anul precedent”;</p> <p>după alineatul unu se completează cu textul „Limita venitului impozabil se aplică pentru salariul calculat aferent fiecărei luni. Impozitul pe venit se determină la momentul achitării prin metoda cumulativă cu aplicarea cotelor stabilite la art.15 lit.a) din Cod. Dacă într-o lună se achită venitul pentru cîteva perioade, limita venitului impozabil se aplică pentru venitul calculat aferent fiecărei luni în parte.”;</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 24 alin. (21) referitor la propunerea de extindere a facilităților fiscale pentru companiile din industria tehnologiei informației prevăzute de alineatul menționat pînă în anul 2020 inclusiv, prin invocarea faptului că scopul acestei modificări este asigurarea unui mediu de afaceri previzibil și climatului investițional favorabil în industria tehnologiei informației, nu este suficient argumentată. De asemenea, trebuie de ținut cont de faptul că, acordarea facilităților fiscale pentru companiile din industria tehnologiei informației nu trebuie să devină o soluție permanentă, sistematică. Mai mult, prevederile art. 24 reprezintă dispoziții tranzitorii. Astfel, precizăm că în conformitate cu normele de tehnică legislativă, intervenirea cu amendamente în dispozițiile finale și tranzitorii ale actului legislativ nu se admite. Potrivit art. 30 din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001, dispozițiile finale și tranzitorii cuprind, de regulă, prevederi referitoare la modalitatea de intrare în vigoare și de punere în aplicare a noilor reglementări, obligația autorităților responsabile de a executa actul legislativ, de a lua măsurile și de a efectua procedurile necesare executării, precum și indicarea, după caz, a perioadei de punere în aplicare a normelor armonizate cu prevederile legislației comunitare. Aceasta ține de implementarea legii adoptate.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> În urma efectuării unei analize mai ample s-a considerat oportun extinderea facilităților în sectorul IT în vederea menținerii unui climat investițional favorabil. Factor ce ar contribui la creșterea numărului de salariați concomitent cu creșterea fondului de reținerire a muncii determină creșterea disponibilităților de resurse ale acestor salariați, determinînd creșterea consumului și respectiv majorarea încasărilor din impozitele indirecte. În cazul neextinderii facilităților fiscale există următoarele riscuri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Reducerea competitivității sectorului pe plan internațional, ținînd cont că costul de formare a produsului este reprezentat de costul muncii. - Emigrarea sectorului în țările care oferă sectorului mai multe avantaje,

<p>Moldova sau diploma de absolvire eliberată de o instituție de învățământ din străinătate recunoscută pe teritoriul Republicii Moldova conform legislației în vigoare;</p> <ul style="list-style-type: none"> - carnetul de muncă sau copia de pe carnetul de muncă; - statul de plată întocmit pentru angajații agentului economic; - confirmarea scrisă a angajatului privind netransmiterea scutirii personale prevăzute la art.34 din Codul fiscal soției (soțului), cu indicarea locului de muncă al soției (soțului). <p><u>Veniturile, altele decât cele scutite de impozitul pe venit conform prezentului alineat, obținute de angajații de specialitățile indicate la anexa nr.2 se impozitează în modul general prevăzut în Codul fiscal, titlurile I și II, cu privarea dreptului de a folosi scutirile conform art.33, 34 și 35 din Codul fiscal.</u></p> <p>Înlesnirea fiscală prevăzută în prezentul alineat se acordă la veniturile salariale obținute la locul de muncă în baza unui contract individual de muncă.</p> <p>Agentul economic ai cărui angajați beneficiază de prevederile prezentului alineat urmează să prezinte la organul fiscal în a cărui rază se deservește o informație privind faptul dat, în forma și în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat.</p> <p>Răspunderea pentru nerespectarea condițiilor prevăzute în prezentul alineat privind neimpozitarea veniturilor angajaților revine exclusiv agentului economic angajator, acesta fiind obligat să achite la buget impozitul pe venit calculat conform principiilor generale, majorările de întârziere, precum și sancțiunile fiscale aferente.</p> <p>Prevederile prezentului alineat se aplică pînă în perioada fiscală 2016 inclusiv.</p>	<p>alineatul patru în final se completează cu o nouă propoziție cu următorul text: „În categoria altor venituri se includ veniturile primite de către angajat de la angajatorul propriu, cu excepția veniturilor salariale față de care se aplică facilitățile menționate sau, de la alți subiecți pe parcursul anului fiscal.”;</p> <p>după alineatul cinci se introduce textul „Impozitul pe venit stabilit prin prezentul alineat scutește beneficiarul veniturilor de la includerea lor în componența venitului brut.”;</p> <p>cifra „2016” se înlocuiește cu cifra „2020”.</p>		<p>inclusiv de altă natură decât cel fiscal;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Achitarea salariilor în „plic”, și respectiv la buget nu va fi încasată contribuția pe care o achită în prezent salariatul în mărime de 6%. <p>Astfel, atît timp cît nu dispunem de instrumente suficiente de contracarare a fenomenului salariilor în plic, considerăm oportun extinderea facilității fiscale respective, inclusiv prin prisma asigurării unui climat investițional favorabil pentru domeniul respectiv.</p>
<p>Legea pentru punere în aplicare a titlului III nr.1417-XIII din 17.12.1997.</p> <p>Articolul 4. Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(6) Livrarea de mărfuri persoanelor juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar de către</p>	<p>Art.IV. - Articolul 4 alineatul (6) din Legea nr.1417-XIII din 17 decembrie 1997 pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>	<p><u>Ministerul Economiei</u> La art.4, alineatul (6) se exclude aliniatul 3. <i>Amendamentele în cauză se propun în contextul faptului că în Republica Moldova, ultimul timp, se atestă fenomenul introducerii mărfurilor în raioanele de est ale țării la prețuri subevaluate sau de dumping, ceea ce afectează considerabil producătorii autohtoni care au relații fiscale</i></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Excluderea scutirii de TVA pentru mărfurile obținute integral pe teritoriul stîng al Nistrului în cazul trecerii acestora prin postul vamal intern de către agenții</p>

<p>persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar este supusă T.V.A. conform art.96 lit.a), lit.b) prima liniuță, art.103 și 104 din titlul III al Codului fiscal . Persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova, indiferent de faptul dacă au sau nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, sînt obligate să treacă prin posturile vamale interne achitînd T.V.A. pînă la sau la momentul trecerii controlului vamal. T.V.A. pentru energia electrică, energia termică, gazele naturale și apă se achită de către persoanele juridice și fizice rezidente care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar la conturile trezoreriale de venituri ale T.V.A. pe mărfurile produse și comercializate pe teritoriul Republicii Moldova, în modul stabilit de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, la primirea documentelor care confirmă procurarea acestor mărfuri ori concomitent cu achitarea plății sau plății în avans pentru ele.</p> <p>Subiectul impunerii cu T.V.A. care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care are relații fiscale cu sistemul ei bugetar are dreptul la trecerea în cont a T.V.A. achitate de el pentru mărfurile și serviciile procurate de la persoanele juridice și fizice care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar dacă dispune de documentul de plată ce confirmă achitarea T.V.A. la buget.</p> <p>Livrarea de mărfuri produse de persoanele juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, înregistrate la Camera Înregistrării de Stat în condițiile stabilite de Guvern, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, către persoanele juridice și fizice subiecți ai activității de întreprinzător, cu excepția deținătorilor patentei de întreprinzător, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, este supusă controlului vamal obligatoriu la posturile vamale interne, fiind scutită de T.V.A. la prezentarea raportului de expertiză, eliberat de Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova, care confirmă obținerea integrală a mărfurilor pe teritoriul țării în sensul art.20 din</p>	<p>textul „păstrate în alt scop decît cel de comercializare ulterioară” se înlocuiesc cu textul „utilizate în scop de consum, fără comercializarea ulterioară”.</p>	<p><i>cu bugetul de stat. Activitatea mai multor investitori străini este afectată în mod direct de acest fenomen, fapt despre care am fost sensibilizați. În scopul protejării producătorilor autohtoni care au relații cu bugetul de stat al Republicii Moldova și neadmiterea unei concurențe neloiiale (componenta resurselor energetice în cost este predominantă) considerăm că astfel de măsuri necesită a fi reglementate prin amendarea propusă. Astfel, livrările de mărfuri și servicii de către agenții economici situați pe teritoriul Republicii Moldova, care nu au relații cu sistemul ei bugetar, se impun cu taxă pe valoarea adăugată la trecerea lor prin posturile fiscale interne de control.</i></p>	<p>economici înregistrați la Camera Înregistrării de Stat, cu sediul în Transnistria, vine în contradicție cu prevederile art.3 alin.(1) și alin.(2) din Legea nr.173-XVI din 22.07.2005 cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului (Transnistria), conform cărora în componența Republicii Moldova se va constitui unitatea teritorială autonomă cu statut juridic special Transnistria, care este parte componentă inalienabilă a Republicii Moldova. Or, prevederile art.4 din Legea nr.1417-XIII din 17.12.1997 stabilesc instituirea unor măsuri suplimentare de susținere de către stat a activității de întreprinzător desfășurate în localitățile din stînga Nistrului. Totodată, excluderea facilității fiscale respective va tensiona relațiile diplomatice cu organele reprezentative ale</p>
--	---	---	--

<p>Legea nr.1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal.</p> <p>Se scutesc de T.V.A. livrările de energie electrică achiziționată și furnizată operatorului rețelei de transport și de sistem, operatorilor rețelelor de distribuție și furnizorilor energiei electrice sau achiziționată de operatorul rețelei de transport și de sistem, operatorii rețelelor de distribuție și furnizorii energiei electrice, precum și livrărilor de energie electrică și de gaze naturale, de servicii de telecomunicații, de aprovizionare cu apă și de canalizare achiziționate și <u>păstrate în alt scop decât cel de comercializare ulterioară</u>, efectuate de către persoanele juridice și fizice care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar către persoanele juridice și fizice care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar.</p> <p>Livrarea de servicii persoanelor juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător, care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, de către persoanele juridice și fizice, subiecți ai activității de întreprinzător care se află pe teritoriul Republicii Moldova și care nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar, se supune T.V.A. conform art.96 alin.(1) lit.a), art.101 alin.(4), art.103 și 104 din titlul III al Codului fiscal .</p>			<p>Transnistriei, precum și procesul de negocieri realizate de către Guvern prin intermediul Biroului pentru reintegrare întru realizarea reintegrării Republicii Moldova.</p> <p>În contextul celor expuse, se consideră oportun de a menține prevederile actuale a art.4 din Legea nr.1417-XIII din 17.12.1997 reieșind din necesitatea susținerii și acordării asistenței social-economice agenților economici care sunt înregistrați la Camera Înregistrării de Stat și care se află pe teritoriul Republicii Moldova însă nu au relații fiscale cu sistemul ei bugetar.</p>
<p>Legea nr. 827 – XIV din 18 februarie 2000 fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației (Monitorul Oficial al R.Moldova, 2000, nr.65-67, art. 460)</p>	<p>Legea nr. 827 – XIV din 18 februarie 2000 fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației (Monitorul Oficial al R.Moldova, 2000, nr.65-67, art. 460), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>		
<p>Art.4. - (1) Mijloacele Fondului republican și ale fondurilor locale se formează din următoarele surse:</p> <p>b) transferurile lunare ce urmează a fi efectuate de către persoana juridică care prestează servicii de telefonie mobilă, în mărime de 2,5 la sută din venitul obținut din vânzările aferente acestor servicii;</p> <p>c) transferurile obținute din plata suplimentară obligatorie în cuantum de 50 de lei, încasată de Ministerul Dezvoltării Informaționale la perfectarea și eliberarea certificatului de înmatriculare al automobilului;</p>		<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Articolul 4 punct 1) litera b) de expus în următoarea redacție:</p> <p>„transferurile lunare ce urmează a fi efectuate de către persoana juridică care prestează servicii de telefonie mobilă, în mărime de 0,1 la sută din venitul obținut din vânzările aferente acestor servicii pe teritoriul Republicii Moldova, cu excepția veniturilor obținute din prestarea serviciilor</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>În vederea promovării politicii fiscale și vamale urmează a fi modificate, și respectiv acceptate spre examinare propunerile parvenite la următoarele legi: Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997,</p>

<p>d) transferurile obținute din plata suplimentară obligatorie în cuantum de 0,1 la sută din suma achitată la cumpărarea de către persoanele fizice a valutei străine în numerar și a cecurilor de călătorie în valută străină contra mijloace bănești în numerar la punctele de schimb valutar ale băncilor licențiate și la casele de schimb valutar;</p> <p>e) ajutorul umanitar acordat de guvernele unor țări și de organizațiile internaționale și naționale religioase, etnice și de caritate;</p> <p>f) contribuțiile benevole ale persoanelor juridice și ale persoanelor fizice;</p> <p>g) sponsorizări și alte încasări care nu contravin legislației.</p> <p>(2) Agenții economici care achită plățile prevăzute la alin.(1) lit.b) și instituția ce încasează plățile suplimentare menționate la alin.(1) lit.c) sînt obligați să transfere lunar, pînă în data de 25 a lunii imediat următoare lunii de gestiune, sumele acumulate la bugetul de stat. Ministerul Finanțelor va transfera imediat sumele la contul Fondului republican.</p> <p>(3) Instituțiile ce încasează plățile suplimentare menționate la alin.(1) lit.d) sînt obligate să transfere lunar sumele acumulate, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare, la bugetul de stat. Ministerul Finanțelor va transfera imediat sumele încasate la conturile fondurilor locale respective.</p> <p>(4) Persoanele juridice care prestează servicii de telefonie mobilă, casele de schimb valutar și băncile licențiate în al căror cadru funcționează puncte de schimb valutar sînt obligate să prezinte inspectoratului fiscal de stat teritorial, lunar, pînă la data de 25 a lunii imediat următoare lunii de gestiune, darea de seamă privind plățile către fondul corespunzător, în forma stabilită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat. Darea de seamă privind plățile către fondul corespunzător se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹) din Codul fiscal.</p> <p>(5) Plățile prevăzute la alin.(1) lit.b) și d) se administrează de organele fiscale de stat într-un mod similar celui stabilit pentru administrarea impozitelor și taxelor, conform legislației fiscale.</p> <p>(6) Pentru diminuarea și/sau neefectuarea în termen a</p>		<p>de interconectare;”</p> <p>Argumentare: Mijloacele acumulate în Fond sunt destinate acordării ajutoarelor persoanelor social vulnerabile și celor sărace. Contribuția operatorilor de telefonie mobilă în Fondul de susținere a populației a fost introdusă în anul 2000 cînd serviciile de telefonie mobilă erau un lux (2\$ per abonament), în 2007 fiind modificată și stabilită în mărime de 2.5 % din venitul din vânzări de servicii de telefonie mobilă. În prezent însă serviciile de telefonie mobilă au devenit o necesitate și un serviciu ce se cere a fi cît mai accesibil întregii populații. Contribuția preponderentă în veniturile Fondului o constituie transferurile operatorilor de telefonie mobile, ceea ce constituie o presiune fiscală majoră pe veniturile din vânzări ale acestora și îi pune în concurență neloială cu furnizorii de telefonie fixă și internet providerii care livrează servicii de telefonie prin internet (skype, viber, etc.). Se conturează o tendință tot mai mare de a comunica prin internet și nu prin telefonia mobilă. Mai mult ca atît, contribuția respectivă se percepe atît din vânzarile cu amănuntul către utilizatorii finali, locali și internaționali, cît și din vânzarile de servicii de interconectare către alți operatori de telefonie mobilă, astfel are loc taxarea dublă a veniturilor din servicii de telefonie mobilă.</p>	<p>Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997, Legea pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal nr.1417-XIII din 17.12.1997, Legea pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal nr.1054-XIV din 16.06.2000, Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal nr.408-XV din 26.07.2001, Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal nr.1056-XIV din 16.06.2000, Legea nr. 94-XV din 01.04.2004 pentru punerea în aplicare a titlului VII al Codului fiscal, Legea pentru punerea în aplicare a titlului VIII al Codului fiscal nr.68-XVI din 05.05.2005, Legea pentru punerea în aplicare a titlului IX al Codului fiscal nr.317-XVI din 02.11.2006, Codul vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997, Legea privind</p>
---	--	--	---

<p>plăților, organele fiscale vor aplica măsurile prevăzute în titlul V al Codului fiscal.</p>			<p>aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor nr.172 din 25.07.2014, Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice nr.1569-XV din 20.12.2002. Astfel, propunerile date nu țin de politica fiscală și vamală și propunerile de modificare respective urmează a fi examinate în cadrul unui alt exercițiu.</p>
<p>Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal nr. 1056-XIV din 16.06.2000</p>	<p>Art.V. - Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codul fiscal nr.1056-XIV din 16.06.2000 (Republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 08.02.2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>	<p>Ministerul Afacerilor Interne Data adoptării actului legislativ de referință se va scrie cu litere.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>
<p>Articolul 4. Dispoziții finale și tranzitorii (7) Impozitul funciar se determină prin înmulțirea cotei concrete a impozitului la numărul de hectare, hectare sau la suprafața terenului ce aparține persoanei juridice sau persoanei fizice, se calculează și se achită după cum urmează: a) persoanele juridice și persoanele fizice care desfășoară activitate de întreprinzător, <u>cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier)</u>, calculează de sine stătător suma anuală a impozitului funciar și pînă la 25 iulie a anului fiscal în curs prezintă <u>inspectoratelor fiscale teritoriale</u> calculul impozitului funciar. Pentru terenurile dobîndite după 1 iulie a perioadei fiscale respective, calculul menționat se prezintă nu mai tîrziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune. Calculul impozitului funciar se prezintă utilizînd, în mod obligatoriu, metode automatizate de raportare</p>	<p>alineatul (7): la litera a), textul „,cu excepția gospodăriilor țărănești (de fermier),” se exclude, iar cuvintele „inspectoratelor fiscale teritoriale” se înlocuiesc cu cuvintele „Serviciului Fiscal de Stat”;</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.4 alin.(7) lit.b) textul „precum și pentru gospodăriile țărănești (de fermier) și textul „cu participarea inspectoratelor fiscale teritoriale” se exclude”. Considerăm că prin excluderea normei potrivit căreia serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor cu participarea inspectoratelor fiscale teritoriale sunt obligate să calculeze gospodăriilor țărănești (de fermier) suma anuală a impozitului funciar și să întocmească avizele de plată a impozitului se vor admite confuzii și discreții în procesul de calcularea impozitului funciar,</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Necesitatea excluderii din Legea pentru punerea în aplicare a titlului VI din Codului fiscal № 1056-XIV or 16.06.2000 a normei, potrivit căreia calcularea sumei anuale a impozitului funciar și întocmirea avizelor de plată pentru gospodăriile țărănești (de fermier) se efectuează de către serviciile de</p>

<p>electronică, în condițiile stipulate la art.187 alin.(2¹) din Codul fiscal;</p> <p>b) pentru persoanele fizice, altele decât cele specificate la lit.a), <u>precum și pentru gospodăriile țărănești (de fermier)</u> calcularea sumei anuale a impozitului funciar și întocmirea avizelor de plată a impozitului se efectuează, conform instrucțiunii aprobate de Guvern, de către serviciile de colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor <u>cu participarea inspectoratelor fiscale teritoriale</u>. Avizele de plată a impozitului funciar se înmânează subiecților impunerii cel târziu cu 60 de zile până la expirarea primului termen de plată a impozitului stabilit la lit.c) din prezentul alineat, iar în cazul terenurilor dobândite după 30 iunie a anului fiscal în curs – cel târziu până la 1 februarie a anului următor anului fiscal de gestiune;</p> <p>c) persoanele specificate la lit.a) și b) din prezentul alineat achită impozitul funciar în bugetul unității administrativ-teritoriale <u>respectiv</u>, în părți egale, cel târziu la 15 august și 15 octombrie a anului fiscal în curs, iar în cazul achitării sumei integrale a impozitului funciar pentru anul fiscal în curs până la data de 30 iunie a anului respectiv, aceste persoane beneficiază de dreptul la o reducere cu 15% a sumei impozitului ce urmează a fi achitat. Avizele de plată a impozitului funciar, înmânate subiecților impunerii, se întocmesc ținându-se cont de acest drept. Pentru terenurile dobândite după data de 1 iulie a anului fiscal în curs, achitarea se efectuează nu mai târziu de 25 martie a anului următor anului fiscal de gestiune;</p> <p>d) prevederile lit.a) și b) nu se extind asupra <u>întreprinzătorilor individuali</u> al căror număr mediu anual de salariați, pe parcursul perioadei fiscale, nu depășește 3 unități, care nu sînt înregistrați ca plătitori de T.V.A. și care prezintă, în termen de până la 25 martie al anului următor anului fiscal de gestiune, o dare de seamă fiscală unificată, cu achitarea impozitului în același termen.</p>	<p>la litera b), textul „precum și pentru gospodăriile țărănești (de fermier)” și textul „cu participarea inspectoratelor fiscale teritoriale” se exclude,</p> <p>la litera c), cuvîntul „respectiv” se înlocuiește cu textul „după locul amplasării terenurilor”;</p> <p>la litera d), după cuvintele „întreprinzătorilor individuali” se completează cu textul „, gospodăriilor țărănești (de fermier)”;</p>	<p>întrucît nu este prevăzută expres procedura de calculare a obligației date. Acestea sunt norme procedurale care trebuie să fie reglementate expres în lege, pentru a nu admite abuzuri și discreții în procesul de stabilire a obligațiilor fiscale privind impozitul funciar.</p> <p>Recomandarea: În vederea excluderii unor confuzii și discreții din partea gospodăriilor țărănești (de fermier) în procesul de calculare a impozitului funciar, propunem de a menține norma în varianta în vigoare.</p>	<p>colectare a impozitelor și taxelor locale ale primăriilor (SCITL) cu participarea inspectoratelor fiscale teritoriale, a apărut reieșind din faptul că gospodăriile țărănești (de fermier) reprezintă o formă de activitate antreprenorială și în multe cazuri sunt agenți economici mari, care au în proprietate bunuri imobiliare (inclusiv terenuri) amplasate în diferite unități administrativ teritoriale. Respectiv, avizele de plată pentru gospodăria țărăneasă (de fermier) se formează de către fiecare SCITL aparte și poate atinge până la câteva sute de avize. În o astfel de cazuri este dificil de a verifica plenitudinea calculării și achitării impozitului pe bunurile imobiliare de către toate primăriile. Totodată, gospodăriile țărănești (de fermier) de sine stătător calculează impozitul pe bunurile</p>
---	--	--	--

			<p>imobiliare pentru bunurile imobiliare neevaluate de către organele cadastrale în scopul impozitării și prezintă darea de seamă. Prin urmare, considerăm propunerea CNA drept neargumentată.</p>
<p>Anexa nr.2</p> <p>Subiecții impunerii, obiectele impunerii, baza impozabilă (costul) și cotele maxime ale impozitului pe bunurile imobiliare</p> <p>1. Impozitul pe clădirile și construcțiile cu destinație agricolă, precum și pe alte bunuri imobiliare, neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate, se stabilește după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător – 0,1 la sută din valoarea contabilă a bunurilor imobiliare pe perioada fiscală; - pentru persoanele fizice, altele decât cele specificate la prima liniuță – 0,1 la sută din costul bunurilor imobiliare. <p>2. Impozitul pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale) din localitățile rurale se stabilește după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător – 0,1 la sută din valoarea contabilă a bunurilor imobiliare pe perioada fiscală; - pentru persoanele fizice, altele decât cele specificate la prima liniuță – 0,1 la sută din costul bunurilor imobiliare. <p>2¹. Impozitul pe bunurile imobiliare cu altă destinație decât cea locativă (apartamente și case de locuit individuale) din municipii și orașe, care aparțin</p>		<p><u>Agentia Relații Funciare și Cadastru</u></p> <p>În anexa 2 la Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI al Codului Fiscal nr.1056-XIV din 16.06.2000 în pct.2 se propune majorarea cotei impozitului pe bunurile imobile. Cota impozitului 0,1% de înlocui cu cota 0,3% sau 0,4% (după analogie cu sistemul nou de impozitare, expus în Titlul VI al Codului Fiscal).</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>La art.280 din Codul fiscal a fost majorat plafonul maxim de impozitare ceea ce nu neapărat va contribui la creșterea presiunii fiscale iar în cazul dat majorarea cotelor de la 0,1% la 0,3% sau 0,4% va contribui nemijlocit la majorarea presiunii fiscale.</p> <p>Astfel, considerăm inoportună majorarea cotelor impozitului pe bunurile imobiliare cu destinație locativă (apartamente și case de locuit individuale) din localitățile rurale, atît timp cît acestea nu au fost reevaluate și nu au fost trecute pe principii generale de impozitare.</p>

<p>persoanelor fizice, neevaluate de către organele cadastrale teritoriale conform valorii estimate, se stabilește după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în orașe, în orașele-reședință și în municipii, cu excepția municipiilor Chișinău și Bălți – 0,2 la sută din costul bunurilor imobiliare; - în municipiile Chișinău și Bălți – 0,3 la sută din costul bunurilor imobiliare. <p>3. În cazurile în care suprafața totală a locuințelor și a construcțiilor principale ale persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător, înregistrate cu drept de proprietate, depășește 100 m² inclusiv, cotele concrete stabilite ale impozitului pe bunurile imobiliare se majorează în funcție de suprafața totală, după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de la 100 la 150 m² inclusiv – de 1,5 ori; - de la 150 la 200 m² inclusiv – de 2 ori; - de la 200 la 300 m² inclusiv – de 10 ori; - peste 300 m² – de 15 ori. <p>Construcție principală – construcție înregistrată cu drept de proprietate a persoanei fizice, care are destinație de locuință și nu este antrenată în activitatea de întreprinzător.</p>			
<p>Codul vamal nr.1149-XIV din 20 iulie 2000</p>	<p>Art.VI. - Codul vamal nr.1149-XIV din 20 iulie 2000 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:</p>		
<p>Articolul 126. Prolungirea termenului de plată a drepturilor de import și de export</p> <p>(1) Cazurile de prelungire a termenului de plată a drepturilor de import și de export sînt stabilite de legislație.</p> <p>(2) Nu poate fi prelungit termenul de plată a taxelor pentru proceduri vamale.</p> <p>(3) În cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import și de export, se calculează o dobîndă, echivalentă cu rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei la creditele pe termen scurt, care este în vigoare la data acordării prelungirii, pentru fiecare zi de prelungire a termenului de plată, dacă legislația nu prevede altfel. În cazul încălcării termenului prelungit, se percep penalități în conformitate cu legislația.</p>		<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u></p> <p>Se propune instituirea unei derogări de la prevederile alin. (3), art. 126, în parte ce ține de perceperea unei dobînzii, în cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import (mecanismul amînării achitării drepturilor de import, art. 124, alin. (1²)).</p> <p>Argumentare:</p> <p>În cadrul legislației vamale a Uniunii Europene, instrumentul amînării achitării drepturilor de import este perceput ca o facilitate acordată agenților economici, și nu ca o condiționalitate, bucurîndu-se astfel de un tratament fiscal mai favorabil.</p>	<p><u>Se acceptă,</u> în următoarea redacție:</p> <p>Articolul 124 alineatul (1²):</p> <p>după textul „cuantrum deplin al drepturilor de import.” se introduce o nouă propoziție „Dobînda prevăzută la art.126 alin.(3) nu se calculează.”;</p> <p>se completează în final cu un alineat nou:</p> <p>„ Modul și condițiile de prelungire a termenului de plată a</p>

<p>(3¹) În cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import și de export ale importatorilor agenți economici producători la importul materiei prime, materialelor, accesoriilor, ambalajului primar și articolelor de completare pentru producerea mărfurilor destinate exportului conform art.28¹ din Legea cu privire la tariful vamal și art.4 alin.(20³)–(20⁶) din Legea pentru punerea în aplicare a titlului III al Codului fiscal, dobînda prevăzută la alin.(3) nu se calculează.</p> <p>(3²) Modul și condițiile de prelungire a termenului de plată, lista întreprinderilor, condițiile de selectare a acestora, modelul contractului-tip de prelungire și modelul garanției din nume propriu pentru importatori agenți economici producători, la importul materiei prime, materialelor, accesoriilor, ambalajului primar și articolelor de completare pentru producerea mărfurilor destinate exportului, se stabilesc și se aprobă de Guvern.</p> <p>(4) În cazul prelungirii termenului de plată a drepturilor de import și de export, plata acestor drepturi se garantează în modul stabilit de prezentul cod.</p> <p>(5) Înscrierile în fișele de evidență ale plătitorilor vamali privind stingerea obligațiilor vamale se efectuează în temeiul contractelor de prelungire a obligației vamale încheiate cu organele vamale.</p> <p>(6) Sumele calculate ale drepturilor de import, al căror termen de plată a fost prelungit, se înscriu în fișele de evidență cu ziua validării declarațiilor vamale.</p>		<p>În contextul implementării Acordului de Asociere RM – UE, Codul Vamal al Uniunii recunoaște următoarele situații:</p> <p>1. Termene generale de plată și suspendarea termenului de plată: termen ce nu depășește zece zile de la data notificării către debitor a datoriei vamale, dar fără perceperea unei dobînzi (Regulamentul nr. 952/2013, art. 108).</p> <p>2. Amânarea plății (30 zile): se efectuează la cererea persoanei interesate, sub rezerva constituirii unei garanții, dar fără a se perceperii unei dobînzi (Regulamentul nr. 952/2013, art. 110).</p> <p>Alte facilități de plată: Autoritățile vamale pot acorda debitorului facilități de plată, altele decât amânarea plății, sub rezerva constituirii unei garanții, cu condiția perceperii unei dobînzi la credit, în plus față de cuantumul taxelor la export sau import (Regulamentul nr. 952/2013, art. 112).</p>	<p>drepturilor de import pentru agenții economici cu statut de agent economic autorizat se stabilesc de Guvern.”.</p>
		<p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> Se sugerează eliminarea ultimei propoziții din cadrul alin. 3, art. 127¹¹: <i>„Totodată, devin plătitori vamali, solidar cu titularul declarației vamale, orice persoane care au oferit informațiile necesare la întocmirea declarației vamale ori care au redactat declarația vamală, <u>dacă acestea știau sau ar fi trebuit să știe că informațiile în cauză erau false sau incorecte.</u>”</i></p> <p>Argumentare: Considerăm abuzivă norma respectivă,</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Norma respectivă care se propune pentru excludere din art.127¹¹ se regăsește pe întreg textul Codului vamal și respectiv este necesară revizuirea mai multor norme în acest sens. Reieșind din cele expuse și în contextul angajamentelor asumate prin Acordul</p>

		<p>întrucât aplicabilitatea acestea se extinde peste un cerc extins de subiecți. Ipotiza precum că unii subiecți participanți în cadrul unui exercițiu comercial „<u>ar fi trebuit să știe că informațiile în cauză erau false sau incorecte</u>” fiind una contrară art. 21 (Prezumția nevinovăției) din Constituția Republicii Moldova.</p>	<p>de Asociere dintre Uniunea Europeană și Republica Moldova, normele respective urmează a fi examinate în procesul armonizării legislației vamale naționale la Regulamentul (UE) nr.952/2013 din 09.10.2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 09.10.2013 de stabilire al Codului vamal al Uniunii, care se va realiza în conformitate cu calendarul stabilit în Acordul de Asociere.</p>
<p>Articolul 176. Termenul de depunere a declarației vamale (3¹) În cazul expedierilor poștale internaționale, declarația vamală este depusă la organul vamal în termen de <u>7 zile</u> din momentul trecerii frontierei vamale.</p>	<p>La articolul 176 alineatul (3¹), după textul „7 zile”, se introduce cuvântul „calendaristice”.</p>	<p>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova) Se propune introducerea următorului amendament: ”Articolul 176 La alin.(3¹), după sintagma „7 zile”, se introduce cuvântul „calendaristice”.</p> <p>Argumentare: Modificarea respectivă ar alinia abordarea Serviciului Vamal în ceea ce privește termenul de depunere al declarațiilor vamale. Astfel în alin. (1), același articol, se stipulează că „<u>Declarația vamală este depusă la organul vamal de frontieră în ziua lucrătoare imediat următoare zilei de trecere a frontierei vamale [...]</u>”. Calcularea termenului în zile lucrătoare este condiționată atât de regimul de lucru al operatorilor poștali, cât și a angajaților Serviciului Vamal, <u>care nu procesează declarații vamale, în zile de odihnă sau sărbătoare.</u></p>	<p>Se acceptă.</p>

		<p>Oferirea unui termen extins de depunere a declarației vamale, nu se efectuează în favoarea operatorului poștal, dar în favoarea destinatarului. Informația cu privire la destinatar poate fi greșită, astfel timpul necesar pentru stabilirea datelor de contact corecte și aducerea la cunoștință către destinatar despre faptul sosirii trimiterii poștale și necesității devamării a acesteia poate depăși termenul de 7 zile lucrătoare.</p> <p><u>Ministerul Justiției</u> Referitor la propunerea de amendare a art. 176 alin. (3¹) din Codul vamal prin completarea după cuvântul „zile” cu cuvântul „calendaristice” menționăm că, această propunerea nu poate fi acceptată, deoarece există prezumția că sunt calculate zilele calendaristice, dacă nu este indicat expres că se calculează zilele lucrătoare. Mai mult, ar rezulta că unde nu este indicat „calendaristice” sunt zile lucrătoare.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Deși este înțeles raționamentul prezumției în cazul neindicării tipului de zile calculate, concretizarea termenului aferent depunerii la organul vamal a declarației în cazul expedierilor poștale internaționale este indispensabilă în contextul în care va evita orice neclaritate în calcularea termenului de 7 zile de către declarant. La aceasta, prin prisma aceluiași scop menționat supra și reieșind din textul Codului vamal, concretizarea tipului de zile calculate (calendaristice sau lucrătoare) constituie o practică tot mai des utilizată la elaborarea și promovarea propunerilor de modificare a actelor legislative și</p>
--	--	--	---

			<p>normative. Totodată, menționăm că, prin indicarea în Codul vamal a termenului concret de 7 zile <u>calendaristice</u> aferent depunerii la organul vamal a declarației vamale nu va distorsiona sub nici o formă prezumpția existentă, fiind aplicată în continuare aceasta pentru alte norme din Codul vamal ce nu reglementează expres că se calculează zilele lucrătoare și calculându-se în acest sens drept zile calendaristice.</p>
<p>Articolul 180. Primirea declarației vamale (1) Organul vamal primește declarația vamală conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal. (2) Din momentul primirii, declarația vamală devine act juridic. (3) Organul vamal nu are dreptul să respingă declarația vamală.</p>	<p>6. Codul se completează cu articolul 180¹ cu următorul cuprins: „Articolul 180¹. Modificarea declarației vamale Organele vamale sînt în drept ca, din oficiu sau la solicitarea declarantului, într-o perioadă de 4 ani de la data depunerii declarației vamale să modifice declarația vamală.”.</p>	<p><u>Ministerul Economiei</u> Norma propusă este inacceptabilă în măsura în care nu stabilește expres cazurile în care organul vamal va fi în drept să modifice declarația vamală, în caz contrar, există riscul că, organul vamal să acționeze subiectiv, ceea ce va duce la instabilitatea raporturilor juridice ce rezultă din operațiunea de depunere și validare a unei declarații vamale. A se considera în acest caz prevederile art.180 alin.(2) al Codului vamal, potrivit cărora „<i>Din momentul primirii, declarația vamală devine act juridic.</i>”</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> Norma propusă este inacceptabilă în măsura în care nu stabilește expres cazurile în care organul vamal va fi în drept a modifica declarația vamală, în caz contrar, există riscul că, organul vamal să acționeze</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Modificarea în cauză se propune în contextul reglementării dreptului de a modifica declarația vamală la solicitarea declarantului și a oferi posibilitatea modificării declarației vamale inclusiv în afara controlului ulterior. Reieșind din faptul că, din redacția art.181¹ au fost eliminate prevederi ce țin de modificarea declarațiilor vamale la solicitarea declarantului, din</p>

		<p>subiectiv, ceea ce va duce la instabilitatea raporturilor juridice ce rezultă din operațiunea de depunere și validare a unei declarații vamale. A se considera în acest caz prevederile art.180 alin.(2) al Codului vamal, potrivit cărora „<i>Din momentul primirii, declarația vamală devine act juridic.</i>”</p>	<p>motivul că, nu constituiau parte componentă a procedurii de control ulterior, s-a considerat oportun de a reglementa această posibilitate de modificare a declarației de către solicitant.</p>
<p>Articolul 181. Rectificarea declarației vamale (1) La solicitarea declarantului poate fi efectuată rectificarea unei sau mai multor date din declarația pe care a depus-o, acceptată de autoritatea vamală. (2) Nu se poate efectua rectificare dacă cererea a fost prezentată după ce organul vamal a întreprins una din următoarele acțiuni: a) a informat declarantul că intenționează să efectueze controlul fizic al mărfurilor; b) a constatat inexactitatea datelor a căror rectificare este solicitată; c) a acordat liberul de vamă.</p>	<p>Titlul articolului 181 va avea următorul conținut: „Articolul 181. Rectificarea, modificarea declarației vamale ” Articolul 181 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „ (3) Organele vamale sînt în drept ca, din oficiu sau la solicitarea declarantului, într-o perioadă de 4 ani de la data depunerii declarației vamale să modifice declarația vamală.”</p>	<p>Centrul Național Anticorupție Norma este discreționară deoarece acordă dreptul organelor vamale de a modifica declarația vamală, la propria latitudine, fără careva criterii/cazuri în acest sens. Dat fiind faptul că declarația vamală este un act juridic din momentul primirii de către organul vamal (potrivit art.180 din Codul vamal), aceasta trebuie să fie modificată doar în condițiile prevăzute de Codul Vamal. În caz contrar, există riscul ca organul vamal, la propria discreție, să modifice declarația vamală, ceea ce ar prejudicia interesele declarantului vamal, întrucît se introduc modificări fără acordul acestuia. Recomandarea: Se recomandă autorului reglementarea criteriilor de inițiere a procedurii de modificare a declarației vamale și reglementarea obligativității obținerii acordului prealabil al declarantului în acest sens.</p>	<p>Nu se acceptă. O asemenea prevedere este deja reglementată în Codul vamal, stipulînd posibilitatea de acordare a dreptului organelor vamale de modificare a declarației vamale, la propria latitudine, fără careva criterii în acest sens. Mai mult decît atît, modificarea în cauză se propune în contextul reglementării dreptului de a modifica declarația vamală la solicitarea declarantului și a oferi posibilitatea modificării declarației vamale inclusiv în afara controlului ulterior. Reieșind din faptul că, din redacția nouă a art.181¹ au fost eliminate prevederile aferente modificării declarațiilor vamale la solicitarea declarantului, din</p>

		<p>Ministerul Justiției Norma propusă la art. 181 alin. (3) din Codul vamal poartă un caracter discreționar, întrucât acordă organelor vamale posibilitatea de a-și alege de sine stătător conduita (a modifica sau nu declarația vamală), fără stabilirea unor condiții previzibile și clare în care acest drept va fi exercitat.</p>	<p>motivul că, nu constituiau parte componentă a procedurii de control ulterior, este oportun de a reglementa posibilitatea de modificare a declarației într-un articol separat. Totodată, menționăm că situațiile în care organul vamal este în drept să modifice declarația vamală sunt menționate în Ordinul Serviciului Vamal nr.88-O din 05.03.2015 privind aprobarea Regulamentului cu privire la procedura de invalidare/modificare/rectificare a declarațiilor vamale în detaliu și formularelor tipizate TV-14, TV-25, TV-26.</p> <p>Nu se acceptă. A se vedea argumentele expuse supra.</p>
<p>Articolul 181¹. Controlul ulterior <u>(1) Organul vamal are dreptul ca, într-o perioadă de 4 ani de la acordarea liberului de vamă, să modifice declarația vamală sau, după caz, să efectueze controlul ulterior prin reverificarea declarației vamale sau prin audit postvămuire;</u></p>	<p>7. Articolul 181¹ va avea următorul cuprins: „Articolul 181¹. Controlul ulterior (1) Controlul ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, este efectuat imperativ în scopuri vamale, în vederea asigurării aplicării corecte a legislației și confirmării sau infirmării conformității declarantului la</p>	<p>Ministerul Economiei <i>Art.181¹alin.(2)</i> Redacția acestuia este inacceptabilă, deoarece însuși art.127 al Codului vamal, la care autorii fac referință, stabilește situații în care termenul de prescripție pentru</p>	<p>Se acceptă parțial. Redacția art.181¹ alin.(2) va avea următorul cuprins: „(2) Controlul ulterior este efectuat de</p>

<p><u>(2) În termenul prevăzut la alin.(1), organul vamal verifică orice document, registru și evidență referitoare la mărfurile vămuite sau la operațiunile comerciale ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional, în operațiunile menționate, sau al oricărei alte persoane care se află în posesia acestor acte sau deține informații în legătură cu acestea. De asemenea, poate fi făcut și controlul fizic al mărfurilor dacă acestea mai există.</u></p> <p><u>(3) Dacă, după reverificarea declarației vamale sau după auditul postvămuire, rezultă că dispozițiile ce reglementează regimul vamal respectiv au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, ținând seama de noile constatări.</u></p> <p><u>(4) Organul vamal stabilește modelul documentului necesar regularizării situației, precum și instrucțiunile de completare a acestui document.</u></p> <p><u>(5) În cazul în care se constată că a luat naștere o obligație vamală sau că au fost plătite sume în plus, organul vamal ia măsuri pentru încasarea diferențelor în minus sau pentru rambursarea sumelor plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.</u></p> <p><u>(6) Dacă, la controlul ulterior al declarațiilor, stabilește, potrivit alin.(3), diferențe în plus sau în minus și la alte taxe și impozite datorate statului în cadrul operațiunilor vamale, organul vamal va lua măsuri pentru încasarea diferențelor în minus constatate. Sumele plătite în plus la aceste taxe și impozite se restituie potrivit normelor legale care le reglementează.</u></p> <p><u>(7) Dacă încălcarea reglementărilor vamale constituie, după caz, contravenție sau infracțiune, autoritatea vamală este obligată să aplice sancțiuni contravenționale ori să sesizeze organele de urmărire penală.</u></p>	<p>aceasta.</p> <p>(2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal, prin audit post-vămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenele de prescripție, stabilit la art.127 al prezentului cod.</p> <p>(3) Procedura controlului ulterior constă într-un ansamblu de metode și operațiuni de organizare și desfășurare a controlului, precum și de valorificare a rezultatelor acestuia, prevăzute de prezentul cod și actele normative ale Serviciului Vamal. Controlul ulterior este organizat și efectuat prin forme (control general, control parțial, control repetat), proceduri (control planificat, control inopinat, control prin contrapunere) și metode de control (control total, control selectiv, control electronic).</p> <p>(4) În termenul prevăzut la alin.(2), organul vamal verifică orice document, registru și evidență referitoare la mărfurile provenite din comerțul internațional sau la alte operațiuni comerciale anterioare sau ulterioare aferente acestor mărfuri. Controlul poate fi efectuat la sediul declarantului, al oricărei alte persoane interesate, direct sau indirect, din punct de vedere profesional în operațiunile menționate, sau al oricărei alte persoane care se află în posesia acestor documente, date sau mărfuri, sau deține informații în legătură cu acestea. De asemenea, poate fi făcut controlul fizic sau prelevarea de eșantioane a mărfurilor, dacă acestea mai pot fi identificate.</p> <p>(5) Se interzice efectuarea repetată a controalelor ulterioare asupra unora și aceluiași impozite și taxe pentru perioada unui an bugetar care anterior a fost supusă controlului, cu excepția cazurilor când efectuarea controlului ulterior repetat se impune de:</p> <ul style="list-style-type: none"> - comiterea unor erori, inclusiv procedurale în cadrul efectuării controlului ulterior, care au condus la anularea rezultatelor acestuia; - examinarea contestațiilor depuse împotriva deciziei organului vamal sau acțiunii colaboratorului vamal; - reorganizarea sau lichidarea persoanei controlate; - auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior; - situația în care, după efectuarea controlului ulterior, au fost depistate semne de încălcări vamale neidentificate 	<p>determinarea obligației vamale de 4 ani, nu se extinde (art.127 alin.(11). Prin urmare, în virtutea modificărilor propuse, există riscul ca procedura de control ulterior, prin prisma prevederilor art.127 alin.(11) să se deruleze în lipsa unui careva termen de prescripție, ceea ce este periculos și abuziv. Aceste prevederi pot aduce prejudicii majore activității agentului economic. Mai mult, aceste prevederi reprezintă o încălcare a normelor art.16 al Legii nr.235 din 20.07.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, care instituie principiul echitabilității (proporționalității) în efectuarea controlului asupra activității de întreprinzător.</p> <p>La fel, art.15 al Legii citate prevede că „<i>activitatea autorităților administrației publice și/sau altor instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control în relațiile cu întreprinzătorii trebuie să fie proporțională asigurării intereselor societății și protecției drepturilor întreprinzătorilor. Autoritățile administrației publice și/sau alte instituții abilitate prin lege cu funcții de reglementare și de control nu vor întreprinde acțiuni în exces necesităților atingerii scopurilor societății</i>”.</p> <p>Mai mult că atât, prin prisma prevederilor art.14 al Legii nr.235 din 20.06.2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (<i>Normele materiale și procedurale de inițiere, desfășurare și lichidare a afacerii, precum și de control asupra afacerii, se stabilesc prin legi</i>), considerăm că, derularea controlului ulterior efectuat de organele vamale, urmează să se deruleze conform procedurii stabilite de Codul Vamal, sau de către un act normativ superior unui ordin emis de către Serviciul Vamal.</p> <p>Obiecția este valabilă și pentru alin.(3) al aceluiași articol, care face</p>	<p>organele vamale, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal, prin audit post-vămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenele de prescripție, stabilite la art.127 alin.(10) al prezentului cod.”.</p> <p>Totodată, în partea ce ține de stabilirea procedurii controlului ulterior de către un organ superior Serviciului vamal menționăm că, procesul de realizare a controlului ulterior se bazează pe administrarea riscurilor, fiind aplicate proceduri de analiza riscului și respectiv, procesul în cauză poate fi accesibil fiecărui plătitor vamal. Totodată, în cadrul aplicării analizei riscului este necesar actualizarea criteriilor de risc, fapt ce nu va fi posibil în termeni restrânși să fie efectuată în cazul în care procesul este stabilit într-un act superior unui ordin al Serviciului Vamal.</p>
--	---	--	---

	<p>în cadrul controlului ulterior precedent; - efectuarea unui control prin contrapunere. Drept temei pentru efectuarea controlului vamal repetat la fața locului, în legătură cu auditul activității organului vamal de către organul ierarhic superior, poate servi numai decizia acestuia din urmă, cu respectarea cerințelor prezentului articol. (6) Controlul ulterior inițiat sau aflat în curs de inițiere, urmează a fi încheiat printr-un raport, dacă: a) persoana în adresa căreia urmează a fi inițiat sau a fost inițiat controlul ulterior a fost lichidată; b) persoana în adresa căreia urmează a fi inițiat sau a fost inițiat controlul ulterior nu este de găsit, iar informația de care dispune organul vamal este insuficientă și nu permite regularizarea situației. (7) Dacă după controlul ulterior rezultă că dispozițiile ce reglementează destinația vamală respectivă au fost aplicate eronat, organul vamal ia măsuri pentru regularizarea situației, indiferent de nivelul și forma de control vamal aplicat anterior. (8) Serviciul Vamal stabilește modelul documentului necesar regularizării situației, precum și instrucțiunile de completare ale acestui document. (9) În cazul în care se constată apariția unei obligații vamale sau plata sumelor în plus, organul vamal încasează diferențele în minus sau rambursează sumele plătite în plus, cu respectarea prevederilor legislației în vigoare.”.</p>	<p>referință la actele normative emise de Serviciul Vama, cât și pentru art.202¹ alin.(2), art.202² alin.(2);</p> <p><i>Art.181¹ alin.(9)</i> Sintagma „prevederile legislației în vigoare” poartă caracter incert, ceea ce contravine principiului previzibilității și transparenței reglementării activității de întreprinzător, consacrat de art.4 al Legii nr.235 din 20 iulie 2006 și art.4 al Legii nr.780-XV din 27.12.2001 privind actele legislative.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> Se propune revizuirea redacției alin. (2), prin prisma referinței la prevederile art.127, în ceea ce privește termenii de prescripție.</p> <p>Argumentare: Art. 127, alin. (11) stabilește o serie de circumstanțe în care termenul de prescripție (4 ani) nu se extinde asupra obligațiilor vamale. Așadar, prin prisma dispozițiilor precitate, există riscul ca procedura de control ulterior să se deruleze în lipsa unui careva termen de prescripție.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> în contextul în care concretizarea sintagmei „cu respectarea prevederilor legislației în vigoare” din art.181¹ alin.(9) ar prevedea enumerarea unui șir de articole reglementate în Codul vamal care prevăd apariția obligației vamale și rambursarea sumelor plătite în plus.</p> <p><u>Se acceptă.</u> Redacție a art.181¹ alin.(2) va avea următorul cuprins: „(2) Controlul ulterior este efectuat de organele vamale, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal, prin audit post-vămuire sau reverificarea declarației vamale, pe o perioadă ce nu depășește termenele de prescripție, stabilite la art.127 alin.(10) al prezentului cod.”.</p>
<p>Articolul 195³. Condițiile pentru acordarea statutului de AEO (1) Condițiile pentru acordarea statutului de AEO sînt următoarele: 1) lipsa datoriilor față de bugetul public național;</p>	<p>Articolul 195³ alineatul (1): punct 2): textul ” , la momentul efectuării controlului,” se</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> pct.4) lit.h) Norma este discreționară, întrucît nu stabilește expres cazurile cînd agentul economic va fi obligat să dispună de</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Prevederea care se propune a fi introdusă în Codul vamal vine să armonizeze</p>

<p>2) disponerea de active cu un grad înalt de solvabilitate, confirmate prin înregistrări contabile și informații disponibile. Condiția este considerată ca fiind îndeplinită în cazul în care, <u>la momentul efectuării controlului</u>, această solvabilitate poate fi constatată;</p> <p>3) lipsa încălcărilor legislației vamale, constatate conform procedurii legale, pe perioada ultimilor <u>doi ani</u> anteriori prezentării cererii. Condiția este considerată ca fiind îndeplinită în cazul în care, în decursul celor <u>doi ani</u> anteriori prezentării cererii, solicitantul, persoanele responsabile ale solicitantului nu au comis încălcări ale legislației vamale. Ca excepție, Serviciul Vamal poate decide altfel dacă determină, în baza informațiilor și datelor disponibile, că aceste încălcări au o importanță redusă în raport cu numărul sau amploarea operațiunilor vamale, precum și nu creează suspiciuni cu privire la buna-credință a solicitantului.</p> <p>Se va lua în considerație:</p> <p>a) examinarea neregulilor pe bază cumulativă;</p> <p>b) frecvența încălcărilor, pentru a stabili dacă există probleme sistematice;</p> <p>c) dacă solicitantul a informat din proprie inițiativă organul vamal despre greșelile sau neregulile descoperite;</p> <p>d) dacă solicitantul a luat măsuri de remediere pentru a preveni sau minimiza eventuale nereguli sau greșeli;</p> <p>4) disponerea de un sistem de gestiune a evidenței operațiunilor comerciale și, dacă este cazul, a documentelor de transport, care să permită realizarea adecvată a controalelor vamale. Condiția este considerată realizată dacă solicitantul îndeplinește următoarele cerințe:</p> <p>a) utilizează un sistem contabil care să fie compatibil cu reglementările contabile generale și care să faciliteze controalele vamale prin audit;</p> <p>b) permite accesul fizic sau electronic al organului vamal la registrele de evidență gestionate și, dacă este cazul, la registrele sale de transport;</p> <p>c) dispune de un sistem logistic care să asigure condiții de gestionare separate pentru mărfurile străine și cele autohtone;</p> <p>d) utilizează un sistem de gestiune administrativă care</p>	<p>exclud, iar în final se completează cu cuvintele „pentru ultimii trei ani”;</p> <p>se completează cu o nouă propoziție după cum urmează:</p> <p>„În cazul în care solicitantul este înregistrat ca agent economic la organul înregistrării de stat de mai puțin de trei ani, condiția respectivă este analizată în baza înregistrărilor contabile și informațiilor disponibile”;</p> <p>la punctul 3), cuvintele „doi ani” se înlocuiesc cu cuvintele „trei ani” în ambele cazuri;</p> <p>punctul 4) se completează în final cu o nouă literă h) cu următorul conținut:</p> <p>„h) dispune, dacă este cazul, de proceduri satisfăcătoare de gestionare a licențelor și/sau a autorizațiilor de import și sau de export acordate în conformitate cu măsurile de politică comercială;”.</p>	<p>proceduri satisfăcătoare de gestionare a licențelor și/sau a autorizațiilor de import/sau de export în vederea obținerii statutului de agent economic autorizat. De asemenea, nu este clar ce se include în noțiunea de „proceduri satisfăcătoare”. Prin urmare, construcțiile normative cum ar fi „dacă este cazul” și „proceduri satisfăcătoare” generează pericolul unor interpretări și aplicări discreționare a normei din partea organului vamal în procesul de acordare a statutului de agent economic autorizat.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a prevedea cazurile când agentul economic va trebui să dețină proceduri de gestionare a licențelor și de a defini noțiunea de „proceduri satisfăcătoare”.</p>	<p>conceptul de Agent economic autorizat (AEO) din Republica Moldova în corelare cu dispozițiile legale privind procedura de autorizare AEO reglementate în art.39 lit.(b) din Regulamentul (UE) nr.952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 octombrie 2013 de stabilire a Codului vamal al Uniunii, precum și în art.25 alin.(1) din Regulamentul (UE) 2015/2447 al Comisiei din 24 noiembrie 2015 de stabilire a unor norme pentru punerea în aplicare a anumitor dispoziții din Regulamentul (UE) nr.952/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a Codului vamal al Uniunii. Totodată, completările respective la art.195³ se propun întru executarea art.193 alin.(1) lit.k) din Acordul de Asociere între Republica Moldova și Uniunea Europeană, precum și condiționării</p>
---	--	---	---

<p>corespunde tipului și dimensiunii activității și care este potrivit pentru gestionarea fluxului de mărfuri, precum și utilizează un sistem de control intern capabil să identifice tranzacțiile ilegale sau neregulamentare;</p> <p>e) dispune de proceduri corespunzătoare de arhivare a documentelor și informațiilor, care asigură protecția datelor;</p> <p>f) informează angajații săi cu privire la necesitatea de a informa organele vamale în cazul apariției unor dificultăți în îndeplinirea criteriilor stabilite de prezenta secțiune și desemnează persoanele de contact pentru informarea Serviciului Vamal;</p> <p>g) întreprinde măsuri adecvate de securitate a tehnologiilor informaționale pentru a proteja sistemul informatic și documentația împotriva oricăror imixtiuni;</p>			<p>procesului de negociere a recunoașterii reciproce a deținătorilor de Certificate AEO între Republica Moldova și Uniunea Europeană.</p> <p>La aceasta, propunerea derivă și în urma efectuării unei analize comparative de către experții din cadrul DG TAXUD (Comisia Europeană) care au identificat discrepanțe între conceptul AEO din Republica Moldova cu cel al Uniunii Europene, fapt ce pe viitor poate afecta stoparea negocierilor privind implementarea mecanismului de recunoaștere reciprocă a Certificatelor AEO.</p> <p>Suplimentar, cazurile, modul de aplicare a criteriilor pentru obținerea statutului de AEO sunt reglementate în Hotărârea Guvernului nr.647 din 07.08.2014 privind punerea în aplicare a secțiunilor a 27¹-a și a 28¹-a din Codul Vamal al Republicii Moldova, care urmează a fi modificată prin prisma noilor</p>
---	--	--	--

<p>Articolul 202¹. Auditul postvămuire (1) Auditul postvămuire <u>este o formă de control vamal ulterior</u>, care are drept scop verificarea respectării legislației în vigoare de către persoanele stabilite în Republica Moldova la momentul trecerii mărfurilor peste frontiera vamală a Republicii Moldova și plasării acestora sub o destinație vamală. Auditului postvămuire pot fi supuse persoanele implicate direct sau indirect, cu titlu profesional, în operațiunile supuse auditului postvămuire sau persoanele care dispun de documentele și datele respective din motive profesionale.</p> <p>(2) Auditul postvămuire este efectuat de organele vamale <u>conform competențelor teritoriale, planificat sau inopinat</u>.</p> <p>(8) <u>În cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, organul vamal întreprinde măsurile prevăzute de prezentul cod.</u></p> <p>(9) În procesul efectuării auditului postvămuire, organele vamale pot utiliza <u>informațiile</u> din bazele de date automatizate și <u>sistemele electronice de analiză a riscurilor</u>.</p> <p>(10) <u>Auditul postvămuire este bazat pe analiza riscurilor care utilizează metode informaționale de prelucrare a datelor și de elaborare a măsurilor de identificare a riscurilor, folosind anumite criterii stabilite de organele vamale sau criterii stabilite la nivel internațional. Pentru a pune în aplicare gestionarea</u></p>	<p>8. Articolul 202¹: la alineatul (1), cuvintele „este o formă de control vamal ulterior” se înlocuiesc cu cuvintele „este una din formele controlului vamal ulterior”;</p> <p>la alineatul (2), cuvintele „conform competențelor teritoriale, planificat sau inopinat” se înlocuiesc cu cuvintele „conform procedurilor stabilite de Serviciul Vamal.”;</p> <p>alineatul (8) va avea următorul cuprins: „(8) În cazul depistării unor erori și/sau divergențe între informațiile din declarațiile vamale și cele din documentele verificate, ce duc la apariția, modificarea și/sau anularea obligației vamale, organul vamal este obligat să comunice despre aceasta plătitorului vamal prin întocmirea procesului-verbal de examinare preliminară a rezultatelor auditului post-vămuire.”;</p> <p>la alineatul (9), cuvântul „informațiile” se înlocuiesc cu cuvintele „informații și date, inclusiv”, iar cuvintele „sistemele electronice de analiză a riscurilor” se înlocuiesc cu cuvintele „programele informaționale de administrare a riscurilor.”;</p> <p>alineatul (10) se abrogă;</p>	<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u> Se susține parțial A se subsiiu sintagma ”Serviciul Vamal” cu sintagma ”Ministerul Finanțelor”.</p> <p><u>Asociația Patronală Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova (AP UTD)</u> Referitor la modificarea alineatului (2) Uniunea propune să fie substituit cuvintele „Serviciul Vamal” cu sintagma „Guvern” sau „Ministerul Finanțelor”;</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție art.202/1alin.(8)</u></p> <p>Prevederea dată nu prevede termenul de informare a plătitorului vamal despre rezultatele preliminară ale auditului post-vămuire. Lipsa acestui termen va lăsa la discreția organului vamal stabilirea termenului, în dependență de caz sau interes, ceea ce ar prejudicia interesele plătitorului vamal.</p> <p><i>Recomandarea: Se recomandă autorului de a prevedea termenul de informare a plătitorului vamal. Totodată, propunem de prevăzut la art.202/2 alin.(5) din Codul vamal termenul de informare a declarantului vamal.</i></p>	<p>completări înaintate prin proiectul de lege în cauză.</p> <p><u>Se acceptă parțial</u>, în următoarea redacție a art.202¹ alin.(2) din proiectul de lege: „la alineatul (2), cuvintele „conform competențelor teritoriale, planificat sau inopinat” se înlocuiesc cu cuvintele „conform procedurilor stabilite de Guvern.”.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> În vederea faptului că, momentul informării de către colaboratorul vamal este stabilit în funcție de momentul finalizării tuturor acțiunilor de control, nu este posibil de a fi propus un termen exact de informare prealabilă. În acest sens, durata procesului de control poate varia de la câteva zile la câteva luni, în funcție de complexitatea și volumul acțiunilor de control realizate. Prin urmare, conform prevederilor art.202¹ alin.(14), termenul respectiv trebuie să fie în limitele perioadei de efectuare</p>
---	--	--	--

<p><u>riscurilor, organele vamale pot utiliza sisteme electronice adecvate.</u></p> <p>(11) Auditul postvămuire se efectuează în baza unui ordin de control emis de către directorul general al Serviciului Vamal/șeful biroului vamal sau de persoanele împuternicite de aceștia.</p> <p>(12) Ordinul de efectuare a auditului postvămuire este emis în forma stabilită de Serviciul Vamal.</p> <p>(13) Efectuarea auditului postvămuire se aduce la cunoștința persoanei auditate cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data inițierii controlului, conform procedurii stabilite de <u>organul vamal</u>, cu excepția controlului inopinat.</p> <p>(14) Perioada de desfășurare a auditului postvămuire nu trebuie să depășească 2 luni de la data inițierii auditului postvămuire. În cazuri întemeiate și justificate documentar, persoanele menționate la alin.(11) pot decide prelungirea duratei de desfășurare a auditului postvămuire cu cel mult 4 luni sau sistarea auditului postvămuire. Perioada sistării și prezentării documentelor nu se include în durata efectuării auditului postvămuire.</p> <p>(15) Auditul postvămuire poate fi suspendat, la decizia organelor vamale, în cazul:</p> <p>a) intervenției unei forțe majore, constatate în modul stabilit;</p> <p>b) intentării unui proces judiciar care are importanță pentru auditul postvămuire;</p> <p>c) solicitării motivate (întemeiate și justificate documentar) a persoanei auditate, însă nu mai mult de 30 de zile.</p> <p><u>(16) Auditul postvămuire inițiat și neinițiat urmează a fi încheiat printr-un raport, dacă:</u></p> <p><u>a) persoana juridică în privința căreia urmează a fi inițiată sau a fost inițiată procedura de audit postvămuire a fost lichidată, iar persoana fizică întreprinzător individual în privința căreia urmează a fi inițiată sau a fost inițiată procedura de audit postvămuire a fost radiată din Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali;</u></p> <p><u>b) persoana în privința căreia urmează a fi inițiată sau a fost inițiată procedura de audit postvămuire nu este de găsit, iar informația de care dispune organul vamal nu permite regularizarea situației.</u></p>	<p>la alineatul (13), cuvintele „organul vamal” se înlocuiesc cu cuvintele „Serviciul Vamal”;</p> <p>alineatul (16) se abrogă.</p>		<p>a controlului (de la 2 până la 6 luni). Astfel Codul vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000 reglementează termenele limită care urmează să fie respectate de organul vamal, inclusiv și aducerea la cunoștința persoanei a actelor administrative emise.</p>
--	--	--	---

<p>(17) Auditul postvămuire se efectuează în orele de lucru ale organului vamal și ale persoanei juridice sau fizice controlate.</p> <p>(18) În cazul în care persoana auditată nu dispune de sediu sau de încăpere ce poate fi utilizată pentru efectuarea auditului postvămuire ori sediul se află la adresa de domiciliu, ori în alte cazuri în care nu există condiții optime de lucru, auditul postvămuire se efectuează în sediul organului vamal, respectînd prevederile art.145 din Codul fiscal, cu întocmirea obligatorie a actului de ridicare de la persoana juridică sau fizică a documentelor necesare.</p> <p>(19) Contestarea ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de suspendare sau de prelungire a auditului nu împiedică efectuarea controlului.</p> <p>(20) Suspendarea de către instanța de judecată a ordinului de efectuare a auditului postvămuire, de prelungire sau de modificare a auditului postvămuire nu împiedică efectuarea controlului ulterior prin audit postvămuire.</p>			
<p>Articolul 232. Sancționarea materială a contravențiilor vamale</p> <p>Persoanele juridice, persoanele care desfășoară activitate de întreprinzător fără a se constitui persoană juridică, pentru comiterea contravențiilor vamale prevăzute la:</p> <p>a) art.231 pct.1), 2), 4), 5) și 19), sînt sancționate cu amendă de la 40% la 100% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției sau cu confiscarea lor;</p> <p>b) art.231 pct.3), sînt sancționate cu amendă de la 4% la 10% din valoarea mărfurilor nedeclarate în termenele stabilite;</p> <p>b¹) art.231 pct.6) sînt sancționate cu amendă de la 40% la 100% din valoarea obiectului <u>contravenției</u> sau cu confiscarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției;</p> <p>c) art.231 pct.9) și 11), sînt sancționate cu amendă de la 10% la 20% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției, cu sau fără retragerea autorizației;</p> <p>d) art.231 pct.7), sînt sancționate cu amendă de la 10% la 20% din valoarea mărfurilor la care au fost</p>	<p>11. Articolul 232:</p> <p>alineatul unic devine alineatul (1);</p> <p>la litera b¹), după cuvîntul „contravenției” se introduce textul „iar în cazul constatării contravenției de către organul vamal, ca rezultat al controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă, sînt sancționate cu amendă de 4% din valoarea obiectului contravenției;”;</p> <p>la litera c), la sfîrșitul propoziției se completează cu textul:</p> <p>„ , iar în cazul constatării contravenției prevăzute la pct.11) de către organul vamal, ca rezultat al controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au</p>	<p>Ministerul Economiei</p> <p><i>Art.232 alin.(1) lit.b)¹ și alin.(2)</i></p> <p>Este utilizată sintagma „<i>validare informatică a declarațiilor vamale</i>”, termen nedefinit de cadrul legal. Or, art.1 al Codului vamal definește doar sintagma <i>validare automată a declarației vamale</i>.</p> <p>Prin urmare, incertitudinea acestui termen poate duce la neaplicarea noii sancțiuni prevăzute de proiect.</p> <p>Se limitează la aplicarea sancțiunii diminuate (de 4% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției) sau absolvirii de răspundere materială și contravențională numai pentru declarațiile vamale repartizate pe culorile galben și roșu. Autorii nu prezintă care argumente ar justifica intervenția propusă, astfel nefiind clar de ce un declarant vamal care a observat greșeala proprie efectuată pe o declarație vamală validată pe verde, nu ar avea dreptul să dispună de aceleași exonerări de răspundere aplicabile declarațiilor vamale repartizate pe culorile galben și roșu.</p>	<p>Se acceptă parțial, cu modificarea art.232 alin.(2) din proiectul de lege în următoarea redacție:</p> <p>„(2) În cazul în care persoana, pînă la inițierea controlului ulterior și care au fost validate automat cu acordarea liberului de vamă, comunică din proprie inițiativă în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor vamale prevăzute de art.231 pct.6), 11) Cod vamal cu anexarea actelor justificate, aceasta se eliberează de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării</p>

<p>prezentate documente care conțin date neautentice; e) la art.231 pct.8), sînt sancționate cu amendă de la 10% la 20% din valoarea mărfurilor pentru care nu au fost plătite drepturile de import sau de export; f) art.231 pct.10), sînt sancționate cu amendă de la 3% la 10% din valoarea mărfurilor și mijloacelor de transport ale căror documente au fost pierdute sau nepredate; g) art.231 pct.12), 13), 16) și 22), sînt sancționate cu amendă de la 5% la 20% din valoarea mărfurilor, obiectelor care au constituit obiectul contravenției; <u>h) art.231 pct.14), 15), 17), 18), 20), 21), sînt sancționate cu amendă de la 10% la 100% din valoarea mărfurilor și altor bunuri care au constituit obiectul contravenției, cu sau fără retragerea autorizației;</u> i) art.231 pct.23), sînt sancționate cu amendă de 3% din valoarea mărfurilor; j) art.231 pct.24) sînt sancționate cu amendă de la 0,1% la 0,5% din suma stabilită la art.163 alin.(2) lit.c).</p> <p>Articolul 231. Tipurile de contravenții vamale cu răspundere materială <i>Sînt considerate încălcarea a reglementărilor vamale pasibilă de răspundere materială următoarele contravenții vamale:</i></p> <p>6) <i>depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate despre regimul vamal, valoarea facturată, valoarea în vamă, tipul, codul, cantitatea sau originea mărfurilor transportate, dacă acest fapt conduce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import;</i></p> <p>9) <i>punerea în circulație a mărfurilor fără permisiunea organului vamal, pierderea mărfurilor și mijloacelor de transport aflate sub supraveghere vamală sau netransportarea lor la locul indicat de organul vamal;</i></p> <p>11) <i>neîndeplinirea obligației de a declara organului vamal modificarea destinației mărfurilor față de scopul declarat la plasarea mărfurilor sub o anumită destinație vamală;</i></p>	<p>fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă, sînt sancționate cu amendă de 4% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției;”;</p> <p>se completează cu alineatul (2) cu următorul cuprins: „(2) În cazul în care persoana, pînă la inițierea controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă, comunică din proprie inițiativă în scris organului vamal despre comiterea contravențiilor vamale prevăzute de art.231 pct.6), 11) Cod vamal cu anexarea actelor justificate, aceasta se eliberează de răspundere materială și contravențională, cu condiția achitării incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate și penalităților calculate.”.</p>	<p>Cu referire la amenda de 4% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției, propusă prin intermediul amendamentelor operate la art.232- textul invocat necesită a fi analizat conceptual prin prisma statuărilor Hotărîrii Curții Constituționale nr.10 din 10.05.2016 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi ale articolului 345 alin.(2) din Codul contravențional, prin intermediul căreia Curtea a reținut că, individualizarea legislativă a sancțiunii nu este suficientă în atingerea scopului legii contravenționale atît timp cît nu este posibilă realizarea individualizării judiciare.</p> <p>Curtea a menționat că, sistemul pedepselor contravenționale trebuie să fie de natură să permită individualizarea sancțiunilor la circumstanțele faptei. Astfel, la stabilirea sancțiunilor legiuitorul trebuie să ofere judecătorului sau altor autorități investite cu dreptul de aplicare a sancțiunilor contravenționale posibilitatea de a stabili sancțiunea în cadrul unor limite minime și maxime ținînd cont de: 1) caracterul și de gradul prejudiciabil al contravenției; 2) de persoana făptuitorului și de 3) circumstanțele atenuante ori agravante.</p> <p>Curtea a subliniat că în absența mecanismelor de individualizare a sancțiunii în cauza concretă, instanța de judecată este lipsită de posibilitatea de a efectua un control judiciar efectiv iar într-un final justițiabilii sunt lipsiți de dreptul la un proces echitabil.</p> <p><u>Camera de Comerț Americană (AmCham Moldova)</u> <i>„la litera b¹), după cuvîntul „contravenției” se introduce textul „iar în cazul constatării contravenției de către organul vamal, ca rezultat al controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele galben sau roșu de control vamal, și care au</i></p>	<p>incontestabile și benevole a drepturilor de import datorate și penalităților calculate.”.</p> <p>Se acceptă parțial. A se vedea argumentele expuse mai sus.</p>
--	---	---	--

		<p><i>fost validate informatic cu acordarea liberului de vamă, sînt sancționate cu amendă de 4% din valoarea obiectului contravenției;”;</i></p> <p>Se sugerează aplicarea sancțiunii cu 4% din valoarea obiectului contravenției, și în cazurile cînd declarațiile vamale au fost repartizate pe culoarul verde sau albastru.</p> <p>Argumentare: Conform Metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu, aprobate prin Ordinul Serviciului Vamal nr. 480 din 18.12.2006, validarea informatică se efectuează la „punctul de validare”. În acest sens se remarcă, că conform dispozițiilor Metodologiei de prelucrare a declarației vamale în detaliu, orice declarație parcurge un circuit, inițindu-se cu punctul de recepție – selecție, și finalizîndu-se cu „punctul de validare”, unde are loc verificarea circuitului declarației de către colaboratorul vamal.</p> <p>Așadar, competența de direcționare a declarației vamale este integral atribuită organului vamal, fiind în afara autorității utilizatorilor sistemului informatic, din care motiv nu se înțelege raționamentul autorului de a exclude „facilitatea 4%” în cazul constatării contravenției de către organul vamal, ca rezultat al controlului ulterior, pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele verde sau albastru.</p> <p>Remarca este valabilă și în raport cu intenția de amendare a lit. c), alin. (1), cît și în ceea ce privește inițiativa de introducere a alin. (2).</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> alin.(1)) lit.b/1) Sintagma „validate informatic” este în contradicție cu prevederile art.1 pct.62/1 din Codul vamal care stipulează noțiunea de validare automată a declarației vamale – operațiune mecanică a sistemului informațional vamal prin care declarația</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Potrivit art.1 pct.62¹⁾ din Codul vamal, validare automată a declarației vamale – operațiune mecanică a sistemului informațional vamal prin care declarația</p>
--	--	---	--

		<p>vamală se validează informatic, fără intervenția directă a colaboratorului vamal, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a substitui cuvântul „informatic” cu cuvântul „automat”.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> alin.(1) lit.b/1) și alin.(2) Absolvirea de răspundere materială și contravențională în mărime de 4% din valoarea mărfurilor care au constituit obiectul contravenției a declaranților vamali pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarele „galben sau roșu”, în cazul în care aceștia comunică din propria inițiativă în scris organul vamal despre comiterea contravențiilor vamale se prezintă drept o inechitate față de declaranții vamali pentru declarațiile vamale repartizate pe culoarul de control „verde”. Prin facilitatea dată restricționăm nejustificat cercul de subiecți care sunt în condiții similare, ceea ce, de fapt, este o cerință excesivă care stabilește condiții adaptate convenției anumitor grupuri de persoane.</p>	<p>vamală se <u>validează informatic</u>, fără intervenția directă a colaboratorului vamal, conform procedurii stabilite de Serviciul Vamal. Astfel, validarea automată a declarației vamale, fără implicarea colaboratorului vamal, este un subtip al validării informatice, fiind realizată doar în cazul validării declarației vamale pe culoarul verde de control vamal. În același timp, validarea declarației vamale pe culoarul galben și roșu are loc informatic cu intervenția colaboratorului vamal.</p> <p><u>Nu se acceptă.</u> Conform art.1 pct.62) liniuța întâi, culoarul verde reprezintă culoarul de control vamal care permite acordarea liberului de vamă <u>fără efectuarea controlului documentar și fizic</u>, aplicînd validarea automată a declarației vamale. În cazul dat factorul uman este exclus din procesul dat. Declarantul a cărei declarații vamale a fost repartizată pe</p>
--	--	---	---

		<i>Recomandarea: Se recomandă autorului de a acorda această facilitare și declaranților vamali a căror declarație vamală este validată pe culoarul verde.</i>	culoarul verde este facilitat prin neefectuarea controlului fizic și documental, fiind caracterizat drept plătitor vamal cu grad înalt de credibilitate, însă cu asumarea propriei răspunderi aferente veridicității informației din declarația vamală completată și depusă la organul vamal. De menționat că, absolvirea de răspundere materială și contravențională în mărime de 4% din valoarea mărfurilor înscrise în declarația vamală repartizată pe culoarul verde va declanșa situații de corupere și utilizare cu rea credință a culoarului verde.
Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal nr.408-XV din 26 iulie 2001	Art.VII.- Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal nr.408-XV din 26 iulie 2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007) se completează cu Capitolul I cu următorul cuprins:		
	<p>„Capitolul I Aspecte administrative internaționale</p> <p>Secțiunea I Cooperarea administrativă în domeniul fiscal</p> <p>Articolul 5 Scopul</p> <p>(1) Prezentul capitol reglementează normele și procedurile potrivit cărora Republica Moldova cooperează cu alte state, în vederea realizării unui schimb de informații și asistență, care este în mod previzibil relevant pentru administrarea și aplicarea legilor interne ale statelor respective, în privința taxelor</p>	<p>Banca Națională a Moldovei (BNM)</p> <p>La art.VII din proiectul de lege (prin care Legea nr.408-XV din 26.07.2001 se completează cu capitolul I), în scopul aducerii în concordanță cu terminologia legislației valutare, sugerăm la art.47 alin. (3) substituirea textului „cursul stabilit de BNM” cu textul „cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de BNM”.</p> <p>Ministerul Economiei</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p> <p><u>Nu se acceptă.</u></p>

	<p>și impozitelor prevăzute de cadrul de reglementare.</p> <p>(2) Presentul capitol conține și dispoziții privind schimbul de informații prevăzut la alin.(1) prin mijloace electronice, precum și norme și proceduri potrivit cărora Republica Moldova cooperează cu alte state.</p> <p>(3) Presentul capitol nu afectează aplicarea în Republica Moldova a normelor privind asistența reciprocă în materie penală și nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligații a Republicii Moldova în temeiul altor instrumente juridice, inclusiv acorduri bilaterale sau multilaterale, în ceea ce privește cooperarea administrativă extinsă.</p> <p>Articolul 6 Sfera de aplicare Presentul capitol se aplică următoarelor impozite și plăți obligatorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impozitul pe venitul persoanelor fizice și juridice; - Contribuțiile de asigurări sociale de stat; - Impozitul pe bunurile imobiliare; - Taxa pe valoare adăugată; - Accizele; - Taxele rutiere; - Taxele pentru resursele naturale; - Taxele locale. <p>Articolul 7 Definiții În sensul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:</p> <p>a) autoritate competentă a unui stat - autoritatea care a fost desemnată ca atare de către statul respectiv. În cazul în care acționează în temeiul prezentului capitol, un birou central de legătură, un departament de legătură sau un funcționar autorizat este considerat, de asemenea, autoritate competentă prin delegare;</p> <p>b) birou central de legătură - un birou care a fost desemnat ca fiind responsabilul principal pentru contactele cu alte state în domeniul cooperării administrative;</p> <p>c) departament de legătură - orice birou, altul decât biroul central de legătură, care a fost astfel desemnat în vederea schimbului direct de informații în temeiul</p>	<p>În prim-plan remarcăm că amendamentele propuse stabilesc atribuții extensive de reglementare pentru autoritatea competentă din domeniul fiscal (Inspectoratul Fiscal Principal de Stat), fapt ce poate admite aprobarea unor norme excesive de către autoritatea administrației publice în raport cu subiecții vizați de norme. În acest context, considerăm oportună revizuirea normelor în speță și stabilirea obligației aprobării reglementărilor în speță prin act normativ subsecvent, fapt care va asigura aprobarea unor norme echilibrate, cu consultarea prealabilă atât a autorităților publice cât și a mediului de afaceri și va atribui normei per ansamblu nivelul suficient de stabilitate.</p> <p>Menționăm că, completările includ prevederi privind schimbul de informații specifice procedurii fiscale. Totodată, în text nu au fost norme care ar reflecta respectarea strictă de către autoritățile competente naționale și străine a prevederilor cadrului legal național privind <i>protecția datelor cu caracter personal</i> și <i>secretul comercial</i>. Astfel, rectificările/completările corespunzătoare necesită a fi operate în textul Art.VII al proiectului Legii.</p> <p>Evidențiem că, analiza proiectului a scos în evidență lipsa garanțiilor privind protecția datelor cu caracter personal, precum: (i) obligația autorităților competente de a respecta normele naționale și internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal; (ii) sublinierea principiului confidențialității și integrității informațiilor care fac obiectul schimbului reciproc; (iii) obligația autorităților competente de a asigura integralitatea, integritatea și securitatea datelor și informațiilor aferente tabloului situațional național. Aceste garanții minime sunt necesare întru garantarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal.</p> <p>La același capitol mai evocăm că în</p>	<p>În art.25 alin.(2) și art.28 sunt stabilite norme menite să asigure protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Totodată, Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat au obligația de a respecta prevederile Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Astfel, prin acest proiect de lege nu se afectează siguranța protecției datelor cu caracter personal, deoarece Ministerul Finanțelor și Serviciul Fiscal de Stat vor aplica complementar prevederile legislației internaționale și naționale privind datele cu caracter personal.</p>
--	--	--	---

	<p>prezentului capitol;</p> <p>d) funcționar autorizat - orice funcționar care este autorizat să facă schimb direct de informații în temeiul prezentului capitol;</p> <p>e) autoritate solicitantă - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcționar autorizat al unui stat care înaintează o cerere de asistență în numele autorității competente;</p> <p>f) autoritate solicitată - biroul central de legătură, un departament de legătură sau orice funcționar autorizat al unui stat care primește o cerere de asistență în numele autorității competente;</p> <p>g) anchetă administrativă - toate controalele, verificările și alte acțiuni întreprinse de state în exercitarea atribuțiilor lor, în scopul asigurării aplicării corecte a legislației fiscale;</p> <p>h) schimb de informații la cerere - transmiterea de informații efectuată pe baza unei cereri adresate de statul solicitant statului solicitat într-un caz specific;</p> <p>i) schimb de informații automat - comunicarea sistematică a informațiilor predefinite referitoare la rezidenții din alte state către statul de rezidență relevant, fără cerere prealabilă, la intervale regulate prestabilite, precum și conform procedurilor stabilite de comun acord;</p> <p>j) schimb de informații spontan - comunicarea nesistematică, în orice moment și fără o cerere prealabilă, a unor informații către un alt stat;</p> <p>k) persoană - orice persoană fizică ori juridică, orice asocieră de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu personalitate juridică, care deține ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe ori impozite care fac obiectul prezentului capitol;</p> <p>l) mijloace electronice - utilizarea unui echipament electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, și stocarea datelor și prin utilizarea transmisiei prin fir a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice.</p> <p>Articolul 8 Autoritatea competentă din Republica</p>	<p>conformitate cu prevederile art. 32 al Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal, transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului privind prelucrarea datelor cu caracter personal, în modul stabilit de lege și doar în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii (de altfel, în statele-membre ale Uniunii Europene, semnatare ale Convenției nr.108 pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, sînt aplicabile standarde înalte de protecție a datelor cu caracter personal, enunțate prin Directiva 95/46/CE privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date).</p> <p>Centrul Național Anticorupție</p>	<p>Se acceptă, fiind ca</p>
--	--	--	------------------------------------

	<p>Moldova</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol, precum și pentru contactele cu alte state este Serviciul Fiscal de Stat.</p> <p>(2) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat, se desemnează biroul central de legătură. Autoritatea competentă din Republica Moldova este responsabilă de informarea celorlalte state cu privire la desemnarea biroului central de legătură.</p> <p>(3) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate desemna subdiviziuni de legătură cu competențe repartizate potrivit legislației sau politicii sale naționale. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista subdiviziunilor de legătură și de a o pune la dispoziția birourilor centrale de legătură din alte state interesate.</p> <p>(4) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate desemna funcționari autorizați. Biroul central de legătură are responsabilitatea de a actualiza lista acestor funcționari autorizați și de a o pune la dispoziția birourilor centrale de legătură din alte state interesate.</p> <p>(5) Funcționarii implicați în cooperarea administrativă în temeiul prezentului capitol sunt considerați, în orice situație, ca fiind funcționari autorizați în acest sens, potrivit condițiilor prevăzute de autoritățile competente.</p> <p>(6) În cazul în care o subdiviziune de legătură ori un funcționar autorizat, desemnat potrivit alin. (3) sau (4), trimite ori primește o cerere sau un răspuns la o cerere de cooperare, acesta informează biroul central de legătură din Republica Moldova, potrivit procedurilor prevăzute de acesta din urmă.</p> <p>(7) În cazul în care o subdiviziune de legătură ori un funcționar autorizat, desemnat potrivit alin. (3) sau (4), primește o cerere de cooperare care necesită o acțiune în afara competenței care i-a fost repartizată potrivit legislației ori politicii naționale din Republica Moldova, el transmite fără întârziere această cerere biroului central de legătură din Republica Moldova și informează autoritatea solicitantă. În acest caz, perioada prevăzută la art.11 începe în ziua următoare transmiterii cererii de cooperare către biroul central de</p>	<p>art.8 alin.(2)</p> <p>Din conținutul normei nu este clar dacă biroul central de legătură va fi o structură aparte instituită pe lângă Inspectoratul Fiscal de Stat sau va fi o subdiviziune din cadrul acestuia. Considerăm că acest aspect este important din punct de vedere organizatoric, întrucât în ambele cazuri se propun cheltuieli financiare din partea statului privind realizarea schimbului de informații și asistență. În caz contrar, există riscul ca Inspectoratul Fiscal de Stat, la propria discreție, să decidă referitor la desemnarea biroului central de legătură.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a prevedea expres statutul biroului central de legătură, ca de exemplu: direcție, secție din cadrul Inspectoratului Fiscal de Stat.</p>	<p>urmare propus ca la Art.VIII, pct.2 Capitolul I „Aspecte administrative internaționale” la lit.b)al art.7 „Definiții”, sintagma „un birou care a fost desemnat” să fie exclusă, fiind substituită cu sintagma „subdiviziune structurală a organului fiscal desemnată”.</p>
--	--	--	---

	<p>legătură.</p> <p>Schimbul de informații la cerere</p> <p>Articolul 9 Procedura aplicabilă schimbului de informații la cerere La cererea autorității solicitante din alt stat, autoritatea solicitată din Republica Moldova comunică acesteia orice informații prevăzute la art.5 alin. (1) pe care le deține sau pe care le obține în urma anchetelor administrative.</p> <p>Articolul 10 Anchete administrative (1) Autoritatea solicitată din Republica Moldova asigură efectuarea oricăror anchete administrative necesare pentru a obține informațiile prevăzute la art.9. (2) Cererea prevăzută la art.9 poate conține solicitarea motivată a unei anchete administrative specifice. În cazul în care autoritatea solicitată din Republica Moldova decide că nu este necesară nicio anchetă administrativă, aceasta comunică de îndată autorității solicitante din alt stat motivele acestei decizii. (3) Pentru a obține informațiile solicitate sau a efectua ancheta administrativă cerută, autoritatea solicitată din Republica Moldova urmează aceleași proceduri ca atunci când acționează din propria inițiativă ori la cererea unei alte autorități din Republica Moldova. (4) În cazul în care autoritatea solicitantă din alt stat îi solicită în mod expres, autoritatea solicitată din Republica Moldova transmite documente originale, cu condiția ca acest lucru să nu contravină dispozițiilor în vigoare din Republica Moldova.</p> <p>Articolul 11 Termene pentru schimbul de informații la cerere (1) Autoritatea solicitată din Republica Moldova furnizează informațiile prevăzute la art.9 în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 6 luni de la data primirii cererii. În cazul în care autoritatea solicitată din Republica Moldova deține deja informațiile cerute, transmiterea acestora se face în termen de două luni de</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.10 alin.(2) Deși art.10 „Anchete administrative” reglementează procedura aplicabilă anchetei administrative, la alin.(2) al aceluiași articol se prevede un al tip de anchetă, și anume „anchetă administrativă specifică”. În cazul în care se instituie două tipuri de anchete este necesar de prevăzut expres criteriile/condițiile care să le delimiteze după conținut. Mai mult decât atât, articolul dat nu prevede acțiunile (tipurile de controale, verificări etc.) care se includ în ancheta administrativă și în ancheta administrativă specifică. În lipsa acestor reglementări există riscul ca Inspectoratul Fiscal de Stat, la propria discreție, să decidă referitor la categoria/tipul anchetei și la acțiunile care urmează a fi întreprinse, fără careva condiții/criterii în acest sens. Recomandarea: Se recomandă autorului de a reglementa expres procedura de aplicare a anchetei administrative și a anchetei specifice și acțiunile care urmează a fi întreprinse în cadrul acestor anchete.</p>	<p><u>Se acceptă,</u> recomandarea fiind propus ca la art.10 „Anchete administrative”, să fie introdus un aliniat nou, după cum urmează: (5)Procedura, criteriile și condițiile exercitării anchetei administrative (inclusiv anchetei administrative specifice) se stabilesc de către Ministerul Finanțelor.</p>
--	--	---	--

	<p>la data primirii cererii.</p> <p>(2) Pentru anumite cazuri speciale, autoritatea solicitantă din alt stat și cea solicitată din Republica Moldova pot conveni asupra unor termene diferite de cele prevăzute la alin. (1).</p> <p>(3) Autoritatea solicitată din Republica Moldova confirmă autorității solicitante din alt stat, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea unei cereri fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.</p> <p>(4) În termen de o lună de la primirea cererii, autoritatea solicitată din Republica Moldova notifică autorității solicitante din alt stat orice nereguli ale cererii, precum și nevoia unor eventuale informații suplimentare. Într-un astfel de caz, termenele prevăzute la alin. (1) se calculează din ziua următoare celei în care autoritatea solicitată din Republica Moldova primește informațiile suplimentare necesare.</p> <p>(5) În cazul în care autoritatea solicitată din Republica Moldova nu este în măsură să răspundă în termenul stabilit, aceasta notifică autorității solicitante din alt stat fără întârziere, dar nu mai mult de 3 luni de la primirea cererii, motivele nerespectării termenului și data la care consideră că va fi în măsură să ofere un răspuns.</p> <p>(6) În cazul în care autoritatea solicitată din Republica Moldova nu se află în posesia informațiilor solicitate și nu este în măsură să răspundă sau refuză să răspundă unei cereri de informații din motivele prevăzute la art.21, aceasta notifică autorității solicitante din alt stat motivele sale fără întârziere, dar nu mai mult de o lună de la data primirii cererii.</p> <p>Schimbul automat obligatoriu de informații Articolul 12 Sfera de aplicare și condițiile schimbului automat de informații</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova comunică autorității competente a oricărui alt stat, în termenii conveniți în cadrul acordurilor, prin schimb automat, informațiile referitoare la perioadele de impozitare relevante și care sunt disponibile cu privire la rezidenții din acel stat și la următoarele categorii specifice de venituri și de capital, astfel cum sunt acestea înțelese în temeiul legislației naționale din</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.12</p> <p>Deși articolul dat prevede categoriile de venituri și informațiile relevante privind administrarea fiscală a persoanei fizice și a persoanei juridice care sunt supuse prelucrării în cadrul schimbului de informații, la solicitarea autorităților străine, acesta nu prevede procedura de notificare/informare a persoanei a cărei</p>	<p><u>Se acceptă</u>, fiind ca urmare, propus ca la Art.VIII, pct.2 Capitolul I „Aspecte administrative internaționale” art.12 „Sfera de aplicare și condițiile schimbului automat de informații”, să fie introdus un aliniat</p>
--	---	---	--

	<p>Republica Moldova:</p> <p>a) venituri din muncă;</p> <p>b) remunerații și alte beneficii plătite administratorilor și altor persoane asimilate acestora;</p> <p>c) produse de asigurări de viață, în cazul schimbului de informații sau al altor măsuri similare;</p> <p>d) pensii;</p> <p>e) proprietatea asupra bunurilor imobile și venituri din bunuri imobile;</p> <p>f) orice informații relevante pentru administrarea fiscală.</p> <p>(7) Autoritatea solicitată din Republica Moldova poate conveni cu alte state să facă automat schimb de informații referitoare la categorii suplimentare de venituri și de capital, precum și informații în cadrul unor acorduri bilaterale sau multilaterale pe care le încheie.</p> <p>Schimbul spontan de informații</p> <p>Articolul 13 Sfera de aplicare și condițiile schimbului spontan de informații</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova comunică autorității competente din orice alt stat interesat informațiile prevăzute la art.5 alin. (1), în oricare dintre următoarele situații:</p> <p>a) autoritatea competentă din Republica Moldova are dovezi pe baza cărora presupune că pot exista pierderi fiscale într-un alt stat;</p> <p>b) o persoană impozabilă obține o reducere sau o scutire de impozit în Republica Moldova, care ar putea determina o mărire a impozitului ori o obligație de plată a impozitului într-un alt stat;</p> <p>c) afacerile între o persoană impozabilă din Republica Moldova și o persoană impozabilă din alt stat sunt</p>	<p>informație este supusă prelucrării. Lipsa acestor reglementări va duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale persoanei fizice și juridice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal, în special a dreptului la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private. Pericolul aplicării normei date constă în faptul că Inspectoratul Fiscal de Stat va transmite autorității solicitante informații despre veniturile și cheltuielile persoanei fizice și juridice fără acordul prealabil al acestora, ceea ce va prejudicia interesele subiecților vizați. De asemenea, vor fi încălcate prevederile Legii nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a prevedea procedura de notificare/informare a persoanelor fizice și juridice în procesul schimbului de informații. Obligația de notificare a persoanei fizice și juridice este necesară de prevăzut în tot cuprinsul Capitolul I „Aspecte administrative internaționale”.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.13 alin.(2)</p> <p>Acordarea dreptului Inspectoratului Fiscal de Stat de a transmite autorităților solicitante din alte state „orice informație” de care are cunoștință este abuzivă și discreționară. Această informație trebuie să fie catalogată după categoriile/tipurile de venituri și cheltuieli prevăzute de Codul fiscal, astfel încât să nu fie prejudiciate interesele persoanelor fizice și juridice, dar și interesul statului.</p> <p>Recomandarea: Recomandăm autorului de a exclude sintagma „orice informație” și de prevăzut expres categoria de informație care urmează a fi transmisă</p>	<p>nou, cu următorul conținut:</p> <p>„(3) Procedura de notificare/informare a persoanei a cărei informație este supusă prelucrării în condițiile aplicării alineatului (1) din prezentul articol, se stabilește de către Ministerul Finanțelor.”.</p> <p><u>Se acceptă parțial,</u> cu propunerea modificării art.13 alin.(2), fiind exclusă sintagma „orice informații”, cu substituirea sintagmei „informații aferente sferei de aplicare prevăzute la art.6.”.</p>
--	--	--	---

	<p>realizate printr-una sau mai multe țări, astfel încât să rezulte o scădere a impozitului în Republica Moldova ori în celălalt stat sau în amândouă;</p> <p>d) autoritatea competentă din Republica Moldova are dovezi pe baza cărora presupune că poate avea loc o diminuare a impozitului în urma unor transferuri artificiale ale profiturilor în cadrul unor grupuri de întreprinderi;</p> <p>e) informațiile transmise unui stat de către autoritatea competentă a altui stat au permis obținerea unor informații care pot fi importante în evaluarea impozitului datorat în cel de-al doilea stat.</p> <p>(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate să comunice, prin schimb spontan, autorităților competente din celelalte state orice informații de care are cunoștință și care pot fi utile acestora.</p> <p>Articolul 14 Termene pentru schimbul spontan de informații</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova căreia i se pun la dispoziție informațiile prevăzute la art.13 alin. (1) transmite informațiile respective autorității competente a oricărui alt stat interesat, cât de curând posibil, dar nu mai târziu de o lună de la data la care informațiile au fost puse la dispoziție.</p> <p>(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova căreia i se comunică informațiile în temeiul art.13 confirmă, dacă este posibil prin mijloace electronice, primirea acestor informații autorității competente care le-a furnizat, fără întârziere, dar nu mai mult de 7 zile lucrătoare de la primire.</p> <p>Alte forme de cooperare administrativă</p> <p>Articolul 15 Prezența în birourile administrative și participarea la anchetele administrative. Sfera de aplicare și condiții</p> <p>(1) Prin acord între autoritatea solicitantă din alt stat și autoritatea solicitată din Republica Moldova și potrivit condițiilor stabilite de aceasta din urmă, funcționarii împuterniciți de autoritatea solicitantă din alt stat pot, în vederea schimbului de informații prevăzut la art.5 alin. (1), să fie prezenți în subdiviziunile în care își desfășoară activitatea autoritățile administrative ale Republicii Moldova</p>	<p><i>autorității solicitante.</i></p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.15 alin.(1)</p> <p>Implicarea funcționarilor împuterniciți de autoritatea solicitantă a unui stat străin în activitatea subdiviziunilor în care își desfășoară activitatea autoritățile administrative ale Republicii Moldova este un drept excesiv, deoarece prin aceasta se admite o imixtiune gravă în competența organului de stat cu atribuții de administrare fiscală, ceea ce, de fapt, poate duce la periclitarea securității naționale ale</p>	<p><u>Se acceptă,</u> recomandarea fiind propusă excluderea art.15 din proiect.</p>
--	---	--	--

	<p>și/sau să fie prezenți la anchetele administrative efectuate pe teritoriul Republicii Moldova. În cazul în care informațiile solicitate sunt incluse în documente la care funcționarii autorității solicitate din Republica Moldova au acces, funcționarii autorității solicitante din alt stat primesc copii ale acestor documente.</p> <p>(2) În măsura în care acest lucru este permis potrivit legislației din Republica Moldova, acordul prevăzut la alin. (1) poate prevedea că, atunci când funcționarii autorității solicitante din alt stat sunt prezenți în timpul anchetelor administrative, ei pot intervieva diverse persoane și pot examina diverse registre. Refuzul unei persoane care face obiectul unei anchete de a respecta măsurile de control luate de funcționarii autorității solicitante din alt stat este tratat de către autoritatea solicitată din Republica Moldova drept un refuz împotriva propriilor săi funcționari.</p> <p>(3) Funcționarii împuterniciți de statul membru solicitant prezenți în Republica Moldova potrivit alin. (1) trebuie să fie în măsură să prezinte în orice moment o împuternicire scrisă în care le sunt indicate identitatea și calitatea oficială.</p> <p>Cooperarea privind controalele fiscale Articolul 16 Controale simultane, controale fiscale peste hotare</p> <p>(1) În cazul în care Republica Moldova convine cu unul sau mai multe state să efectueze controale simultane, fiecare pe teritoriul propriu, ale uneia ori mai multor persoane care prezintă un interes comun sau complementar, pentru a face schimb cu informațiile astfel obținute, sunt aplicabile prevederile alin. (2) - (4).</p> <p>(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova identifică în mod independent persoanele pentru care intenționează să propună un control simultan. Ea notifică autorităților competente din celelalte state implicate orice cazuri pentru care propune efectuarea unui control simultan și indică motivele acestei alegeri, precum și perioada în care trebuie efectuate aceste controale.</p> <p>(3) Autoritatea competentă din Republica Moldova decide dacă dorește să participe la controalele simultane și confirmă autorității competente care a</p>	<p>statului. De asemenea, prin norma dată se lasă la discreția Inspectoratului Fiscal de Stat de a decide referitor la acordarea dreptului funcționarilor străini de a se implica și în activitatea altor autorități publice centrale, întrucât norma nu face restricții în acest sens, ceea ce va duce la prejudicierea intereselor entităților de stat, întrucât este o ingerință abuzivă în activitatea organelor de stat.</p> <p><i>Recomandarea: Pentru a nu admite o ingerință în activitatea organelor de stat din Republica Moldova, propunem autorului de a exclude art.15 din proiect. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul Art.VIII.</i></p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.16 alin.(2) Norma este discreționară, deoarece acordă dreptul Inspectoratului Fiscal de Stat de a decide, la propria discreție, referitor la condițiile de atribuire a controlului simultan, întrucât nu sunt prevăzute cazurile când organul fiscal va fi în drept să efectueze controlul dat. Considerăm că este necesar de prevăzut situațiile/cazurile privind aplicarea controalelor simultane de către Inspectoratul Fiscal de Stat și autoritățile competente dintr-un stat străin, pentru a nu prejudicia interesele contribuabililor din Republica Moldova.</p> <p><i>Recomandarea: Se recomandă autorului de a prevedea cazurile când organul fiscal din Republica Moldova va fi în drept să efectueze controlul simultan cu autoritățile competente ale statului străin.</i></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Decizia pentru efectuarea unui control simultan va fi luată în conformitate cu tratatele/acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.</p>
--	---	--	---

propus controlul simultan acordul său sau îi comunică refuzul său motivat.

(4) Autoritatea competentă din Republica Moldova desemnează un reprezentant însărcinat cu supravegherea și coordonarea operațiunii de control.

(5) La cererea motivată a autorității competente a unui sau mai multor state, autoritatea competentă din Republica Moldova poate permite reprezentanților autorității competente solicitante, să fie prezenți la partea corespunzătoare a unui control fiscal.

(6) În cazul acceptării solicitării, autoritatea competentă din Republica Moldova va informa, cât mai curînd posibil, autoritatea competentă din statul solicitant despre data și locul desfășurării controlului, autoritatea sau oficialul desemnat/-ă să efectueze controlul, procedurile și condițiile necesare pentru efectuarea controlului. Toate deciziile referitoare la efectuarea controlului fiscal sunt luate de către autoritatea competentă din Republica Moldova.

Notificări administrative

Articolul 17 Cereri de notificare

(1) La cererea autorității competente a unui stat, autoritatea competentă din Republica Moldova comunică destinatarului, potrivit reglementărilor Codului fiscal, precum și legislației în vigoare, toate actele și deciziile emise de autoritățile administrative ale statului solicitant și care se referă la aplicarea pe teritoriul său a legislației privind taxele și impozitele reglementate de prezentul capitol.

(2) Cererile de notificare precizează obiectul actului sau al deciziei care trebuie notificat(ă) și indică numele și adresa destinatarului, precum și orice alte informații care pot facilita identificarea acestuia.

(3) Autoritatea solicitată din Republica Moldova informează de îndată dar nu mai mult de 7 zile autoritatea solicitantă din alt stat cu privire la răspunsul său la cererea respectivă și îi comunică, în special, data la care actul sau decizia a fost notificat(ă) destinatarului.

	<p>(4) Autoritatea solicitantă din Republica Moldova formulează o cerere de notificare în temeiul prezentului articol numai în cazul în care nu este în măsură să efectueze notificarea potrivit normelor care reglementează notificarea instrumentelor în cauză în Republica Moldova sau în cazul în care o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate. Autoritatea competentă din Republica Moldova poate transmite orice document, prin scrisoare recomandată sau prin sisteme electronice de transmitere la distanță, în mod direct unei persoane aflate pe teritoriul unui alt stat.</p> <p>Rezultatul utilizării informațiilor</p> <p>Articolul 18 Condiții</p> <p>(1) În cazul în care autoritatea competentă din Republica Moldova furnizează informații în temeiul art.9 sau art.13, aceasta poate solicita autorității competente care primește informațiile să transmită rezultatul utilizării informațiilor primite. În cazul în care i se solicită un asemenea răspuns, autoritatea competentă din Republica Moldova care a primit informațiile transmite autorității competente care a furnizat informațiile rezultatul utilizării informațiilor, fără a aduce atingere normelor privind secretul fiscal și protecția datelor, aplicabile în Republica Moldova, în cel mai scurt timp posibil, dar nu mai mult de 3 luni de la momentul în care se cunoaște rezultatul utilizării informațiilor solicitate.</p> <p>(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate transmite altor state rezultatul utilizării informațiilor ce fac obiectul schimbului automat de informații, potrivit măsurilor practice convenite bilateral.</p> <p>Schimbul de experiență și de bune practici</p> <p>Articolul 19 Sfera de aplicare și condiții</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova este în drept să examineze și să evalueze cooperarea</p>	<p>Centrul Național Anticorupție art.18 alin.(1)</p> <p>Sintagma „poate solicita” este discreționară, deoarece acordă dreptul Inspectoratului Fiscal de Stat de a solicita de la autoritățile competente al statului străin, de la caz la caz, informațiile privind rezultatele utilizării informațiilor primite. Considerăm că organul fiscal este obligat, în toate cazurile, să solicite această informație, întrucât constată rezultatul motivelor care au stat la baza schimbului de informații și a controalelor fiscale.</p> <p>Recomandarea: Se recomandă autorului de a exclude cuvântul „poate”.</p>	<p>Se acceptă, recomandarea fiind propusă excluderea cuvântului „poate” din art.18 alin.(1).</p>
--	---	---	---

	<p>administrativă prevăzută de prezentul capitol și să facă schimb de experiență în scopul îmbunătățirii acestei cooperări și, dacă este cazul, să elaboreze unele norme în domeniile respective.</p> <p>Condiții aplicabile cooperării administrative Articolul 20 Transmiterea de informații și documente (1) Informațiile comunicate Republicii Moldova de către alte state sub orice formă potrivit prezentului capitol intră sub incidența secretului profesional și se bucură de protecția conferită informațiilor de acest tip în temeiul legislației din Republica Moldova. Astfel de informații pot fi utilizate pentru administrarea și aplicarea legislației din Republicii Moldova referitoare la taxele și impozitele prevăzute la art.6. Aceste informații pot fi utilizate, de asemenea, pentru stabilirea și recuperarea altor taxe și impozite prevăzute la art.31 sau pentru stabilirea și recuperarea contribuțiilor de asigurări sociale. De asemenea, acestea pot fi folosite în legătură cu procedurile judiciare și administrative care pot implica sancțiuni, inițiate ca urmare a încălcării legislației fiscale, fără a aduce atingere normelor și dispozițiilor generale care reglementează drepturile făptuitorului, suspectului sau inculpatului ori contravenientului, precum și ale martorilor în cadrul acestor proceduri. (2) Informațiile și documentele primite de Republica Moldova potrivit prezentului capitol pot fi utilizate în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1), cu permisiunea autorității competente a statului respectiv, care comunică informații potrivit prezentului capitol și numai în măsura în care acest lucru este permis în temeiul legislației din Republica Moldova. O astfel de permisiune se acordă de Republica Moldova dacă informațiile pot fi utilizate în scopuri asemănătoare în Republica Moldova. (3) Dacă autoritatea competentă din Republica Moldova consideră că informațiile primite de la autoritatea competentă a unui alt stat pot fi utile, în scopurile prevăzute la alin. (1), autorității competente a unui al treilea stat, le poate transmite acesteia din urmă, cu condiția ca această transmitere să respecte normele și procedurile prevăzute de prezentul capitol. Autoritatea competentă din Republica Moldova</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 20 alin. (1) precizăm că legislația procesual-penală utilizează noțiunile de bănuit și învinuit, ci nu pe cea de suspect.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>
--	--	---	----------------------------------

informează autoritatea competentă a statului din care provin informațiile cu privire la intenția sa de a transmite informațiile respective unui stat terț. În situația în care Republica Moldova este stat din care provin informațiile, aceasta se poate opune transmiterii informațiilor respective în termen de 10 zile lucrătoare de la data primirii comunicării din partea statului care dorește să transmită informațiile.

(4) Permisivitatea de a utiliza potrivit alin. (2) informațiile transmise în temeiul alin. (3) poate fi acordată numai de către autoritatea competentă din Republica Moldova.

(5) Informațiile, rapoartele, declarațiile și orice alte documente, precum și copiile certificate sau extrasele din aceste documente, obținute de autoritatea solicitată din alt stat și comunicate autorității solicitante din Republica Moldova în temeiul prezentului capitol, pot fi invocate ca dovezi de către organismele competente din Republica Moldova, în același mod ca informațiile, rapoartele, declarațiile și orice alte documente similare furnizate de o autoritate din Republica Moldova.

Articolul 21 Limite

(1) Autoritatea solicitată din Republica Moldova furnizează autorității solicitante dintr-un alt stat informațiile prevăzute la art.9, cu condiția ca autoritatea solicitantă să fi epuizat sursele uzuale de informații pe care le-ar fi putut utiliza în această situație pentru a obține informațiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit. Autoritatea solicitantă din Republica Moldova solicită informațiile prevăzute la art.9 autorității solicitate din alt stat numai în situația în care au fost epuizate sursele uzuale de informații pe care le-ar fi putut utiliza în această situație pentru a obține informațiile solicitate, fără a risca să pună în pericol atingerea scopului urmărit.

(2) Prezentul capitol nu impune Republicii Moldova obligația de a efectua anchete sau de a comunica informații, în cazul în care efectuarea acestor anchete sau obținerea informațiilor respective pentru propriile

	<p>scopuri ar fi contrară legislației din Republicii Moldova.</p> <p>(3) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate refuza să furnizeze informații, în cazul în care statul solicitant nu este în măsură, din motive juridice, să furnizeze informații similare.</p> <p>(4) Furnizarea de informații poate fi refuzată în cazul în care ar conduce la divulgarea unui secret comercial, industrial sau profesional ori a unui procedeu comercial sau a unor informații a căror divulgare ar fi contrară ordinii publice.</p> <p>(5) Autoritatea solicitată din Republica Moldova comunică autorității solicitante din alt stat motivele refuzului de a răspunde la cererea de informații.</p> <p>Articolul 22 Obligații</p> <p>(1) În cazul în care un stat solicită informații în temeiul prezentului capitol, Republica Moldova recurge la mecanismul său de colectare de informații pentru a obține informațiile solicitate, chiar dacă acestea nu îi sunt necesare pentru propriile scopuri fiscale. Această obligație nu aduce atingere art.21 alin. (2) - (4), ale căror dispoziții nu pot fi în niciun caz interpretate în sensul autorizării Republicii Moldova să refuze furnizarea informațiilor pentru motivul că acestea nu prezintă un interes național.</p> <p>(2) Prevederile art.21 alin. (2) și (4) nu pot fi în niciun caz interpretate ca permițând autorității solicitate din Republica Moldova să refuze furnizarea de informații pentru motivul că aceste informații sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de o persoană desemnată sau care acționează în calitate de agent ori de administrator sau că informațiile respective se referă la participațiile la capitalul unei persoane.</p> <p>(3) Fără a aduce atingere alin. (2), Republica Moldova poate refuza transmiterea informațiilor solicitate în cazul în care aceste informații se referă la perioade de impozitare dinainte de data de 1 martie 2012.</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.22 alin.(2)</p> <p>Norma dată excede sfera de reglementare a art.5 al Capitolului I „Aspectele administrative internaționale” din proiect care stipulează că prezentul capitol reglementează normele și procedurile potrivit cărora Republica Moldova cooperează cu alte state, în vederea realizării schimbului de informații și asistență în privința „taxelor și impozitelor”, politici și practici care țin de organele fiscale. Pe când prevederile art.20 alin.(2) din proiect obligă instituțiile financiare sau persoanele desemnate sau care acționează în calitate de agent ori de administrator să furnizeze informații „financiar-bancare” despre clienții săi autorităților competente a unui stat străin sunt politici din domeniul financiar-bancar. Prin norma dată se încalcă regimul juridic al asigurării secretului bancar, comercial și profesional, ceea ce va duce la prejudicierea intereselor deponenților instituțiilor financiare și ale statului.</p> <p><i>Recomandarea: Pentru a nu admite conflicte de norme în cadrul proiectului,</i></p>	<p><u>Se acceptă,</u> propunerea ca art.20 alin.(2) și art.34 alin.(3) din Art.VIII, pct.2 Capitolul I „Aspecte administrative internaționale” să fie excluse.</p>
--	--	---	---

	<p>Articolul 23 Lărgirea cooperării extinse oferite unei țări terțe În cazul în care Republica Moldova oferă unei țări terțe o cooperare mai extinsă decât cea prevăzută de prezentul capitol, Republica Moldova nu poate refuza o astfel de cooperare extinsă cu niciunul dintre alte state care doresc să inițieze o astfel de cooperare extinsă reciprocă cu Republica Moldova.</p> <p>Articolul 24 Formulare-tip și formate electronice (1) Cererile de informații și de anchete administrative formulate potrivit art.9 și răspunsurile aferente, confirmările de primire, cererile de informații generale suplimentare și declarațiile de incapacitate sau de refuz formulate în temeiul art.11 se trimit, în măsura posibilului, pe baza unui formular-tip adoptat de Ministerul Finanțelor. Formularele-tip pot fi însoțite de rapoarte, declarații sau orice alte documente, precum și de copii certificate ori de extrase din acestea. (2) Formularul-tip prevăzut la alin. (1) include cel puțin următoarele informații care trebuie furnizate de către autoritatea solicitantă: a) identitatea persoanei care face obiectul examinării sau al anchetei; b) scopul fiscal urmărit. (3) În măsura în care se cunosc și în acord cu evoluțiile internaționale, autoritatea solicitantă din Republica Moldova poate furniza numele și adresa oricărei persoane despre care se crede că deține informațiile solicitate, precum și orice element care poate facilita colectarea de informații de către autoritatea solicitată din alt stat. (4) Informațiile spontane și confirmarea acestora, prevăzute la art.13 și, respectiv, art.14, cererile de notificări administrative prevăzute la art.17 și rezultatul utilizării informațiilor prevăzut la art.18 se transmit prin intermediul formularului-tip adoptat de Ministerul Finanțelor.</p>	<p><i>precum ingerințe excesive în activitatea instituțiilor financiare, propunem de exclus alin.(2) art.20 din proiect. Această obiecție este valabilă și pentru art.34 alin.(3) din proiect.</i></p> <p>Centrul Național Anticorupție art.23 Acordarea dreptului Inspectoratului Fiscal de Stat la o cooperare mai extinsă decât cea prevăzută la Capitolul I „Aspectele administrative internaționale” este excesivă și discreționară, deoarece aceasta presupune că ambele părți (autoritatea competentă din Republica Moldova și autoritatea competentă străină) dobîndesc dreptul de a-și extinde competențele funcționale în efectuarea schimbului de informații și în efectuarea controalelor fiscale în afara cadrului legal, ceea ce va prejudicia esențial interesul public general. Recomandarea: Pentru a nu admite imixțiuni nejustificate în activitatea organelor de stat cu atribuții fiscale, propunem de exclus articolul dat din proiect.</p>	<p>Se acceptă, recomandarea fiind propusă exclusiv art.23 din proiect.</p>
--	---	--	---

(5) Schimbul automat obligatoriu de informații prevăzut la art.12 se efectuează utilizând un format electronic standardizat conceput pentru facilitarea unui astfel de schimb automat și bazat pe formatul electronic existent, în temeiul cadrului de reglementare la acest subiect.

Articolul 25 Măsuri practice

(1) Informațiile comunicate în temeiul prezentului capitol se furnizează, în măsura posibilului, prin mijloace electronice sau dacă nu este posibil prin mijloace agreate în acest sens.

(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova notifică fiecărei persoane care face obiectul raportării încălcarea securității datelor sale atunci când respectiva încălcare este de natură să afecteze în mod negativ protecția datelor cu caracter personal sau a vieții private a persoanei în cauză. Republica Moldova renunță la orice cerere de rambursare a cheltuielilor ocazionate de aplicarea prezentului capitol, exceptând, după caz, cheltuielile cu onorariile plătite experților.

(3) Cererile de cooperare, inclusiv cererile de notificare, și documentele anexate pot fi redactate în orice limbă aleasă de comun acord de autoritatea solicitată și autoritatea solicitantă. Cererile respective sunt însoțite de o traducere în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului al autorității solicitate numai în situații speciale, când autoritatea solicitată motivează cererea de traducere. Dacă informația primită de la autoritatea solicitantă nu poate fi tradusă de către autoritatea solicitată, aceasta urmează a fi restituită autorității solicitante pentru a fi tradusă într-o limbă aleasă de comun acord.

Articolul 26 Obligații speciale

Autoritatea competentă din Republica Moldova dispune toate măsurile necesare pentru:

- a) a asigura o coordonare internă eficace a măsurilor de organizare prevăzute la art.8;
- b) a stabili o cooperare directă cu autoritățile celorlalte state membre, prevăzute la art.8;
- c) a asigura buna funcționare a sistemului de cooperare

	<p>administrativă prevăzut de prezentul capitol.</p> <p>Articolul 27 Evaluare</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova examinează și evaluează funcționarea sistemului de cooperare administrativă prevăzut de prezentul capitol.</p> <p>(2) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate transmite statelor terțe, sau organismelor internaționale orice informații pertinente necesare pentru evaluarea eficacității cooperării administrative prevăzute de prezentul capitol în ceea ce privește combaterea fraudei și a evaziunii fiscale.</p> <p>(3) Informațiile transmise Republicii Moldova intră sub incidența secretului fiscal/și sau a datelor cu caracter personal și beneficiază de protecția acordată informațiilor asemănătoare conform legislației din Republica Moldova.</p> <p>Dispoziții finale</p> <p>Articolul 28 Protecția datelor Toate schimburile de informații efectuate în temeiul prezentului capitol se realizează cu respectarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p> <p>Articolul 29 Păstrarea informațiilor Informațiile prelucrate în conformitate cu prezentul capitol se păstrează o perioadă care nu depășește perioada necesară pentru atingerea obiectivelor prezentului capitol și, în orice caz, în conformitate cu legislația din Republica Moldova referitoare la termenele de prescripție, ale fiecărui operator de date.</p> <p>Secțiunea II Asistența reciprocă în materie de recuperare a creanțelor/restanțelor legate de taxe, impozite, drepturi și alte măsuri</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 28 denumirea legii privind protecția datelor cu caracter personal se va indica după cum urmează: Legea nr. 133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>
--	---	--	----------------------------------

	<p>Articolul 30 Scopul</p> <p>Prezentul capitol stabilește norme privind asistența în vederea recuperării în Republica Moldova a unor creanțe/restanțe stabilite într-un alt stat, inclusiv membru al Uniunii Europene, precum și asistența în vederea recuperării într-un alt stat, inclusiv membru al Uniunii Europene a creanțelor/restanțelor stabilite în Republica Moldova.</p> <p>Articolul 31 Sfera de aplicare</p> <p>(1) Prezentul capitol se aplică următoarelor creanțe/restanțe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impozitul pe venitul persoanelor fizice și juridice; - Contribuțiile de asigurări sociale de stat; - Impozitul pe bunurile imobiliare; - Taxa pe valoare adăugată; - Accizele; - Taxele rutiere; - Taxele pentru resursele naturale; - Taxele locale. <p>Articolul 32 Definiții</p> <p>În sensul prezentului capitol, termenii și expresiile de mai jos au următoarea semnificație:</p> <p>a) autoritate solicitantă - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat care transmite o cerere de asistență cu privire la o creanță prevăzută la art.31;</p> <p>b) autoritate solicitată - un birou central de legătură, un birou de legătură sau un departament de legătură al unui stat căruia îi este transmisă o cerere de asistență;</p> <p>c) persoană - orice persoană fizică sau juridică, orice asocieră de persoane căreia îi este recunoscută, prin lege, capacitatea de a încheia acte juridice, dar care nu are statut de persoană juridică, sau orice altă entitate, indiferent de natura ori forma acesteia, fie că are sau nu are personalitate juridică, ce deține ori gestionează active care, alături de venitul generat de acestea, sunt supuse unor taxe, impozite sau drepturi care fac obiectul prezentului capitol;</p> <p>d) mijloace electronice - utilizarea unui echipament</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u></p> <p>Dat fiind faptul că la art. 6 și 7 este indicată deja sfera de aplicare a capitolului, precum și sunt definite noțiunile de „autoritate solicitantă”, „autoritate solicitată”, „persoană” și „mijloace electronice”, în scopul evitării unui dublaj, prevederile de la art. 31 și 32 se vor exclude.</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>
--	--	---	----------------------------------

	<p>electronic pentru procesarea, inclusiv compresia digitală, și stocarea datelor și utilizarea transmisiei prin fir, a transmisiei radio, a tehnologiilor optice sau a altor mijloace electromagnetice;</p> <p>Articolul 33 Autoritatea competentă din Republica Moldova</p> <p>(1) Autoritatea competentă din Republica Moldova pentru aplicarea prevederilor prezentului capitol este Serviciul Fiscal de Stat;</p> <p>(2) Autoritatea prevăzută la alin. (1) este competentă și pentru asistență la recuperarea creanțelor/restanțelor aferente creanțelor/restanțelor principale pentru a căror asistență la recuperare sunt competente.</p> <p>(3) Prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat se desemnează biroul central de legătură, care este responsabil pentru contactele cu alte state în domeniul asistenței reciproce care face obiectul prezentului capitol, precum și pentru contactele cu organismele internaționale competente.</p> <p>(4) Autoritatea competentă din Republica Moldova poate desemna birouri de legătură care să fie responsabile de contactele cu alte state în materie de asistență reciprocă în ceea ce privește unul sau mai multe tipuri sau categorii specifice de taxe, impozite și drepturi prevăzute la art.31.</p> <p>(5) În cazul în care un birou de legătură primește o cerere de asistență reciprocă ce necesită măsuri care nu țin de competența ce i-a fost atribuită, acesta înaintează cererea, fără întârziere, biroului competent, dacă este cunoscut, sau biroului central de legătură și informează autoritatea solicitantă în consecință.</p> <p>(6) Autoritatea competentă din Republica Moldova informează după caz, alte state cu privire la biroul său central de legătură și la orice birouri de legătură pe care le-a desemnat.</p> <p>(7) Toate comunicările sunt trimise de către biroul central de legătură sau în numele acestuia, de la caz la caz, cu acordul biroului central de legătură, asigurându-se eficiența comunicării.</p> <p>Schimbul de informații</p>	<p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.34 alin.(2) lit.b) „care ar divulga un</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Norma respectivă a</p>
--	--	--	--

	<p>Articolul 34 Furnizarea de informații</p> <p>(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată furnizează orice informații pe care le apreciază că sunt relevante pentru autoritatea solicitantă, în vederea recuperării creanțelor/restanțelor sale prevăzute la art.31. În scopul furnizării acestor informații, autoritatea solicitată asigură realizarea oricăror anchete administrative necesare pentru obținerea acestora.</p> <p>(2) Autoritatea solicitată nu este obligată să furnizeze informații:</p> <p>a) pe care nu le-ar putea obține în vederea recuperării creanțelor/restanțelor similare născute în statul membru solicitat;</p> <p>b) care ar divulga un secret comercial, industrial sau profesional;</p> <p>c) a căror divulgare ar aduce atingere securității statului solicitat sau care ar fi contrare ordinii publice a acestuia.</p> <p>(3) Autoritatea solicitată nu poate refuza furnizarea de informații pentru motivul că aceste informații sunt deținute de o bancă, de o altă instituție financiară, de o persoană desemnată sau care acționează în calitate de agent ori de administrator sau că informațiile respective se referă la participațiile la capitalul unei persoane.</p> <p>(4) Autoritatea solicitată informează autoritatea solicitantă în legătură cu motivele de refuz al unei cereri de informații.</p> <p>Articolul 35 Schimbul de informații fără cerere prealabilă</p> <p>În cazul în care urmează să se efectueze o rambursare/restituire de impozite, taxe sau drepturi, altele decât taxa pe valoarea adăugată, către o persoană stabilită ori având domiciliul într-un alt stat, statul din care urmează să se efectueze rambursarea/restituirea poate informa statul unde este stabilită sau unde își are domiciliul persoana respectivă cu privire la rambursarea/restituirea ce urmează a se efectua.</p>	<p>secret comercial, industrial sau profesional”.</p> <p>Cuvântul „industrial” nu corespunde terminologiei utilizate în legislația națională. Astfel, conform prevederilor Legii nr.550 din 21.07.1995 instituțiilor financiare se utilizează noțiunea de secret comercial, bancar și profesional.</p> <p>Recomandarea: Propunem de substituit cuvântul „industrial” cu cuvântul „bancar”.</p> <p>Centrul Național Anticorupție art.35</p> <p>Sintagma „poate informa” este discreționară, deoarece acordă dreptul statului în care urmează să se efectueze rambursarea/restituirea impozitelor sau taxelor de a informa, de la caz la caz, statul unde este stabilită sau unde își are domiciliul persoana supusă procedurii de rambursare/restituire. Considerăm că este necesar, în mod obligatoriu, de informat statul în care urmează să se efectueze rambursarea impozitelor și taxelor, precum persoană care este supusă procedurii date.</p> <p>Recomandarea: Propunem de substituit sintagma „poate informa” cu cuvântul „informează”.</p>	<p>fost preluată din tratatele/acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte.</p> <p><u>Se acceptă.</u></p>
--	--	---	---

	<p>efectuată;</p> <p>c) o descriere a documentelor anexate, a tipului de creanță/restanță și a valorii creanței/restanței pentru care se formulează cererea;</p> <p>d) numele, adresa și alte date de contact cu privire la biroul responsabil de documentele anexate și, în cazul în care este diferit, biroul de la care se pot obține informații suplimentare privind documentele notificate sau posibilitățile de a contesta obligația de plată.</p> <p>(3) Autoritatea solicitantă depune o cerere de notificare în temeiul prezentului capitol numai atunci când nu poate efectua notificarea în conformitate cu normele care reglementează notificarea documentului în cauză în statul solicitant sau atunci când o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate.</p> <p>(4) Autoritatea solicitată informează de îndată autoritatea solicitantă în privința oricărei acțiuni întreprinse în urma cererii de notificare, în special în legătură cu data notificării documentului către destinatar.</p> <p>Articolul 38 Mijloace de notificare</p> <p>(1) Autoritatea solicitată se asigură că procedura de notificare în statul solicitat se efectuează potrivit reglementărilor legale și practicilor administrative naționale în vigoare în statul membru solicitat.</p> <p>(2) Prevederile alin. (1) nu aduc atingere niciunei alte forme de notificare utilizate de o autoritate competentă a statului solicitant, în conformitate cu normele în vigoare în respectivul stat.</p> <p>(3) O autoritate competentă stabilită pe teritoriul statului solicitant poate notifica direct orice document prin scrisoare recomandată sau prin poștă electronică unei persoane dintr-un alt stat.</p> <p>Măsurile asigurătorii sau de recuperare</p> <p>Articolul 39 Cererea de recuperare</p> <p>(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată recuperează creanțele/restanțele care fac obiectul unui titlu ce permite executarea în statul solicitant.</p> <p>(2) De îndată ce autoritatea solicitantă are cunoștință despre orice informații relevante cu privire la cazul care a motivat cererea de recuperare, aceasta le</p>	<p><i>datelor cu caracter personal, propunem de exclus sintagma „sau atunci când o astfel de notificare ar cauza dificultăți disproporționate”. Această obiecție este valabilă în tot cuprinsul Art.VIII din proiect.</i></p>	
--	---	---	--

	<p>transmite autorității solicitate.</p> <p>Articolul 40 Condiții aplicabile cererilor de recuperare</p> <p>(1) Autoritatea solicitantă nu poate formula o cerere de recuperare dacă și atâta vreme cât creanța și/sau titlul care permite executarea acesteia în statul solicitant sunt contestate în statul respectiv, cu excepția cazurilor în care se aplică art.43 alin. (6).</p> <p>(2) Înainte ca autoritatea solicitantă să formuleze o cerere de recuperare se aplică procedurile de recuperare adecvate disponibile în statul solicitant, cu următoarele excepții:</p> <p>a) atunci când este evident că nu există active pentru recuperare în statul solicitant sau că astfel de proceduri nu vor duce la plata integrală a creanței și că autoritatea solicitantă deține informații specifice care indică faptul că persoana în cauză are active în statul solicitat;</p> <p>b) atunci când aplicarea unor astfel de proceduri în statul solicitant ar cauza dificultăți disproporționate.</p> <p>Articolul 41 Titlul executoriu și alte documente însoțitoare</p> <p>(1) Orice cerere de recuperare este însoțită de un titlu uniform care permite executarea în statul solicitat. Acest titlu uniform care permite executarea în statul solicitat reflectă conținutul principal al titlului inițial care permite executarea și constituie baza unică a măsurilor asigurătorii și de recuperare luate în statul solicitat. Acesta nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în respectivul stat.</p> <p>(2) Titlul uniform care permite executarea conține cel puțin următoarele informații:</p> <p>a) informații relevante pentru identificarea titlului inițial care permite executarea, o descriere a creanței/restanței, inclusiv natura acesteia, perioada acoperită de creanță/restanță, orice date relevante pentru procesul de executare și valoarea creanței/restanței și diferitele componente ale acesteia, precum creanța/restanța principală și creanțele/restanțele fiscale accesorii datorate;</p> <p>b) numele, adresa și alte informații utile pentru</p>	<p>Ministerul Justiției</p> <p>În ceea ce privește art. 41 alin. (1), atragem atenția că potrivit art. 467 alin. (4) din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225-XV din 30 mai 2003, hotărârile judecătorești străine prin care s-au luat măsuri de asigurare a acțiunii și cele cu executare provizorie nu pot fi puse în executare pe teritoriul Republicii Moldova.</p>	<p>Nu sunt indicate de către Ministerul Justiției, ce ar urma de modificat sau exclus din art.41 alin.(1), fiind expus faptul că, hotărârile judecătorești străine prin care s-au luat măsuri de asigurare a acțiunii și cele cu executare provizorie nu pot fi puse în executare pe teritoriul RM.</p>
--	---	--	---

	<p>identificarea debitorului/restanțierului;</p> <p>c) numele, adresa și alte date de contact cu privire la biroul responsabil de evaluarea creanței/restanței și, în cazul în care acesta este diferit, biroul de la care se pot obține informații suplimentare privind creanța/restanța sau posibilitățile de a contesta obligația de plată.</p> <p>(3) Cererea de recuperare a unei creanțe/restanțe poate fi însoțită de alte documente referitoare la creanță/restanță emise de statul solicitant.</p> <p>Articolul 42 Recuperarea creanței</p> <p>(1) În scopul recuperării creanței/restanței în statul solicitat, orice creanță/restanță pentru care a fost formulată o cerere de recuperare este tratată ca și când ar fi o creanță/restanță a statului solicitat, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel. Autoritatea solicitată utilizează prerogativele conferite și procedurile legale din statul solicitat aplicabile creanțelor/restanțelor cu privire la aceleași taxe, impozite sau drepturi ori, în absența acestora, cu privire la taxe, impozite sau drepturi similare, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.</p> <p>(2) Dacă autoritatea solicitată consideră că pe teritoriul statului său nu se colectează taxe, impozite sau drepturi identice ori similare, aceasta utilizează prerogativele conferite și procedurile legale din statul solicitat aplicabile creanțelor/restanțelor proprii, cu excepția cazului în care prezentul capitol prevede altfel.</p> <p>(3) Statul solicitat nu este obligat să acorde creanțelor/restanțelor altor state preferințele acordate pentru creanțe similare apărute în respectivul stat, cu excepția cazurilor în care statele vizate convin altfel sau există dispoziții contrare în legislația statului solicitat. Un stat care acordă preferințe pentru creanțe/restanțe altui stat nu poate refuza acordarea acelorași facilități pentru aceleași creanțe/restanțe sau pentru creanțe/restanțe similare altor state, în aceleași condiții.</p> <p>(4) Statul solicitat recuperează creanța în moneda sa națională.</p> <p>(5) Autoritatea solicitată informează cu diligența necesară autoritatea solicitantă cu privire la orice acțiune întreprinsă cu privire la cererea de recuperare.</p> <p>(6) Începând cu data la care este primită cererea de</p>		
--	--	--	--

	<p>recuperare, autoritatea solicitată percepe dobânzi/majorări de întârziere pentru plata cu întârziere, potrivit legislației în vigoare în statul solicitat. În cazul Republicii Moldova sunt aplicabile prevederile art. 228.</p> <p>(7) Autoritatea solicitată poate, în cazul în care legislația în vigoare în statul solicitat permite acest lucru, să acorde debitorului/restanțierului pentru aceste creanțe/restanțe eşalonarea/aminarea la plată și să perceapă dobândă/majorarea de întârziere în acest sens. Autoritatea solicitată informează ulterior autoritatea solicitantă cu privire la orice astfel de decizie.</p> <p>(8) Fără a aduce atingere prevederilor art.49 alin. (1), autoritatea solicitată îi transferă autorității solicitante sumele recuperate aferente creanței, precum și dobânzile prevăzute la alin. (6) și (7).</p> <p>Articolul 43 Litigii</p> <p>(1) Litigiile cu privire la creanță/restanță, la titlul inițial care permite executarea în statul solicitant sau la titlul uniform care permite executarea în statul solicitat și litigiile legate de validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului solicitant sunt de competența autorităților competente ale statului solicitant. Dacă, în cursul procedurii de recuperare, creanța/restanța, titlul inițial care permite executarea în statul solicitant sau titlul uniform care permite executarea în statul solicitat este contestată/contestat de o parte interesată, autoritatea solicitată informează respectiva parte interesată că o astfel de acțiune trebuie introdusă de aceasta din urmă în fața autorității competente a statului solicitant, potrivit legislației în vigoare în statul respectiv.</p> <p>(2) Litigiile cu privire la măsurile de executare luate în statul solicitat sau cu privire la validitatea unei notificări efectuate de o autoritate competentă a statului solicitat sunt introduse în fața organismului competent pentru soluționarea litigiului al statului respectiv, potrivit legislației în vigoare a acestui stat.</p> <p>(3) Atunci când una dintre acțiunile prevăzute la alin. (1) a fost introdusă în fața organismului competent al statului solicitant, autoritatea solicitantă informează autoritatea solicitată cu privire la aceasta și precizează care sunt elementele creanței/restanței ce nu fac</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 43 alin. (7) nu este clar ce înseamnă blocarea măsurilor de recuperare.</p>	<p><u>Se acceptă,</u> excluderea cuvântului „blocate”.</p>
--	---	--	---

	<p>obiectul contestației.</p> <p>(4) De îndată ce autoritatea solicitată primește informațiile prevăzute la alin. (3), fie din partea autorității solicitante, fie din partea părții interesate, aceasta suspendă procedura de executare în ceea ce privește partea contestată a creanței/restanței, până la primirea deciziei organismului competent în materie, cu excepția cazurilor în care autoritatea solicitantă formulează o cerere contrară, potrivit alin. (6).</p> <p>(5) La cererea autorității solicitante sau în cazul în care se consideră necesar de către autoritatea solicitată, fără să se aducă atingere prevederilor art.45, autoritatea solicitată poate recurge la măsuri asigurătorii pentru a garanta recuperarea, în măsura în care reglementările legale în vigoare în statul solicitat permit acest lucru.</p> <p>(6) Potrivit reglementărilor legale și practicilor administrative în vigoare în statul în care își are sediul, autoritatea solicitantă poate cere autorității solicitate să recupereze o creanță contestată sau o parte contestată a creanței, în măsura în care reglementările legale și practicile administrative în vigoare în statul solicitat permit acest lucru. Orice astfel de cerere se motivează. Dacă rezultatul ulterior al contestației este favorabil debitorului/restanțierului, autoritatea solicitantă are obligația de a rambursa orice sumă recuperată, precum și de a plăti orice compensație datorată, potrivit reglementărilor legale în vigoare în statul solicitat.</p> <p>(7) Dacă autoritățile competente ale statului solicitant sau ale statului solicitat au inițiat o procedură amiabilă, iar rezultatul procedurii poate afecta creanța/restanța cu privire la care a fost solicitată asistență, măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate până la încheierea procedurii respective, cu excepția cazurilor de urgență imediată datorate fraudei sau insolvenței. În cazul în care măsurile de recuperare sunt suspendate sau blocate, sunt aplicabile prevederile alin. (5).</p> <p>Articolul 44 Modificarea sau retragerea cererii de asistență pentru recuperare</p> <p>(1) Autoritatea solicitantă informează imediat autoritatea solicitată cu privire la orice modificare</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 44 alin. (2) remarcăm că în cazul modificării cererii de recuperare se emite un nou titlu executoriu, ci nu are loc revizuirea acestuia (făcând o analogie cu art. 13 alin. (4) din Codul de executare).</p>	<p><u>Nu se acceptă,</u> titlul revizuit se subînțelege ca un titlu nou, or MJ să se expună exhaustiv ce urmează a fi</p>
--	---	---	--

	<p>ulterioară adusă cererii sale de recuperare sau cu privire la retragerea cererii sale, precizând motivele modificării sau retragerii acesteia.</p> <p>(2) Dacă modificarea cererii este rezultatul unei decizii luate de organismul competent prevăzut la art.43 alin. (1), autoritatea solicitantă comunică decizia respectivă împreună cu un titlu uniform revizuit care permite executarea în statul solicitat. Autoritatea solicitată continuă măsurile de recuperare pe baza titlului revizuit. Măsurile asigurătorii sau de recuperare deja luate pe baza titlului uniform inițial care permite executarea în statul membru solicitat pot continua pe baza titlului revizuit, cu excepția cazului în care modificarea cererii se datorează lipsei de valabilitate a titlului inițial care permite executarea în statul solicitant sau a titlului uniform inițial care permite executarea în statul solicitat. Dispozițiile art.41 și art.43 sunt aplicabile în mod corespunzător.</p> <p>Articolul 45 Cererea de măsuri asigurătorii</p> <p>(1) La cererea autorității solicitante, autoritatea solicitată ia măsurile asigurătorii necesare, dacă acestea sunt permise de legislația sa națională și în conformitate cu practicile sale administrative, pentru a asigura recuperarea în cazul în care creanța/restanța sau titlul care permite executarea în statul solicitant este contestată/contestat la momentul formulării cererii sau în cazul în care creanța/restanța nu face încă obiectul unui titlu care să permită executarea în statul solicitant, în măsura în care sunt, de asemenea, posibile măsuri asigurătorii, într-o situație similară, în temeiul legislației naționale și al practicilor administrative ale statului solicitant. Documentul elaborat pentru a permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul solicitant și referitor la creanța/restanța pentru care se solicită asistența reciprocă, dacă este cazul, însoțește cererea de măsuri asigurătorii în statul membru solicitat. Acest document nu face obiectul niciunui act de recunoaștere, completare sau înlocuire în statul solicitat.</p> <p>(2) Cererea de măsuri asigurătorii poate fi însoțită de alte documente referitoare la creanță/restanță, emise în statul solicitant.</p>		modificat sau exclus din art.44 alin.2.
--	--	--	---

	<p>Articolul 46 Normele aplicabile cererilor de măsuri asigurătorii Pentru aplicarea dispozițiilor art.45 sunt aplicabile, în mod corespunzător, dispozițiile art.39 alin. (2), art.42 alin. (1) - (5), art.43 și art.44.</p> <p>Articolul 47 Limite ale obligațiilor autorității solicitate (1) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistența prevăzută la art.39 – 45 dacă recuperarea creanței este de natură să genereze, din cauza situației debitorului/restanțierului, grave dificultăți de ordin economic sau social în statul solicitat, în măsura în care reglementările legale și practicile administrative în vigoare în respectivul stat permit o astfel de excepție în cazul creanțelor naționale. (2) Autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistența prevăzută la art.34 și la art.36 – 45 dacă cererea inițială de asistență, potrivit prevederilor art.34, 36, 37, 39 sau art.45, este efectuată cu privire la creanțe care au o vechime mai mare de 5 ani, acest termen începând de la momentul scadenței creanței în statul solicitant și până la momentul cererii inițiale de asistență. În cazul în care creanța/restanța sau titlul inițial care permite executarea în statul solicitant este contestată/contestat, termenul de 5 ani începe din momentul în care în statul solicitant se stabilește faptul că nu mai este posibilă contestarea creanței/restanței sau a titlului care permite executarea. În cazul în care se acordă o amânare a plății sau un plan de eșalonare a plății de către autoritățile competente din statul solicitant, termenul de 5 ani începe din momentul în care întregul termen de plată a expirat. Cu toate acestea, în aceste cazuri, autoritatea solicitată nu este obligată să acorde asistență cu privire la creanțe/restanțe care sunt mai vechi de 10 ani, termen calculat de la momentul scadenței creanței în statul solicitant. (3) Un stat nu este obligat să acorde asistență dacă valoarea totală a creanțelor reglementate de prezentul capitol, pentru care se solicită asistență, este mai mică de 1.500 euro (în echivalentul a lei moldovenești la cursul stabilit de BNM în ziua recepționării cererii de recuperare). (4) Autoritatea solicitată informează autoritatea</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> Prevederile art. 46 urmează a fi integrate în art. 45.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Propunerea de integrare a art.45 cu art.46 nu o considerăm plauzibilă, ne fiind indicat de către MJ care ar fi argumentele.</p>
--	--	--	--

	<p>solicitantă în legătură cu motivele refuzului unei cereri de asistență.</p> <p>Articolul 48 Aspecte privind prescripția</p> <p>(1) Aspectele privind termenele de prescripție sunt reglementate exclusiv de legislația în vigoare în statul solicitant.</p> <p>(2) În ceea ce privește suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanțelor/restanțelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia, în temeiul unei cereri de asistență, care au drept efect suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, în conformitate cu legislația în vigoare în statul solicitat, sunt considerate a avea același efect în statul solicitant, cu condiția ca efectul corespunzător să fie prevăzut în reglementările legale în vigoare în statul solicitant.</p> <p>(3) Dacă suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție nu este posibilă în temeiul reglementărilor legale în vigoare în statul solicitat, toate demersurile efectuate în vederea recuperării creanțelor/restanțelor de către autoritatea solicitată sau în numele acesteia în temeiul unei cereri de asistență care, dacă ar fi fost efectuate de către autoritatea solicitantă în propriul stat sau în numele acesteia, ar fi dus la suspendarea, întreruperea sau prelungirea termenului de prescripție, potrivit legislației în vigoare în statul solicitant, sunt considerate a fi fost efectuate în statul solicitant, în ceea ce privește efectul respectiv.</p> <p>(4) Prevederile alin. (2) și (3) nu afectează dreptul autorităților competente din statul solicitant de a lua măsuri pentru a suspenda, întrerupe sau prelungi termenul de prescripție, potrivit reglementărilor în vigoare în statul respectiv.</p> <p>(5) Autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată se informează reciproc cu privire la orice acțiune care întrerupe, suspendă sau prelungeste termenul de prescripție a creanței pentru care au fost solicitate măsuri asigurătorii sau de recuperare sau care poate produce acest efect.</p> <p>Articolul 49 Costuri</p> <p>(1) În plus față de sumele prevăzute la art.42 alin. (8),</p>	<p><u>Ministerul Justiției</u> La art. 49 alin. (4) sintagma „rămîne</p>	<p><u>Se</u> acceptă propunerea MJ de a</p>
--	---	---	---

	<p>autoritatea solicitată urmărește să recupereze de la debitor/restanțier cheltuielile legate de recuperare pe care le-a suportat și le reține, potrivit reglementărilor legale în vigoare din statul solicitat.</p> <p>(2) Statele renunță reciproc la toate cererile privind rambursarea cheltuielilor rezultate din asistența reciprocă pe care și-o acordă potrivit prezentului capitol.</p> <p>(3) Cu toate acestea, în cazul unor recuperări care creează dificultăți deosebite, care implică cheltuieli foarte mari sau care se referă la crima organizată, autoritatea solicitantă și autoritatea solicitată pot să convină asupra unor modalități de rambursare specifice cazurilor în speță.</p> <p>(4) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (2) și (3), statul solicitant rămâne răspunzător față de statul solicitat pentru toate cheltuielile și toate pierderile suportate în legătură cu acțiunile recunoscute ca fiind nejustificate, în ceea ce privește fie fondul creanței/restanței, fie valabilitatea titlului emis de autoritatea solicitantă care permite executarea și/sau aplicarea de măsuri asigurătorii.</p> <p>Dispoziții generale aplicabile tuturor tipurilor de cereri de asistență</p> <p>Articolul 50 Formulare-tip și mijloace de comunicare</p> <p>(1) Cererile de informații în temeiul art.34 alin. (1), cererile de notificare în temeiul art.37 alin. (1), cererile de recuperare în temeiul art.39 alin. (1) sau cererile de măsuri asigurătorii în temeiul art.45 alin. (1) se transmit prin mijloace electronice, utilizându-se un formular-tip, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice. În măsura posibilului, aceste formulare se folosesc și pentru comunicările ulterioare cu privire la cerere.</p> <p>(2) Titlul uniform care permite executarea în statul solicitat, documentul care permite aplicarea de măsuri asigurătorii în statul solicitant și celelalte documente prevăzute la art.41 și 45 se transmit, de asemenea, prin mijloace electronice, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.</p>	<p>răspunzător” se va substitui cu sintagma „este responsabil”.</p>	<p>substitui sintagma „rămâne răspunzător” cu sintagmă „este responsabil”.</p>
--	---	---	--

- (3) Formularul-tip poate fi însoțit, dacă este cazul, de rapoarte, declarații și orice alte documente sau de copii certificate pentru conformitate sau extrase din acestea, care sunt, de asemenea, transmise pe cale electronică, cu excepția cazurilor în care acest lucru nu este posibil din motive tehnice.
- (4) Formularele-tip și comunicările pe cale electronică pot, de asemenea, să fie utilizate pentru schimbul de informații în temeiul art.35.
- (5) Dispozițiile alin. (1) - (4) nu se aplică informațiilor și documentației obținute prin prezența în birourile administrative dintr-un alt stat sau prin participarea la anchetele administrative dintr-un alt stat, potrivit art.36.
- (6) În cazul în care comunicările nu se efectuează pe cale electronică sau prin intermediul formularelor-tip, acest lucru nu va afecta valabilitatea informațiilor obținute sau a măsurilor luate pentru executarea cererii de asistență.

Articolul 51 Limba utilizată

- (1) Toate cererile de asistență, formularele-tip pentru notificare și titlurile uniforme care permit executarea în statul solicitat sunt trimise în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului solicitat sau sunt însoțite de o traducere în una dintre aceste limbi sau în orice altă limbă asupra căreia s-a convenit de comun acord. Faptul că anumite părți sunt scrise într-o limbă, alta decât limba oficială sau una dintre limbile oficiale ale statului solicitat, nu afectează valabilitatea acestora sau a procedurii, în măsura în care acea limbă este stabilită de comun acord între statele interesate.
- (2) Documentele a căror notificare este solicitată potrivit art.37 pot fi transmise autorității solicitate într-o limbă oficială a statului solicitant.
- (3) În cazul în care o cerere este însoțită de alte documente decât cele prevăzute la alin. (1) și (2), autoritatea solicitată poate, dacă este necesar, să ceară autorității solicitante o traducere a acestor documente în limba oficială sau în una dintre limbile oficiale ale statului solicitat sau în orice altă limbă asupra căreia

	<p>statele interesate au convenit bilateral.</p> <p>Articolul 52 Divulgarea informațiilor și a documentelor</p> <p>(1) Informațiile comunicate sub orice formă, în temeiul prezentului capitol, sunt reglementate de obligația păstrării secretului fiscal și beneficiază de protecția acordată informațiilor similare în temeiul legislației naționale a statului care le-a primit. Astfel de informații pot fi utilizate în scopul aplicării de măsuri asiguratorii sau de executare în privința creanțelor/restanțelor care intră sub incidența prezentului capitol. De asemenea, astfel de informații pot fi utilizate pentru evaluarea și calcularea contribuțiilor obligatorii de asistență socială</p> <p>(2) Statul care furnizează informațiile permite utilizarea acestora în alte scopuri decât cele prevăzute la alin. (1) în statul care primește informațiile, în cazul în care, în temeiul legislației statului care furnizează informațiile, acestea pot fi utilizate în scopuri similare.</p> <p>(3) În cazul în care autoritatea solicitantă sau solicitată consideră că informațiile obținute în temeiul prezentului capitol ar putea fi folositoare, în scopurile prevăzute la alin. (1), unui al treilea stat, ea poate să transmită respectivele informații acestui al treilea stat, cu condiția ca transmiterea acestor informații să fie conformă cu normele și procedurile stabilite în prezentul capitol. Aceasta informează statul de la care provin informațiile cu privire la intenția sa de a transmite informațiile respective unui stat terț. Statul de la care provin informațiile se poate opune acestei transmiteri a informațiilor, în termen de 10 zile lucrătoare de la data la care a primit comunicarea din partea statului care dorește să transmită informațiile.</p> <p>(5) Permisivitatea de a utiliza, în temeiul alin. (2), informații care au fost transmise în temeiul alin. (3) poate fi acordată numai de către statul de unde provin informațiile.</p> <p>(6) Informațiile comunicate sub orice formă în temeiul prezentului capitol pot fi invocate sau utilizate drept probe de toate autoritățile din statul care primește informațiile, pe aceeași bază ca și informațiile similare obținute în respectivul stat.</p> <p>Secțiunea V Dispoziții finale</p>	<p>Ministerul Justiției</p>	<p>Se acceptă.</p>
--	---	------------------------------------	---------------------------

	<p>Articolul 53 Aplicarea altor acorduri privind asistența</p> <p>(1) Presentul capitol nu aduce atingere îndeplinirii niciunei obligații de furnizare de asistență mai extinsă, care decurge din acorduri sau înțelegeri bilaterale ori multilaterale, inclusiv în domeniul notificării actelor judiciare sau extrajudiciare.</p> <p>(2) Atunci când acordă asistență reciprocă mai extinsă în temeiul unui acord sau al unei înțelegeri bilateral/bilaterale ori multilateral/multilaterale, Republica Moldova poate utiliza rețeaua de comunicații reglementată de prezentul capitol.</p> <p>Articolul 54 Raportare</p> <p>(1) Republica Moldova, prin intermediul biroului central de legătură, generalizează anual, cel târziu până la 31 martie a anului următor și raportează la cerere, informația cu privire la următoarele:</p> <p>a) numărul de cereri de informații, de comunicare și de recuperare sau de măsuri asigurătorii transmise altor state solicitate și permise de la alte state solicitante în fiecare an;</p> <p>b) valoarea creanțelor/restanțelor pentru care se solicită asistență pentru recuperare și sumele recuperate.</p> <p>(2) Republica Moldova, prin intermediul biroului central de legătură, poate furniza, de asemenea, orice alte informații care ar putea fi folositoare pentru a evalua asistența reciprocă oferită în temeiul prezentului capitol.</p>	<p>De asemenea, menționăm că, capitolele nu pot avea dispoziții finale, acestea fiind caracteristice actului legislativ per ansamblu (în întregime), iar secțiunile urmează a fi numerotate cu cifre arabe.</p> <p><u>Centrul Național Anticorupție</u> art.54</p> <p>Articolul dat nu prevede reglementări privind plasarea pe pagina oficială a Inspectoratului Fiscal de Stat a raportului privind rezultatele asistenței internaționale privind recuperarea creanțelor sau a măsurilor asigurătorii întreprinse în acest sens. Considerăm că nu este suficient de a raporta informațiile date, doar la cerere, acestea trebuie aduse la cunoștința publicului larg prin intermediul surselor de informare.</p> <p><i>Recomandarea: În vederea asigurării accesului persoanelor la informația necesară pentru a-și putea exercita drepturile și obligațiile ce le revin, propunem de completat articolul cu norme privind plasarea pe pagina oficială a Inspectoratului Fiscal de Stat a informațiilor cu privire la deciziile adoptate în legătură cu asistența internațională.</i></p>	<p><u>Se acceptă</u> examinarea propunerii respective în cadrul unui alt exercițiu.</p>
<p>Legea nr.1569-XV din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice.</p>	<p>Art. VIII. – Articolul 5 din Legea nr.1569-XV din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova din 31 decembrie 2002), cu modificările și completările ulterioare, se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6) Bunurile destinate activității în domeniul</p>	<p><u>Ministerul Afacerilor Interne</u></p> <p>Data adoptării actului legislativ de referință se va scrie cu litere.</p> <p>Totodată, sursa de publicare a Legii va fi expusă în redacția: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1416).</p>	<p><u>Se acceptă.</u></p>

comerțului cu amănuntul pot fi declarate în regim vamal de import numai de către persoanele fizice ce desfășoară activități independente, conform art.5 pct.36¹ din Codul fiscal, înregistrate în modul stabilit. La importul acestor bunuri se vor achita drepturile de import. Importul se va permite doar pentru mărfurile care fac obiectul de activitate desfășurată în comerțul cu amănuntul de către persoanele fizice ce desfășoară activități independente.”.

Anexă

**LISTA
mărfurilor a căror trecere de o singură dată pe
teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice
se efectuează fără achitarea drepturilor de import**

Codul	Denumirea poziției	Cantitatea
1	2	3
2203	Bere fabricată din malț	5 litri
2204-2208 90	Vinuri naturale din struguri, inclusiv vinuri alcoolizate; must din struguri, altul decât cel de la poziția 2009; vermuturi; băuturi alcoolice tari, lichioruri și alte băuturi spirtoase	2 litri
2402	Țigări de foi, trabucuri	50 bucăți
	Țigări din tutun sau din substituenți de tutun	200 bucăți
27	Carburanți	Carburanți pentru mijlocul de transport auto, cu condiția că aceștia se află în rezervoarele mijlocului de transport cu care persoana intră pe teritoriul Republicii Moldova
42	Obiecte din piele: articole de voiaj, genți și alte produse similare	3 unități
43	Blănuri naturale și articole din blană;	1 unitate

Ministerul Economiei

Anexa la Legea nr.1569-XV din 20.12.2002 se completează cu următoarele poziții tarifare după cum urmează:

02	Carne și organe comestibile	5 kg
04	Lapte și produse lactate; miere naturală; produse comestibile de origine animală, nedenumite și necuprinse în altă parte, cu excepția ouălor de păsări (hs 0407) și mierii de albine (0409 00)	5 kg
16	Preparate din carne, din pește sau din crustacee, din moluște sau din alte nevertebrate acvatice	5 kg

Completarea respectivă are ca scop reglementarea introducerii de către persoane fizice a unor bunuri destinate pentru uz personal, în contextul existenței constrângerilor în comercializarea produselor autohtone pe piața internă ca rezultat al importurilor masive de produse similare din Ucraina. În rețeaua comerțului cu amănuntul, pe teritoriul piețelor agroalimentare predomină produse din carne și produse lactate de origine ucraineană și dese ori fără a fi însoțite de acte de proveniență.

Nu se acceptă

În conformitate cu angajamentele asumate de Republica Moldova prin art.201 din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, legislația vamală națională, inclusiv Legea nr.1569-XV din 20.12.2002, urmează a fi armonizată la Directiva nr.1186/2009 de instituire a unui regim comunitar de scutiri de taxe vamale. Însă normele propuse aferent limitelor cantitative, sunt în divergență cu prevederile Directivei date. Astfel, după definitivarea procesului de armonizare, acestea nu se vor regăsi în noile acte legislative din

	blănuri artificiale	
61	Articole și accesorii de îmbrăcăminte, tricotate și croșetate	3 unități
62	Articole și accesorii de îmbrăcăminte, altele decât cele tricotate sau croșetate	3 unități
64	Încălțăminte	2 perechi
8471	Mașini de prelucrare automată a datelor și părți ale acestora	1 unitate
8517 12 000	Telefoane pentru rețeaua de telefonie mobilă și pentru alte rețele fără fir	2 unități
8519	Aparate de înregistrare a sunetului; aparate de reproducere a sunetului; aparate de înregistrare și reproducere a sunetului	1 unitate
8521	Aparate video de înregistrat sau de reprodus, chiar încorporând un receptor de semnale videofonice	1 unitate
8525	Aparate de luat vederi fixe și alte camere video	1 unitate
8527	Aparate de recepție pentru radiotelefonie, radiotelegrafie sau radiodifuziune, chiar combinate în același corp cu un aparat de înregistrare sau de reproducere a sunetului sau cu un ceas	1 unitate
90	Instrumente și aparate optice, fotografice, cinematografice	1 unitate din grupă
91	Ceasuri de toate tipurile	3 unități
9004	Ochelari (de corecție, de protecție sau altele) și articole similare	4 unități

domeniul vamal.

La aceasta, în cazul susținerii propunerii, apare necesitatea unui control și evidență strictă a coletelor personale care este binevenit să se bazeze pe o abordare fondată pe riscuri, inclusiv, cu utilizarea mijloacelor de detectare eficiente, cum ar fi echipamente de scanare pentru a detecta prezența unor astfel de colete în volumele mari de bagaje personale. În același timp, este important de precizat faptul că, nu sunt suficiente capacități de a asigura supravegherea și evidența la introducerea în țară de către persoanele fizice a produselor stipulate în proiectul menționat supra. Mai mult ca atât, susținerea inițiativei date, va bloca considerabil fluxul de călători (prin majorarea timpului de control a persoanei fizice) care traversează frontiera de stat, ceea ce va duce la nemulțumiri în masă a persoanelor care traversează frontiera de stat și va îngreuna considerabil activitatea organului vamal.

			<p>Concomitent, atenționăm asupra faptului că, orice restricție aplicată la importul unor grupe de mărfuri, ar putea duce la importul ilicit al acestora, ceea ce va condiționa un impact negativ și mai mare asupra producătorului autohton.</p> <p>De asemenea, în ce privește greutatea produselor alimentare propuse permise spre introducere pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, este necesar a fi prezentate studii, analize, însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, care au stat la baza determinării cantității respective de 5 kg.</p>
<p>Legea privind finanțele publice locale nr. 397-XV din 16.10.2003 (Republicat: Monitorul Oficial al R.Moldova nr.397-399/703 din 31.12.2014)</p> <p>Articolul 5. Repartizarea veniturilor între bugetele unităților administrativ-teritoriale</p> <p>(1) Veniturile bugetelor satelor (comunelor), orașelor (municipiilor, cu excepția municipiilor Bălți și Chișinău) se formează din:</p> <p>1) venituri proprii:</p> <p>a) impozitul pe bunurile imobiliare;</p> <p>b) taxa pentru patenta de întreprinzător;</p> <p>c) impozitul privat (conform apartenenței patrimoniului);</p> <p>d) taxele locale aplicate conform Codului fiscal;</p> <p>e) încasări din arenda terenurilor și locațiunea</p>		<p><u>AO „Asociația Contabililor și Auditorilor Profesioniști” (AO „ACAP”)</u></p> <p>La art.5 alin.(1) subalin.1) se completează cu o literă nouă după cum urmează:</p> <p>„g) încasări din amenzile constatate de Administrația Publică Locală în corespundere prevederile art.423¹⁰ din Codul Contravențional ;”.</p> <p>Prin Legea nr.153 din 01.07.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative a fost completat Codul Contravențional cu un articol nou „art.423¹⁰”, prin care au fost abilitate Administrațiile publice locale cu dreptul de a constata contravențiile prevăzute de art.273 pct.9), 11), 15) și 16) din Codul</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u></p> <p>Odată cu adoptarea și intrarea în vigoare a Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale (nr.181 din 25 iulie 2014), aceasta din urmă reglementează o nouă abordare față de resursele și veniturile bugetare, respectiv, o reclasificare a acestora. Drept urmare, pentru</p>

<p>bunurilor domeniului privat al unității administrativ-teritoriale;</p> <p>f) alte venituri prevăzute de legislație;</p> <p>2) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special:</p> <p>a) pentru bugetele satelor (comunelor) și orașelor (municipiilor), cu excepția orașelor-reședință de raion, – 75% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;</p> <p>b) pentru bugetele orașelor-reședință de raion – 20% din volumul total colectat pe teritoriul unității administrativ-teritoriale respective;</p> <p>3) transferuri prevăzute la art.10 și 11 din prezenta lege, excepție făcând bugetele satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special;</p> <p>4) granturi;</p> <p>5) mijloace speciale;</p> <p>6) fonduri speciale.</p> <p>(2) În baza deciziilor autorității reprezentative și deliberative a unității teritoriale autonome cu statut juridic special, veniturile bugetelor satelor (comunelor) și ale orașelor (municipiilor) din componența unității teritoriale autonome cu statut juridic special pot include defalcări de la impozitele și taxele de stat, lăsate prin prezenta lege la dispoziția bugetului central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special, precum și transferuri de la bugetul central al unității teritoriale autonome cu statut juridic special.</p>		<p>Contravențional. Astfel, în vederea stabilirii echității financiare și asigurării surselor de acoperire pentru salarizarea personalului antrenat în procesul de constatare a contravențiilor intervenim cu propunerea de a stabili drept sursă suplimentară de venit pentru bugetele unităților administrativ-teritoriale încasările din amenzile constatate de Administrația Publică Locală în corespundere prevederile art.423¹⁰ din Codul Contravențional.</p>	<p>aducerea în concordanță a prevederilor cadrului legislativ cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, Ministerul Finanțelor a elaborat în acest sens un proiect de lege, care urmează a fi aprobat de Guvern și remis Parlamentului la examinare și adoptare. Proiectul conține un șir de amendamente și la Legea privind finanțele publice locale, inclusiv o ajustare a structurii veniturilor bugetelor locale.</p> <p>Pentru bugetele locale de nivelul întâi, veniturile se formează din:</p> <p>1) venituri generale</p> <p>a) venituri proprii (impozit pe bunurile imobiliare, taxa pentru patenta de întreprinzător, taxele locale, impozitul privat și alte venituri prevăzute de legislație)</p> <p>b) defalcări de la impozitul pe venitul persoanelor fizice</p> <p>c) transferuri cu destinație generală și</p>
---	--	---	---

			<p>specială</p> <p>d)granturi pentru susținerea bugetului</p> <p>2)venituri colectate (de autoritățile/instituțiile bugetare)</p> <p>3)granturi pentru proiecte finanțate din surse externe.</p> <p>Astfel, încasările de la amenzile constatate și aplicate de autoritățile publice locale se vor încadra în categoria veniturilor generale proprii ca alte venituri prevăzute de legislație.</p> <p>De asemenea e de menționat că, la moment, autoritățile publice locale încasează un șir de alte impozite, taxe și alte încasări, care nu sunt expres prevăzute la art.5 al Legii privind finanțele publice locale (ex: amenzi pentru încălcarea traficului rutier constatate cu ajutorul mijloacelor foto-video).</p> <p>Astfel, în Legea privind finanțele publice locale nu pot fi stabilite și enumerate toate tipurile de impozite, taxe și încasări care se fac venit la bugetele locale, și</p>
--	--	--	--

			nici nu este cazul, deoarece, chiar și în redacția actuală a art.5, acesta doar le grupează pe tipuri mai majore de venituri (proprie, defalcări sau transferuri).								
Legea privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor nr.172 din 25 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.231-237, art.529)	Art.IX. - Anexa de la articolul I al Legii privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor nr.172 din 25 iulie 2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr.231-237, art.529), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:										
Anexă	1. La anexă, rîndul de la poziția tarifară 4907 00 100 va avea următorul cuprins:	Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor	Nu se acceptă.								
<table border="1"> <tr> <td>4907 00 100</td> <td>– Timbre poștale, timbre fiscale și similare</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	4907 00 100	– Timbre poștale, timbre fiscale și similare			<table border="1"> <tr> <td>4907 00 100</td> <td>– Timbre poștale, timbre fiscale și similare</td> <td></td> <td>10</td> </tr> </table>	4907 00 100	– Timbre poștale, timbre fiscale și similare		10	<p>La art.IX de exclus cuvintele „Timbre poștale,” din considerente că timbrul poștal (marcă poștală conform definițiilor din art. 2 din Legea comunicațiilor poștale nr. 36 din 17.03.2016) este imprimat de valoare emis și pus în circulație exclusiv sub autoritatea statului, ca atribut al suveranității acestuia, constituind dovada francării corespunzătoare valorii sale intrinsece atunci când este aplicat pe o trimitere poștală în conformitate cu actele Uniunii Poștale Universale. Impozitarea mărcilor poștale ar fi un asemenea nonsens, precum impozitarea bancnotelor valutei naționale tipărite la comanda Băncii Naționale.</p>	<p>Modificarea propusă în proiectul de lege are un caracter redacțional, reieșind din faptul că taxa vamală în valoare de 10% stabilită pentru timbrele poștale a fost reglementată în anexa nr.1 la Legea nr.1380-XIII din 20.11.1997 cu privire la tariful vamal, care a fost abrogată odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.172 din 25.07.2014 cu privire la aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor. La aceasta, potrivit pct.1 al Regulilor generale de interpretare a Nomenclurii combinate a mărfurilor, clasificarea</p>
4907 00 100	– Timbre poștale, timbre fiscale și similare										
4907 00 100	– Timbre poștale, timbre fiscale și similare		10								

		<p>mărfurilor în Nomenclatura combinată se realizează reieșind din textul pozițiilor mărfurilor și al notelor corespunzătoare referitoare la secțiuni sau capitole.</p> <p>În acest sens, Notele explicative la Sistemul Armonizat de denumire și codificare a mărfurilor în partea ce ține de poziția tarifară 490700 „Timbre poștale, timbre fiscale și similare, neobliterate, în circulație sau urmînd a fi puse în circulație în țara în care ele au sau vor avea o valoare recunoscută; hîrtie timbrată; bancnote; cecuri; titluri de acțiuni sau de certificate de obligațiuni și titluri similare”, stabilesc că, articolele din această poziție sunt editate de o autoritate determinată (fiind în general destinate să fie completate și validate) și au drept caracteristică reprezentarea unei valori convenționale superioară valorii lor intrinseci.</p> <p>Astfel, în această</p>
--	--	--

		<p>Ministerul Economiei Anexa de la articolul I al Legii privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor nr.172 din 25 iulie 2014 (publicată în Monitorul Oficial nr.231-237/529 din 08.08.2014), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: La pozițiile tarifare „020110; 020120; 020130” taxa vamală la import de „20%+200 €/t” se substituie cu „20%+200 €/t; max. 35%”; La poziția tarifară „020210” taxa vamală la import de „20%+150 €/t” se substituie cu „20%+150 €/t; max. 25%”; La pozițiile tarifare „020220; 020230” taxa vamală la import de „20%+150 €/t” se substituie cu „20%+150 €/t; max. 30%”; La pozițiile tarifare „020311; 020312; 020319; 020321; 020322” taxa vamală la import de „20%+200 €/t” se substituie cu „20% + 200 €/t; max. 25%”; La poziția tarifară „020329” taxa vamală la import de „10%+200 €/t” se substituie cu „10%+200 €/t; max. 15%”; La pozițiile tarifare „020711; 020713” taxa vamală la import de „20%+100 €/t” se substituie cu „20% + 100 €/t; max. 30%”; La pozițiile tarifare „020712; 020714” taxa vamală la import de „15%+100 €/t” se substituie cu „15% + 100 €/t; max. 20%”; La pozițiile tarifare „020724; 020726” taxa vamală la import de „20%+100 €/t” se substituie cu „20% + 100 €/t; max. 35%”; La pozițiile tarifare „020725; 020727” taxa vamală la import de „20%+100 €/t” se</p>	<p>categoria sunt Timbre poștale, utilizate în mod normal pentru francarea corespondenței, prin plata anticipată a taxei poștale.</p> <p>Se acceptă.</p>
--	--	--	--

		<p>substituie cu „20% + 100 €/t; max. 25%”;</p> <p>La poziția tarifară „040510” taxa vamală la import de „15%+500 €/t” se substituie cu „15% + 500 €/t; max 25%”.</p> <p><i>Modificările propuse nu reprezintă altceva decât punerea în aplicare, în regim retardatar de 15 ani, a prevederilor art. 3 din Legea nr. 218 din 01 iunie 2001 pentru aderarea Republicii Moldova la Organizația Mondială a Comerțului. Conform articolului dat, „...taxele vamale de import ale Republicii Moldova nu vor depăși nivelul specificat în lista CLI – Republica Moldova, anexată la Protocolul de aderare a Republicii Moldova la Acordul de la Marrakech privind constituirea OMC”.</i></p> <p><i>Respectiv, aplicarea unor taxe mai mari decât „bound duties”, reprezintă o violare a angajamentelor asumate de către țara-membră în cadrul OMC și poate rezulta în tragerea la răspundere a Republicii Moldova în cadrul Autorității OMC de soluționare a litigiilor (Dispute Settlement Body). Atragem atenția asupra faptului că aceste încălcări au fost depistate inițial de către experții din cadrul OMC, în procesul revizuirii politicii comerciale (TPR) a Republicii Moldova, în anul 2015. Ulterior, Statele Unite ale Americii au înștiințat Comitetul pe Agricultură al OMC despre încălcările Republicii Moldova privind depășirea nivelului negociat de taxe vamale la import. Astfel, în scopul racordării normelor naționale la angajamentele asumate în cadrul acestei organizații, precum și în vederea evitării litigiilor comerciale la nivel internațional, considerăm imperativă modificarea Legii nr.172 din 25.07.2014 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor, conform celor menționate mai sus.</i></p>	
<p>Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2016 nr.156 din 01.07.2016 (Monitorul Oficial</p>		<p>Clubul Republican al Oamenilor de Afaceri „Timpul”</p>	<p>Nu se acceptă. În vederea promovării</p>

		<p>Экономически неоправданно и безнравственно облагать налогом доходы граждан ниже прожиточного уровня. В первую очередь необходимо внедрение мер, способствующих выведению доходов физических лиц, в том числе оплату за труд, «из тени» и росту инвестиций в экономику РМ. В настоящее время одним из основных факторов, уводящим доходы от оплаты труда «в тень», являются высокие отчисления в Социальный фонд и фонды ОМС.</p> <p>Изменение законодательства по уменьшению подоходного налога с физических лиц до единой ставки в 10% и введение регрессионной шкалы отчислений в Социальный фонд позволит увеличить поступление доходов в бюджет НКСС на 150-200% за 2-3 года.</p> <p>Предлагается два варианта реформирования системы отчислений в Социальный фонд.</p> <p><u>Первый вариант:</u> Постепенное понижение ставки взносов обязательного социального страхования на 2% ежегодно в течение 5-ти лет, - таким образом, чтобы к 2021 году ставка взносов по соцстраху не превышала 13% от фонда оплаты труда, оплачиваемого работодателем. При этом, ставка отчислений в пенсионный фонд из оплаты труда работника не должна увеличиваться и должна остаться неизменной (6%). <u>Исключить удержания в пенсионный фонд из заработной платы работающих пенсионеров</u> или рассмотреть возможность перерасчета пенсии.</p> <p><u>Второй вариант:</u> Постепенное снижение отчислений в Социальный фонд только для тех юридических лиц, которые в период с 2017 года по 2020 год выполняют следующее основное условие: ежегодно</p>	<p>politicii fiscale și vamale urmează a fi modificate, și respectiv acceptate spre examinare propunerile parvenite la următoarele legi: Codul fiscal nr.1163-XIII din 24.04.1997, Legea pentru punerea în aplicare a titlurilor I și II ale Codului fiscal nr.1164-XIII din 24.04.1997, Legea pentru punerea în aplicare a Titlului III al Codului fiscal nr.1417-XIII din 17.12.1997, Legea pentru punerea în aplicare a titlului IV din Codul fiscal nr.1054-XIV din 16.06.2000, Legea pentru punerea în aplicare a titlului V al Codului fiscal nr.408-XV din 26.07.2001, Legea pentru punerea în aplicare a Titlului VI din Codul fiscal nr.1056-XIV din 16.06.2000, Legea nr. 94-XV din 01.04.2004 pentru punerea în aplicare a titlului VII al Codului fiscal, Legea pentru punerea în aplicare a titlului VIII al Codului fiscal nr.68-XVI din 05.05.2005, Legea pentru punerea în aplicare a titlului</p>
--	--	---	--

		<p>увеличивать фонд оплаты труда на предприятии на величину не менее 15% в год, но не ниже минимального уровня среднегодовой заработной платы на одного работника в месяц. В случае, если указанные условия не выполняются, то отчисления в Социальный фонд производятся на уровне стандартной ставки 23%. Предусматривается добровольное участие предпринимателей в данной программе, а именно, применение принципа заявительного характера для желающих участвовать в данной программе предпринимателей.</p> <p><u>Asociația Patronală Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova (AP UTD)</u></p> <p>Solicităm revenirea la defalcările în fondul rutier în mărime de 80% din volumul total al accizelor la produsele petroliere, cum și este prevăzut în Legea fondului rutier nr.720-XIII din 2 februarie 1996.</p> <p>Din aceste considerente Uniunea propune abrogarea modificărilor introduse în Legea bugetului de stat pe anul 2016, după cum urmează:</p> <p>„Se abrogă Art.5 din Legea bugetului de stat pe anul 2016, nr.154 din 01.07.2016, publicat în Monitorul Oficial nr.230-23 1 din 26.07.2016”;</p>	<p>IX al Codului fiscal nr.317-XVI din 02.11.2006, Codul vamal nr.1149-XIV din 20.07.2000, Legea cu privire la tariful vamal nr.1380-XIII din 20.11.1997, Legea privind aprobarea Nomenclaturii combinate a mărfurilor nr.172 din 25.07.2014, Legea cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoane fizice nr.1569-XV din 20.12.2002.</p> <p>Astfel, propunerile date nu țin de politica fiscală și vamală și propunerile de modificare respective urmează a fi examinate în cadrul unui alt exercițiu.</p>
		<p><u>Confederația Națională a Patronatelor din Republica Moldova (CNPM)</u></p> <p>consideră ca imperativ de a introduce în legislația fiscală, prin proiectul dat, a conceptului de ”cont unic”.</p>	<p>Măsura invocată nu face obiectului proiectului respectiv. Realizarea măsurii respective urmează a fi efectuată în cadrul Proiectului „Managementul Finanțelor Publice” (MFP)</p>
		<p><u>Asociația Patronală Uniunea Transportatorilor și Drumarilor din</u></p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Propunerea dată nu</p>

		<p><u>Republica Moldova (AP UTD)</u> Pentru majorarea veniturilor la Fondul Rutier, Uniunea repetat propune elaborarea unor proiecte de acte legislative și normative (propunerea a fost expusă anterior pentru politica fiscală vamală pentru anul 2016), care ar prevedea următoarele măsuri: -se fie achitate integral la conturile trezoreriale ale bugetului de stat (Fondul rutier) taxele achitate de către transportatori pentru autorizațiile necesare transporturilor rutiere internaționale, pentru autorizațiile multilaterale CEMT, pentru carnetele de drum la autorizațiile multilaterale CEMT, pentru carnetele cu foi de parcurs (Interbus), în conformitate cu Art.7 din Legea Fondului Rutier nr.720 din 02 februarie 1996 (Monitorul Oficial nr.14-15 din 07 martie 1996); -adoptarea unor măsuri eficiente privind combaterea transportului ilicit de călători, ceea ce ar aduce contribuții esențiale la bugetul de stat (Fondul rutier).</p>	face obiectul politicii fiscale și vamale, urmînd a fi examinată în cadrul unui alt exercițiu.
		<p><u>Întreprinderea Mixtă „Topaz”</u> 1. Creditarea elaborărilor științifico-tehnico și implementarea lor la un procent minimal de 7-10%. 2. În scopul atragerii specialiștilor tineri, care sunt temelia dezvoltării economiei țării noastre în viitor e necesar: - a oferi persoanelor care nu posedă spațiu locativ plăți compensatorii pentru închirierea spațiului locativ neimpozabile; - a elabora un program special pentru susținerea tineretului privind construcția fondului locativ; - a elabora programe la nivelul Primăriei mun. Chișinău privind construcția Fondului locativ cu participarea întreprinderilor contribuabililor mari și a transmite acest fond locativ agenților economici în gestiunea economică. Întreprinderea la rîndul său ar repartiza acest fond locativ tinerilor specialiști.</p>	<p><u>Nu se acceptă.</u> Măsurile de politică fiscală sînt formulate sau reformulate doar în urma efectuării unor studii, analize însoțite de argumentarea economico-financiară a acestora, cît și împreună cu calculele și datele necesare privind impactul acestora atît asupra activității economico-financiare a agenților economici, precum și asupra bugetului public național.</p>

		<p>3. A majora cota parte a impozitelor în bugetul local de la 15% pînă la 60% cum este în multiple țări ale Uniunii Europene.</p>	
		<p><u>Primăria municipiului Chișinău</u> Totodată, ținând cont de faptul că în bugetele unităților administrativ-teritoriale veniturile proprii în sistemul impozitelor și taxelor locale le revin un randament fiscal scăzut, pe când sistemului de impozite și taxe ale veniturilor generale de stat îi revin impozitele și taxele cu o rată sporită de colectare și reieșind din faptul că veniturile proprii ale bugetelor unităților administrativ-teritoriale sunt sub limita necesităților de cheltuielile prioritare, Primăria municipiului Chișinău propune ca Ministerul Finanțelor să examineze posibilitatea de a prevedea în legile bugetar-fiscale respective defalcări la contul bugetelor locale cel puțin de pînă la 10 la sută din încasările din teritorii UAT a taxei pe valoare adăugată; accizelor și a impozitului pe venit a persoanelor juridice.</p>	<p><u>Propunerea dată nu poate fi susținută</u> reieșind din următoarele. Conform modificărilor operate la Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale și Codul Fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997, prin Legea nr. 267 din 1 noiembrie 2013 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, de la 1 ianuarie 2015 pentru toate autoritățile publice locale a fost pus în aplicare un nou sistem de formare a bugetelor locale. Strategia națională de descentralizare (SND) prevede că impozitele partajate trebuie să îndeplinească două caracteristici esențiale: 1) să fie mai puțin sensibile la fluctuațiile conjuncturii economice, și 2) să fie cît mai omogen distribuite în teritoriu. La elaborarea noului sistem de formare a</p>

			<p>bugetelor locale s-a ținut cont de principiul păstrării anvelopei financiare, astfel încât, resursele financiare rămase la dispoziția autorităților publice locale să acopere necesitățile minime de cheltuieli pentru exercitarea atribuțiilor rămase în competența autorităților publice locale.</p> <p>Drept urmare, propunerea de încasare la bugetul local a TVA, accize și impozitul pe venitul persoanelor juridice, nu poate fi susținută, din următoarele considerente:</p> <ul style="list-style-type: none"> • necesitatea păstrării anvelopei financiare; • contravin caracteristicilor impozitelor partajate stabilite în SND, și • preluarea finanțării prin transferuri cu destinație specială de la bugetul de stat a instituțiilor de învățământul preșcolar, primar, secundar general și complementar (inclusiv școli sportive), precum și a unor competențe delegate (plăți sociale, paza
--	--	--	--

			depozitelor de pesticide etc.), pentru care sunt necesare surse financiare substanțiale.
		<u>Ministerul Justiției</u> Proiectul în ansamblu conține carențe de tehnică legislativă. Astfel, întru corectitudinea redactării, cuvintele „se înlocuiește” se vor substitui cu cuvintele „se substituie”, iar cuvintele „se introduc” se vor substitui cu cuvintele „se completează”.	<u>Se acceptă.</u>
		<u>Ministerul Justiției</u> De asemenea, sursele de publicare a legilor urmează a fi indicate după următoarea schemă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul publicării, numărul Monitorului, numărul articolului).	<u>Se acceptă.</u>
		<u>Ministerul Justiției</u> Suplimentar, menționăm că, în virtutea faptului că prin norma de la art. 132 ⁴ alin. (4) din Codul fiscal se instituie competența Serviciului Fiscal de Stat de a constata infracțiuni, proiectul de lege urmează a fi completat cu propuneri de amendarea a Codului de procedură penală nr. 122 din 14 martie 2003.	<u>Se acceptă parțial.</u> Ulterior adoptării proiectului de lege respectiv, Guvernul, va ajusta corespunzător actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.